

Uchwała Nr XLIX/294/2022

**Rady Miasta Pionki
z dnia 23 lutego 2022 r.**

w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.)

RADA MIASTA PIONKI

uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki, zwane dalej „*Studium*”, dla całego obszaru gminy – w jej granicach administracyjnych.

§ 2. Integralną częścią uchwały są:

1. Załącznik Nr 1 – tekst Studium: Część I – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego; Część II – Kierunki zagospodarowania przestrzennego; Część III – Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń Studium;
2. Załącznik Nr 2 – rysunek Studium – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego;
3. Załącznik Nr 3 – rysunek Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego;
4. Załącznik Nr 4 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Studium.
5. Załącznik Nr 5 – zbiór danych przestrzennych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 4 marca 2010r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 214),

§ 3. Traci moc:

1. Uchwała Rady Miasta Pionki Nr XXI/230/2000 z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki.
2. Uchwała Rady Miasta Pionki Nr XXX/230/2012 z dnia 30 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Pionki.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIONKI**
Wojciech Maślanek

UZASADNIENIE

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki zostało uchwalone uchwałą Nr XXI/230/2000 z dnia 24 marca 2000 r., zmienione uchwałą Nr XXX/230/2012 z dnia 30 listopada 2012 r.

Szybko następujące zmiany w ustawodawstwie, gospodarce, życiu społecznym wymusiły konieczność zaktualizowania polityki władz gminy i jej realizacji w oparciu o aktualny dokument jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym w trosce o prawidłowy rozwój gminy oraz w celu wywiązania się ze swoich zadań samorządowych, Rada Miasta Pionki podjęła Uchwałę Nr XXIII/115/2016 z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta Pionki.

W dniu 20 lipca 2016 r. ukazało się obwieszczenie w serwisie BIP, ogłoszenie w prasie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Pionki obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia Studium z możliwością składania wniosków do dnia 12 sierpnia 2016 r.

Projekt Studium uzyskał wymagane przepisami opinie i niezbędne uzgodnienia oraz został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 23 sierpnia 2019 r. do 25 września 2019 r.

Projekt Studium był przedstawiany i konsultowany ze społecznością lokalną. W tym celu przeprowadzona została dyskusja publiczna w dniu 9 września 2019 r. nad przyjętymi w projekcie studium rozwiązaniami. Do projektu Studium wyłożonego do publicznego wglądu wniesiono 4 uwagi, które zostały uwzględnione.

Projekt Studium uzyskał wymagane przepisami ponowne opinie i niezbędne uzgodnienia oraz został ponownie wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 4 października 2021 r. do 3 listopada 2021 r.

Projekt Studium był ponownie przedstawiany i konsultowany ze społecznością lokalną. W tym celu przeprowadzona została dyskusja publiczna w dniu 2 listopada 2021 r. nad przyjętymi w projekcie studium rozwiązaniami. Do projektu Studium wyłożonego ponownie do publicznego wglądu wniesiono 5 uwag, które nie zostały uwzględnione.

Burmistrz Miasta Pionki zgodnie z art. 11 pkt 12 ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przedstawił Radzie Miasta Pionki projekt uchwały wraz z załącznikami.

Podjęcie niniejszej uchwały pozwoli na wprowadzenie nowych zasad zagospodarowania terenów odpowiadających aktualnym potrzebom i oczekiwaniom społecznym oraz pozwoli na określenie warunków ich zabudowy, mając na względzie nie tylko ład przestrzenny i zrównoważony rozwój gminy, lecz również oczekiwania i potrzeby społeczne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIONKI

Wojciech Maślanek

BURMISTRZ MIASTA PIONKI

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr XLIX/294/2022

Rady Miasta Pionki

z dnia 23 lutego 2022 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA PIONKI

TEKST STUDIUM

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Spis treści

Spis treści	2
INFORMACJE WPROWADZAJĄCE	5
PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE	5
CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA	7
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU	9
1.1. Ogólna charakterystyka miasta	9
1.2. Analiza porównawcza miasta, powiatu i województwa na podstawie wybranych cech	12
1.3. Struktura użytkowania gruntów i przeznaczenie terenów	14
1.4. Uzbrojenie terenu	16
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	17
2.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	17
2.2. Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	18
2a). UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY, O KTÓREJ MOWA W ART. 10A UST. 1 USTAWY Z DNIA 6 GRUDNIA 2006 R. O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU, PRZYGOTOWANEJ NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU GMINY	18
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	19
3.1. Położenie fizyczno-geograficzne	19
3.2. Rzeźba terenu i budowa geologiczna	20
3.3. Złoże surowców	23
3.4. Wody powierzchniowe	23
3.5. Wody podziemne	25
3.6. Klimat	28
3.7. Gleby	30
3.8. Fauna i flora	32
3.9. Rolnictwa i leśna przestrzeń produkcyjna	35
3.9.1. Rolnictwo	35
3.9.2. Leśnictwo	38
3.10. Uwarunkowania wynikające z ochrony krajobrazu	39
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DOBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	52
4.1. Ochrona zabytków	52
4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków	53
4.2.1. Wykaz zabytków nieruchomych	53
4.2.2. Wykaz zabytków ruchomych	58
4a). UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	58
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA, ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 19 LIPCA 2019	58

R. O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, ZGODNIE Z UNIWERSALNYM PROJEKTOWANIEM.....	59
5.1. Potencjał demograficzny.....	59
5.2. Ruch migracyjny.....	62
5.3. Struktura wieku i płci.....	63
5.4. Rynek pracy.....	64
5.5. Gospodarka mieszkaniowa.....	66
5.6. Infrastruktura społeczna.....	68
5.6.1. Oświata.....	68
5.6.2. Ochrona zdrowia.....	70
5.6.3. Opieka społeczna.....	70
5.6.4. Stan bezpieczeństwa.....	71
5.6.5. Kultura.....	71
5.6.6. Turystyka i sport.....	72
5.6.7. Działalność gospodarcza.....	73
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROZENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	77
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.....	80
7.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.....	80
7.1.1. Analiza ekonomiczna.....	80
7.1.2. Analiza środowiskowa.....	89
7.1.3. Analiza społeczna.....	93
7.2. Prognozy demograficzne w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.....	102
7.3. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę.....	108
7.4. Chłonność położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej.....	114
7.5. Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.....	115
7.6. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	120
7.7. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.....	124
7.7.1. Źródła wewnętrzne.....	128
7.7.2. Źródła zewnętrzne.....	128
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW.....	134
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	135
9.1. Obszary i obiekty chronione prawem zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.....	135
9.2. Ochrona gruntów rolnych i leśnych.....	135
9.3. Strefy ochronne ujęć wody.....	136
9.4. Strefa ochronna wód powierzchniowych.....	137
9.5. Strefa zagrożenia powodziowego.....	137
9.6. Strefa ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych.....	138
9.7. Strefa powierzchni ograniczających wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w regionie łomiska Radom-Sadków.....	138
9.8. Strefy ograniczonego użytkowania od linii elektroenergetycznych.....	138

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	139
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ŹŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA.....	139
11.1. Źłóża kopalin.....	139
11.2. Zasoby wód powierzchniowych.....	140
11.3. Zasoby wód podziemnych.....	141
11.4. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	145
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	146
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	146
13.1. Komunikacja i transport.....	146
13.1.1. Drogi.....	146
13.1.2. Komunikacja zbiorowa.....	149
13.1.3. Transport towarowy.....	149
13.2. Gospodarka wodno-ściekowa.....	149
13.2.1. Zaopatrzenie w wodę.....	149
13.2.2. Odprowadzanie ścieków.....	150
13.3. Elektroenergetyka.....	153
13.4. Gazownictwo.....	153
13.5. Ciepłownictwo.....	153
13.6. Telekomunikacja.....	155
13.7. Gospodarka odpadami.....	157
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CEŁÓW PUBLICZNYCH.....	159
14.1. Krajowy Program Zwiększania Lesistości.....	159
14.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.....	160
14.4. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030.....	161
14.5. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022 r.....	162
14.6. Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024.....	162
14.7. Raport o stanie Powiatu Radomskiego.....	163
14.8. Strategia Rozwoju Gminy Miasta Pionki na lata 2016-2022.....	164
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.....	165
SPIS TABEL.....	171
SPIS RYSUNKÓW.....	172
SPIS WYKRESÓW.....	173
SPIS FOTOGRAFII.....	174

CZĘŚĆ I. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

Obowiązujące dotychczas Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki przyjęło uchwałą Nr XXI/230/2000 Rady Miejskiej w Pionkach z dnia 24 marca 2000 r. wraz z uchwałą Nr XXX/230/2012 Rady Miasta Pionki z dnia 30 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki.

W wyniku dokonanej przez Burmistrza Miasta Pionki analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta w celu oceny aktualności Studium, stwierdzono konieczność sporządzenia nowego Studium. Konieczność sporządzenia przedmiotowego opracowania wynika także z nowych potrzeb związanych z rozwojem miasta Pionki. Zachodzące zmiany społeczne i ekonomiczne, ale również troska o zrównoważony rozwój przyczyniły się do podjęcia przez Radę Miasta Pionki uchwały Nr XXIII/115/2016 z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki.

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki opracowane zostało na podstawie:

- art. 9 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.);
- art. 18 ust. 2 pkt. 5 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.);
- uchwały Nr XXIII/115/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki.

STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki, uchwalone na podstawie uchwały Nr XXIII/115/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 r.

opracowane przez:

GIS-PLAN Sp. z o.o.
Al. Powstańców Wielkopolskich 66
85-090 Bydgoszcz

Zespół autorski w składzie:

- główny projektant mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów;
- asystenci projektanta:
 - mgr Anna Pilzys-Gezela,
 - mgr inż. Monika Zdrodowska,
 - mgr inż. Joanna Drywa,
 - inż. arch. krzysztofa Sara Madej.

CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA

Ustalenia Studium winny być rozumiane, jako świadome działania władz miasta Pionki, zniierzające do optymalnego wykorzystania uwarunkowań przestrzennych miasta w celu osiągnięcia wyznaczonych kierunków jego rozwoju. Generalną zasadą kształtowania i zagospodarowania przestrzeni miasta winny być reguły określające rozwój zrównoważony. Pojęcie to określa rozwój przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturowy, który harmonizuje z uwarunkowaniami przyrodniczymi ograniczając jednocześnie degradację przyrody i nie naruszając możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń.

Zakres opracowania Studium obejmuje cały obszar miasta Pionki w granicach administracyjnych.

Pierwszym etapem opracowania była inwentaryzacja uwarunkowań w zakresie środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego miasta oraz infrastruktury technicznej i społecznej.

Następnym etapem było uwzględnienie ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz rozpatrzenie wniosków do Studium.

Ostatnim etapem było wyznaczenie kierunków rozwoju przestrzennego miasta Pionki.

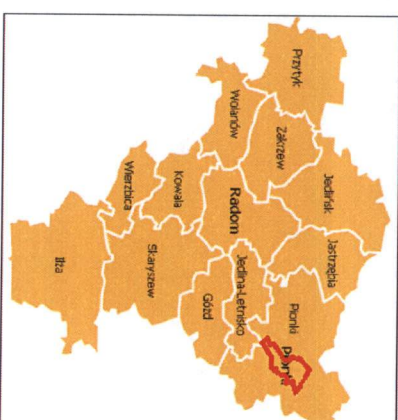
Sporządzone Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki uwzględniła wnioski instytucji i organów rządowych i samorządowych, wyznacza nowe obszary pod zainwestowanie, wprowadza inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym oraz wprowadza zapisy zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego i programach rządowych. Ustalenia Studium w części tekstowej i graficznej zostały wykonane w dostosowaniu do obowiązujących uwarunkowań prawnych i programowych.

Studium składa się z następujących części:

- 1) tekstu Studium, stanowiącego **Załącznik nr 1** do uchwały i składającego się z trzech części:
 - Część I - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
 - Część II - Kierunki zagospodarowania przestrzennego,
 - Część III - Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń Studium,
- 2) rysunku Studium - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego stanowiącego **Załącznik nr 2** do uchwały,
- 3) rysunku Studium - Kierunki zagospodarowania przestrzennego stanowiącego **Załącznik nr 3** do uchwały,
- 4) rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Studium, stanowiącego **Załącznik nr 4** do uchwały,
- 5) zbioru danych przestrzennych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 4 marca 2010r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 214), stanowiącego **Załącznik nr 5** do uchwały.

Województwo mazowieckie

photo
phocho
photo

Rysunek 2. Lokalizacja miasta Pionki na tle powiatu radomskiego, lokalizacja powiatu radomskiego na tle województwa mazowieckiego oraz wyszczególnienie woj. mazowieckiego na tle Polski.

W podziale administracyjnym kraju, obowiązującym od 1 stycznia 1999 roku, obszar powiatu radomskiego został włączony do województwa mazowieckiego. Pionki pełni rolę ważnego ośrodka administracyjnego i usługowego dla Gminy Pionki.

Do tychczasowe przeznaczanie, zagospodarowanie terenu oraz dostępna infrastruktura w terenie miasta wskazuje, że pełni ono funkcję przede wszystkim przemysłową. Zmniejszająca się funkcja przemysłowa na terenie miasta spowodowała rozwój funkcji usługowej i rozwinięta funkcja przemyślowa na terenie miasta spowodowała rozwój funkcji usługowej i usługowej pozycji w tym zakresie zajmuje działalność handlowa. Z uwagi na przemysłowo-

usługowy charakter miasta oraz uwarunkowania środowiskowe, rolnictwo na tym terenie odgrywa marginalną rolę.

Miasto położone jest w zurbanizowanej strefie aglomeracji radomskiej. Blisko od gminy miejskiej Pionki zlokalizowane jest miasto Radom, które również słynie z rozwiniętego przemysłu. W związku z tym, pomiędzy miastami może zachodzić kooperacja zakładów produkcyjnych. Radom jest najbliższym, największym rynkiem zbytu dla produktów z Pionek.

Pionki posiadają dobrze rozwinięty układ komunikacyjny. Przez miasto przebiegają dwie drogi wojewódzkie (DW Nr 787 - część ul. Mickiewicza, ul. Kozienicka, część ul. Aleja Jana Pawła II, ul. Kolejowa, ul. Zwolenska i DW Nr 691 - ul. J. Piłsudskiego), drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Pionki mają również dobre połączenie kolejowe, zarówno towarowe, jak i pasażerskie z dużymi ośrodkami kolejowymi w Radomiu i Dęblinie. Przebiega tędy linia kolejowa nr 26 Łuków - Radom, przy której zlokalizowana jest stacja kolejowa Pionki i przystanek kolejowy Pionki Zachodnie.

Rysunek 3. Lokalizacja Miasta Pionki na tle ortofotomapy.
źródło: <http://maps.geoportal.gov.pl/>

1.2. Analiza porównawcza miasta, powiatu i województwa na podstawie wybranych cech

W niniejszym podrozdziale przeprowadzono analizę porównawczą miasta Pionki z powiatem radomskim i województwem mazowieckim. W celu porównania wykorzystano dane z Głównego Urzędu Statystycznego, takie jak:

- gęstość zaludnienia wyrażoną w liczbie osób przypadających na dany kilometr kwadratowy powierzchni;
- procentowy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym;
- odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej;
- zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca;
- średnią powierzchnię użytkową mieszkania.

Tabela 1. Miasto Pionki na tle powiatu i województwa.

L.p.	Główne wskaźniki	województwo mazowieckie	powiat radomski	miasto Pionki
1	Powierzchnia ogółem w km ²	35 559	1530	18
2	Ludność	5 425 028	152 190	17 902
3	Gęstość zaludnienia (osoby/km ²)	153	99	973
4	Ludność w wieku przedprodukcyjnym w %	19,4	20,0	14,6
5	Ludność w wieku produkcyjnym w %	58,6	61,3	58,3
6	Ludność w wieku poprodukcyjnym w %	22,1	18,7	27,1
7	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności	90,5	91,0	97,9
8	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	69,8	40,3	93,3
9	Korzystający z gazu w % ogółu ludności	53,4	29,6	89,6
10	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m ³	39,7	31,0	28,6
11	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	72,4	84,5	58,9

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. L.p. 1-6 Stan na 2020 r. L.p. 7-11 Stan na 2019 r.

Miasto Pionki powierzchnią wynoszącą 18 km² stanowi 0,05% powierzchni województwa mazowieckiego oraz 1,18% powierzchni powiatu radomskiego. W roku 2020 ludność miasta liczyła 17 902, co stanowi 11,76% ludności zamieszkującej powiat radomski oraz 0,32% populacji województwa mazowieckiego.

Reasumując miasto Pionki prezentuje się:

- porównywalnie pod względem udziału procentowego osób w wieku produkcyjnym na tle województwa mazowieckiego;
- korzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z instalacji wodociągowej na tle powiatu radomskiego i korzystnie na tle województwa;
- wyjątkowo korzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z instalacji kanalizacji sanitarnej – na tle powiatu radomskiego oraz na tle województwa;
- wyjątkowo korzystnie pod względem udziału procentowego osób korzystających z gazu na tle województwa, jak również na tle powiatu radomskiego;
- zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca było mniejsze od średniej powiatu oraz województwa;
- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania była zdecydowanie niższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

Miasto Pionki zajmuje obszar 18 km² i jest najmniejszą jednostką administracyjną pod względem powierzchni w porównaniu do pozostałych gmin powiatu radomskiego. Największą jednostką administracyjną jest gmina miejsko-wiejska - Ilża o powierzchni 256 km².

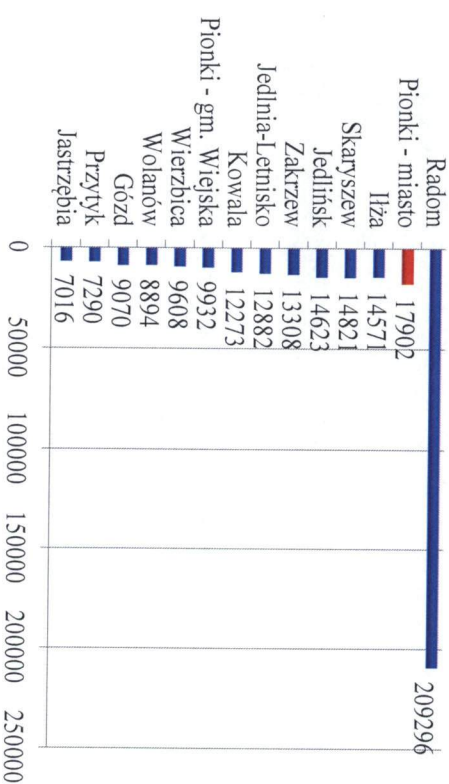
Wykres 1. Powierzchnia gmin położonych w powiecie radomskim wyrażona w km².

źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Stan na 2020r.

Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego na rok 2020 miasto Pionki zamieszkała była przez 17 902 osoby. Pomimo najmniejszej powierzchni, miasto Pionki pod względem liczby ludności zajmuje drugie miejsce w powiecie radomskim stanowiąc 4,95% ludności powiatu. Najmniej osób mieszka w gminie wiejskiej Jastrzębia (1,94%), zaś najwięcej w mieście Radom (57,89%).

Wykres 2. Liczba ludności w gminach położonych w powiecie radomskim.

źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Stan na 2020 r.

1.3. Struktura użytkowania gruntów i przeznaczenie terenów

W poniższej tabeli i na wykresie przedstawiono strukturę użytkowania gruntów dla Miasta Pionki.

Tabela 2. Ogólna struktura zagospodarowania gruntów Miasta Pionki - stan na 1 stycznia 2018 r.

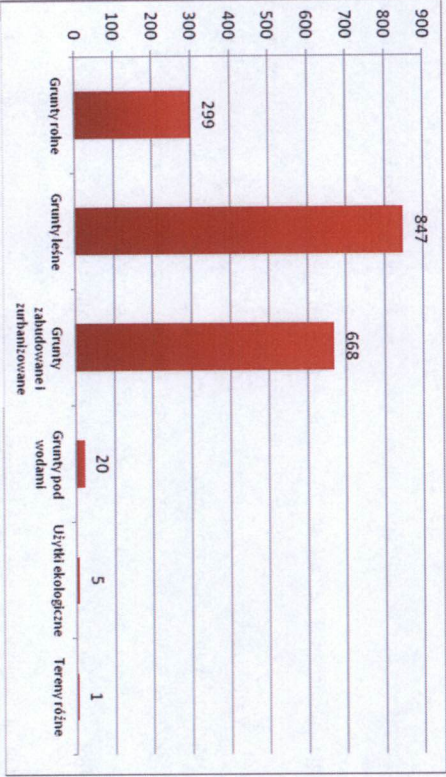
Grunt rolnie										Razem
Użytki rolne								Nieuzyski		
grunty orne	sady trwałe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	grunty rolnie zabudowane	grunty pod sianami	grunty pod rowami	grunty zastrzeżone i zakrzewione na użytkach rolnych			
w ha										
161	2	50	10	13	0	1	52	10	299	

Gruntły zabudowane i zurbanizowane										
teren mieszk.	teren przemysł.	inne teren zabudow.	zurb. teren niezabud. lub w trakcie zabudowy	teren rekreacy jno- wypocz ynkowe	użytki kopalne	tereny komunikacyjne			Razem	w ha
						grunty przezn. bud. drog pub. innych kolej.	drogi	teren kolejowy		
168	267	55	5	25	0	110	36	2	0	668

Gruntły leśne		Gruntły pod wodami			Użytki ekologiczne	Tereny różne
lasy	gr. zastrz. i zakrzew.	mołskimi wewnętrzny i	powierzchniowymi płynącymi	powierzchniowymi stojącymi		
847	0	0	19	1	5	1

Źródło: Dane z Urzędu Miasta Pionki.

Wykres 3. Ogólna struktura zagospodarowania gruntów Miasta Pionki - stan na 1 stycznia 2018 r.

Źródło: Dane z Urzędu Miasta Pionki - opracowanie własne.

1.4. Uzbrojenie terenu

W tabeli poniżej przedstawiono główne wskaźniki dotyczące uzbrojenia terenu dla Miasta Pionki w infrastrukturę techniczną, dokonując przy tym porównania danych odnoszących się bezpośrednio dla Miasta Pionki z danymi dotyczącymi obszaru województwa mazowieckiego oraz powiatu radomskiego. Przedstawione dane pozyskano z informacji posiadanych przez Główny Urząd Statystyczny aktualnych na rok 2019.

Tabela 3. Główne wskaźniki dotyczące uzbrojenia terenu dla Miasta Pionki na tle powiatu radomskiego i województwa mazowieckiego.

Lp.	Główne wskaźniki	województwo mazowieckie	powiat radomski	Miasto Pionki
1.	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności	90,5	91,0	97,9
2.	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	69,8	40,3	93,3
3.	Korzystający z gazu w % ogółu ludności	53,4	29,6	89,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Stan na 2019 r.

Analizując wskaźniki charakteryzujące uzbrojenie terenu, należy stwierdzić, iż Miasto Pionki prezentuje się pod tym względem bardzo korzystnie biorąc pod uwagę zarówno powiat radomski, jak i całe województwo mazowieckie. Procent ogółu ludności korzystających z instalacji wodociągowej na terenie Miasta Pionki jest wyższy niż w województwie mazowieckim oraz w powiecie radomskim. W roku 2019 wskaźnik osób korzystających z kanalizacji wynosił 93,3% ogółu ludności i był zdecydowanie wyższy od wskaźnika na poziomie wojewódzkim i powiatowym. Wskaźnik ludności korzystającej z gazu 89,6 %, jest również zdecydowanie wyższy zarówno od wojewódzkiego oraz powiatowego.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMÓGÓW JEGO OCHRONY

2.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Aktualnie na obszarze miasta Pionki obowiązują 9 planów miejscowych:

- uchwała Nr XXXII/143/97 Rady Miejskiej w Pionkach z dnia 25 kwietnia 1997 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;
- uchwała Nr XIII/153/2003 Rady Miasta Pionki z dnia 24 października 2003 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;
- uchwała Nr XX/26/2004 z dnia 30 marca 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;
- uchwała Nr XXXIV/171/2007 Rady Miasta Pionki z dnia 18.12.2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru obejmującego południowo-wschodnią część miasta Pionki;
- uchwała Nr VI/61/2011 Rady Miasta Pionki z dnia 10 lutego 2011 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w centralnej części miasta Pionki pomiędzy ulicą Kozienicką, torami kolejowymi, ogrodnkami działkowymi oraz ulicą 15 Sycznia;
- uchwała Nr VI/63/2011 Rady Miasta Pionki z dnia 10 lutego 2011 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w północnej części miasta Pionki pomiędzy ulicami Partyzantów, Chemiczną, projektowanym przedłużeniem ulicy Adasia Guzala oraz Leśną;
- uchwała Nr XLVIII/325/2017 Rady Miasta Pionki z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 1465/10, nr 1465/9 i części działki nr 1465/1, położonych w Pionkach przy ul. Polnej;
- uchwała Nr L VIII/412/2018 Rady Miasta Pionki z dnia 27 marca 2018 roku w sprawie częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;

- uchwała Nr XXXIX/235/2021 Rady Miasta Pionki z dnia 23 czerwca 2021 roku w sprawie częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Miasta Pionki Nr XLVIII/325/2017 z dnia 28 sierpnia 2017r. Miasto Pionki w całości pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

2.2. Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Ze względu na to, że miasto Pionki w całości pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w okresie 2007-2020 nie wydano żadnej decyzji o warunkach zabudowy, ani żadnej decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Zerowa liczba decyzji o warunkach zabudowy jest korzystnym zjawiskiem w planowaniu spójnego i zorganizowanego rozwoju przestrzennego miasta. Taką sytuację należy określić, jako szczególnie korzystną, zapewniającą wysoki stopień realizacji polityki przestrzennej określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

2a). UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY, O KTÓREJ MOWA W ART. 10A UST. 1 USTAWY Z DNIA 6 GRUDNIA 2006 R. O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU, PRZYGOTOWANEJ NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU GMINY

Obowiązująca Strategia Rozwoju Gminy Miasta Pionki na lata 2016-2022 przyjęła uchwałą Nr XXIII/113/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 roku nie zawiera diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju nie przeprowadził dotychczas ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju.

3.1. Położenie fizyczno-geograficzne

19

2022 г.

Jednostki	Nazwa jednostki
Provincia	Niz Środkowoeuropejski
Podprovincia	Niziny Środkowopolskie
Makroregion	Nizina Środkowomazowiecka
Mezoregion	Równina Kozienicka

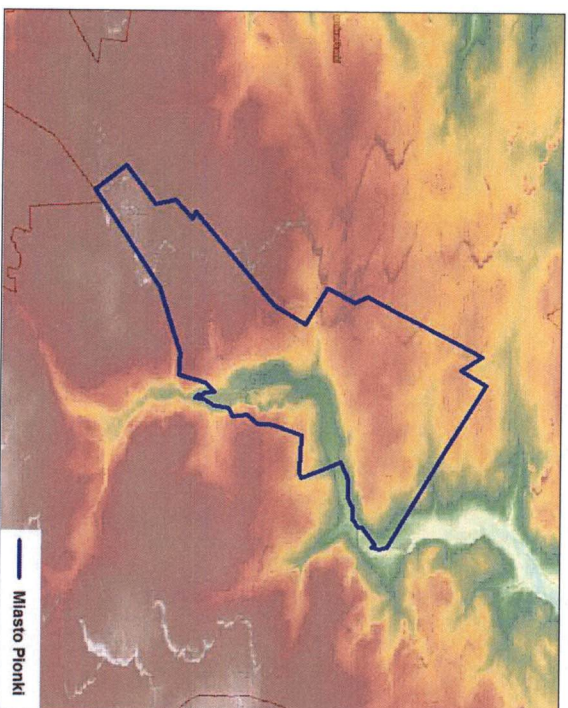
[illegible]

Jest to przeważnie piaszczysta równina denudacyjna o krajobrazie urozmaiconym jedynie dość licznymi wydhami podłużnymi i parabolicznymi o wysokości od kilku do kilkunastu metrów oraz kilkunastowymi wcięciami płaskodennych dolin rzecznych.

3.2. Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Rzeźba terenu miasta Pionki jest mało urozmaicona. Jest to równinny obszar wyszczególniony połodowcowej. Obszar opracowania Studium przebiegi jest doliną rzeki

Zagożdżonki, która przepływa przez miasto z południa na wschód. Najwyższy punkt miasta znajduje się w północno-zachodniej jego części, natomiast najniższy w dolinie Zagożdżonki.

Rysunek 6. Położenie miasta Pionki na tle mapy hipsometrycznej;
źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/map/>

Budowa geologiczna

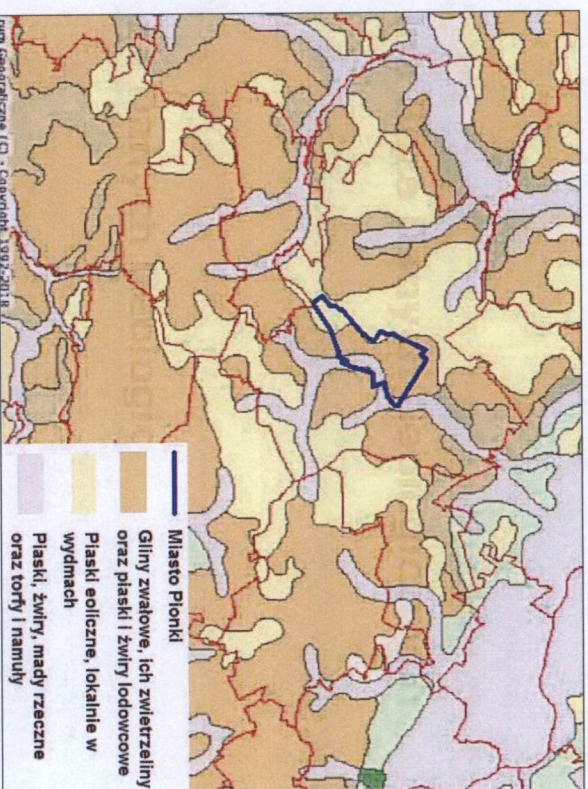
Pionki położone są w obrębie jednostki terytorialnej zwanej niecką mazowiecką, leżącej w większej strukturze określanej jako niecka brzeźna. Nazwy jednostek pochodzą od układu budujących je mezozoicznych skał, tworzących charakterystyczne zagłębienie. W bezpośrednim podłożu obu niecek występują utwory kredy górnej - masyfity, wykształcone głównie jako margle z przewarstwieniami ilastymi, rzadziej spotyka się gęzy, wapienie i sporadycznie piaskowce. Na ukształtowanie ich powierzchni miały wpływ długotrwałe procesy erozyjne oraz ruchy neotektoniczne, którym przypisać można powstanie wąskiego rowu Pionki-Płachy-Młodna, wypełnionego osadami czwartorzędowymi i lokalnie trzeciorzędowymi o miąższościach do 110 m.

Na skałach kredowych w okolicy Pionek zalegają utwory trzeciorzędowe. Bezpośrednio na powierzchni osadów górnokredowych leżą utwory oligocenu o miąższości około 30 m.

Składają się one z serii osadów ilasto-mułkowych, przechodzących ku stropowi w serie piasków i mułków glaukonitowych z koncentracjami fosforów. W stropie oligocenu znajdują się piaski kwarcytowo-glaukonitowe i seria ilasto-mułkowa ze szczątkami roślin. Powyżej występują osady miocenu o miąższości wynoszącej kilka - kilkanaście metrów, maksymalnie 37 m. Miocen reprezentuje seria piasków kwarcowych, rzecznych ze znaczną ilością pyłu węglowego oraz seria ilasto-mułkowa z włóknami węgla brunatnego.

Osady czwartorzędowe tworzą w całym mieście i jego okolicach ciągłą pokrywę, sięgając w rowie Pionki-Młodna miąższość przekraczającą 100 m. Reprezentują je utwory wietrzelinowe, lodowcowe, wodnolodowcowe, rzeczne i eoliczne. Na opisywanym obszarze najliczniej występują osady zlodowaceń środkowopolskich reprezentowane przez gliny zwalowe lub ich rezidua oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. Lokalnie spotyka się utwory zastoisłowe reprezentowane przez ility warwowe, piaski drobnostaniaste i pylaste. Gliny zwalowe są zwięzłe, piaszczyste, często zawierają włątki żwirowo-piaszczyste i otoczaki skał późnocenowych. Piaski i żwiry wodnolodowcowe zbudowane są z różnego rodzaju materiału, często zawierają domieszkę skał późnocenowych. Występują w zagłębieniach dolin rzecznych i wcięciach podłoża. Na powierzchni glin zwalowych leżą osady deglacji lodowca - eluwia i osady eoliczne. Pozostałościami po roznyciu glin są żwiry, rzadziej utwory piaszczyste, z licznymi otoczkami skał późnocenowych. Osady eoliczne tworzą różnego kształtu wydmy oraz towarzyszące im pola piasków przewianych. Piaski eoliczne są jedynym surowcem eksploatowanym w szerokim rejonie Pionek.

Pokrywą czwartorzędową kończą osady holocenu reprezentowane przez piaski i żwiry rzeczne, ewentualnie torfy i namuły. Piaski i żwiry rzeczne o miąższościach do kilku metrów występują w dolinie Zagożdżonki (Objaśnienia do MGGP, Arkusz Pionki, 2004 r.).

Rysunek 7. Położenie miasta Pionki na tle mapy geologicznej.

Źródło: <http://bazagis.pgi.gov.pl>

Według mapy geologicznej miasto Pionki znajduje się na terenach występowania: glin zwałowych, ich zwietrzelin oraz piasków i żwirów lodowcowych; piasków eolicznych, lokalnie w wydymach; piasków, żwirów, mad rzecznych oraz torfów i namutów.

Gliny zwałowe oraz piaski i żwirry są to tereny przydatne do zabudowy ze względu na dobrą nośność.

3.3. Złoże surowców

Na terenie miasta Pionki nie ma udokumentowanych złóż kopalin.

3.4. Wody powierzchniowe

Gminę Miasta Pionki odwadnia rzeka Zagożdżonka, stanowiąca lewobrzeżny dopływ Wisły, mająca swe ujście w Świerżach Górnych (gmina Kozienice). Pod nazwą Rzeczka Św. Jana wypływa we Wsi Czarne, na wysokości ok 163 m n.p.m. Długość rzeki wynosi 39,9 k, a powierzchnia dorzecza 568,5 km². Średni spadek doliny rzeki wynosi 1,3‰. Rzeka swą nazwę

wzięta od osady młynarskiej Zagożdżon. Już w średniowieczu Zagożdżonka wykorzystywana była jako źródło energii. Znajdowały się tu liczne młyny i tartaki.

Cała zlewnia znajduje się na obszarze piasków (duże pola piasków wydymowych), licznie występują tu drobne mokradła i torfowiska oraz stawy.

Na Zagożdżonce wybudowano dość duży zbiornik wodny - Staw Górny. Zbiornik „Staw Górny” zlokalizowany jest w odległości 9,0 km od źródła rzeki Zagożdżonki. Jest on sztucznym zbiornikiem wody powierzchniowej powstałym w latach 30-tych XX w. po spiętrzeniu jazem wód rzeki Zagożdżonki. W 1976 roku obiekt został poważnie zmodernizowany. Jako obiekt hydrotechniczny składa się z dwu budowli wodnych: zapory czołowej w km 31 + 200 km rz. Zagożdżonki oraz zbiornika. Poniżej podano najważniejsze dane dotyczące zbiornika Stawu Górnego.

Tabela 5. Charakterystyka zbiornika - Staw Górny w Pionkach

Pojemność (mln m ³)	Wysokość piętrzenia (m)	Rzędna (m n.p.m.)	Powierzchnia zbiornika (ha)
3,70	4,6	158,5	17,8

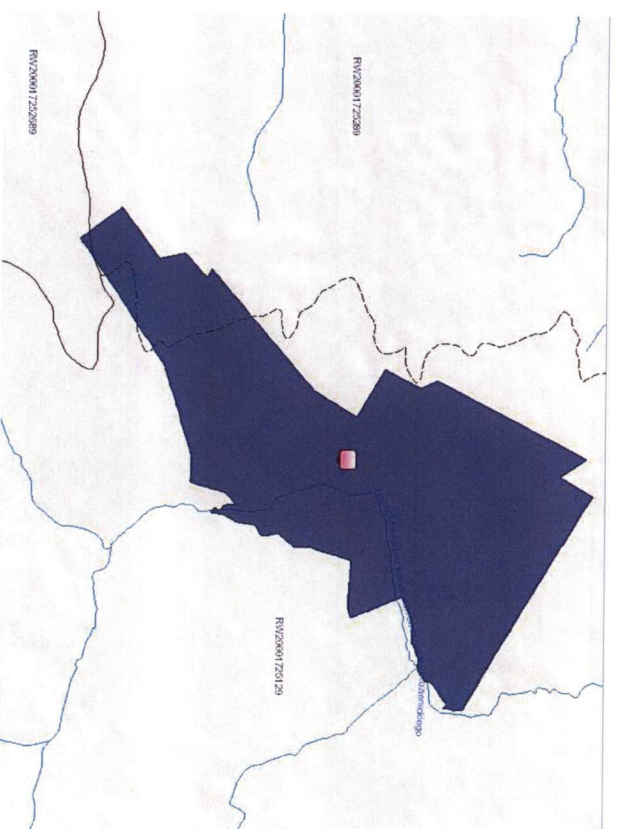
Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zarządzenia Kryzysowego miasta Pionki, Pionki 2008r.

Przez teren miasta przepływa JCW Zagożdżonka bez Kanalu Gniewoszowsko-Kozienickiego RW20001725129. Teren opracowania położony jest w trzech zlewniach o krajowych kodach: RW20001725129, RW20001725289, RW200017252689.

Jednolitą część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element

wód powierzchniowych, taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
- sztuczny zbiornik wodny,
- struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części,
- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

Rysunek 8. Mapa Jednolitych części wód powierzchniowych
Źródło: <http://geoportal.kzgw.gov.pl>

3.5.5. Wody podziemne

W rejonie miasta dominującym poziomem wodonośnym jest poziom górnoekredowy. Wydajności potencjalne studni zazwyczaj mieszczą się w przedziale 50-70 m³/h. Szczelinowe i szczelinowo-porowe wody tego poziomu są typu HCO₃-Ca, w przedziale średnio twarde, rzadziej twarde. Charakteryzują się one znikomą zawartością azotanów, lokalnie przekroczonej zawartościami strontu, niską zawartością chlorków i na ogół niską zawartością siarczanów. Podwyższone zawartości siarczanów (116-556 mg/dm³ SO₄) notowane są lokalnie w ujęciu dawnego Zakładu Tworzyw Sztucznych "Pronit".

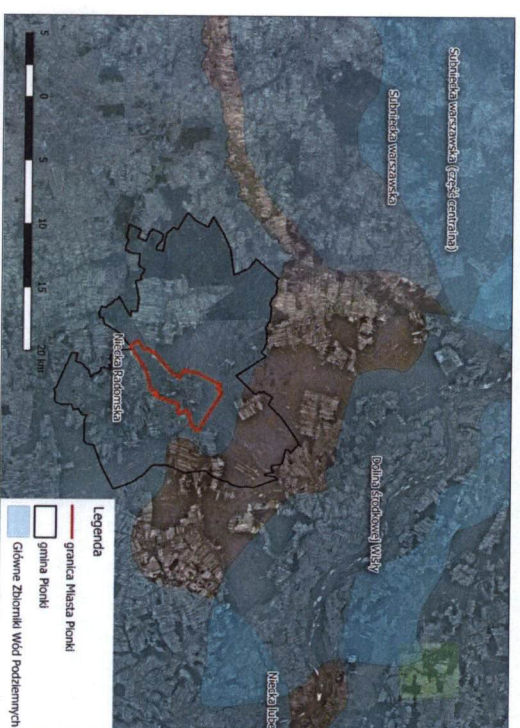
Trzeciorzędowy poziom wodonośny na terenie miasta ze względu na zanieczyszczenia wód substancjami humusowymi nigdzie nie jest ujmowany.

Czwartorzędowe piétro wodonośne tworzą poziomy pytyko zaliegające na glinach, poziomy dołin rzecznych oraz pokryw fluwioglacjalnych, jak również przewartwieni międzylądinowych. Na opisywanym obszarze i jego najbliższej okolicy brak jest jednak ujęć czwartorzędowych (Objaśnienia do MGGP, Arkusz Pionki, 2004 r.). Poziom wód gruntowych

podlega tu okresowym wahaniom. Zmiany poziomu zależą od ilości opadów atmosferycznych występujących w ciągu roku. W ostatnich latach występowały okresy suche i lata ze zwiększoną ilością opadów atmosferycznych w stosunku do średnich wieloletnich. W związku z powyższym zmniejszał poziom wód gruntowych, stopień uwilgotnienia gleb i siedlisk.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu górnokredowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 405 Niecka Radomska. Obszar Pionek, w tym tereny byłego ZTS "Promit" został zaliczony do obszarów najwyższej ochrony wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

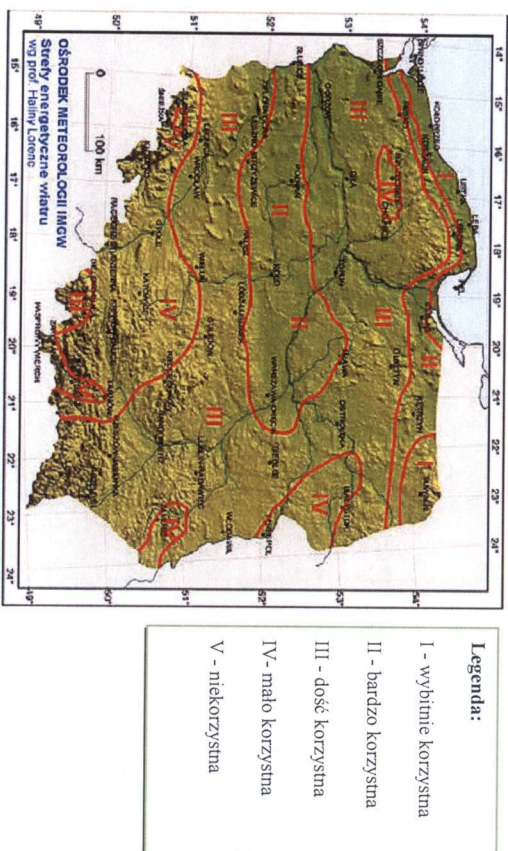
Wiek utworów wodonośnych dla Niecki Radomskiej określony został jako K2. Typ zbiornika to szczelninowo-porowy, jego średnia głębokość waha się między 30 a 70. Zasoby dyspozycyjne szacuje się na 820 tys. m³d.

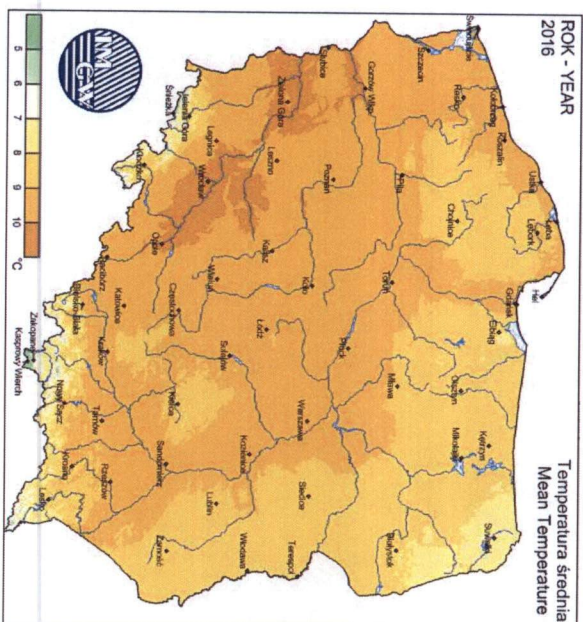
Rysunek 9. Położenie Miasta i Gminy Pionki na tle występowania GZW/P
Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://m.bazagis.pgi.gov.pl>

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

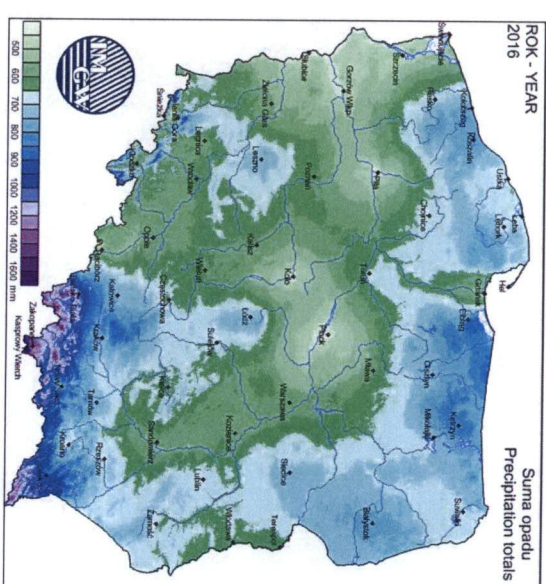
Miastu Pionki znajduje się na obszarze występowania Jednolitych Część Wód Podziemnych Nr 74 i 87. Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, **jednolite części wód podziemnych** - (groundwaterbodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warunkach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających

Rysunek 11. Strefy energetyczne wiatru wg Hailu Lorenc.
Źródło: <http://www.baza-oze.pl>

Rysunek 12. Temperatura średnia w Polsce w roku 2016.
Źródło: <http://old.imgw.pl/klimat/>

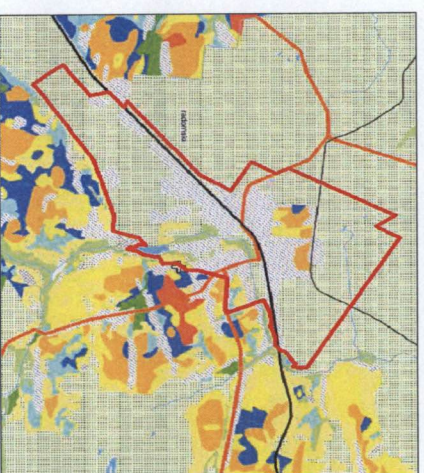
Rysunek 13. Suma opadu w Polsce w roku 2016.
Źródło: <http://old.imgw.pl/klimat/>

3.7. Gleby

Gleby na terenie miasta Pionki to najczęściej gleby płowe lub brunatne kwaśne, które wytworzyły siedliska żyzne lub średnio żyzne. W dolinie rzeki znajdują się czarne ziemie murszowe, natomiast na wysokim tarasie wyszłały się gleby brunatne właściwe z piasków świeżych. W dolinie rzeki Zagórzdonki można znaleźć gleby, które należałyby zaliczyć do gleb zdegradowanych. Ich, jakość i bardzo złe stosunki wodne nie pozwalają na jakikolwiek ich użytkowanie. Nawet uregulowanie stosunków wodnych nie pozwoliłoby przez długi okres na ich rolnicze użytkowanie. Na obszarze opracowania Studium gleby użytkowane rolniczo są glebami bardzo słabymi. Gruntów klasy RIIVa jest w mieście 33 ha, RIIVb - 19 ha, RV - 81 ha oraz RVI - 65 ha. Nie występują gleby najlepszych klas bonitacyjnych I-III. Rolnictwo jest i pozostanie marginalną funkcją obszaru miasta Pionki. Użytki rolne znajdują się głównie na obrzeżach miasta.

Na terenie gminy występują gleby litogeniczne i gleby hydrogeniczne. Gleby litogeniczne reprezentują: gleby białcowe i brunatne oraz mady rzeczne. Gleby hydrogeniczne reprezentują: gleby bagienne, murszowe i czarne ziemie (Bedarek R., Prusinkiewicz Z. 1990).

Bielice występują jedynie pod lasami iglastymi; stanowią naturalne siedliska borów sosnowych. Gleby bielcowe wytworzone są z piasków słabogliniastych i gliniastych luźnych, lekkich i średnich. Powstają z ubogich piasków kwarcowych, które są silnie przesorowane i przemodlowane eoliczne. Gleby bielcowe przemyle, ogólnie oglęzione i przekształcone przez człowieka wykorzystane są jako grunty orne. Charakterystyczną cechą tych gleb jest występowanie bezpośrednio pod poziomem - próchnicznym jaśniejszego poziomu eluwialnego oraz skały macierzystej. Odczyn gleb bielcowych jest przeważnie kwaśny i słabo kwaśny. Gleby te są mało urodzajne, należą do IVa, IVb oraz V klasy botanicznej; zalicza się je do kompleksu gleb żytnio - ziemniaczanych oraz żytnio - hubinowych (Bednarek R., Prusinkiewicz Z. 1990). Na terenach porośniętych przez lasy liściaste i mieszane występują gleby brunatne. W profilu tych gleb występuje poziom: orno - próchniczny, poziom brunatnienia i skała macierzysta. W procesie glebotwórczym, w wyniku wietrzenia i rozkładu minerałów pierwotnych, dochodzi do powstania minerałów wtórnych ilastych i uwalniania się związków żelaza, które powlekają cienką otoczką cząstki glebowe, nadając glebie zabarwienie brunatne. Stopień odwapnienia i zakwaszenia w glebach brunatnych jest różny. Dlatego można wyróżnić gleby brunatne właściwe, wylugowane i kwaśne. Na omawianym obszarze dominują gleby brunatne wylugowane, wykształcone na piaskach gliniastych, glinach i lessach. Właściwości rolnicze gleb brunatnych są korzystniejsze niż gleb bielcowych, z możliwością uprawy pszenicy i buraka cukrowego. Oprócz terenów zajętych przez lasy liściaste i mieszane gleby brunatne występują sporadycznie (Ugłę M., Ugłę Z. 1979). Mady rzeczne wykształciły się w dolinach rzecznych na aluwialach o różnorodnym składzie mineralnym i chemicznym oraz organicznym. Są to gleby wieloczdronowe, związane z warstwowym układem materiałów glebowych. W dolinach rzecznych występują mady rzeczne właściwe, odznaczające się słabo widocznym poziomem próchnicznym, mady rzeczne próchniczne z większą miąższością poziomu próchnicznego tworzącego się przy współdziałaniu bogatej roślinności darniowej, łęgowej i olszowej oraz mady rzeczne brunatne w miejscach wyżej położonych, niepodlegających stałym zalewom. Mady są glebami żyznymi, wykorzystywanymi rolniczo. (Bednarek R., Prusinkiewicz Z. 1990). Do gleb hydrogenicznych należą gleby opodglejowe i gruntowo-glejowe oraz gleby bagienne reprezentowane przez gleby mulowe, gleby torfowe oraz gleby murszowe i czarne ziemie. Czarne ziemie powstały w procesie danitowoglejowym z bogatych w substancje organiczne osadów bagiennych i pojeziernych. Występują one w sposób najsilniejszy przy podmokłych zaglebieniach bezodpływowych oraz u podnóżu dolin rzecznych (Bednarek R., Prusinkiewicz Z. 1990).

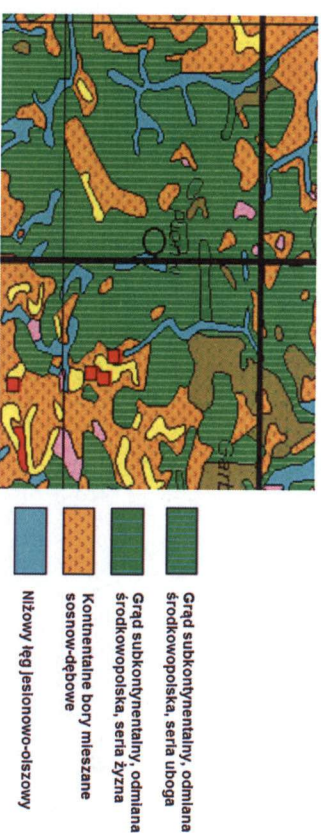

Rysunek 14. Położenie Miasta Pionki na tle mapy glebowo-rolniczej.
źródło: <http://msp.wroclanowozna.pl/>

3.8. Fauna i flora

Roślinnością potencjalną miasta Pionki są przede wszystkim grądy subkontynentalne, należące do klasy Tilio-Carpinetum. W skład drzewostanu, oprócz dębu, lipy, grabu, klonu i jesionu, mogą wchodzić: świerk, jodła lub sosna. Cechą diagnostyczną jest występowanie grupy gatunków kontynentalnych, tzw. samackich, do których zalicza się: przytulicę Schultesa (*Galium schultesii*), zdrojówkę rutewkową (*Isopyrum thalictroides*), trzmielinę brodawkową (*Euonymus verrucosus*), jaskier kaszubski (*Ranunculus casubicus*), turzycę orzesimową (*Carex pilosa*), przytulicę wiosenną (*Galium vernum*).

Koncepcja potencjalnej roślinności naturalnej, wprowadzona przez Tuxena (1956), zakłada, że jest to roślinność, jaka ukształtowałaby się na danym terenie, gdyby tendencje rozwojowe tkwiące w aktualnej roślinności zrealizowałyby się natychmiast i bez ograniczeń. Potencjalna roślinność naturalna opisywana jest przy pomocy podstawowych, typologicznych jednostek geobotanicznych, jakimi są zespoły roślinne. Ich rozmieszczenie na terenie miasta Pionki opisano na podstawie mapy Matuszkiewicza i in. (2008), której fragment przedstawiono poniżej.

Rysunek 15. Potencjalna roślinność Miasta Pionki.
źródło: Mapa przeglądowa. Potencjalna Roślinność Natury Polski 1:300 000, wg Matuszkiewicza (2008.)

Szacę roślinną miasta Pionki cechuje małe zróżnicowanie. Najlepiej zachowana roślinność naturalna jest w dolinie rzeki Zagórzdonki. Są to przede wszystkim fragmenty łęgów olszowych (*Fragaxio-Alnetum*) oraz łąki i pastwiska. W południowo – zachodniej części miasta znajduje się teren przemysłowy – łąsny z lasem o charakterze gospodarczym, izolacyjnym.

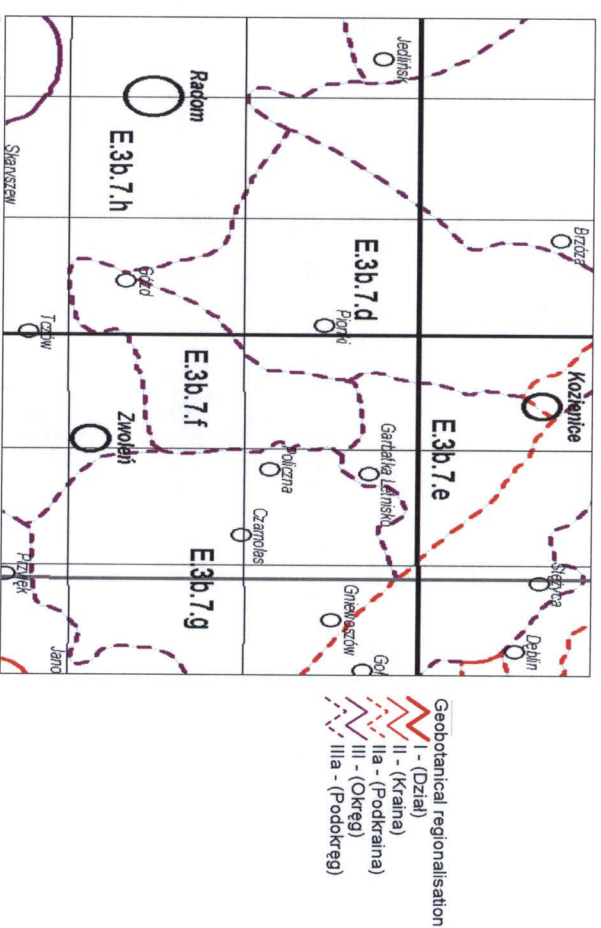
Część lasów na terenie miasta Pionki zarządzane jest przez Nadleśnictwo Kozienice, a część przez miasto Pionki. Powierzchnia lasów na obszarze opracowania według danych z Urzędu Miasta Pionki z dnia 1 stycznia 2018 r. wynosiła 847 ha, a leśistość 46%.

Tereny zieleni urządzonej w Pionkach, towarzyszą głównie drogom, kolei oraz zespołom zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Największą wartością odznaczają się ciągi drzew pochodzące z czasów przedwojennych (siedem dębów szypulkowych przy ul. Fabrycznej), bogata zielen parkowa zlokalizowana w drzewostanie dawnej puszczy, która znajduje się strefie ochrony konserwatorskiej. Dobrym stanem zachowania zieleni wyróżnia się również osiedle tzw. Dziaki za torem. Zdegradowana roślinność występuje w centrum północnej części miasta, wzdłuż torów kolejowych.

W Pionkach występują uszkodzenia drzewostanu na skutek emisji zanieczyszczeń przemysłowych i skażeń wód i gleb.

W geobotanicznym podziale Polski opracowanym przez Matuszkiewicz (1994) opisywany teren leży w Dziale Mazowiecko-Poleskim (E), w Podkrainie Radomskiej, w Okręgu Równiny Radomskiej (E.3b.7.) znajduje się jednostka Pionecka (E.3b.7.d).

Rysunek 16. Lokalizacja Miasta Pionki na Mapie Regionów Geobotanicznych Polski 1: 2 500 000, wg Matuszkiewicza.

Ze względu na występowanie na obszarze miasta Pionki dużej ilości obszarów ochronionych na podstawie *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*, na terenie opracowania studium występuje wiele gatunków zwierząt będących pod ochroną oraz cennych przyrodniczo.

Zgodnie z opracowaniem „Wyniki inwentaryzacji ornitologicznej obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB140013 Ostoja Kozienicka” wykonanym przez Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (2010 r.), inwentaryzacji przeprowadzonej w 2014 r. oraz „Inwentaryzacji cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych” w zakresie części VII, Ostoja Kozienicka PLB140013, A022, A052, A099, A119, A122, A156, A162, A165, A197, A224, A229, A231, A232, A233, A236, A238, A246, A307, A338, A340” wykonanej przez Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne w roku 2018 na terenie miasta Pionki występują następujące gatunki ptaków: Dzieciół Średni (A238), Dzieciół Czarny(A236), Lerka

(A246), Jarzębka (A307), Gąsiorek (A338), Krętogłów (A233), Zimorodek (A229), Dzieciot zielony (A235), Muchotówka mała (A320), Muchotówka białoszyna (A321).

Dokładne rozmieszczenie w/w gatunków ptaków oraz ich siedlisk, na terenie miasta Pionki zostało przedstawione na części graficznej - uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

3.9. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

3.9.1. Rolnictwo

Miasto Pionki charakteryzuje się niewielkim arealem rolnym oraz znacznym stopniem zalesienia. Przeważa tu uprawa zboża i występuje tylko hodowla drobiu. Z uwagi na przemysłowo-usługowy charakter miasta oraz niekorzystne uwarunkowania środowiskowe, rolnictwo na tym terenie odgrywa marginalną rolę. Duże znaczenie mają walory krajobrazowe, które przyczyniają się do rozwoju turystyki i różnych form wypoczynku.

W oparciu o dane pozyskane z Powszechnego Spisu Rolnego przedstawiono poniżej analizę przemian zachodzących w rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie miasta Pionki.

W celu dokonania charakterystyki rolniej miasta wykorzystano aktualnie dostępne dane statystyczne z roku 2010.

Tabela 7. Liczba gospodarstw miasta Pionki według klas wielkościowych.

Wielkość gospodarstw	Liczba gospodarstw
do 1 ha łącznie	9
1 ha – 5 ha	30
5 ha – 10 ha	0
10 ha – 15 ha	0
powyżej 15 ha	0

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Jak wynika z danych pozyskanych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku, na obszarze opracowania Studium funkcjonowało 39 gospodarstw rolnych. Przeważającą część liczby gospodarstw rolnych tj. 76,9% stanowiły gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha. W przedziale do 1ha łącznie znalazło się 9 gospodarstw, natomiast w pozostałych grupach nie pojawiły się żadne gospodarstwa.

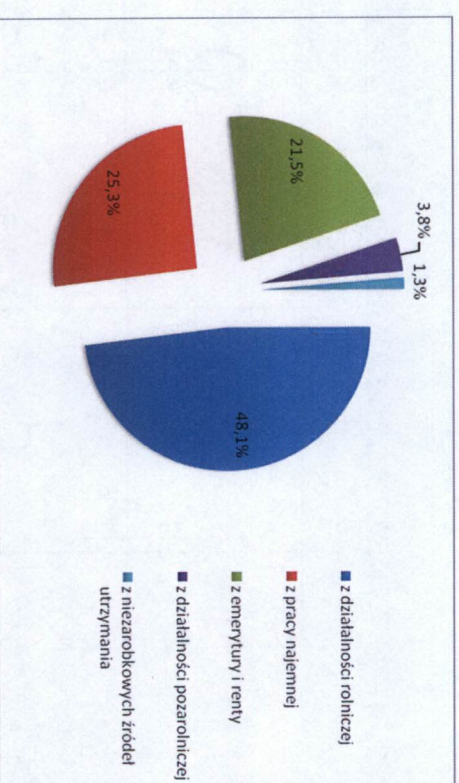
Tabela 8. Powierzchnia gospodarstw rolnych miasta Pionki według klas wielkościowych.

Wielkość gospodarstw	Powierzchnia gospodarstw w ha
do 1 ha łącznie	3,40
1 ha – 5 ha	75,63
5 ha – 10 ha	0
10 ha – 15 ha	0
powyżej 15 ha	0

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Największą powierzchnię na terenie miasta Pionki zajmują gospodarstwa liczące od 1 ha do 5 ha. Łączna powierzchnia tych gospodarstw wyniosła 75,63 ha. Dla grupy do 1 ha łącznie łączna powierzchnia gospodarstw wyniosła 3,40 ha. W pozostałych grupach, analogicznie do zerowej liczby gospodarstw, również powierzchnia gospodarstw pozostała z zerowymi wartościami.

Wykres 4. Gospodarswa domowe według struktury dochodów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r.

Tabela 9. Gospodarstwa domowe według struktury dochodów.

Rodzaj dochodów	Liczba gospodarstw
z działalności rolniczej	38
z pracy najemnej	20
z emerytury i renty	17
z działalności pozarolniczej	3
z niezarobkowych źródeł utrzymania	1

Źródło: Powiatowy Spis Rolny z 2010 r.

W wyniku analizy struktury dochodów gospodarstw rolnych stwierdzono, że największe gospodarstw utrzymywało się z działalności rolniczej – 48,1%. Kolejne miejsca zajmują gospodarstwa utrzymujące się z pracy najemnej – 25,3%. Z kolei 21,5% gospodarstw czerpało dochody z emerytury i renty. Gospodarstwa, dla których główne źródło utrzymania stanowiła działalność pozarolnicza stanowiła 3,8%. Najmniejszy odsetek stanowiła gospodarstwa z niezarobkowymi źródłami utrzymania – 1,3%.

Tabela 10. Kierunki produkcji roślinnej miasta Pionki.

Kierunki produkcji roślinnej	Powierzchnia zasiewów w ha
zboża razem	37,25
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	37,25
pszenica ozima	2,00
pszenica jara	2,00
żyto	16,28
jęczmień ozimy	0,00
jęczmień jary	1,80
owies	2,48
pszentyto ozime	3,75
pszentyto jare	4,85
mieszanki zbożowe ozime	3,08
mieszanki zbożowe jare	1,01
kukurydza na ziarno	0,00
ziemiaki	5,36
uprawy przemysłowe	0,00
buraki cukrowe	0,00
rzepak i rzepak razem	0,00
strączkowe na ziarno jadalne razem	0,00
warzywa gruntowe	0,00

Źródło: Powiatowy Spis Rolny z 2010 r.

Według danych przedstawionych w tabeli powyżej najpopularniejszą uprawą w mieście Pionki są zboża, których łączna powierzchnia stanowi 87,42% upraw. Pozostałe 12,58% stanowią zasiewy ziemniaków. Pozostałych zasiewów nie odnotowano na terenie opracowania Studium.

Tabela 11. Kierunki produkcji zwierzęcej miasta Pionki.

Kierunki produkcji zwierzęcej	Liczba gospodarstw	Liczba sztuk
Bydło razem	0	0
Bydło krowy	0	0
Trzoda chlewna razem	0	0
Trzoda chlewna lochy	0	0
Konie	0	0
Droń ogółem razem	5	884
Droń kurzy	5	868

Źródło: Powiatowy Spis Rolny z 2010 r.

Spośród wszystkich gospodarstw rolnych w mieście Pionki, 5 gospodarstw zajmowało się hodowlą drobiu w ogólnej liczbie 884 sztuk. Pozostałe gospodarstwa w mieście nie zajmowały się hodowlą jakiegokolwiek zwierząt.

3.9.2. Leśnictwo

Lasy w Pionkach otaczają centrum miasta z każdej strony, jedynie od strony wschodniej lasów jest mniej. Zajmują powierzchnię 847 ha, co stanowi 46 % ogólnej powierzchni miasta. Przeważają lasy Skarbu Państwa – 98,7 % ogólnej powierzchni leśnej. Rośliność łąk i pastwisk zajmuje powierzchnię 60 ha co stanowi 3,26 % powierzchni całego miasta. Grunty pod sadami zajmują powierzchnię 2 ha – 0,11% powierzchni całkowitej miasta.

Obszar terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa nie wykazuje dużego zróżnicowania pod względem fizjograficznym. Przeważa ukształtowanie terenu równinne z niewielką ilością wzniesień (teren pagórkowaty). Najwyżej położony teren (173,1 m n.p.m.) znajduje się na terenie lasu w oddziale 187 g obrębu Pionki, a najniższej na obrębie Kozienice (101,5 m n.p.m.), na wschód od miejscowości Khoda, przy ujściu rzeki Radomki do Wisły.

Budowę geologiczną terenów Nadleśnictwa Kozienice cechuje duża różnorodność utworów geologiczno-glebowych oraz form ukształtowania powierzchni. Najliczniej występujące utwory geologiczne są pochodzenia polodowcowego, powstałe w okresie czwartorzędzu w epoce Plejstocenu i częściowo w Holocenie. Utwory z Holocenu (torfy, piaski rzeczne, uboższe mady) występują wzdłuż rzek. Na przeważającej powierzchni Nadleśnictwa

występują piaski akumulacji lodowcowej i mozaikowo ułożone wśród nich gliny zwałowe moreny dennej, o różnym stopniu spłaszczenia, powstałe w epoce Plejstocenu. Można tu wyróżnić: gliny zwałowe (Lśw), piaski nagimowe i wodnolodowcowe (LMśw, BMśw, Bśw), piaski pochodzenia wydmowego (Bśw).

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są tu: las mieszany świeży, zajmujący około 40% powierzchni leśnej nadleśnictwa oraz bór mieszany świeży, zajmujący prawie 25% tej powierzchni. Na większości siedlisk leśnych (bory, bory mieszane, lasy mieszane) gatunkiem dominującym jest sosna, na siedliskach bagiennych przeważa olsza. Nadleśnictwo Kozienice położone jest w zasięgu naturalnego występowania wszystkich gatunków lasotwórczych, co bez wątpienia wpływa na wysoki stopień zróżnicowania drzewostanów, a co za tym idzie bogactwo zespołów roślinnych ekosystemów leśnych. Oprócz fitocenozy leśnych występują tu liczne zbiorniki i formacje roślinne charakterystyczne dla terenów zabagnionych, wilgotnych łąk śródlęsnych czy cieków i zbiorników wodnych.

Rysunek 17. Położenie Miasta Pionki na tle nadleśnictw.
Źródło: Opracowanie własne

3.10. Uwarunkowania wynikające z ochrony krajobrazu

Na terenie miasta Pionki występują obszary objęte ochroną prawną:

- Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Kozienicka (kod obszaru PLB140013),
- Obszar Specjalnej Ochrony - Puszcza Kozienicka (kod obszaru PLH140035),

- Kozienicki Park Krajobrazowy,
- Kozienicki Park Krajobrazowy - otulina,
- Rezerwat - Pionki,
- Rezerwat - Pionki - otulina,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

Obszar Specjalnej Ochrony Praków Natura 2000 (OSO) - Ostoja Kozienicka

Ostoja Kozienicka zajmuje obszar całego miasta Pionki i została zakwalifikowana, jako obszar specjalnej ochrony praków Natura 2000 we wrześniu 2007 r. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 68 301,2 ha. Ostoja Kozienicka znajduje się na terenie bogatym w liczne elementy rzeźby pochodzenia fluwiołacjalnego: szeregiem tarasów denudacyjnych opadających stopniowo ku dolinie Wisły, poprzedzianych licznymi wałami wydmyowymi, pomiędzy którymi znajdują się niecki, zwykle silnie zabagnione. Wcześniej utrzymywały się tu drzewostany z klonem, jesionem, lipą, dębem i bukiem. Obecnie dominuje sosna (84%) oraz w dużo mniejszym stopniu jodła (4%). Lasy zajmują większość powierzchni obszaru. Resztę terenu pokrywają pola uprawne, łąki, pastwiska. Występują tu również interesujące połacie torfowisk wysokich i niskich. Stosunkowo niewiele jest obszarów zurbanizowanych.

Obszar specjalnej ochrony praków Ostoja Kozienicka jest ściśle powiązany z obszarem o znaczeniu wspólnotowym Puszcza Kozienicka PLH140035. Na terenie Ostoi występuje co najmniej 28 gatunków praków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 3 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Wykazano z tego terenu ponad 200 gatunków praków, w tym 147 lęgowych. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków praków: bączek (PCK), bocian biały, rybitwa czarna. Spośród królujących tu roślin spotkać można osiagając: bąk (PCK), bocian czarny, kraska (PCK), jelek: stosunkowo wysoka liczebność liczne rzadkie i chronione gatunki naczyniowych, m.in. czosnek niedźwiedzi (*Allium ursinum*), widłaki (*Lycopodium sp.*), wiele gatunków storczyków, przebiśniega (*Galanthus nivalis*), petlika europejskiego (*Troilus europaeus*), liliję złotogłów (*Lilium martagon*), zimozioła północnego (*Linnaea borealis*) i inne.

Za najważniejsze zagrożenia tu występujące uznano w części wschodniej analizowanych terenów utratę siedlisk np. poprzez wycinkę lasu, a w części zachodniej działania związane z funkcjonowaniem zakładów przemysłowych. Optymalne warunki żerowiskowe i siedliskowe

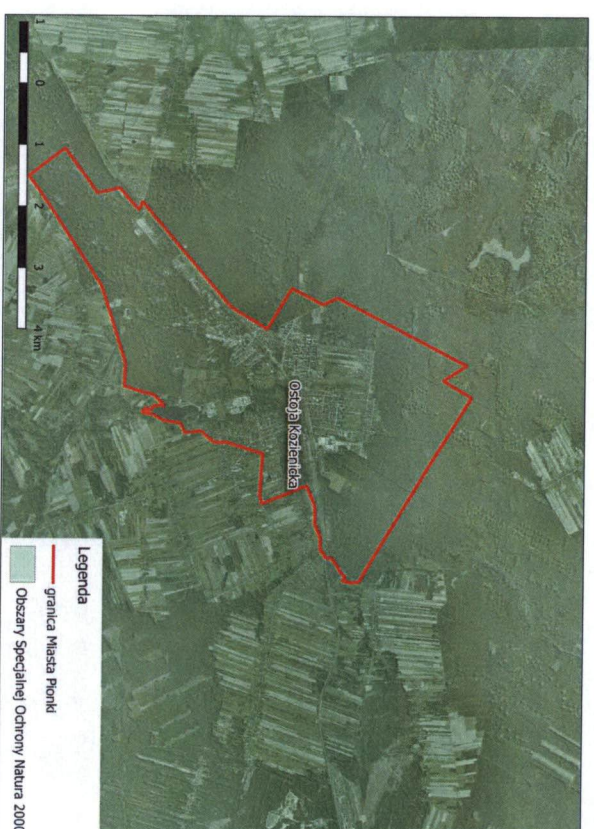
zapewnić będzie właściwa gospodarka leśna na tych terenach, zapewniająca utrzymanie właściwych proporcji między wiekiem drzewostanów i obecnością martwych drzew.

Lasy prywatne spełniają głównie funkcje gospodarcze oraz mają znaczenie siedliskowe adekwatne do ich kondycji i kompleksowej powierzchni, poprzez wpływ korzyści na klimat lokalny, warunki glebowe, stosunki wodne i równowagę biologiczną w środowisku przyrodniczym. Lasy stanowią szczególny element środowiska przyrodniczego. Spełniają one wielorakie funkcje: środowiskowocenne, krajobrazowe, społeczne, przyczyniają się do zachowania równowagi ekologicznej na obszarze gminy.

Zagadnienia związane z gospodarką leśną są bardzo ważne, gdyż zwiększenie powierzchni leśnej prowadzi do:

- poprawy bilansu wodnego danego obszaru,
- przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej gleby, zwiększania bioróżnorodności terenów rolnych,
- tworzenia korytarzy ekologicznych.

Na terenie obszaru obowiązują plan zadań ochronnych na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 października 2014r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB 140013 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014r., poz. 9974).

Rysunek 18. Położenie obszaru ochrony ptaków - Ostoja Kozienicka na terenie Miasta Pionki.
Źródło: Opracowanie własne

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk - Puszcza Kozienicka

Puszcza Kozienicka zajmuje 55,02 ha powierzchni miasta Pionki i jest jednym z najcenniejszych pod względem przyrodniczym kompleksem puszczańskim. O jego randze świadczy przede wszystkim wysoka różnorodność biologiczna.

Doliny puszczańskich rzek (m.in. Zagórzdonki), strumieni i okresowych, bezimiennych cieków porastają łęgi olszowo-jesionowe. Występujące w Puszczy Kozienickiej bory sosnowe reprezentują pełną skalę zmienności uależnioną przede wszystkim od stopnia wilgotności podłoża. W zbiorowiskach leśnych Puszczy występują drzewa w wieku od 150 do 400 lat.

Spośród zbiorowisk trawiastych do najcenniejszych należą ekstensywnie użytkowane łąki świeże: rajgrasowe zróżnicowane pod względem wilgotności i żyzności podłoża na kilka podzespółów.

Kluczowymi przedmiotami ochrony niniejszego obszaru Natura 2000 są następujące siedliska przyrodnicze: Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie), Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), Grąd środkowoeuropejski i

subkontynentalny (*Gallio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*). Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe). Wyżyny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*). Sosnowy bór chrobokowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobokowa postać *Peucedano-Pinetum*).

W obszarze Puszczy stwierdzono występowanie 59 gatunków sasków. Puszczańskie rzeki zasiedlają stabilne populacje bobra i wydry. Tutejsza populacja popielice *Glis glis*, gatunku wymionionego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt jest bardzo liczna i posiada jeden z najwyższych w kraju wskaźników zagęszczenia osobników / 1 ha lasu. Interesującymi saskami są tu również - orzesznica *Muscardinus avellanarius* oraz smużka *Sicista benilina*- bardzo rzadki gatunek borealny. Okresowo pojawiają się tutaj migrujące wilki *Canis lupus*. Osobliwością tego obszaru jest populacja żółwia błotnego. Stwierdzono tu 16 spośród 17 gatunków nietopierzy występujących w Polsce niżowej. Świat bezkręgowców jest tu niezwykle bogaty. Na terenie Puszczy Kozienickiej stwierdzono występowanie 295 gatunków grzybów wielkoowocnikowych.

W lasach obserwuje się postępujący proces regeneracji zniekształconych w przeszłości fitocenoz leśnych. Spontaniczne zjawiska renaturalizacji drzewostanów, polegające na odbudowie struktury w zaburzonych zbiorowiskach zachodzą przede wszystkim w różnych postaciach grądów i łęgów.

Do najważniejszych zagrożeń ekosystemów obok odwodnienia siedlisk należą: niektóre skutki przeszłej gospodarki leśnej, urbanizacja dolin rzecznych, wkraczanie gatunków obcych geograficznie, fragmentacja kompleksów oraz nadal powszechne zaśmiecanie lasów i degradacja mokradeł oraz zbyt mały jest udział martwego drewna stanowiącego kluczowe mikrosiedliska dla wielu gatunków grzybów, owadów i ptaków.

Badania wskazują na widoczne oznaki degeneracji zbiorowisk roślinnych na siedliskach hydro- i semihydrogenicznych, zarówno nieleśnych jak i leśnych. Najbardziej zagrożone nieodwracalnym przesuszeniem są biotopy torfowiskowe, mokrych łąk i borów bagiennych. Postuluje się przywrócenie dawnych reżimów wodnych w obiektach torfowiskowych i bagiennych.

Jednym z istotnych zagrożeń dla nieleśnych siedlisk przyrodniczych w Puszczy Kozienickiej są naturalne procesy sukcesyjne. Pónaturalne ekosystemy wywołane spod presji człowieka podlegają przemianom roślinności prowadzącym do kształtowania się zarośli, zapustów i pionierskich zbiorowisk leśnych. Powoduje to utratę właściwych cech struktury niektórych fitocenoz, które powinny być poddawane ochronie czynnej.

Szczególne troski wymagają resztki dąbrów świetlistych, jednego z najbardziej narażonych na przekształcenia typów siedlisk leśnych. Ze względu na to, że tradycyjne formy ochrony (np. rezerwały przyrody) nie stanowią na ogół skutecznego narzędzia ochrony dąbrów, należałoby wdrożyć metody czynnej ochrony, polegające głównie na ograniczaniu ekspansji drzew i krzewów (Kurowski J., Andrzejewski H., Kiedrzyński M., Łuczak M. "Puszcza Kozienicka Obszarem Ochrony Siedlisk Natura 2000").

Na terenie obszaru obowiązujące plan zadań ochronnych na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 października 2014r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH 140035 (Dz. Urz. Maz. z 2014r., poz. 9978).

Rysunek 19. Położenie obszaru ochrony siedlisk Puszcza Kozienicka na terenie Miasta Pionki.
źródło: Opracowanie własne

Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną

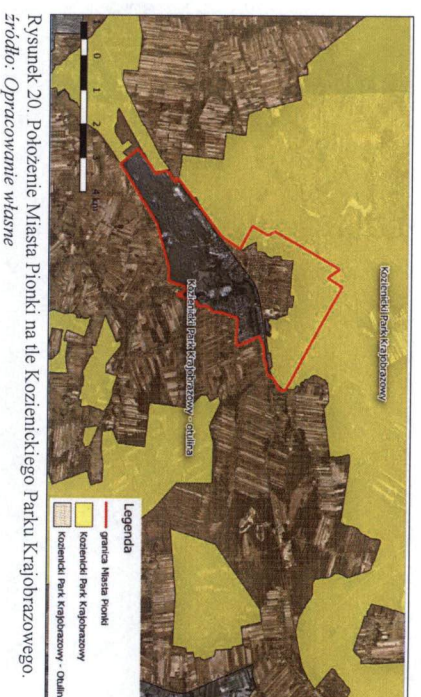
Kozienicki Park Krajobrazowy został utworzony na podstawie uchwały Nr XV/70/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28 czerwca 1983r. w sprawie utworzenia Kozienickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. WNR w Radomiu, Nr 9 poz. 52 z 1983r.). Aktualnym aktem prawnym dotyczącym KPN jest rozporządzenie Nr 11 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Kozienickiego Parku Krajobrazowego imienia Profesora Ryszarda Zręby (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 75, poz. 1980 z 9 kwietnia 2005r.).

Powierzchnia Parku wynosi 26 233,83 ha a powierzchnia otuliny Parku – 36 009,62 ha. Granice otuliny sięgają Gowarczowa, Bąkowca, Jedliny Letnisko. Jastrzębi tworząc zamknięty obszar. Pionki są zlokalizowane wewnątrz otuliny, lecz teren miasta na południe od torów kolejowych jest w całości wyłączony z granic Parku i z otuliny. Północna część Pionek należy w części do otuliny, gdzie granicę stanowi ulice Partyzantów, Leśna, granica lasu oraz tor kolejowców, a pozostały obszar miasta to teren Parku Krajobrazowego. Powierzchnia Parku na terenie miasta wynosi 607,07 ha a powierzchnia otuliny – 300 ha. Obszar otuliny charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowymi, różnorodną rzeźbą terenów, przepływają tam rzeki Leniwą i Zagożdżonką wraz z dopływami, którym towarzyszą rozległe przestrzenie łąk, rozproszone zadrzewienia i zakrzaczenia.

Występuje tu 40 gatunków roślin chronionych. Ze zwierząt występują m. in. łosie, jelenie, sarny, dziki, borsuki, lisy, bobry i rzadkie gatunki ptaków: bocian czarny, orlik krzykliwy, krasna. Do terenów wskazanych do ochrony należy dolina Zagożdżonki, 100 metrowy pas przybrzeżnych terenów otwartych zbiorników wodnych przeznaczonych na cele ogólnodostępne (trasy spacerowe itp.) chroniony przed wznoszeniem obiektów i urządzeń niezwiązanych z zagospodarowaniem rekreacyjnym i emilijujących hałas. Lasy w obrębie Pionek podlegają ochronie na podstawie przynależności do KPK i ze względu na położenie w granicach administracyjnych miasta.

Celami szczegółowymi ochrony KPK są:

- zachowanie charakterystycznego lokalnego krajobrazu przyrodniczo-geograficznego Puszczy Kozienickiej, z bogatymi drzewostanami mającymi w dużej części charakter zbliżony do naturalnego tworzonymi między innymi przez występujące na granicy zasięgu jodłę, buk i jawor;
- zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie cennych z punktu widzenia różnorodności biologicznej obszarów ekotonowych na pograniczu obszarów leśnych i nieleśnych, w tym zwłaszcza dolin rzecznych, mokradeł i łąk;
- dążenie do uzyskania zgodności struktury ekosystemów leśnych (w tym składu gatunkowego drzewostanów) z uwarunkowaniami siedliskowymi.

Rysunek 20. Położenie Miasta Pionki na tle Kozienickiego Parku Krajobrazowego.

Źródło: Opracowanie własne

Rezerwat przyrody Pionki wraz z otuliną

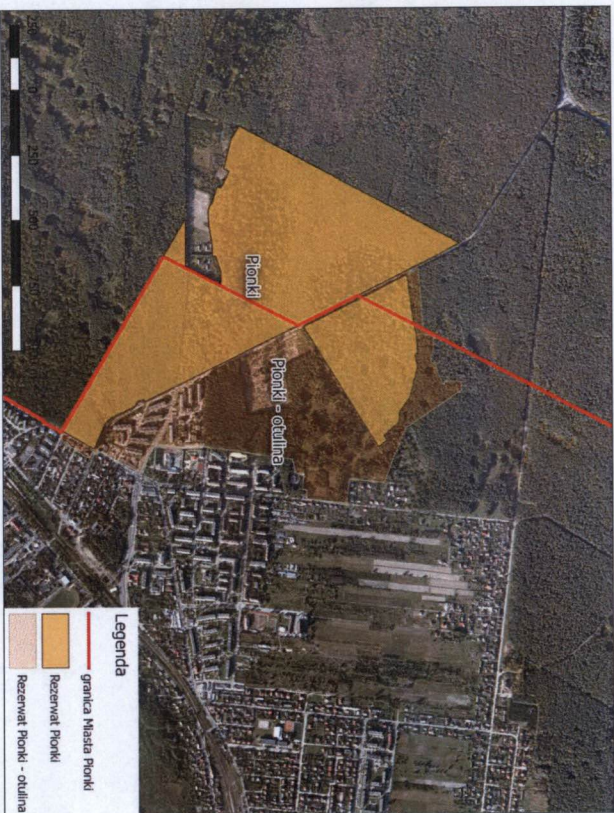
Rezerwat Pionki został ustanowiony na podstawie zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 marca 1982r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1982r. Nr 10, poz. 74). Aktualnym aktem prawnym dotyczącym rezerwatu jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2017r. w sprawie rezerwatu przyrody Pionki (Dz. Urz. z 2017r., poz. 3971).

Na terenie rezerwatu obowiązuje również Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Pionki (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r., poz. 71).

Celem ochrony rezerwatu Pionki jest zachowanie fragmentu Puszczy Kozienickiej z wielogatunkowym drzewostanem o cechach naturalnych, z jodłą na północnej granicy zasięgu i licznymi drzewami pomnikowymi.

Rezerwat stanowi obszar lasu, o łącznej powierzchni 81,9020 ha, położony na terenie powiatu radomskiego, gminy Pionki, w województwie mazowieckim. W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka wyznaczono otulinę rezerwatu o łącznej powierzchni 43,4916 ha.

Gatunkiem panującym w drzewostanie jest tu dąb szypułkowy i bezszypułkowy. Odnawia się także pokolenie jodły, która w przeszłości była tu panującym gatunkiem. Z roślinności zielnej spotkać tu można: widłaki (goździkisy i jaiłowcowaty), lilie złotogłów, konwalie majową, zawilca gajowego i przylaszczkę pospolitą. Występują tu także rzadkie gatunki ptaków: dzięcioł średni i czarny, gili, puszczyk i paszkot.

Rysunek 21. Położenie rezerwatu Pionki na terenie Miasta i Gminy Pionki.

Źródło: Opracowanie własne

Użytki ekologiczne

Na terenie Miasta Pionki znajdują się trzy użytki ekologiczne:

- nr 59 - bagno nad strumieniem Żurawik o powierzchni 1,27 ha,
- nr 76 - bagno o powierzchni 1,29 ha,
- nr 78 - bagno z pojedynczymi obszarami o powierzchni 2,59 ha.

Wyżej wymienione użytki ekologiczne zostały utworzone na podstawie rozporządzenia Nr 50 Wojewody Radomskiego z dn. 27.11.1995 w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Radom. z dnia 28.12.1995r., Nr 28, poz. 769). Aktualnym aktem prawnym jest rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dn. 13.07.2007 zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Maz. z dn. 19.07.2007 Nr 138, poz. 3651).

Rysunek 22. Położenie użytków ekologicznych na terenie Miasta Pionki.

Źródło: Opracowanie własne

Pomniki przyrody

Na terenie miasta znajduje się 19 pomników przyrody ożywionej. Pełna lista obiektów została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 12. Wykaz pomników przyrody na terenie Miasta Pionki.

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia	Opis pomnika przyrody	Opis lokalizacji	Forma własności
1.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 325 cm, okazała	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
2.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 260 cm, okazała	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
3.	Grupa drzew - rząd Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 260 cm, okazała	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
4.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 370 cm, okazała	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
5.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 300 cm, okazała	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
6.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 370 cm, okazała	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
7.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 340 cm, okazała	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach

8.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
9.	Robinia akacja	30-12-1994	Robinia akacja (Robinia pseudacacia), o obwodzie 315 cm,	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
10.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 330 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
11.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 305 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
12.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 420 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
13.	Dąb bezszypułkowy	30-12-1994	Dąb bezszypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 355 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
14.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 435 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
15.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 300 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
16.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 300 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
17.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Grab zwyczajny (Carpinus betulus), o obwodzie 200 cm i 180 cm (dwaipłowy)	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
18.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Grab zwyczajny (Carpinus betulus), o obwodzie 190 cm	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
19.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Grab zwyczajny (Carpinus betulus), o obwodzie 225 cm	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Pionkach

Natura 2000 – Europejska Sieć Ekologiczna

Jest to kompleksowa sieć obszarów chronionych o znaczeniu europejskim stanowiąca główne narzędzie realizacji polityki ochrony UE. Tworzona jest w oparciu o dwie podstawowe Dyrektywy Rady – 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa siedliskowa) oraz Dyrektywa Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa „ptasia”). Na podstawie Dyrektyw utworzono ekologiczną sieć Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO) oraz Obszarów Specjalnej Ochrony (OSO).

Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne są ważnym elementem sieci Natura 2000 gdyż umożliwiają przemieszczanie się organizmów między siedliskami. W skutek działalności człowieka dawniej bardzo rozległe siedliska zwierząt i roślin zostały rozdrobnione i często izolowane. Z tego też względu w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju gatunku umożliwiają mu zdobycia pożywienia, ustanowienia terytorium, znalezienia partnera do rozrodu, czy umożliwienia ucieczki przed drapieżnikami, jak i zdarzeniami losowymi typu pożar, niezbędne jest połączenie siedlisk terenami umożliwiającymi bezpieczne przemieszczanie się zwierząt, czyli linowymi pasami lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami, które poza możliwościami przemieszczania się, dadzą zwierzętom niezbędne schronienie oraz dostęp do pożywienia. Szerokość korytarza musi być uzależniona od gatunku, dla którego został stworzony. Zazwyczaj większe potrzebują szerszych korytarzy niż gatunki mniejsze. Szerokość i typ korytarza uwzględnić musi także typ przemieszczeń, który ma umożliwić. Przykładowo, połączenie, stworzone w celu pokonywania krótkich dystansów przez mobilne zwierzęta, musi zapewnić jedynie osłone i niezbędną przestrzeń. Natomiast korytarz umożliwiający rozproszenie gatunku w większej skali musi zapewniać również schronienie do odpoczynku oraz pokarm.

Przez teren Miasta Pionki przebiega korytarz ekologiczny - Dolina Pilicy Północny.

Do najważniejszych funkcji korytarzy zalicza się:

- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwienie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi, a co za tym idzie, zwiększenie prawdopodobieństwa kolonizacji izolowanych płatów;

- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk zapobiegające utracie

- różnorodności genetycznej oraz przeciwdziałające depresji wsobnej;

- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów dogodnych siedlisk, wskutek zachowań terytorialnych.

Obecnie doceniona została rola korytarzy ekologicznych oraz szeroko pojęta idea łączności ekologicznej w ochronie dzikich gatunków zwierząt. Właściwie zaprojektowana sieć obszarów chronionych powinna uwzględniać także korytarze ekologiczne łączące ze sobą obszary przyrodniczo cenne.

W Polsce korytarze ekologiczne nie są włączone do krajowego systemu obszarów chronionych. Prawo polskie odnosi się jedynie bardzo generalnie do ochrony korytarzy ekologicznych w zapisach ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. oraz nakazuje uwzględnianie potrzeb zachowania łączności ekologicznej przy sporządzaniu decyzji

środowiskowej dla inwestycji znacząco oddziaływujących na środowisko (m.in. Bar & Jendroška 2010).

Rysunek 23. Przebieg korytarzy ekologicznych
Źródło: Opracowanie własne

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Ochrona zabytków

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.) określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków.

Według ustawy zabytkiem nazywany jest ruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Zabytkami nieruchomymi są krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki i kultury materialnej, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zieleni zaprojektowanej, także miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, bądź działalność wybitnych osób i instytucji. Zabytkami nieruchomymi są także stanowiska archeologiczne. Zabytkami ruchomymi są dzieła sztuki, rzemiosła artystyczne i sztuka użytkowa, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne, przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osób i instytucji. Wyżej wymienione zabytki podlegają, bez względu na stan zachowania ochronie i opiece.

Formami ochrony prawnej zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu

lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Zgodnie z art. 19 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- parków kulturowych.

W zależności od potrzeb, w studium ustala się również strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Gmina Miasto Pionki przyjęła uchwałą nr XVII/104/2019 Rady Miasta Pionki z dnia 20 grudnia 2019 r., Gminny Program opieki nad Zabytkami na lata 2019-2022 dla Gminy Miasta Pionki”.

4.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków

4.2.1. Wykaz zabytków nieruchomych

Ochronie konserwatorskiej podlega 6 obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego.

Tabela 13. Zabytki nieruchome w wojewódzkim rejestrze zabytków oraz zabytki, dla których wydano decyzje o wpisaniu do rejestru zabytków.

Lp.	obiekt	adres	datowanie	nr rejestru	data wpisu	nr decyzji o wpisaniu do rejestru zabytków
1.	Kościół mурowany p.w. św. Barbary	Al. Jana Pawła II 1	1922-1929	372/A	05.01.1988 r.	-
2.	Budynek mурowany, tzw. „Stara poczta”	Al. Jana Pawła II 17	I. 20-te XX w.	A-1198	27.04.2011 r.	-
3.	Pałac (willa mурowana, ob. siedziba ZUS)	ul. Spokojna 3	1930-1931	533/A	23.06.1993 r.	-
4.	Budynek mурowany dworca	ul. Zwycięstwa 1a	1925	A-1477	20.11.2017 r.	1452/2017

	kolejowego z 1925 r.				
5.	Budynek mурowany dawnej willi Dyrektora Naczelnego Państwowej Wytwórni Prochu w Pionkach – biblioteka pedagogiczna	ul. Radomska 7	1928	A-1478	20.11.2017 r.
6.	Budynek mурowany d. kasyna urzędniczego powstały w latach 1928-30 wg. Proj. Arch. Eugeniusza Czyżyka	ul. Zakładowa 5	1928-1930	A-1637	28.11.2018 r.
					1635/2018

źródło: Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2019-2022 dla Gminy Miasta Pionki.

W układzie przestrzennym miasta Pionki można wyróżnić strefę ochrony konserwatorskiej, która obejmuje następujące tereny:

- teren położony pomiędzy ul. Radomską, Zakładami Proni, ul. Fabryczną i ul. Al. Jana Pawła II;
- teren istniejącego Szpitala Rejonowego;
- tereny zabudowy jednorodzinnej sprzed 1939 r. tj.:
 - tzw. działki za toren;
 - tzw. działki za stawem;
- rejon dworca PKP Pionki-Głównie;
- rejon przychodni lekarskiej „Zdrowie”;

Wśród najważniejszych obiektów zabytkowych znajdujących się na obszarze miasta Pionki można wyróżnić:

- kościół mурowany p.w. św. Barbary, ul. Al. Jana Pawła II 1,
- dawny Hotel „Lampart”, obecnie siedziba Urzędu Miasta, ul. Al. Jana Pawła II 15,
- budynek tzw. „Starej Poczty”, ul. Al. Jana Pawła II 17,
- budynek dawnej Kasy Chorych, ul. Legionów 38,
- budynek Biblioteki Pedagogicznej, ul. Radomska 7,
- willa, obecnie Budynek ZUS, ul. Spokojna 3,

- dawne kasyno urzędnicze, obecnie Miejski Ośrodek Kultury, ul. Zakładowa 5,
- budynek Dworca Kolejowego Pionki-Główny, ul. Zwycięstwa 1A.

Na terenie miasta znajdują się również miejsca pamięci narodowej takie jak:

- Obelisk ku czci ofiar faszyzmu 1939-1945, przy ul. Al. Jana Pawła II;
- Pomnik ku czci poległych pracowników ZTS "Pronit" w latach 1939-1945, ul. Zakładowa 7;
- Cmentarz – mogiły żołnierzy Wrzesnia, partyzantów oraz pomordowanych w latach 1939-1945, przy ul. Kozienickiej;
- Krzyż w miejscu egzekucji w latach 1940-1944;
- Pomnik „Chwała Poległym” 1939-1945, przy ul. Zwolenckiej.

Miasto Pionki posiada gminną ewidencję zabytków miasta Pionki wykonaną w 2014 roku jednakże nie jest ona formą prawnej ochrony zabytku. Gminna ewidencja obejmuje 81 obiektów, które zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 14. Zabytki nieruchome włączone do gminnej ewidencji zabytków miasta Pionki.

Lp.	obiekt	adres	nr działki	datowanie
1	Układ urbanistyczny	Pionki		1920-1930
2	Budynek murowany - szpital	ul. Niepodległości 1	419/2	1937 r.
3	Budynek drewniany - dawna „Legionówka”	ul. Niepodległości 2	443/1	1936 r.
4	Budynek murowany - Szkoła Podstawowa nr 1	ul. Niepodległości 3	498	I. 30-te XX w.
5	Kamienica murowana	ul. Brzozowa 1	1468/54	I. 30-te XX w.
6	Kamienica murowana	ul. Brzozowa 2	1468/91	1468/91
7	Dom drewniany	ul. Chemiczna 4	1139	1935 r.
8	Dom drewniany	ul. Chemiczna 20	225	1934 r.
9	Dom drewniany	ul. Chemiczna 51	190	1930 r.
10	Kamienica murowana	ul. Filtrowa 2	1032/8	ok. 1935 r.
11	Studia głębinowa	ul. Filtrowa	1032/10	I. 20-te XX w.
12	Budynek murowany - nastawnia kolejowa	ul. M. Garszwo 2A	1579/59	I. 30-te XX w.
13	Budynek murowany - nastawnia kolejowa	ul. M. Garszwo 8	1579/61	I. 30-te XX w.
14	Budynek drewniany	ul. M. Garszwo 89	1802/4, 1802/5	ok. 1925 r.
15	Budynek murowany — szpital	ul. Harcerska 1	1468/329	ok. 1925 r.
16	Kościół murowany p.w. św. Barbary	Al. Jana Pawła II 1	1607/2	1922-1929

17	Plebania drewniana	Aleja Jana Pawła II 1B	1607/2	ok. 1930 r.
18	Koscinica murowana	Aleja Jana Pawła II	1607/2	I. 20-te XX w.
19	Budynek murowany - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	Aleja Jana Pawła II 7	1037/4	2 ćw. XX w.
20	Budynek murowany, dawny hotel „Lampart”, obecnie Urząd Miasta	Aleja Jana Pawła II 15	1035/5	1928 r.
21	Budynek murowany tzw. „stara poczta”	Aleja Jana Pawła II 17	1017/1, 1023/1	I. 20-te XX w.
22	Kamienica murowana	ul. Jodłowa 1	1468/81	ok. 1930 r.
23	Dom drewniany	ul. Kolejowa 1	695/1	ok. 1925 r.
24	Kapliczka	ul. Kolejowa 4	679	Pocz. XX w. ul. Kolejowa 4
25	Budynek kolejowy, murowany	ul. Kolejowa 6	1579/60	ok. 1925 r.
26	Cmentarz grzebalny parafii rzymsko-katolickiej, tzw. „Nowy”	ul. Kozienicka	I. 1823/1	1945 r.
27	Kamienica murowana	ul. Kolejowa 24	690	Ok. 1930 r.
28	Dom murowany	ul. Kolejowa 75	736	Ok. 1932 r.
29	Budynek murowany - dawna łaźnia	ul. Korczaka 3	1600/7	1928 r.
30	Dom drewniany	ul. Legionistów 6	354	1934 r.
31	Budynek murowany - dawna Kasa Chorych	ul. Legionistów 38	334	I. 20-te XX w.
32	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 1	1468/62	ok. 1930 r.
33	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 2	1468/61	ok. 1930 r.
34	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 3	1468/68	ok. 1930 r.
35	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 4	1468/69	ok. 1930 r.
36	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 5	1468/75	ok. 1930 r.
37	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 6	1468/76	ok. 1930 r.
38	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 7	1468/77	I. 30-te XX w. r.
39	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 1	1027/1	ok. 1935 r.
40	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 5	1032/3	ok. 1935 r.
41	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 6	1020/2	ok. 1935 r.
42	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 7	1032/4	ok. 1935 r.
43	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 8	1020/3	ok. 1935 r.
44	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 10	1020/6	ok. 1935 r.
45	Dom drewniany	ul. Partyzantów 9	2296/9	ok. 1935 r.
46	Dom drewniany	ul. Pokoju 9	470	ok. 1935 r.
47	Dom drewniany	ul. Pokoju 18	454	ok. 1935 r.
48	Cmentarz grzebalny parafii rzymsko-katolickiej, tzw. „Stary”	ul. Polna	1576	1927 r.
49	Studia głębinowa	ul. Polna	1606/4	I. 20-te XX w.
50	Budynek murowany - Miejski Ośrodek Kultury	ul. Radomska 1	1468/4	ok. 1950 r.

51	Kamienica murowana	ul. Radomska 4	1468/60	ok. 1934-1937
52	Willa murowana - Biblioteka pedagogiczna	ul. Radomska 7	1468/56	1928 r.
53	Kamienica murowana	ul. Różana 1	1468/64	ok. 1930 r.
54	Kamienica murowana	ul. Różana 2	1468/63	ok. 1930 r.
55	Kamienica murowana	ul. Różana 3	1468/66	ok. 1930 r.
56	Kamienica murowana	ul. Różana 4	1468/67	ok. 1930 r.
57	Kamienica murowana	ul. Różana 5	1468/73	ok. 1930 r.
58	Kamienica murowana	ul. Różana 6	1468/74	ok. 1930 r.
59	Dom murowany	ul. Stenkiewicza 36	138/6	1.30-te XX w.
60	Kamienica murowana	ul. Sosnowa 1	1468/54	1.30-te XX w.
61	Willa murowana	ul. Spokojna 3	1468/5	1930-1931 r.
62	Kamienica murowana	ul. Sportowa 11	1600/12	ok. 1923 r.
63	Dom drewniany	ul. Szkolna 2	484	ok. 1930 r.
64	Dom drewniany	ul. Szkolna 14	478	1.30-te XX w.
65	Budynek murowany - Straż Pozarna	ul. Zakładowa 3	1468/36	1.30-te XX w.
66	Budynek murowany - dawne Kasyno Urzędnicze	ul. Zakładowa 5	1468/38	1928-1930 r.
67	Kamienica murowana	ul. Zakładowa 6	1468/99	1930 r.
68	Budynek Dyrekcji	ul. Zakładowa 7	1464/107	1925 r.
69	Zespół budynków PWP - dawna elektrociepłownia	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
70	Zespół budynków PWP - warsztat maly	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
71	Zespół budynków PWP - warsztat główny	ul. Zakładowa 7	1464/484	1925 r.
72	Zespół budynków PWP - wieża ciśnieni	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
73	Zespół budynków PWP - Laboratorium	ul. Zakładowa 7	1464/106	1925 r.
74	Kamienica murowana	ul. Zakładowa 8	1468/98	1930 r.
75	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 1	1579/167	1.30-te XX w.
76	Dworzec kolejowy, murowany	ul. Zwycięstwa 1a	1579/61	1.20-te XX w.
77	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 46	516/3	1928 r.
78	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 62	510	1.30-tych XX w.
79	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 1	1600/14	ok. 1935 r.
80	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 3	1030/2	ok. 1935 r.
81	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 5	1030/3	ok. 1935 r.

źródło: Gmina ewidencja zabytków miasta Pionki.

Zgodnie z dokumentacją Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w chwili obecnej na terenie miasta Pionki nie występują stanowiska archeologiczne.

Uwarunkowania ograniczające:

1. Obszar miasta Pionki posiada znaczące zabytki architektury i osadnictwa.
2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków podlegają bezwzględnej ochronie konserwatorskiej co zmusza właściciela obiektu i inwestora do podporządkowywania się decyzjom konserwatora zabytków przy podejmowaniu remontów, przebudowy lub wprowadzaniu wszelkich innych zmian w obrębie obiektu.
3. Zachowanie zabytkowego układu przestrzennego miasta Pionki.
4. Ochrona konserwatorska historycznej struktury przestrzennej wymaga zachowania podstawowych wartości historycznych obszaru, takich jak: sieć dawnych dróg z ich szerokościami, kwartały zabudowy z uwzględnieniem dawnych podziałów własnościowych, historyczne wysokości zabudowy z utrzymaniem dawnych dominant wysokościowych, kształty i pokrycie dachów itp.
5. W przypadku odkrycia w trakcie prowadzenia prac ziemnych relikwów kultury materialnej inwestor jest zobowiązany do wstrzymania prac i powiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków, który wyda stosowną decyzję.

4.2.2. Wykaz zabytków ruchomych

Na terenie miasta Pionki nie występują zabytki ruchome.

4a) UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Zgodnie z art. 38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla obszaru województwa sporządza się, nie rzadziej niż raz na 20 lat, audyt krajobrazowy. Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości. Według stanu na 2021 r. województwo mazowieckie nie opracowało audytu krajobrazowego.

W związku z powyższym w zakresie obszaru objętego uchwałą Nr XXIII/115/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki nie określa się uwarunkowań wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA, ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 19 LIPCA 2019 R. O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, ZGODNIE Z UNIWERSALNYM PROJEKTOWANIEM

5.1. Potencjał demograficzny

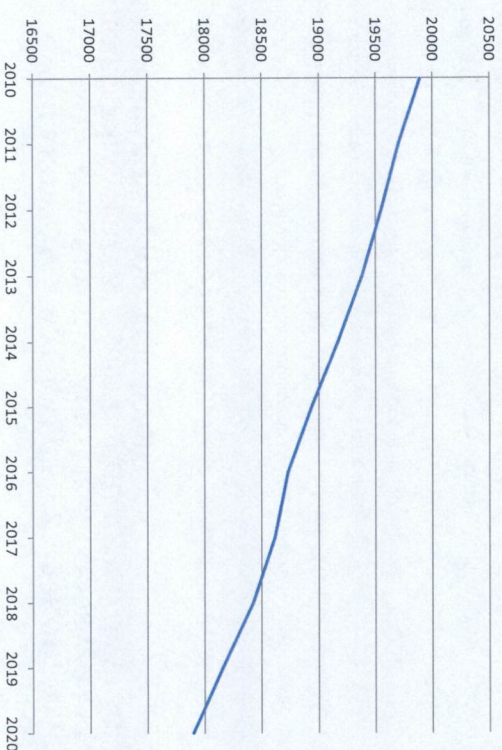
Jak wynika z zestawionych poniżej informacji, pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego, w 2020 roku teren miasta zamieszkiwało ogółem 17 902 osób, z czego 8 558 mężczyzn. W analizowanych latach można obserwować spadek liczby ludności w gminie, co jest na większą skalę zjawiskiem negatywnym. Jednak pomimo spadku, gęstość zaludnienia w mieście Pionki jest około 10 razy większa w stosunku do powiatu radomskiego. Niezmiennie w latach 2006 - 2016, występuje przewaga kobiet w strukturze demograficznej. W okresie 2006 - 2016 największa liczba ludności w mieście Pionki została odnotowana w roku 2010.

Tabela 15. Liczba ludności Miasta Pionki w latach 2010 – 2020.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	19 892	19 702	19 550	19 382	19 168	18 938	18 732	18 618	18 427	18 159	17 902
mężczyźni	9 578	9 476	9 406	9 332	9 216	9 100	8 996	8 934	8 833	8 684	8 558
kobiety	10 314	10 226	10 144	10 050	9 952	9 838	9 736	9 684	9 594	9 475	9 344

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2010 – 2020 r.

Wykres 5. Ludność miasta Pionki w latach 2010 – 2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2010 – 2020r.

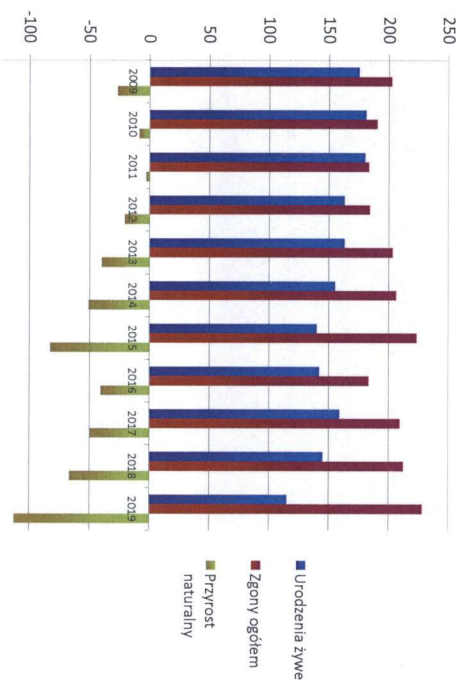
Tabela 16. Ruch naturalny według płci w latach 2009 – 2019 w mieście Pionki.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Urodzenia żywe											
ogółem	175	181	180	163	163	155	140	142	159	145	115
mężczyźni	78	93	92	89	83	82	82	64	73	68	55
kobiety	97	88	88	74	80	73	58	78	86	77	60
Zgony ogółem											
ogółem	202	190	183	184	203	206	223	183	209	212	228
mężczyźni	116	110	106	100	112	113	121	99	107	111	111
kobiety	86	80	77	84	91	93	102	84	102	101	117
Przyrost naturalny											
ogółem	-27	-9	-3	-21	-40	-51	-83	-41	-50	-67	-113
mężczyźni	-38	-17	-14	-11	-29	-31	-39	-35	-34	-43	-56
kobiety	11	8	11	-10	-11	-20	-44	-6	-16	-24	-57

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2006 – 2016 r.

Najkorzystniejszym okresem pod względem przyrostu naturalnego dla miasta Pionki był rok 2011. Ujemny przyrost wystąpił we wszystkich analizowanych latach. Największy ujemny przyrost naturalny odnotowano w 2019 r.

Wykres 6. Ruch naturalny w mieście Pionki w latach 2009 – 2019

źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2009–2019 r.

Na przestrzeni analizowanych lat liczba osób w poszczególnych grupach wiekowych ulegała zmianom. Do jednej z najmniejszych grup należały osoby w wieku 55-59 lat, gdzie w roku 2012 znalazło się w niej 1 928 osób. Dużą liczbę ludności stanowiły również grupy wiekowe: 20-24, 25-29 oraz 50-54 lata. Fakt ten może mieć duże znaczenie z punktu widzenia potencjalnych możliwości rozwoju miasta. Najmniejszą grupę ludności stanowią osoby w wieku powyżej 85 lat.

Tabela 17. Ludność według grup wiekowych w latach 2010 – 2020 w mieście Pionki.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0-4	847	866	821	814	810	799	759	758	737	681	646
5-9	759	751	764	797	785	797	827	805	799	775	768
10-14	959	868	829	773	776	728	718	736	769	771	763
15-19	1 187	1 147	1 105	1 066	994	960	845	829	786	805	751
20-24	1 515	1 413	1 347	1 284	1 188	1 139	1 106	1 052	994	932	924
25-29	1 809	1 764	1 682	1 580	1 510	1 397	1 321	1 278	1 217	1 153	1 112

30-34	1 553	1 578	1 616	1 634	1 620	1 583	1 558	1 502	1 407	1 322	1 217
35-39	1 304	1 326	1 326	1 369	1 386	1 439	1 447	1 486	1 507	1 485	1 443
40-44	1 149	1 153	1 172	1 187	1 210	1 237	1 258	1 273	1 305	1 312	1 349
45-49	1 267	1 184	1 159	1 111	1 082	1 098	1 106	1 117	1 133	1 160	1 187
50-54	1 731	1 650	1 516	1 389	1 316	1 221	1 145	1 112	1 067	1 040	1 065
55-59	1 908	1 922	1 928	1 884	1 771	1 634	1 564	1 432	1 306	1 247	1 158
60-64	1 325	1 447	1 513	1 600	1 716	1 781	1 806	1 814	1 771	1 671	1 537
65-69	639	693	842	991	1 072	1 187	1 292	1 357	1 468	1 559	1 631
70-74	618	582	541	507	534	564	602	717	857	943	1 045
75-79	672	633	621	601	575	522	497	466	420	437	465
80-84	398	453	482	504	515	504	478	466	447	433	404
85 i więcej	252	272	286	291	308	348	403	418	437	433	437

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2010 – 2020 r.

5.2. Ruch migracyjny

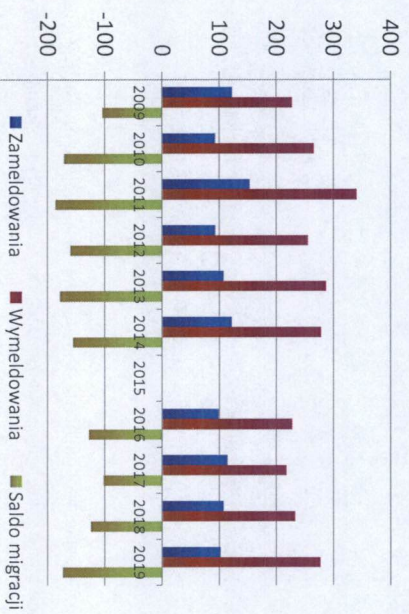
Z demograficznego punktu widzenia istotne są wskaźniki salda migracji ludności. Na podstawie zestawienia przedstawionego w tabeli i na wykresie poniżej w latach 2009 – 2019 można zaobserwować ujemne saldo migracji. Najwyższą wartość ujemna salda migracji wystąpiła w 2011 roku, kiedy zameldowano 153 osoby, a wymeldowano 340 mieszkańców. W okresie analizowanych 11 lat na terenie miasta Pionki dokonano 1174 zameldowań oraz wymeldowano 2766 osób.

Tabela 18. Ruchy migracyjne latach 2009 – 2019 w mieście Pionki.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zameldowania	122	93	153	93	107	121	0	98	114	107	102
Wymeldowania	227	265	340	254	286	277	0	227	217	232	276
Saldo migracji	-105	-172	-187	-161	-179	-156	0	-129	-103	-125	-174

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2009 – 2019 r.

Wykres 7. Ruchy migracyjne w latach 2006 – 2016 w mieście Pionki.

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS, Stan na 2009 – 2019 r.

5.3. Struktura wieku i płci

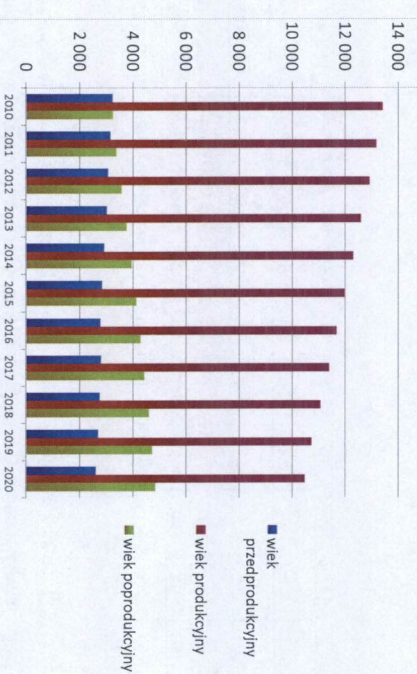
Analiza struktury wiekowej ludności miasta Pionki w aspekcie ekonomicznych grup wieku wykazuje, że przeważająca część ludności miasta jest w wieku produkcyjnym. Najmniejszą grupę ekonomiczną w latach 2010 – 2020 stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym. Zjawisko tego typu należy uznać, jako korzystne z punktu widzenia możliwości rozwoju działalności gospodarczej na terenie miasta. Będzie to również powodować utrzymywanie presji na rynku pracy, objawiające się we wzroście konkurencyjności oraz podwyższaniu kwalifikacji pracowników.

Tabela 19. Struktura wiekowa ludności w mieście Pionki według grup ekonomicznych w latach 2010-2020.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	3 243	3 155	3 069	3 022	2 925	2 841	2 786	2 797	2 755	2 695	2 610
wiek produkcyjny	13 403	13 163	12 908	12 587	12 296	11 970	11 664	11 387	11 059	10 729	10 438
wiek poprodukcyjny	3 246	3 384	3 573	3 773	3 947	4 127	4 282	4 434	4 613	4 735	4 854

źródło: GUS, stan w latach 2010-2020.

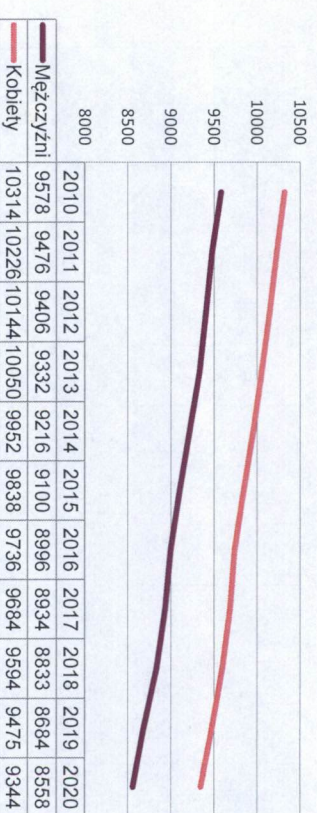
Wykres 8. Ludność miasta Pionki według grup ekonomicznych w latach 2010 – 2020.

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS, Stan na 2010 – 2020 r.

W strukturze płci na przestrzeni analizowanych lat obserwuje się większą liczbę kobiet, co widoczne jest na poniższym wykresie. W 2020 r. kobiet było o 786 więcej niż mężczyzn.

Wykres 9. Ludność miasta Pionki według płci w latach 2010 – 2020.

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS, Stan na 2010 – 2020 r.

5.4. Rynek pracy

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, wskaźnik osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i zamieszkujących miasto Pionki w latach

2010 – 2020 miał różne tendencje. Analizując poniższe dane przedstawione w tabeli można stwierdzić, że od roku 2012 do 2019 liczba bezrobotnych zaczęła sukcesywnie i stale spadać, natomiast w 2020 nastąpił wzrost w stosunku do roku poprzedniego.

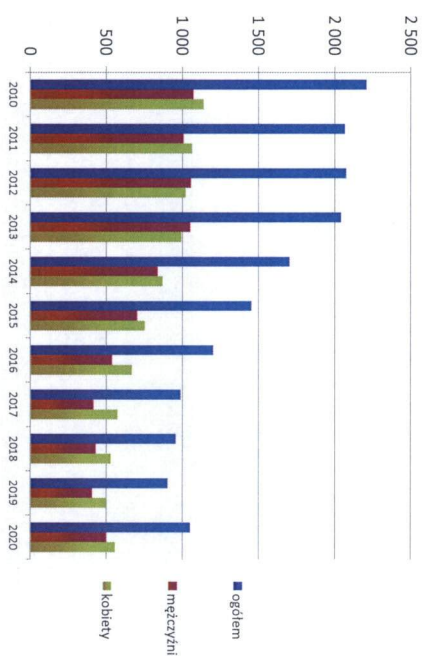
Tabela 20. Bezrobotni zarejestrowani wg płeć w mieście Pionki.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	2 208	2 067	2 074	2 040	1 702	1 452	1 201	985	954	902	1 050
mężczyźni	1 070	1 004	1 053	1 049	834	699	534	412	426	405	494
kobiety	1 138	1 063	1 021	991	868	753	667	573	528	497	556

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2010 – 2020 r.

W analizowanych latach biorąc pod uwagę płeć można wnioskować, iż występuje przewaga bezrobotnych kobiet. Największy spadek liczby bezrobotnych mężczyzn zanotowano w 2019 roku, gdzie zarejestrowano 405 mężczyzn. Z kolei kobiet bezrobotnych było również najmniej w roku 2019, gdzie stopa bezrobocia była najniższa.

Wykres 10. Bezrobotni zarejestrowani w mieście Pionki w latach 2010 – 2020.

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2010 – 2020 r.

5.5. Gospodarka mieszkaniowa

Według danych zasoby mieszkaniowe w mieście Pionki, zwiększały się systematycznie.

W latach 2010 – 2019 powierzchnia użytkowa mieszkań minimalnie wzrosła. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wyniosła 22,00 m² w porównaniu z rokiem 2010 wzrosła o 2,7 m².

Tabela 21. Zasoby mieszkaniowe w mieście Pionki w latach 2010 – 2019.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mieszkania	7 114	7 124	7 136	7 145	7 153	7 168	7 180	7 191	7 198	7206
Izby	24 208	24 264	24 325	24 372	24 412	24 502	24 564	24 624	24 662	24 705
Pow. użytkowa mieszkań (m ²)	411 890	413 275	414 717	416 355	417 414	419 575	421 172	422 697	423 522	424 630
Przeciętna pow. użytkowa 1 mieszkania (m ²)	57,9	58,0	58,1	58,3	58,4	58,5	58,7	58,8	58,8	58,9
Przeciętna pow. użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	20,7	21,0	21,2	21,5	21,8	22,2	22,5	22,7	23,0	23,4
Mieszkania na 1000 w	357,6	361,6	365,0	368,6	373,2	378,5	383,3	386,2	390,6	396,8

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2010 – 2019 r.

Poniższa tabela przedstawia zasoby mieszkaniowe według form własności. Dane dotyczą okresu 2002 – 2007. Zdecydowana większość mieszkań jest w posiadaniu spółdzielni mieszkaniowych (18 285) oraz osób fizycznych (15 071). W 2005 oraz 2006 roku w zasobach spółdzielni mieszkaniowych było po 3 090 mieszkań. W zasobach gminy w analizowanym okresie znajduje się 4 861 mieszkań, a w zasobach zakładów pracy 3 874. Przez cały analizowany okres, sposób wymienionych kategorii jedynie liczba mieszkań należąca do osób prywatnych podlegała systematycznemu wzrostowi.

Tabela 22. Zasoby mieszkaniowe według form własności.

ZASOBY MIESZKANIOWE						
ROK	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zasoby gminy (komunalne)						
mieszkania	1 520	0	0	1 149	1 149	1 043
izby	4 237	0	0	3 380	3 380	3 078
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	67 762	0	0	53 848	53 848	49 816
Zasoby zakładów pracy						
mieszkania	284	1 498	1 498	221	221	152
izby	942	4 326	4 326	522	522	316
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	14 925	69 045	69 045	9 852	9 852	6 262
Zasoby osób fizycznych						
mieszkania	2 057	2 416	2 428	2 568	2 583	3 019
izby	7 857	8 971	9 034	9 508	9 586	10 988
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	151 950	172 210	173 747	180 476	182 382	205 016
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych						
mieszkania	3 088	3 088	3 088	3 090	3 090	2 841
izby	10 218	10 218	10 218	10 233	10 233	9 408
powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	154 578	154 578	154 578	154 970	154 970	141 366

źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2002–2007r.

Tabela 23. Wyposażenie mieszkań w podstawowe instalacje w mieście Pionki na tle powiatu radomskiego.

Mieszkania wyposażone w instalacje:	Powiat radomski		Miasto Pionki
	w miastach	na wsi	
wodociąg	97,3	88,9	98,4
łazienka	92,9	78,8	95,2
centralne ogrzewanie	87,0	68,3	90,0

źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na rok 2019.

Analizując powyższe zestawienie należy stwierdzić, iż wyposażenie mieszkań w instalacje typu: wodociąg, łazienka, centralne ogrzewanie jest większe niż wyposażenie mieszkań w te urządzenia na tle powiatu radomskiego. Wyposażenie w wodociąg oscyluje na poziomie 98,4%, łazienkę posiada 95,2% mieszkań, a centralne ogrzewanie 90,0%.

5.6. Infrastruktura społeczna

5.6.1. Oświata

Na terenie miasta Pionki funkcjonują 1 żłobek, 4 przedszkola, 3 szkoły podstawowe, 1 szkoła muzyczna oraz 3 szkoły średnie.

Żłobek:

- Żłobek Miejski „Wesoły Pajacyk”
ul. Jordankowska 1, 26-670 Pionki

Przedszkola:

- Przedszkole nr 1
ul. Stefana Żeromskiego 8, 26-670 Pionki
- Przedszkole nr 2 Lipowy Zakątek w Pionkach
ul. Aleje Lipowe 24A, 26-670 Pionki
- Przedszkole nr 3
ul. Targowa 5, 26-670 Pionki
- Przedszkole Niepubliczne Kolorowe Pudełko
Plac Konstytucji 3 Maja 5, 26-670 Pionki

Szkoły podstawowe:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Pionkach
ul. Niepodległości 3, 26-670 Pionki (Budynek A), filia ul. Stowackiego 4, 26-670 Pionki (Budynek B),
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bolesława Prusa w Pionkach
ul. Jana Kochanowskiego 14, 26-670 Pionki
- Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5 im. Jana Pawła II w Pionkach
ul. Targowa 5, 26-670 Pionki

Szkoła muzyczna:

- Szkoła muzyczna I stopnia w Pionkach
ul. Leśna 3, 26-670 Pionki

Szkoły ponadgimnazjalne:

- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Pionkach im. Marii Skłodowskiej-Curie
ul. Aleja Jana Pawła II 7, 26-670 Pionki
- Zespół Szkół im. Jędrzeja Śniadeckiego w Pionkach
ul. Parkowa 6, 26-670 Pionki
- Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej
ul. Aleje Lipowe 23, 26-670 Pionki

Fotografia 1. Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej.

źródło: <http://www.gmina-pionki.pl>

Jak widać w zestawieniu w tabeli poniżej w latach 2009-2019 liczba uczniów w szkołach podstawowych oraz gimnazjach miała różne tendencje. Najwięcej jednak uczniów uczęszczało do szkół w 2009 roku. Najmniejszą liczbę uczniów w szkołach gimnazjalnych zanotowano w 2018 roku, a w szkolnictwie podstawowym w 2013. Należy jednak mieć na uwadze, że w wyniku reformy oświaty Szkoły Podstawowe stały się szkołami ośmioklasowymi.

Tabela 24. Uczniowie i absolwenci w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

ROK	Jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE												
uczniowie	osoba	1 071	984	981	956	898	973	1 019	956	1 082	1 240	1 260
absolwenci	osoba	225	214	182	158	179	146	172	133	-	-	149
ogółem	osoba											
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE												

uczniowie	osoba	656	646	597	530	488	454	472	441	298	133	-
absolwenci	osoba	243	213	221	210	200	174	147	158	142	165	132
ogółem	osoba											

źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2009-2019 r.

Ważnym wskaźnikiem rozwoju szkolnictwa jest dostępność w placówkach szkolnych komputerów z dostępem do Internetu. Wspomniany wskaźnik został przedstawiony w poniższych tabelach. Na uwagę zasługuje fakt, iż wszystkie szkoły funkcjonujące na terenie miasta Pionki wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu przeznaczzonego do użytku uczniów.

Tabela 25. Dostęp do Internetu w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2009 – 2012.

Wskaźnik	2009	2010	2011	2012
komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku uczniów				
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	szk.	65	65	68
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	szk.	84	53	82
uczniowie przyjeżdżający na I komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów				
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	16,48	15,14	14,43
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	7,81	12,19	7,28

źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2009-2012r.

5.6.2. Ochrona zdrowia

Opiekę zdrowotną mieszkańcom miasta Pionki zapewnia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDYK Sp. z o.o. w Pionkach,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ZDROWIE Sp. z o.o. w Pionkach,
- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Lecha i Marii Kaczyńskich – Pary Prezydenckiej,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej CENTRUM,
- Zakład Opiekuńczo Leczniczy w Pionkach,
- Prywatne gabinety dentystryczne.

5.6.3. Opieka społeczna

Zadania pomocy społecznej na terenie miasta Pionki spełniają następujące placówki:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

▪ Środowiskowy Dom Samopomocy.

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest przyznawanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej; praca socjalna, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb oraz realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Podstawowymi przesłankami udzielenia osobom i rodzinom wsparcia w ramach pomocy społecznej jest znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej i niemożności jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków i możliwości.

Realizacja powyższych zadań odbywa się poprzez:

- udzielanie zasiłków stałych,
- udzielanie zasiłków okresowych,
- udzielanie zasiłków celowych,
- odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej,
- świadczenie usług opiekuńczych,
- realizację Programu Rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- wypłatę dodatków mieszkaniowych.

5.6.4. Stan bezpieczeństwa

W mieście Pionki znajduje się Komisariat Policji odpowiedzialny za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa publicznego. Podlega zwierzchnictwu Komendy Miejskiej Policji w Radomiu.

Na terenie miasta Pionki funkcjonuje również Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 4 Państwowej Straży Pożarnej. Do codziennych zadań OSP należy realizacja zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, współdziałanie z innymi służbami ratowniczymi w sytuacjach kryzysowych, a także pomoc przy wypadkach drogowych.

5.6.5. Kultura

Na terenie miasta funkcjonuje Miejski Ośrodek Kultury, który prowadzi działalność kulturalną polegającą na rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców.

Działalność tej placówki jest bardzo różnorodna. Organizuje imprezy kulturalne o wieloletniej tradycji oraz imprezy o charakterze ponad miejskim. Posiada doskonale zaplecze lokalowe. Posiada dobre wyposażenie techniczne pozwalające organizować imprezy plenerowe i

studyjne oraz doskonałą kadre potrafiącą edukować młodzież i dorosłych oraz zorganizować każdą imprezę i kreować znaczące wydarzenia kulturalne.

Zadania na rzecz mieszkańców Miasta Pionki z zakresu min. integracji społecznej, działalności szkoleniowej i oświatowej a także zadania własne z zakresu: promocji, edukacji publicznej, kultury, przedsiębiorczości, wspierania i upowszechniania idei samorządowej w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych oraz wdrażania programów pobudzania aktywności społecznej, były do 1 stycznia 2021 roku realizowane przez Centrum Aktywności Lokalnej. Zgodnie z uchwałą Nr XXV/178/2020 Rady Miasta Pionki z dnia 9 października 2020r. w sprawie likwidacji jednostki budżetowej pod nazwą „Centrum Aktywności Lokalnej” w Pionkach zadania wykonywane przez likwidowaną jednostkę zostały przejęte przez Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach.

5.6.6. Turystyka i sport

Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną, znajdujący się na części miasta Pionki, posiadający wysokie walory przyrodnicze, stanowi jedną z większych atrakcji turystycznych w mieście.

Zagospodarowanie 16 ha Stawu Górnego oraz terenów Puszczy Kozienickiej również wpłynęło pozytywnie na napływ turystów do miasta. Na terenie Puszczy Kozienickiej i w pobliżu udostępniane są turystom i mieszkańcom atrakcje turystyczne i obiekty edukacji przyrodniczo-ekologicznej. Organizowane i utrzymywane są parkingi leśne, ścieżki dydaktyczne, ekspozycje przyrodniczo-leśne oraz miejsca do wypoczynku. Przewiduje się odtworzenie istniejącego przed II wojną światową Stawu Dolnego w dolnej części rzeki, który poza funkcją rekreacyjną pełniłby rolę zbiornika służącego poprawie warunków hydrologicznych.

W Pionkach istnieją liczne zabytki pochodzące z okresu międzywojennego, które wymagają w większości nowego zagospodarowania, dla podniesienia atrakcyjności miasta.

Możliwości inwestycyjne dla rozwoju zagospodarowania turystycznego, rekreacyjnego i sportowego uławiane są poprzez dobrze rozwiniętą sieć infrastruktury technicznej w mieście.

Miasto połączone jest szlakami turystycznymi z Radomiem, Warką, Kozienicami, Dęblinem, Zwoleń i Puławami.

Wykaz obiektów sportowych i rekreacyjnych zarządzanych przez Gminę Pionki:

1. Ośrodek „Staw Górny”,

2. Stadion Miejski,
 3. Pawilon Sportowy,
 4. Boisko Lekkoatletyczne,
 5. Basen Miejski,
 6. Miejska Hala Sportowa,
 7. Boisko „Orlik 2012”,
 8. Lodowisko „Biały Orlik”,
 9. Ogródek Jordanowski,
 10. Plac zabaw dla dzieci (6 placów) – przy ul. Kruczej, ul. Spokojnej, ul. Słowackiego, na terenie Ośrodka „Sław Górny”, na terenie Żłobka Miejskiego, na terenie Ogródka Jordanowskiego,
 11. Siłownię zewnętrzne (2 siłownie), - na terenie Ośrodka „Sław Górny”,
 12. Otwarte Strefy Aktywności (OSA – 5 stref) – przy ul. Korczaka, ul. Leśnej, ul. Sienkiewicza, ul. Bohaterów Studzianek i przy ul. Kochanowskiego,
 13. Siłownia Zewnętrzna „Tainer” ul. Aleje Lipowe (skwer).
- Organizacje i stowarzyszenia o charakterze sportowo-rekreacyjnym na terenie miasta Pionki: UKS „Champion”, UKS „Orlik Pionki”, Pionkowskie Towarzystwo Siatkówki, MUKS „Delfin”, KS Centrum Tang Soo Do, Pionkowskie Towarzystwo Pływackie, UKS „Beta”, Klub Żeglarski Pionki, KS „Proch” Pionki, Stowarzyszenie „Challenge”, UMKS „Junior”, UKS „Daniel”, Stowarzyszenie Sportów Walki „Sparta Pionki”, TKKF Pionki.

5.6.7. Działalność gospodarcza

Z zestawionych poniżej danych wynika, że:

- najwięcej podmiotów gospodarki narodowej należało do sektora prywatnego, co stanowiło 96% wszystkich podmiotów,
- w sektorze publicznym funkcjonuje jedynie 4% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej;
- liczba podmiotów w latach 2010 – 2020 wykazywała różne tendencje, najwyższy poziom liczby podmiotów gospodarczych został osiągnięty w 2010 r.,

- w sektorze prywatnym najwięcej jest podmiotów należących do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, a najmniej podmiotów należy do spółdzielni.

Tabela 26. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych w mieście Pionki.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed. 1 757	jed. 1 701	jed. 1 701	jed. 1 689	jed. 1 670	jed. 1 638	jed. 1 650	jed. 1 666	jed. 1 674	jed. 1 705	jed. 1 732
Sektor publiczny											
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed. 64	jed. 65	jed. 64	jed. 65	jed. 66	jed. 66	jed. 65	jed. 65	jed. 59	jed. 59	jed. 59
Sektor prywatny											
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed. 1 693	jed. 1 636	jed. 1 637	jed. 1 624	jed. 1 604	jed. 1 569	jed. 1 583	jed. 1 598	jed. 1 607	jed. 1 638	jed. 1 663
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed. 70	jed. 68	jed. 69	jed. 68	jed. 74	jed. 79	jed. 86	jed. 86	jed. 73	jed. 75	jed. 76
spółki handlowe z udziałem kapitału krajowego	jed. 14	jed. 13	jed. 12	jed. 11	jed. 11	jed. 12	jed. 15	jed. 16	jed. 16	jed. 16	jed. 16
spółdzielnie	jed. 7	jed. 7	jed. 7	jed. 8	jed. 7	jed. 7	jed. 7	jed. 7	jed. 5	jed. 5	jed. 5
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed. 47	jed. 48	jed. 51	jed. 52	jed. 54	jed. 57	jed. 59	jed. 62	jed. 58	jed. 60	jed. 60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS, Stan na 2010-2020 r.

Według danych zamieszczonych w poniższej tabeli, odnoszących się do podziału podmiotów gospodarki narodowej PKD 2007 w latach 2013 – 2020 wynika, że:

- najwięcej podmiotów należało do Sekcji G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, stanowiła 25% ogółu w roku 2020;
- żaden z podmiotów nie należał do Sekcji U - organizacje i zespoły eksterytorialne.

Tabela 27. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2007 w latach 2013 – 2020 w mieście Pionki.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	jed. 1 689	jed. 1 670	jed. 1 638	jed. 1 650	jed. 1 666	jed. 1 674	jed. 1 705	jed. 1 732
Sekcja A	jed. 19	jed. 16	jed. 19	jed. 18	jed. 17	jed. 18	jed. 18	jed. 16
Sekcja B	jed. 1	jed. 2	jed. 1	jed. 1	jed. 1	jed. 1	jed. 1	jed. 1
Sekcja C	jed. 217	jed. 221	jed. 211	jed. 212	jed. 221	jed. 218	jed. 218	jed. 224
Sekcja D	jed. 2	jed. 2	jed. 2	jed. 2	jed. 2	jed. 1	jed. 1	jed. 1
Sekcja E	jed. 7	jed. 6	jed. 5	jed. 3	jed. 3	jed. 3	jed. 4	jed. 4
Sekcja F	jed. 219	jed. 210	jed. 211	jed. 214	jed. 225	jed. 237	jed. 250	jed. 256
Sekcja G	jed. 504	jed. 486	jed. 470	jed. 456	jed. 450	jed. 439	jed. 437	jed. 440
Sekcja H	jed. 67	jed. 62	jed. 58	jed. 60	jed. 60	jed. 56	jed. 57	jed. 61
Sekcja I	jed. 46	jed. 45	jed. 43	jed. 41	jed. 39	jed. 44	jed. 46	jed. 48
Sekcja J	jed. 29	jed. 26	jed. 28	jed. 34	jed. 35	jed. 38	jed. 45	jed. 48
Sekcja K	jed. 53	jed. 55	jed. 55	jed. 52	jed. 51	jed. 55	jed. 54	jed. 56
Sekcja L	jed. 109	jed. 111	jed. 111	jed. 111	jed. 110	jed. 111	jed. 113	jed. 115
Sekcja M	jed. 120	jed. 125	jed. 125	jed. 126	jed. 121	jed. 126	jed. 133	jed. 130
Sekcja N	jed. 29	jed. 26	jed. 25	jed. 26	jed. 30	jed. 35	jed. 33	jed. 33
Sekcja O	jed. 6	jed. 6	jed. 6	jed. 6	jed. 6	jed. 6	jed. 6	jed. 6
Sekcja P	jed. 54	jed. 56	jed. 52	jed. 58	jed. 56	jed. 55	jed. 56	jed. 59
Sekcja Q	jed. 67	jed. 75	jed. 74	jed. 80	jed. 83	jed. 81	jed. 83	jed. 81
Sekcja R	jed. 19	jed. 20	jed. 24	jed. 27	jed. 30	jed. 30	jed. 30	jed. 31
Sekcja S i T	jed. 121	jed. 120	jed. 117	jed. 123	jed. 126	jed. 120	jed. 120	jed. 122
Sekcja U	jed. 0	jed. 0	jed. 0	jed. 0	jed. 0	jed. 0	jed. 0	jed. 0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2013-2020 r.

Oznaczenie sekcji PKD 2007:

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie.
- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

- Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.
- Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją.
- Sekcja F – Budownictwo.
- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.
- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa.
- Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.
- Sekcja J – Informacja i komunikacja.
- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.
- Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.
- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.
- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.
- Sekcja P – Edukacja.
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa.
- Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.
- Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia można podzielić na dwa rodzaje:

- ✓ naturalne – wynikające z uwarunkowań przyrodniczych,
- ✓ antropogeniczne – będące wynikiem działalności człowieka.

Zapobieganie zagrożeniom w sferze gospodarki przestrzennej możliwe jest w zakresie:

- planowania nowych lokalizacji zakładów mogących stwarzać zagrożenia, na terenach o podobnej funkcji, co oznacza utworzenie stref funkcjonalnych, a tym samym pozwala na oddzielenie obszarów przemysłowych od terenów wymagających ochrony – terenów mieszkaniowych;
- stworzenia możliwości komunikacji bezkolizyjnej na trasach transportu TŚP,
- stosowania przepisów odrębnych (np. ochrony przeciwpożarowej) w planach zagospodarowania przestrzennego.

Przejawy zagrożeń i degradacji roślinności na terenie miasta są następujące:

- zrzuty ścieków do wód powierzchniowych, powodujące degradację jezior i cieków oraz ich eutrofizację,
- wyrobiska i zaśmiecenia,
- wypalanie łąk,
- nasadzenia gatunków obcych siedliskowo,
- presja rekreacyjna.

Natomiast wśród zagrożeń dla świata zwierząt wyróżnić można następujące czynniki antropogeniczne:

- zrzuty ścieków do wód powierzchniowych, powodujące degradację jezior i cieków oraz ich eutrofizację,
- hałas komunikacyjny i wzmożony ruch drogowy, przecinający główne szlaki przemieszczania się zwierząt – szczególnie dużych ssaków,
- gromadzenie nieruchomości przyległych do wód powierzchniowych, szczególnie wzdłuż linii brzegowych jezior,
- kłusownictwo,

- zabudowa na obrzeżach lasów,
- rekreacja.

Potencjalne zagrożenie na terenie miasta Pionki stwarzają:

- transport drogowy wojewódzkimi (w tym materiałów niebezpiecznych),
- transport kolejną (w tym materiałów niebezpiecznych),
- okresowe i miejscowe zanieczyszczenie wód rzeki i zbiornika wodnego,
- stacje paliw płynnych i gazowych,
- zakłady (ZDR).

Zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie miasta Pionki:

- MESKO S.A. w Skarżysku Kamiennej Oddział w Pionkach,
- Soudal Manufacturing Sp. z o. o.

Zagrożenie pożarowe lasów uzależnione jest przede wszystkim od pory roku.

Szczególnie duże występuje w okresie wczesnowiosennym przy małej wilgotności ściółki oraz w czasie dłuższych okresów suszy. Poza tym zagrożenie dla obszarów leśnych stwarza bezpośrednie sąsiedztwo szlaków komunikacyjnych drogowych oraz penetracja terenów przez ludność. Zagrożenie rozprzestrzeniania się pożarów może spowodować straty w gospodarce leśno - uprawowej oraz zagrożenie dla ludności zamieszkującej w pobliżu. Negatywnie na stan fauny i flory mogą także wpływać procesy przestrzenne przemian krajobrazu, w tym najbardziej rozpowszechniony - fragmentacja siedlisk. Fragmentacja polega na rozpadzie zwiartego dotychczas obszaru (siedlisk, ekosystemów lub typów użytkowania gruntu) na mniejsze części (fragmenty). W jej efekcie zdecydowanie zwiększa się liczba płątów i długość granic krajobrazowych, zmniejsza natomiast zwartość krajobrazu. Fragmentacja jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych procesów transformacji, prowadzącym do zmniejszania bioróżnorodności oraz przyspieszenia lokalnego zanikania roślin i zwierząt. Ze wzrostem fragmentacji ze względu na zanik siedlisk oraz bariery przestrzenne zmniejsza się także rozproszenie zwierząt i ich migracje, co przyczynia się do redukcji gatunków, powodując zmniejszenie bioróżnorodności gatunkowej wśród fauny.

Poważne awarie obejmują skutki dla środowiska powstające w wyniku awarii przemysłowych i transportowych z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych.

Zapobieganie poważnym awariom w odniesieniu do przemysłu wykorzystującego niebezpieczne substancje chemiczne ma ogromne znaczenie ekonomiczne i decyduje o jego wizerunku i akceptacji w społeczeństwie. W ustawie Prawo ochrony środowiska, określone zostały podstawowe zasady zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym, podmioty, których dotyczyą wprowadzone przepisy, oraz ich obowiązki. Zagrożenie w postaci wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w mieście jest niskie, ze względu na brak zakładów o zwiększonym ryzyku bądź o dużym ryzyku wystąpienia awarii. Innym typem zagrożeń na tym terenie są zagrożenia pochodzące z komunikacji.

W efekcie dużego i stale rosnącego natężenia przewozów materiałów, stanu technicznego dróg oraz niejednokrotnie fatalnego stanu technicznego taboru ciężarowego rośnie ryzyko zagrożenia. Biorąc to pod uwagę, za potencjalne źródło awarii można zatem uznać również ciągi komunikacyjne oraz stacje paliw jako miejsca wypadków drogowych i zagrożeń produktami ropopochodnymi dla gleb i wód.

Zagrożenie pożarowe i wybuchowe stanowią zbiorniki paliw płynnych znajdujące się na stacjach paliw, Zakłady Produkcji Specjalnej Sp. z o.o., Fabryka Amunicji Mysliwskiej FAM-PIONKI, BATO, Soudal Manufacturing Sp. z o.o. Skutkami zagrożenia pożarowego ze strony awarii na tego typu obiektach to zagrożenie życia i zdrowia, straty w gospodarce. W przypadku wystąpienia pożarów i wybuchów zbiorników niezbędna będzie ewakuacja zamieszkałej w pobliżu ludności oraz nastąpią utrudnienia w ruchu kołowym. Ryzyko wystąpienia tego typu zagrożenia określa się jako prawdopodobne.

W mieście Pionki mogą wystąpić również zatopienia o charakterze katastrofalnym (np. w przypadku awarii zapory lub obwałowania zbiornika Staw Górny). Osiedla położone wzdłuż rzeki (ul. Kolejowa, czy ul. Zwycięstwa) mogą ulec zatopieniu. Zagrożenie powodzienne może wystąpić w przypadku długotrwałych opadów deszczu, zwłaszcza na terenie tarasu zalewowego.

Na terenie miasta wystąpić mogą również zagrożenia skażeniem chemicznym. Dotyczy to przede wszystkim terenów po ZTS Pronit. Substancje, materiały znajdujące się tam i stwarzające zagrożenie to m.in.: aceton, benzyna ekstrakcyjna, alkohol etylowy, eter etylowy, kwas siarkowy.

W Starostwie Powiatowym w Radomiu funkcjonuje Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego, w zakresie jego obowiązków jest monitorowanie potencjalnych zagrożeń, oraz przeciwdziałanie. W razie awarii przemysłowej Wojewoda przez podległe organy jednostki organizacyjne, podejmuje działania dla usunięcia awarii i jej skutków.

Na etapie realizacji inwestycji oraz sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie objętym Studium należy zwrócić uwagę na zasięg bezpiecznych odległości fali uderzeniowej w zależności od rodzajów zagrożonych obiektów i dostosować dyspozycję funkcjonalno-przestrzenną do uwarunkowań formalno-prawnych.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

7.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

7.1.1. Analiza ekonomiczna

Rozwój przestrzenny miasta Pionki opiera się w dużej mierze na uwarunkowaniach ekonomicznych.

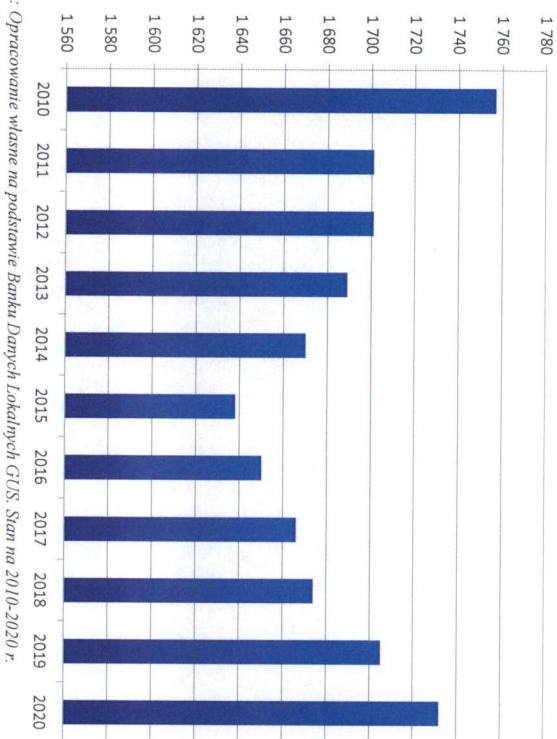
Na obszarze miasta podstawowym źródłem utrzymania ludności jest prowadzenie działalności gospodarczej. Pionki są miastem przemysłowym, a jako podstawowe gałęzie gospodarki można wymienić produkcję: klejów, materiałów wybuchowych oraz amunicji. Ponadto w mieście rozwinięty jest przemysł spożywczy. Z kolei rozwinięta funkcja przemysłowa na terenie miasta spowodowała rozwój funkcji usługowej. Dominującą pozycję w tym zakresie zajmuje działalność handlowa. Postępujący rozwój gospodarczy opierać się będzie w głównej mierze na stymulacji małych i średnich przedsiębiorstw.

Miasto Pionki jest jednym z rejonów należących do Tarnobrzelskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która posiada atrakcyjne tereny typu „green field”. Zgodnie ze strategiami rozwoju regionów objętych tą strefą, głównym jej celem jest rozwój aktywności gospodarczej poprzez optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów kadrowych i produkcyjnych.

Z uwagi na przemysłowo-usługowy charakter miasta oraz uwarunkowania środowiskowe, rolnictwo na tym terenie odgrywa marginalną rolę.

Analiza zmieniającej się liczby podmiotów gospodarczych w latach 2010 - 2020 wskazuje, że ich liczba wykazuje różne tendencje.

Wykres 11. Podmioty gospodarki narodowej ogółem zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2010 – 2020 w mieście Pionki.

źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 2010-2020 r.

Z wyznaczonej na powyższym wykresie linii trendu można przypuszczać, że w przyszłości liczba podmiotów gospodarki narodowej będzie wzrastać i tym samym można spodziewać się wzrastającej liczby obiektów usługowych.

Rozwój lokalny - finansowanie

W procesie strategicznego zarządzania, finanse odgrywają podstawową rolę. Możliwości finansowe miasta w ścisłym powiązaniu z jakością zarządzania stanowią podstawę do wyznaczenia strategicznych celów jej rozwoju, rozumianego jako proces kształtowania zmian w kierunku jak najbardziej pożądanym, akceptowanym społecznie i ekonomicznie, zgodnie z wymogami racjonalnego gospodarowania przestrzenią.

Między rozwojem lokalnym, a finansami miasta występują wzajemne powiązania i uwarunkowania. Miasto, bowiem ponosi najpierw wydatki, w określonych działach, aby mógł dokonać się rozwój społeczno-gospodarczy. Na poniższych wykresach przedstawiono jak kształtowały się wydatki budżetu miasta Pionki w latach 2015 - 2019.

Tabela 28. Wydatki budżetu miasta Pionki wg działów w latach 2015-2019.

DZIAŁ	[ZŁ]
Dział 801 - Oświata i wychowanie	98 046 366,46
Dział 852 - Pomoc społeczna	44 312 667,61
Dział 750 - Administracja publiczna	32 391 610,31
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	26 545 745,75
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	25 081 552,53
Dział 926 - Kultura fizyczna	18 766 688,88
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	11 157 878,69
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4 670 657,22
Dział 600 - Transport i łączność	14 384 330,32
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	5 903 422,79
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	2 589 186,41
Dział 851 - Ochrona zdrowia	1 607 566,66
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 459 532,19
Dział 020 - Leśnictwo	335 803,66
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	639 645,16
Dział 710 - Działalność usługowa	4 796 209,32
Dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	59 694,92

Dział 630 - Turystyka	41 500,00
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	44 114,07
Dział 752 - Obrona narodowa	2 850,00
Dział 050 - Rybołówstwo i rybactwo	0
Dział 100 - Górnictwo i kopalnictwo	0
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0
Dział 500 - Handel	155 797,59
Dział 550 - Hotele i restauracje	0
Dział 720 - Informatyka	0
Dział 730 - Nauka	0
Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	0
Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości	0
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	0
Dział 758 - Różne rozliczenia	0
Dział 803 - Szkolnictwo wyższe	0
Dział 925 - Ogrody botan. i zoolog. oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	0
Ogółem	346 168 800,25

źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

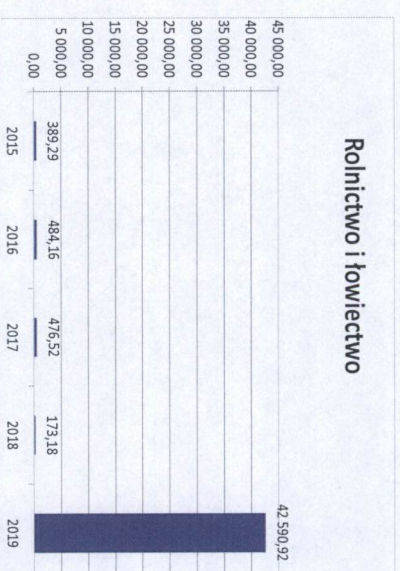
Wydatki ogółem budżetu miasta na 1 mieszkańca w analizowanym okresie pięciu lat rosły i wynosiły w 2019 roku – 4 378,47 zł. W strukturze wydatków budżetowych Miasta Pionki można zauważyć następujące relacje i proporcje:

- w analizowanym okresie (2015-2019) łączna suma wydatków budżetowych wyniosła 346 168 800,25 zł;
- w 2015-2019 roku największy udział wydatków odnotowano na oświacie i wychowanie, co stanowi 28,3 % wszystkich wydatków w analizowanym okresie;

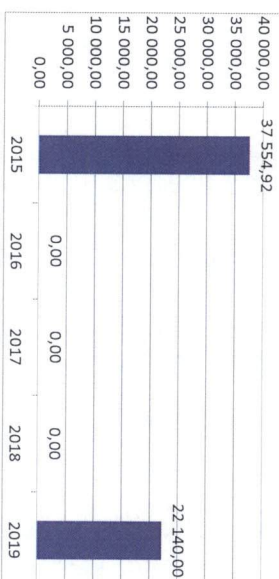
- najniższą wartość niezerową wydatków odnotowanych w latach 2015-2019 zarejestrowano w dziale obrony narodowej;
- w latach 2015-2019 na drugim miejscu pod względem wydatków znajduje się pomoc społeczna;
- znaczny udział w wydatkach miasta miały wydatki związane z funkcjonowaniem administracji publicznej;
- wydatki budżetowe o wartości zerowej odnotowano w 12 działach.

Ponadto z przeprowadzonej analizy wydatków budżetu miasta można wywnioskować, że miasto rozwija się również w zakresie: gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, gospodarki mieszkaniowej, kultury fizycznej, transportu i łączności, ponieważ przeznaczają się na nie znaczną część budżetu. Coraz więcej nakładów kierowane jest na turystykę, pomoc społeczną, bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową.

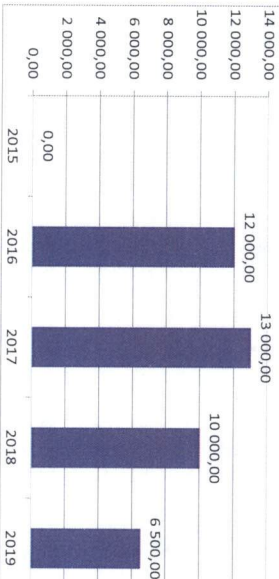
Wykres 12. Wydatki budżetu miasta Pionki wg działów w zł.

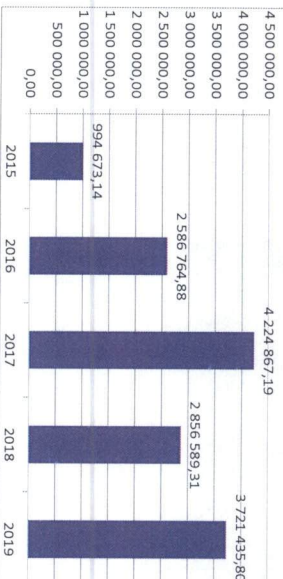
Przetwórstwo przemysłowe

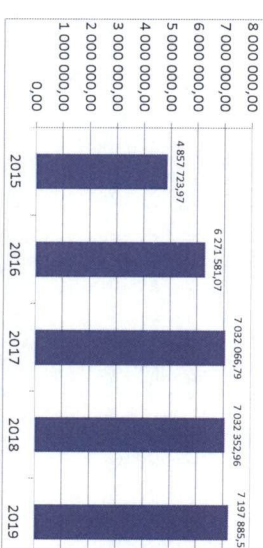
Turystyka

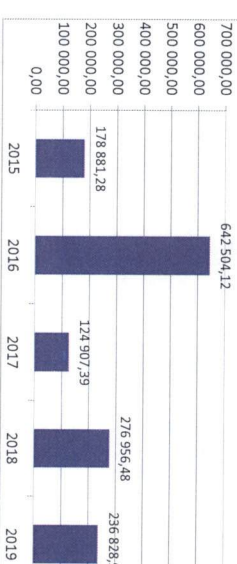
Transport i łączność

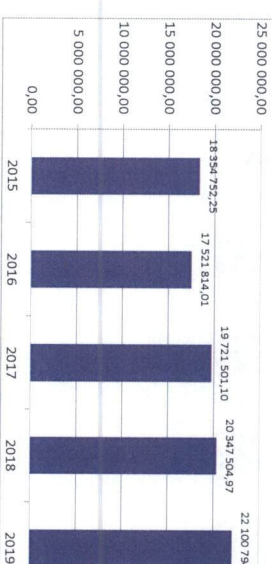
Administracja publiczna

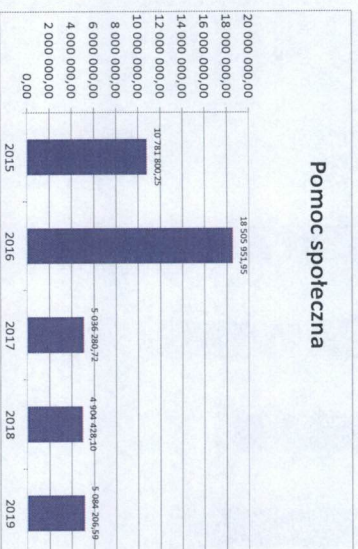
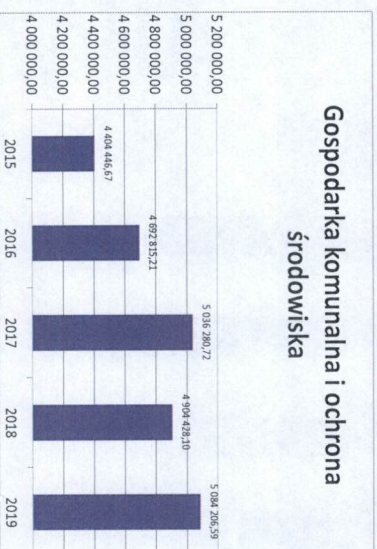
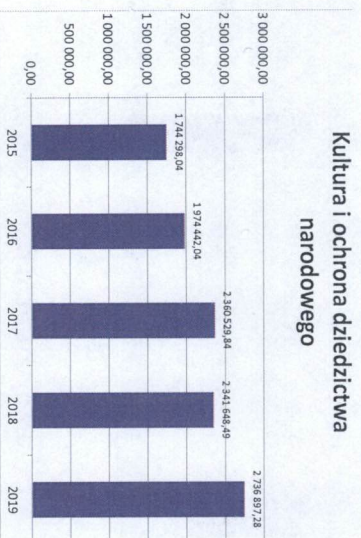
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

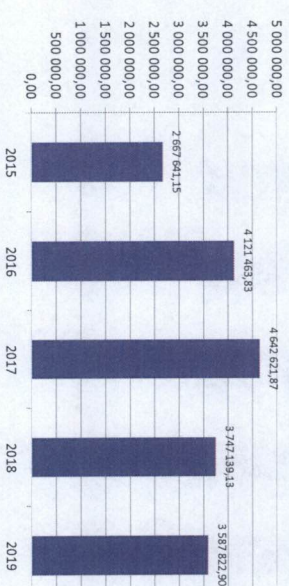
Oświata i wychowanie

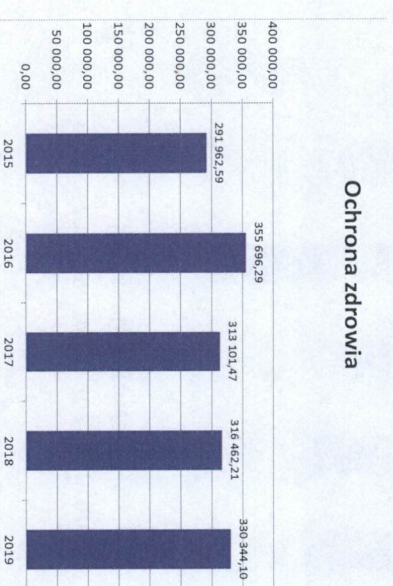
Pomoc społeczna

Gospodarka komunalna i ochrona
środowiskaKultura i ochrona dziedzictwa
narodowego

Kultura fizyczna

Ochrona zdrowia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Gospodarowanie przestrzenią

Szczególnie istotną rolę w rozwoju miasta Pionki odgrywa polityka przestrzenna. Na szczeblu gminnym instrumentem, dzięki któremu możliwe jest efektywne wykorzystanie przestrzeni powinny być plany miejscowe. Miasto Pionki w całości pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (aktualnie obowiązuje 9 planów miejscowych). Ze względu na to, że miasto Pionki w całości pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w mieście nie wydaje się decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji celu publicznego.

Zerowa liczba decyzji o warunkach zabudowy jest korzystnym zjawiskiem w planowaniu spójnego i zorganizowanego rozwoju przestrzennego. Taką sytuację należy określić, jako

szczególne korzyścią, zapewniającą wysoki stopień realizacji polityki przestrzennej określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Mocne strony		Słabe strony	
- wspieranie rozwoju lokalnych firm,	-	- rozdrobnienie gospodarstw rolnych,	
- korzystanie ze środków unijnych,	-	- wahająca się liczba podmiotów	
- miasto pokryte w całości miejscowymi gospodarczych w rejestrze REGON planami,			
- zeroowa liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,			
- niski udział sektora rolnictwa w gospodarce.			

7.1.2. Analiza środowiskowa

Środowisko przyrodnicze miasta Pionki ma duży wpływ na jego rozwój i zagospodarowanie przestrzenne.

Do pozytywnych elementów uwarunkowań środowiskowych można zaliczyć możliwość wykorzystania naturalnych zasobów miasta dla rozwoju turystyki.

Ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w związku z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony przyrody jest niezależne od posiadania tytułu prawnego do nieruchomości, i podobnie jak inne ograniczenia, dotyczy także najświeższego prawa do nieruchomości jakim jest własność. Należy w tym miejscu podkreślić, iż ograniczenia związane z ochroną środowiska potrafią w bardzo dokłny sposób ograniczyć korzystanie z nieruchomości, a w niektórych sytuacjach praktycznie uniemożliwić korzystanie z niej.

Analizując elementy środowiska przyrodniczego miasta Pionki określić można ich przydatność dla różnych rodzajów użytkowania. Decydujący wpływ na wyznaczenie terenów korzystnych i niekorzystnych dla zainwestowania mają: rodzaj gruntów, ukształtowanie terenu, położenie zwierciadła wód gruntowych, klimat, ewentualnie zagrożenie procesami geodynamicznymi.

Miasto Pionki posiada mało urozmaiconą rzeźbę terenu. Lokalizację zabudowy sprzyjają tereny płaskie lub lekko faliste. Obszar analizy w przeważającej części charakteryzuje się korzystnymi warunkami gruntowymi do posadowienia budynków.

Obszary o ograniczonym sposobie użytkowania na terenie miasta Pionki:

- strefy ochronne cmentarzy (50 m),
- strefy ochronne cmentarzy (150 m),
- strefy ochronne ujęć wody (pośrednie),
- Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Kozienicka (kod obszaru PLB140013),
- Obszar Specjalnej Ochrony - Puszcza Kozienicka (kod obszaru PLH140035),
- Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- Rezerwat - Pionki wraz z otuliną,
- użytki ekologiczne,
- strefa powierzchni ograniczających wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w rejonie lotniska Radom-Sadków,
- wody powierzchniowe,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny lasów.

Obszary wyłączone z zabudowy na terenie miasta Pionki:

- strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych,
- strefy ochrony wzdłuż dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, gazociągów i sieci wodno-kanalizacyjnych.

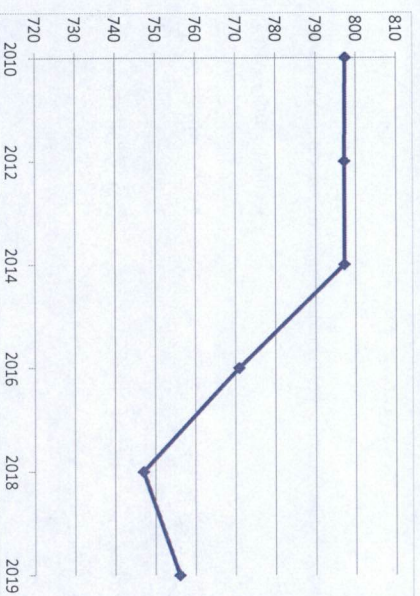
Na potrzeby rozwoju osadnictwa obok zakazów i ograniczeń zabudowy wskazano również tereny predysponowane w pierwszej kolejności do zajmowania pod inwestycje, należące do nich:

- tereny zabudowane (dłgęszczenie zabudowy),
- tereny w sąsiedztwie istniejącej zabudowy (przeciwdziałanie rozpraszaniu się zabudowy),
- tereny posiadające uzbrojenie techniczne oraz dostęp z dróg publicznych (zminimalizowanie kosztów uzbrojenia terenu),
- tereny nieużytków lub gleb o niskiej klasie bonitacyjnej.

Grunty rolne i leśne

Ze względu na niski udział użytków rolnych w gminie miejskiej Pionki, wykształcił się jej typowo przemysłowo-usługowy charakter. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 16% powierzchni ogółu miasta. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 46% miasta. Pozostałe grunty zajmują 38% całkowitej powierzchni miasta. Gleby na obszarze miasta Pionki charakteryzują się niską wartością użytkową. Udział gruntów rolnych w wysokich klasach bonitacyjnych jest zerowy. Powierzchnia ogólna lasów na terenie miasta Pionki w ostatnich latach wzrosła. Według danych z GUS i z Urzędu Miasta Pionki powierzchnia lasów ogółem w 2010 roku wynosiła 797,3 ha, w roku 2012 – 797,1 ha, w roku 2014 – 797,09 ha, w roku 2016 – 770,81 ha, w roku 2018 – 746,98 ha, a w roku 2019 - 755,98 ha.

Wykres 13. Lesistość miasta Pionki w latach 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS oraz danych z Urzędu Miasta Pionki.

Z powyższego wykresu wynika, że lesistość w mieście Pionki w latach 2010-2014 kształtowała się na podobnym poziomie, w latach 2014-2018 spadała, natomiast w 2019 wzrosła w stosunku do roku 2018.

Pożary oraz zmiany klimatyczne i zanieczyszczenia są źródłem kurczenia się powierzchni lasów. Fragmentaryzacja lasów prowadzi do zmniejszenia bioróżnorodności, zakłóceń stosunków wodnych, wzmocnienia erozji gleby.

Ochrona gruntów leśnych powinna opierać się na: ograniczeniu przeznaczania ich na cele nieleśne; zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi; przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej; poprawianiu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych w skutek działalności nieleśnej; poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżaniu ich produktywności; ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W Polsce lasy są chronione i nie można w nich niczego budować, oprócz budynków, budowli i urządzeń wymienionych w przepisach odrębnych. Zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326) „w lasach ochronnych mogą być wznoszone budynki i budowle służące gospodarce leśnej, obronności lub bezpieczeństwa państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu, ochronie zdrowia oraz urządzeniom służącym turystyce”.

Zgodnie z ww. Ustawą przeznaczenie na cele nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa - wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby. Zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne następuje tylko w procedurze sporządzania planu miejscowego.

Ochrona gruntów rolnych realizowana jest na dwóch poziomach. Pierwszy poziom odbywa się z zastosowaniem procedury planistycznej, czyli przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne poprzez uchwalenie (lub zmianę) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Drugi poziom stanowi wydanie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntu rolnego z produkcji rolniczej.

Według ustawodawcy, na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczyć przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności rolniczej. Przypis ten wskazuje ogólne przesłanki, jakimi powinien kierować się organ administracji publicznej, przeznaczając określone grunty na cele nierolnicze i nieleśne. Stanowi on swoiste wytyczne dotyczące ochrony gruntów rolnych i leśnych, w tym odnośnie do ograniczania skutków ujemnego oddziaływania na grunty.

Zmiana gruntów rolnych najwyższych klas bonitacyjnych na cele nierolnicze nie dotyczy terenu miasta Pionki, ponieważ jest to miasto, a w takim przypadku nie obowiązuje Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326) w

zakresie ochrony gruntów rolnych klas I-III (ponadto na terenie Miasta Pionki nie występują grunty rolne najwyższych klas bonitacyjnych I-III).

Formy ochrony przyrody

Przyroda ze swej istoty stanowi element przestrzeni, stąd też racjonalne korzystanie z zasobów i walorów danego terenu musi uwzględniać potrzeby ochrony przyrody. Ochronie przyrody służą przede wszystkim formy ochrony przyrody, ustanowione w trybie i na zasadach ustawy o ochronie przyrody.

Na terenie miasta Pionki występują obszary objęte ochroną prawną:

- Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Kozienicka (kod obszaru PLB140013),
- Obszar Specjalnej Ochrony - Puszcza Kozienicka (kod obszaru PLH140035),
- Kozienicki Park Krajobrazowy,
- Kozienicki Park Krajobrazowy - otulina,
- Rezerwat - Pionki,
- Rezerwat - Pionki - otulina,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

7.1.3. Analiza społeczna

Pracujący

W 2019 roku liczba zatrudnionych w mieście Pionki wyniosła 3673 osoby i było to o 25% więcej w porównaniu z rokiem 2015.

Liczba zatrudnionych kobiet zarówno na tle powiatu jak i województwa w latach 2015 - 2019 systematycznie rosła i w roku 2019 wyniosła 8 514 kobiet w powiecie radomskim i 892 871 kobiet w województwie mazowieckim. W mieście Pionki liczba zatrudnionych kobiet również systematycznie wzrastała od 2015 do 2019.

Liczba zatrudnionych mężczyzn w okresie 2015-2019 na tle powiatu radomskiego oraz województwa mazowieckiego również systematycznie rosła. W analizowanym okresie w mieście Pionki liczba zatrudnionych mężczyzn od 2015 do 2019 roku wzrosła i osiągnęła w roku 2019 liczbę 1 589 pracujących mężczyzn.

W kolejnych latach można przypuszczać, że nastąpi dalszy wzrost liczby pracujących mieszkańców w mieście i wzrost liczby zatrudnionych kobiet.

Tabela 29. Liczba pracujących mieszkańców miasta Pionki w podziale na płeć na tle powiatu radomskiego i województwa mazowieckiego w latach 2015 - 2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	Zmiana 2019/2015
Liczba pracujących ogółem						
Miasto Pionki	2 941	3 030	3 468	3 611	3 673	25%
Powiat radomski	14 244	15 045	15 923	16 575	16 612	17%
Województwo mazowieckie	1 511 149	1 584 264	1 641 680	1 671 700	1 715 434	13,9%
Mężczyźni						
Miasto Pionki	1 287	1 263	1 551	1 562	1 589	23%
Powiat radomski	6 706	7 233	7 747	8 002	8 098	21%
Województwo mazowieckie	719 602	758 756	789 970	804 225	822 563	14%
Kobiety						
Miasto Pionki	1 654	1 767	1 917	2 049	2 084	26%
Powiat radomski	7 538	7 812	8 176	8 573	8 514	13%
Województwo mazowieckie	791 547	825 508	851 710	867 475	892 871	13%

źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Bezrobocie

Bezrobocie należy do głównych problemów społeczno – ekonomicznych w skali całego kraju. Problem ten nie omiął również miasta Pionki. Z danych przedstawionych we wcześniejszym rozdziale dotyczącym rynku pracy wynika, że w latach 2010 – 2020 nastąpił spadek osób bezrobotnych z 2208 do 1050 osób.

W celu dalszego zmniejszenia bezrobocia wśród mieszkańców należy podjąć następujące działania:

- aktywizacja bezrobotnych,
- tworzenie nowych miejsc pracy w turystyce i usługach,
- podejmowanie działalności gospodarczej przez mieszkańców,
- organizowanie kwalifikowanych kursów zawodowych.

Poziom życia oraz wielkość dochodów mieszkańców miasta Pionki jest podstawowym determinantem przyszłego rozwoju. Możliwość osiągania dochodów, warunki mieszkaniowe, dostęp do oświaty, ochrona zdrowia oraz dóbr kultury są o wiele mniejsze niż w skali

województwa czy kraju. Dla bezpieczeństwa społecznego wymagane jest stworzenie takiego systemu zaspakajania potrzeb bytowych, który szybko reaguje na zmiany i adaptuje się do stale zmieniających warunków społecznych.

Edukacja

W latach 2015-2019 w mieście Pionki funkcjonowały 4 przedszkola. W roku 2016 zostało otworzone czwarte przedszkole. W 2018 roku łącznie oferowano 603 miejsc.

Tabela 30. Placówki szkolne i przedszkolne w mieście Pionki.

Placówki oświaty	2015	2016	2017	2018	2019
Przedszkola	3	4	4	4	4
Miejsca w przedszkolach	358	548	573	603	Brak danych
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	439	539	610	618	603
Szkoły podstawowe	4	4	4	4	4
Szkoły gimnazjalne	3	3	0	0	0

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Dane GUS wykazują, że w mieście Pionki liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym ma różne tendencje wzrostowo-spadkowe. W 2019 roku do przedszkoli uczęszczało 423 dzieci w wieku 3 - 5 lat, natomiast 577 dzieci w wieku 3-6 lat.

Tabela 31. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w latach 2015 - 2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	Zmiana 2020/2015 lub 2016 [%]
Dzieci w wieku 3-5 lat						
Miasto Pionki	395	390	429	435	423	7
Powiat radomski	3 233	2 831	3 117	3 348	3 410	5
Województwo mazowieckie	161 249	153 029	157 660	160 917	165 212	2
Dzieci w wieku 3-6 lat						
Miasto Pionki	-	519	586	594	577	11
Powiat radomski	-	4 304	4 580	4 862	4 829	12
Województwo mazowieckie	-	202 921	213 348	219 076	221 443	9

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Tabela 32. Liczba uczniów i absolwentów w szkołach podstawowych miasta Pionki na tle powiatu i województwa.

	2015	2016	2017	2018	2019
Uczniowie					
Miasto Pionki	1 019	956	1 082	1 240	1 260
Powiat radomski	10 427	9 630	1 225	12 741	12 735
Województwo mazowieckie	369 931	347 074	403 277	463 224	467 799
Absolwenci					
Miasto Pionki	172	133	Brak danych	Brak danych	149
Powiat radomski	1 611	1 528	Brak danych	Brak danych	1 557
Województwo mazowieckie	50 641	51 598	Brak danych	Brak danych	55 656

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Według danych GUS w 2019 roku do szkół podstawowych uczęszczało 1260 uczniów. Liczba uczniów w 2019 roku wzrosła w porównaniu z rokiem 2015. W latach 2015-2019 w mieście Pionki spada liczba absolwentów z 172 w 2015 roku do 149 w 2019 roku. Liczba absolwentów w gminie i w powiecie w latach 2015- 2019 wykazuje tendencję spadkową, natomiast w województwie wzrosła liczba absolwentów na poziomie analizowanych lat.

Tabela 33. Liczba uczniów i absolwentów w gimnazjach na tle powiatu i województwa.

	2015	2016	2017	2018	2019
Uczniowie					
Miasto Pionki	472	441	298	133	0
Powiat radomski	4 656	4 455	2 965	1 437	0
Województwo mazowieckie	153 840	155 577	105 170	52 984	0
Absolwenci					
Miasto Pionki	147	158	142	165	132
Powiat radomski	1 612	1 622	1 432	1 521	1 204
Województwo mazowieckie	49 160	49 358	48 409	50 338	48 822

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

We wszystkich jednostkach administracyjnych odnotowano spadek liczby uczniów i absolwentów w porównaniu z rokiem bazowym, w związku ze zmianą systemu szkolnictwa i likwidacją gimnazjów.

Ochrona zdrowia

Tabela 34. Liczba porad udzielonych w placówkach opieki zdrowotnej w mieście Pionki na tle powiatu radomskiego i województwa mazowieckiego w latach 2016- 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	Zmiana 2020/2016 w %
Miasto Pionki	114 643	112 805	114 546	94 742	84 986	-26
Powiat radomski	476 506	462 856	476 905	454 886	411 455	-14
Województwo mazowieckie	20 601 697	21 437 530	21 651 666	21 945 049	20 067 802	-2

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Według danych GUS w placówkach opieki zdrowotnej w mieście Pionki udzielono w 2020 roku 84 986 porad lekarskich i ich liczba zmalała w porównaniu z 2016 rokiem o 26%. W województwie mazowieckim nastąpił również spadek świadczonych porad lekarskich, w 2019 roku w porównaniu z rokiem bazowym - 2016 o 2%. W powiecie radomskim także odnotowano spadek liczby porad o 14%. Na terenie miasta Pionki funkcjonuje 7 aptek.

Tabela 35. Liczba mieszkańców przypadających na aptekę ogólnodostępną w mieście Pionki na tle powiatu radomskiego i województwa mazowieckiego w latach 2016- 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	Zmiana 2020/2016
Miasto Pionki	2 342	2 327	2 303	2 594	2 557	-9%
Powiat radomski	4 891	4 902	4 907	5 251	5 637	-15%
Województwo mazowieckie	3 018	3 000	3 109	3 224	3 314	-10%

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Liczba osób przypadających na jedną aptekę w mieście z roku na rok maleje i w latach 2016 - 2020 odnotowano spadek o 215 osób. W powiecie radomskim liczba osób przypadających na jedną aptekę zmalała o 746 osób, a w województwie mazowieckim o 296 osób.

Pomoc społeczna

Wśród głównych powodów trudnej sytuacji społeczno – ekonomicznej mieszkańców miasta Pionki należy wymienić: bezrobocie, ubóstwo, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm oraz niepełnosprawność. Główną placówką, z której pomoc mogą czerpać dotknięci powyższymi problemami mieszkańcy, jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach.

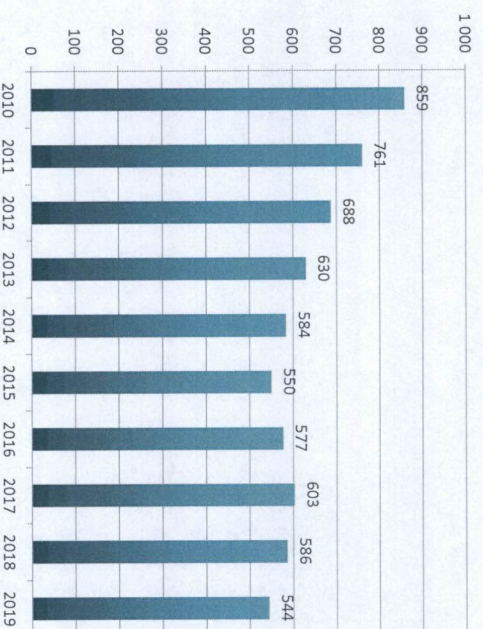
Tabela 36. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w mieście Pionki, na tle powiatu i województwa w latach 2015 - 2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	Zmiana 2019/2015
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej						
Miasto Pionki	615	544	496	438	440	-28%
Powiat radomski	4 318	3 879	3 469	3 160	2 901	-33%
Województwo mazowieckie	130 310	123 075	115 122	107 104	96 694	-26%
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej						
Miasto Pionki	1 231	1 093	941	816	778	-37%
Powiat radomski	13 032	10 983	9 165	8 086	7 158	-45%
Województwo mazowieckie	322 563	294 797	260 449	234 876	208 731	-35%
Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem						
Miasto Pionki	6,5	5,8	5,0	4,4	4,3	-34%
Powiat radomski	8,6	7,3	6,0	5,3	4,7	-45%
Województwo mazowieckie	6,0	5,5	4,8	4,4	3,9	-35%

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2019 roku ze środowiskowej pomocy społecznej w mieście Pionki korzystało 440 gospodarstw domowych i w latach 2015 - 2019 nastąpił spadek rodzin objętych wsparciem o 28%. Spadek tych osób obserwujemy zarówno w powiecie o 33% i w województwie mazowieckim o 26%. We wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego obserwuje się spadek udziału osób w gospodarstwach korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem oraz w zasięgu korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem.

Wykres 14. Liczba rodzin otrzymująca zasiłki rodzinne dla dzieci w latach 2010 - 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Scan na 2010 - 2019.

Miasto Pionki wpisuje się w ogólnopolską tendencję ograniczania dostępu do świadczeń.

Liczba świadczeniobiorców utrzymuje tendencję spadkową z uwagi na nieadekwatne kwoty kryterium dochodowego. Coraz mniej jest osób, które zarabiają tak mało, aby ich dochód mieścił się w kryterium dochodowym. W roku 2019 liczba rodzin korzystająca z zasiłków rodzinnych zmalała w porównaniu z rokiem 2010 o 315 rodzin.

Sport i rekreacja

W mieście Pionki znajdują się następujące obiekty sportowe i rekreacyjne: Hala sportowa, Ośrodek „Sław Górny”, Stadion Miejski, Basen Miejski, Kompleks boisk „Orlik 2012”, Lodowisko „Biały Orlik”, Centrum Rekreacyjno-Rozrywkowe „Ogródek Jordanowski” oraz wiele placów zabaw.

Organizacje i stowarzyszenia o charakterze sportowo-rekreacyjnym na terenie miasta Pionki: UKS „Champion”, UKS „Orlik Pionki”, Pionkowskie Towarzystwo Siatkówki, MUKS „Delfin”, KS Centrum Tang Soo Do, Pionkowskie Towarzystwo Pływackie, UKS „Beta”, Klub Żeglarski Pionki, KS „Proch” Pionki, Stowarzyszenie „Challenge”, UMKS „Junior”, UKS „Daniel”, Stowarzyszenie Sportów Walki „Sparta Pionki”.

Kultura

Na terenie miasta funkcjonuje Miejski Ośrodek Kultury, który prowadzi działalność kulturalną polegającą na rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców.

Działalność tej placówki jest bardzo różnorodna. Organizuje imprezy kulturalne o wieloletniej tradycji oraz imprezy o charakterze ponad miejskim. Posiada doskonałe zaplecze lokalowe. Posiada dobre wyposażenie techniczne pozwalające organizować imprezy plenerowe i studyjne oraz doskonłą kadrę potrafiącą edukować młodzież i dorosłych oraz zorganizować każdą imprezę i kreować znaczące wydarzenia kulturalne.

Ponadto w mieście Pionki znajduje się Centrum Aktywności Lokalnej:

Infrastruktura techniczna

W mieście Pionki obserwuje się rozwój infrastruktury technicznej. Według GUS we wszystkich jednostkach terytorialnych województwa mazowieckiego można zauważyć systematyczny wzrost udziału mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W przypadku sieci gazociągowej nastąpił nieznaczny spadek korzystających z sieci w mieście Pionki oraz w województwie mazowieckim. W przyszłości prognozuje się dalszy rozwój infrastruktury technicznej w mieście.

Tabela 37. Udział ludności korzystającej z infrastruktury technicznej w latach 2015 - 2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	Zmiana 2019/2015
Sieci wodociągowej						
Miasto Pionki	97,8	97,8	97,8	97,9	97,9	0,1%
Powiat radomski	90,5	90,6	90,7	90,8	91,0	0,5%
Województwo mazowieckie	89,6	89,9	90,3	90,3	90,5	1%
Sieci kanalizacyjnej						
Miasto Pionki	92,9	93,1	93,1	93,2	93,3	0,4%
Powiat radomski	39,1	39,3	39,5	40,0	40,3	3%
Województwo mazowieckie	67,5	68,1	68,9	69,4	69,8	3%
Sieci gazowej						

Miasto Pionki	91,6	92,1	90,3	89,9	89,6	-2%
Powiat radomski	28,1	28,1	27,7	28,1	29,6	5%
Województwo mazowieckie	53,5	53,3	53,0	52,9	53,4	-0,1%

źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mocne strony	Słabe strony
Konkurencyjność na rynku pracy	
- wzrost pracujących kobiet w mieście,	- duży udział ludności pozostaje cały czas bez zatrudnienia,
- w ostatnich latach obserwuje się spadek osób bezrobotnych,	- spadek liczby pracujących mieszkańców w mieście
Kapitał ludzki	
- zwiększa się liczba placówek wychowania przedszkolnego,	- niepokojący jest znaczący ubytek uczniów i absolwentów szkół gimnazjalnych,
- zwiększa się liczba przedszkoli i miejsc w przedszkolach,	- maleje liczba absolwentów szkół podstawowych,
- wzrost liczby dzieci w wieku 3 - 5 lat i 3 - 6 lat uczęszczających do przedszkoli,	
Kapitał społeczny	
- zmniejsza się liczba rodzin otrzymujących zasiłek rodzinny,	- liczba obiektów kulturalnych nie ulega zmianie,
	- maleje liczba porad lekarskich udzielonych przez placówki opieki zdrowotnej,
Infrastruktura techniczna	
- w ostatnich latach obserwuje się systematyczny wzrost liczby ludności w mieście korzystającej z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej	- nieznaczny spadek liczby ludności w mieście korzystającej z sieci gazowej.
- miasto prawie w 100% zaopatrywane jest w wodę z sieci wodociągowej.	

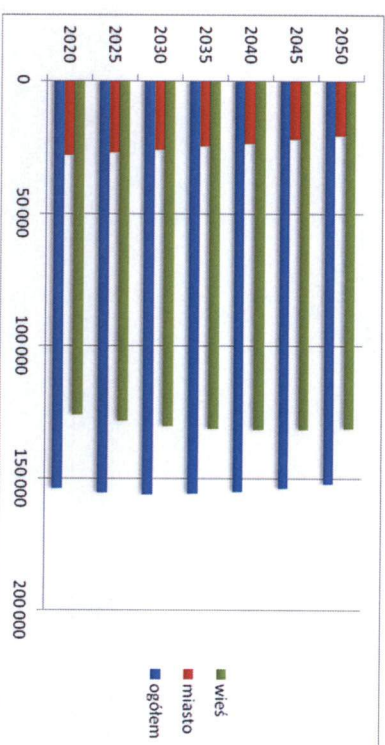
Podsumowując powyższe należy stwierdzić, że w społeczności lokalnej zachodzą pozytywne zmiany. Tempo tych zmian w niektórych obszarach nie jest tak dynamiczne, jak w powiecie radomskim czy województwie mazowieckim, jednak zmiany te wpłyną na rozwój społeczny miasta Pionki. Rosną oczekiwania, wymagania i aspiracje mieszkańców, a w mieście żyje się coraz lepiej. Obserwuje się wzrost usług związanych z oświatą. W mieście systematycznie rośnie liczba dzieci w przedszkolach. Atrakcyjność na rynku pracy w Pionkach należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia wzrostu przedsiębiorczości, spadku bezrobocia oraz wzrostu liczby pracujących kobiet. Słabością miasta jest ogólny spadek pracujących

mieszkańców oraz malejąca liczba absolwentów szkół podstawowych oraz gimnazjalnych. Należy systematycznie dążyć do dalszej rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

7.2. Prognozy demograficzne w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Prognoza zmian liczby ludności i struktury ludności z uwagi na ograniczoną dostępność danych do analizy została przeprowadzona na poziomie powiatu radomskiego. W najbliższym 30-leciu oczekiwane jest zmniejszenie się liczby ludności w powiecie radomskim w mieście i zwiększenie liczby ludności na wsi. W 2035 prognozuje się spadek ludności w mieście o 11,2% w porównaniu z rokiem 2020 i wzrost o 4,1% na wsi. Do 2050 roku można spodziewać się wzrostu ludności na wsi o 4,2% i spadek w mieście o 25,5% w porównaniu z rokiem 2020.

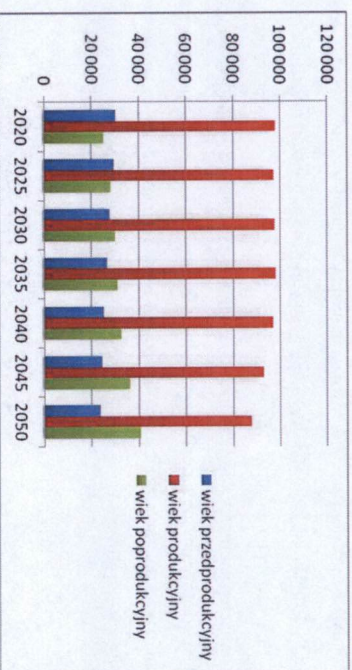
Wykres 15. Prognozowana zmiana liczby ludności w latach 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050 w powiecie radomskim.

źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS.

Analizując ekonomiczną strukturę wieku największy prognozowany spadek dotyczy przedziału grupy w wieku produkcyjnym. Spadek populacji w tej grupie wyniesie 10 326 osób. Największy wzrost ludności prognozuje się w grupie poprodukcyjnej - 15 309 osób.

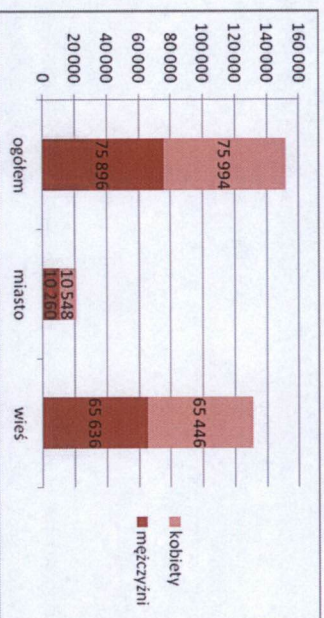
Wykres 16. Prognoza ludności według podziału na funkcjonalne grupy wiekowe w powiecie radomskim.

źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS.

W 2050 roku na terenie powiatu radomskiego 49,97% ludności stanowić będą mężczyźni, a kobiety stanowić będą 50,03%. Liczba kobiet na wsi będzie mniejsza niż liczba mężczyzn o 0,03%, w porównaniu z miastem gdzie różnica ta wyniesie 2,8% na korzyść kobiet.

Wykres 17. Prognoza struktury ludności w 2050 roku w podziale na płeć w powiecie radomskim.

źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS.

Tabela 38. Prognozowane zmiany liczby ludności w powiecie radomskim, miastach oraz wsiach.

	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
miasto	28 516	27 916	27 057	25 993	24 796	23 498	22 148	20 808
wieś	123 382	125 807	128 125	129 909	130 960	131 379	131 378	131 082
ogółem	151 898	153 723	155 182	155 902	155 756	154 877	153 526	151 890

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Prognoza ludności na lata 2015-2050 według GUS przewiduje spadek liczby ludności w miastach powiatu radomskiego i w powiecie ogółem oraz wzrost ludności na wsi. Na podstawie danych z powyższej prognozy wyliczono, że w latach 2015-2050, liczba ludności w miastach powiatu spadnie o ok. 27%, a we wsiach wzrośnie o ok. 6%. Jeżeli odnieść ten trend do Miasta Pionki, liczba ludności do roku 2050 w tej gminie również zdecydowanie spadnie.

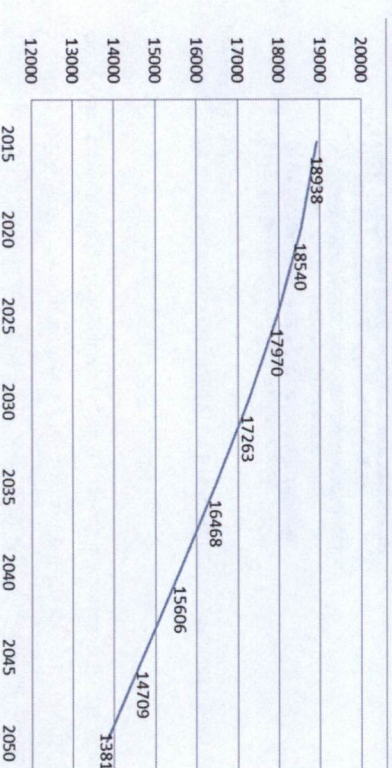
Na podstawie wyżej wymienionych danych, proporcjonalnie można przyjąć, iż w roku 2050 w mieście Pionki będzie mieszkało mniej niż 14 tys. osób.

Tabela 39. Prognozowane zmiany liczby ludności w Mieście Pionki.

	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Miasto Pionki	18 938	18 540	17 970	17 263	16 468	15 606	14 709	13 819

Źródło: Opracowanie własne

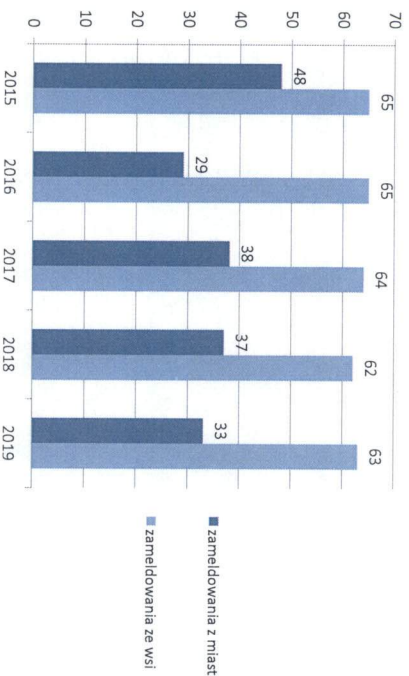
Wykres 18. Prognozowane zmiany liczby ludności w Mieście Pionki.

Źródło: Opracowanie własne

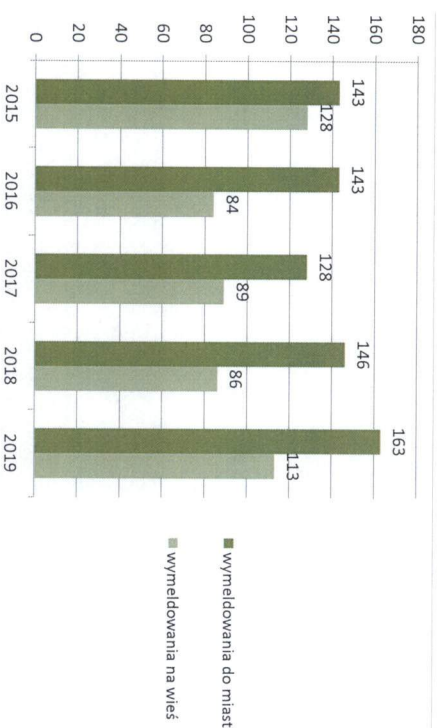
Ponizsze wykresy ilustrują kierunki migracji w latach 2015 - 2019. Na przestrzeni lat największą grupę stanowiły wymeldowania do miast, a najmniejszą zameldowania z miast. W 2019 roku zameldowało się łącznie 96 osób, a wymeldowało się 276 osób.

Wykres 19. Liczba zameldowań w podziale na zameldowania ze wsi i z miast w mieście Pionki.

źródło: Opracowanie własne na podstawie GLUS.

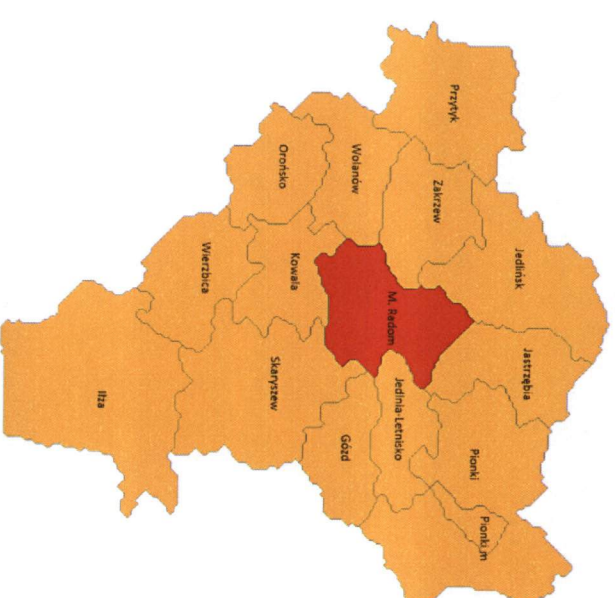
Wykres 20. Liczba wymeldowań w podziale na wymeldowania na wieś i do miast w mieście Pionki.

źródło: Opracowanie własne na podstawie GLUS.

Miasto Pionki należy do miejskiego Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego ROF, którego głównym pasmem rozwoju jest oś Raon-Jedlinia-Letnisko-Pionki. Miasto Pionki ma spore znaczenie w branży produkcji metalowych wyrobów gotowych z gumy i tworzyw sztucznych – 14,4% przedsiębiorstw ROF prowadzi swoje działalności na terenie miasta Pionki. Poza Radoniem największe obszary pod inwestycję zostały przeznaczone w mieście Pionki w

postaci rezerw drzewiacych w obszarze niegdyś zajmowanym przez fabrykę Proni w Pionkach, co charakteryzuje miasto jako dobre miejsce pod rozwój inwestycji o charakterze przemysłowym. Miasto Pionki wraz z miastem Radom charakteryzują się relatywnie najwyższą atrakcyjnością dla inwestorów, wynikającą z potencjału gospodarczego, demograficznego i dostępności terenów inwestycyjnych oraz potencjałem do przyciągania dużych inwestycji o charakterze przemysłowym.

Rysunek 24. Podział administracyjny Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego.
źródło: Strategia rozwoju miejskiego Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego (ROF).

Ponadto określono następujące cele strategiczne i operacyjne dla ww przestrzeni, które mogą mieć wpływ na migracje na terenie Miasta Pionki:

- uporządkowanie struktury przestrzennej – postępująca suburbanizacja ma negatywny wpływ na efektywność funkcjonowania ROF. Proces niekontrolowanego rozlewania się zabudowy generuje szereg zagrożeń spośród których można wymienić wzrost rozproszonego zapotrzebowania na inwestycje infrastrukturalne, ograniczanie funkcjonalności układu komunikacyjnego oraz znaczącą ingerencję w środowisko przyrodnicze wpływającą negatywnie na warunki życia mieszkańców zarówno

- poszczególnych gmin ROF jak i ROF jako całości. Uporządkowanie struktury przestrzennej zostanie osiągnięte poprzez: wyznaczenie spójnych Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz ich wdrożenie przez gminy dzięki opracowaniu Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz wypracowanie i wdrożenie Systemu Informacji Geograficznej (GIS),
- utworzenie wspólnej grupy interesu - co ma wzmocnić znaczenie ROF na szczeblu krajowym i regionalnym,
- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i warunków prowadzenia działalności - poprzez przygotowanie spójnej oferty terenów inwestycyjnych, utworzenie spójnego systemu obsługi inwestora, rozwój infrastruktury otoczenia biznesu, wspieranie rozwoju nowych przedsiębiorstw, wspieranie rozwoju perspektywicznych branż, poprawa standardów obsługi w urzędach administracji publicznej,
- rozwój kapitału ludzkiego - poprzez rozwój szkolnictwa ponadgimnazjalnego i wyższego w kierunku branż perspektywicznych, współpraca przedsiębiorstw ze szkolnictwem zawodowym i wyższym, doradztwo oraz szkolenia zawodowe,
- poprawa wizerunku - poprzez rozwój i promocję komplementarnych marek, rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej oraz rozbudowa usług i infrastruktury wyższego rzędu oraz aktywizacja życia społecznego,
- poprawa systemu transportowego - poprzez budowę sieci węzłów komunikacyjnych, integracja transportu zbiorowego, poprawa stanu lokalnej infrastruktury, rozbudowa sieci rowerowej oraz rozwój dostępności interregionalnej,
- modernizacja przestrzeni zurbanizowanej - poprzez modernizację przestrzeni publicznej obszarów zabudowanych, zdegradowanych osiedli mieszkaniowych, rewaloryzacja historycznej tkanki urbanistycznej oraz likwidacja barier dla osób o ograniczonej aktywności ruchowej,
- włączenie społeczne i zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez aktywizację działalności NGO, poprawę dostępności i jakości usług oraz infrastruktury dedykowanej osobą starszym oraz poprawa dostępności i jakości usług oraz infrastruktury pomocy społecznej.

- poprawa jakości i dostępności pozostałych usług publicznych oraz infrastruktury poprzez poprawę bezpieczeństwa, wzrost dostępności przedszkoli i żłobków, poprawa dostępności i jakości funkcjonowania infrastruktury zdrowia, wzrost dostępu internetu,
- poprawa funkcjonalności systemu przyrodniczego - poprzez Utworzenie Radomskiej Sieci Terenów Otwartych „Green Belt”, oraz poprawę drożności korzyarzy ekologicznych,
- ograniczenie negatywnego oddziaływania społeczno-gospodarczego na środowisko - poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarowania odpadami komunalnymi, wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz technologii niskoemisyjnych oraz wzrost świadomości proekologicznej mieszkańców.

Ponimo położenia Miasta Pionki w miejskim Radomskim Obszarze Funkcjonalnym (ROF) ruch migracyjny jest niewielki. Dane z Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, że z Miasta Pionki więcej jest wymeldowań niż zameldowań w ostatnich latach. Wielu mieszkańców wyjeżdża do większych miast na stałe w poszukiwaniu pracy i dalszego kształcenia. Efektem migracji ludności do bardziej rozwiniętych gmin i miast jest spadek liczby mieszkańców i tym samym ujemne saldo migracji. Jest to obecnie jedna z głównych przyczyn nasilania procesów depopulacyjnych. Projektowanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową oraz realizacja celów i zadań ROF ma na celu wzmocnienie potencjału mieszkaniowego i przeciwdziałanie emigracji.

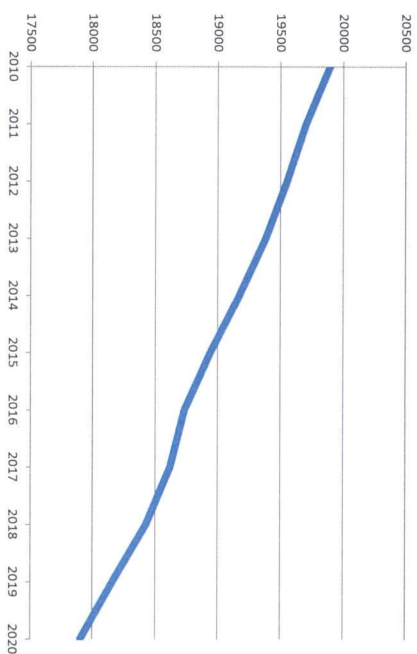
7.3. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz w oparciu o prognozy demograficzne i możliwości finansowe określono poniżej maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:

- mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna z dopuszczeniem usług,
- usługowa, w tym usług publicznych,
- produkcyjna, składowa i magazynowa wraz z usługami,
- letniskowa.

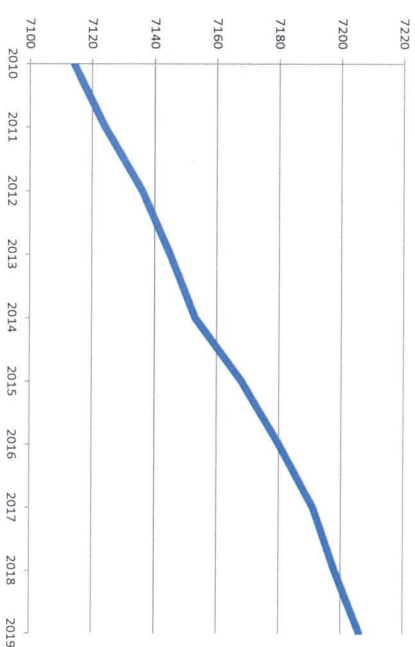
W procesie ustalania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, oprócz wyżej wymienionych analiz, uwzględniono dodatkowe czynniki wpływające na przyjęte wartości powierzchni użytkowej zabudowy, dokonano ich charakterystyki oraz przedstawiono odpowiednią argumentację. W przypadku zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową istotną rolę przypisuje się wskaźnikowi przyrostu zasobów mieszkaniowych miasta Pionki. Zasoby mieszkaniowe powinny zaspokajać potrzeby mieszkaniowe wynikające z zakładania nowych gospodarstw domowych oraz podwyższania standardów mieszkaniowych, które następują wraz z rozwojem gospodarczym i wzrostem zamożności mieszkańców gminy. Na przestrzeni lat 2010-2020 liczba ludności w mieście Pionki spadła o 990 osób. Na podstawie tych danych można wysnuć wnioski, iż populacja miasta Pionki będzie się stopniowo zmniejszać. Biorąc pod uwagę tendencje zachodzące w całym powiecie radomskim wysoce prawdopodobny jest dalszy spadek liczby ludności zamieszkującej miasto.

Wykres 21 Stan ludności na terenie Miasta Pionki w latach 2010-2020.

Z analizy danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że pomimo spadku liczby ludności, ilość budynków mieszkalnych w mieście w latach 2010-2019 wzrosła o 92 mieszkania. Zważając na powyższe, można przypuszczać, że przy utrzymaniu tego trendu liczba mieszkań będzie nadal wzrastać i do roku 2030 osiągnie wartość około 7318. Poniższy wykres przedstawia wzrost liczby mieszkań na terenie miasta Pionki w latach 2010-2019.

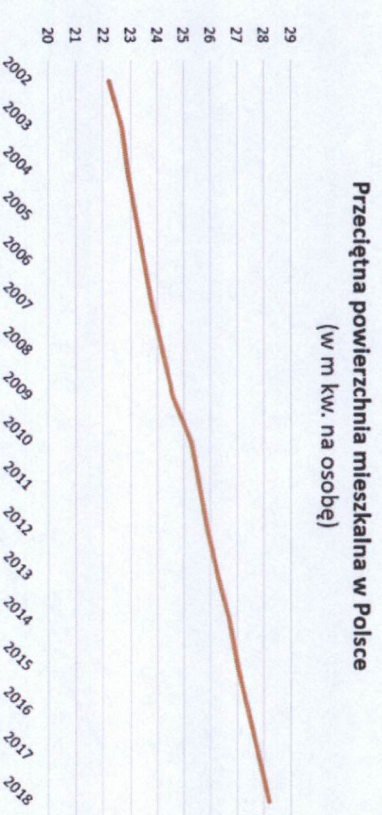
Wykres 22 Stan zasobów mieszkaniowych Miasta Pionki w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS.

Zgodnie z analizą demograficzną, która została sporządzona w oparciu o prognozę zmiany liczby ludności w latach 2015-2050 dla powiatu radomskiego (tabela 38) przypuszczać należy, iż liczba ludności miasta Pionki do roku 2050 może zmniejszyć się nawet o ok. 7708 osób (tabela 39). Należy jednak pamiętać, iż tak drastyczny spadek liczby ludności nie jest przesądzony. Największym argumentem przemawiającym za ograniczeniem drastycznego spadku liczby ludności jest wdrażana w ostatnich latach polityka prorodzinna państwa, która ma na celu przede wszystkim poprawę wskaźników demograficznych w skali całego kraju. Biorąc powyższe pod uwagę, należy przyjąć, że liczba mieszkańców miasta Pionki w dłuższym czasie utrzyma się na poziomie około 18 000 mieszkańców.

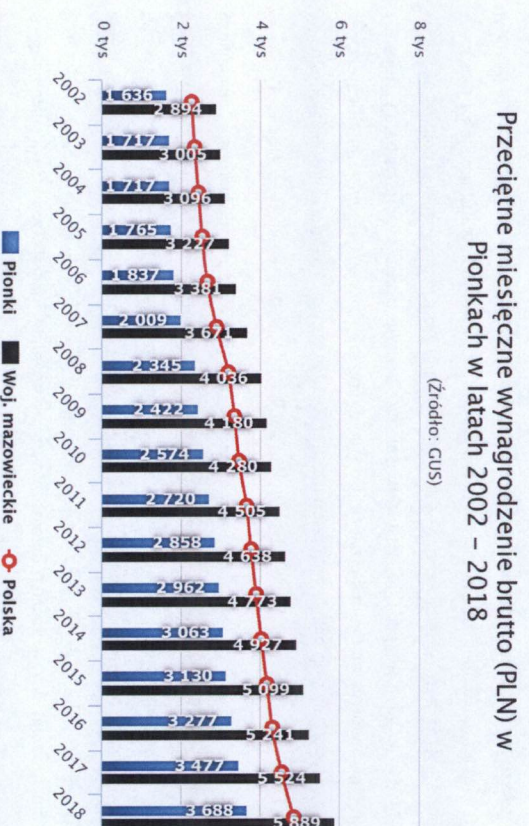
W 2019 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła 23,4 m². W celu polepszania warunków mieszkaniowych można przyjąć dążenie do uzyskania wyższego wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę, przynajmniej na poziomie 40,0 m² na 1 osobę. Przedstawiona wartość 40,0 m² nie jest wartością przypadkową, gdyż prawie tyle wynosiła średnia powierzchnia mieszkalna dla 28 krajów europejskich w roku 2019. Zgodnie z raportami Eurostatu prawie połowa ludności w Polsce mieszka w przeludnionych mieszkaniach. Ponadto należy wziąć również pod uwagę dynamikę zmian przeciętnej powierzchni mieszkania w Polsce przypadającej na jedną osobę, która w latach 2002-2018 zwiększyła się o blisko 6 m² na osobę.

Wykres 23 Przeciętna powierzchnia mieszkania w Polsce w m² na osobę w latach 2002-2018.

Źródło: Opracowano na podstawie danych raportu Eurostat.

Pomimo stopniowej poprawy standardów mieszkaniowych, warunki mieszkaniowe w Polsce dalece odbiegają od standardów europejskich, gdzie średnia powierzchnia mieszkania w roku 2019 wynosiła 39,6 m² na osobę. W związku z powyższym przy określaniu maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową Miasta Pionki, należy przede wszystkim wziąć pod uwagę przytoczone powyżej argumenty związane z poprawą sytuacji majątkowej mieszkańców gminy, a co za tym idzie – wzrostem powierzchni użytkowej przypadającej na jednego mieszkańca. Na potwierdzenie tej tezy wskazuje się również fakt wzrostu zasobów mieszkaniowych w mieście Pionki w latach 2010-2019, który został przedstawiony na wykresie nr 22. Warto zauważyć, iż pomimo spadku liczby mieszkańców w latach 2010-2020, liczba mieszkań cały czas rosła. Zakładając ostatecznie, że liczba mieszkańców i zwiększy się wskaźnik powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę przynajmniej do poziomu 40,0 m² na osobę (wzrost o 16,6 m² na osobę) **maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z dopuszczeniem usług) wyniesie 298 800,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy (18 000 osób x 16,6 m²).**

Wykres 24 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) na terenie miasta Pionki w latach 2002-2018.

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Potwierdzeniem zakładanej poprawy standardów mieszkaniowych może być również zdecydowany wzrost zamożności, który objawia się przede wszystkim wzrostem miesięcznego wynagrodzenia mieszkańców miasta Pionki. W latach 2002-2018 przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło ponad dwukrotnie i osiągnęło w roku 2018 wartość 3688 zł brutto (wykres nr 24). Wzrastająca zamożność mieszkańców z całą pewnością przeloży się na poprawę ich warunków mieszkaniowych.

W ramach ustalania maksymalnego w skali miasta Pionki zapotrzebowania na nową zabudowę usługową wzięto pod uwagę zarówno usługi komercyjne, jak i publiczne, w ramach których zawierają się m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, administracji i kultury. Natomiast zabudowę produkcyjną uzupełniają obiekty składowe i magazynowe wraz z zabudową towarzyszącą i usługami. Czynnikami determinującymi wzrost zapotrzebowania na usługi i produkcję są:

- rosnący popyt na dobra i usługi ze strony mieszkańców,
- dążenie do minimalizacji bezrobocia,

- ulgi podatkowe dla przedsiębiorstw,
- wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych,
- zwiększenie konkurencyjności i dostępności usług,
- gminne inwestycje infrastrukturalne,
- sprzyjające warunki rozwoju przedsiębiorczości.

W ostatnich pięciu latach nastąpił wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie miasta Pionki. W latach 2016-2020 rejestrowano średnio ok. 20,5 nowych podmiotów gospodarczych rocznie. Zachowując dynamikę wzrostu liczby podmiotów gospodarczych należy przyjąć, iż do 2050 r. na terenie miasta Pionki może powstać 615 nowych podmiotów usługowych i produkcyjnych.

Aktualna łączna powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy usługowej wyliczona w oparciu o powierzchnie ustalone na podstawie map ewidencyjnych, Bazy Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k oraz wizję terenową wynosi 87 624,03 m² powierzchni użytkowej zabudowy, natomiast zabudowa produkcyjna to 171 423,8 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Odnosząc liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (1732 w 2020 r.) do łącznej powierzchni użytkowej zabudowy produkcyjnej i usługowej (259 047,83 m² powierzchni użytkowej zabudowy) można przyjąć, iż średnio na jeden podmiot gospodarczy przypada 149,6 m² powierzchni użytkowej zabudowy, a zatem w dłuższej perspektywie (do 2050 r.) przy łącznym wzroście podmiotów gospodarczych o 615 (30 lat x 20,5 podmiotów rocznie), maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową i produkcyjną wyniesie 92 004,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy rozkład przestrzenny i zróżnicowanie zabudowy usługowej oraz produkcyjnej szacunkowo można stwierdzić, iż pod względem liczebnym, zabudowa usługowa zdecydowanie przewyższa liczbę podmiotów produkcyjnych, zatem 70% ustalonego maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę winno być przeznaczone pod zabudowę usługową, a 30% pod zabudowę produkcyjną. Ostatecznie określa się **maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową, w tym dla usług publicznych wynoszącą 64 402,8 m² powierzchni użytkowej zabudowy, natomiast dla zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami 27 601,2 m² powierzchni użytkowej zabudowy.**

Miasto Pionki nie posiada szczególnie atrakcyjnych walorów rozwoju turystyki i rekreacji, poza terenami przyległymi do zbiornika wodnego „Główny Staw” dodatkowo nie dostrzega się zainteresowania lokalizowaniem zabudowy letniskowej, czego potwierdzeniem są wolne od

zabudowy obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przeznaczone pod tego rodzaju funkcje. W związku z tym, nie określa się maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę letniskową. Analogiczna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do zabudowy specjalistycznej produkcji zwierzęcej, zatem nie przewiduje się możliwości lokalizacji nowej zabudowy specjalistycznej produkcji zwierzęcej.

Faktyczne zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne, w tym przede wszystkim zakłady produkcyjne, czy placówki handlowo-usługowe zwerfkuje rynek. Rozwój tego sektora będzie adekwatny do przyrostu liczby mieszkańców, tempa wzrostu gospodarczego, czy działalności samorządu terytorialnego, którego kluczowym zadaniem w tym zakresie jest stworzenie optymalnych warunków rozwoju przedsiębiorczości. Przy projektowaniu nowych terenów rozwojowych wzięto pod uwagę przede wszystkim potrzeby mieszkańców gminy, wyrażone we wnioskach składanych w ostatnich latach. Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe czynniki oraz niepewność procesów rozwojowych, o której mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dopuszczono możliwość zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników dokonanych analiz, lecz nie więcej niż o 30%. Z tego tytułu ostateczne zapotrzebowanie dla poszczególnych funkcji wynosi:

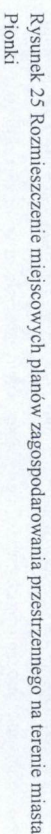
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z dopuszczeniem usług szacuje się na 388 440,0 m²,
- zabudowy usługowej, w tym dla usług publicznych szacuje się na 83 723,64 m²,
- zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami szacuje się na 35 881,56 m²;
- zabudowy letniskowej – 0,0 m².

7.4. Chłonność położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1443) przez jednostkę osadniczą rozumie się wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkały przez ludzi. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu z 6 marca 2019 r. sygn. akt IV SA/Po 1156/18 przez obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej rozumieć bowiem należy obszary zurbanizowane, w których struktura przestrzenna, ciągi komunikacyjne i wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej oraz infrastruktura społeczna zostały zrealizowane w takim zakresie,

Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej należy wyznaczyć w taki sposób aby spełniały powyższe kryteria oraz znajdowały się poza obszarami, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ponieważ dla tych obszarów chłoność wyznacza się odrębnie. Dla miasta Pionki nie ma możliwości wyznaczenia takich terenów ani dokonania analizy chłoności obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, ponieważ cały obszar pokryty jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W odniesieniu do powierzchni rezerw terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ich szacowanie należy rozpocząć od określenia przestrzennego rozmieszczenia obowiązujących planów miejscowych na terenie miasta Pionki, które jest pokryte w całości miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Powyższe zostało przedstawione na poniższym rysunku.

Źródło: Opracowano własne.

2022 г.

funkcja	kapitał powiększenia rezerw w mppp (mkw) z podziałem na funkcje dla mppp	kapitał powiększenia rezerw w mppp (mkw) z podziałem na funkcje dla mppp	kapitał powiększenia rezerw w mppp (mkw) z podziałem na funkcje dla mppp	kapitał powiększenia rezerw w mppp (mkw) z podziałem na funkcje dla mppp	kapitał powiększenia rezerw w mppp (mkw) z podziałem na funkcje dla mppp	kapitał powiększenia rezerw w mppp (mkw) z podziałem na funkcje dla mppp
1	2	3	4	5	6	7
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z usługami	391986,2	150365,9	0	122829,9	0	
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	147215,4	0	0	0	0	147 215,
Tereny zabudowy produkcyjnej, usługowej i magazynowej z usługami	2713784,3	9256	0	0	0	2 723 040,
Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej	0	0	0	0	6577,8	6 577,8
					SUM	

Źródło: Opracowano własne.

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z dopuszczeniem usług – średnia powierzchnia działki – 1000 m², średnia powierzchnia użytkowa

zabudowy na pojedynczej działce – 250 m²;

- tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych – średnia powierzchnia działki – 1500 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 300 m²;

- tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami – średnia powierzchnia działki – 5000 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 600 m²;

- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej – średnia powierzchnia działki – 500 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 100 m²;

Tabela 41 Chłoność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę

	1	2	3	4	5	6	7
Funkcja	Liczba powierzchni mieszkalnych planów zagospodarowania przestrzennego (planów)	Liczba powierzchni mieszkalnych planów zagospodarowania przestrzennego (planów)	Średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową	Liczba działek w obszarze: - szeregowe - indywidualne (kolonizacja 3-4)	Powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową (planów)	Powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową (planów)	
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z usługami		665182,0	1000	665,18	250	166 295,5	
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	3542015,5	147215,4	1500	98,14	300	29 443,1	
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami		2723040,3	5000	544,61	600	326 764,8	
Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej		6577,8	500	13,16	100	1 315,6	
						523 819,0	

Źródło: Opracowano własnie.

Powyższa tabela przedstawia chłoność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych dla poszczególnych funkcji: terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z usługami, terenów zabudowy usługowej, w tym usług publicznych, terenów zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami jak i terenów zabudowy rekreacji indywidualnej. Sumując odpowiednio wartości rezerw terenów w granicach obowiązujących planów miejscowych z podziałem na funkcje zabudowy otrzymujemy łącznie 523 919,0 m² rezerw powierzchni użytkowej zabudowy, szczegółowe wartości dla poszczególnych funkcji zabudowy zostały podane w powyższej tabeli.

7.6. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz w oparciu o prognozy demograficzne i możliwości finansowe określono poniżej maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z dopuszczeniem usług szacuje się na **388 440,0 m²**,
- zabudowy usługowej, w tym dla usług publicznych szacuje się na **83 723,64 m²**,
- zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami szacuje się na **35 881,56 m²**,
- zabudowy letniskowej – **0,0 m²**.

Następnie dokonano porównania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy (kolumna nr 2 w tabeli nr 42) z sumą powierzchni użytkowej zabudowy zwartych jednostek osadniczych oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (kolumna nr 5 w tabeli nr 42). Ponieważ dla miasta Pionki powierzchnie użytkowe zabudowy zwartych jednostek osadniczych przyjmują wartości zerowe oraz obszar miasta pokryty jest w całości miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego poniżej zestawienie należy rozumić w taki sposób, że otrzymany bilans terenu obrazuje czy obowiązujące ustalenia planów dla poszczególnych funkcji mają możliwość realizacji maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na zabudowę, w ilości podanej w kolumnie 6 tabeli nr 42. W dwóch przypadkach (dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z usługami oraz terenów zabudowy usługowej, w tym usług publicznych) rezerwy terenów w obowiązujących planach miejscowych nie będą w stanie w całości

zrealizować zapotrzebowania, w związku z tym istnieje możliwość wyznaczenia nowych obszarów pod te funkcje poza wyznaczonymi obszarami w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dla terenów zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami oraz dla zabudowy letniskowej wystąpią nadwyżka chłonności terenów nad zapotrzebowaniami, a więc nie ma możliwości wyznaczenia nowych terenów pod ten rodzaj zabudowy, występujące rezerwy dla tych funkcji w planach miejscowych są w stanie zaspokoić zapotrzebowanie na nową zabudowę a nawet znacznie je przewyższyć.

Tabela 42 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z usługami	388440,0	0,0	166295,5	166295,5	222144,5
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	83723,6	0,0	29443,1	29443,1	54280,6
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami	35881,6	0,0	326764,8	326764,8	-290883,3
Tereny zabudowy letniskowej	0,0	0,0	219,3	219,3	-219,3

Źródło: Opracowano własne.

Przy ustalaniu powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę w kierunkach zagospodarowania przestrzennego w Studium, odniesiono uzyskaną z bilansu powierzchnię użytkową zabudowy do faktycznej powierzchni obszarów pod poszczególne funkcje.

wykorzystując przy tym te same założenia co do średniej wielkości poszczególnych działek i średniej powierzchni użytkowej zabudowy.

Tabela 43 Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażone w ha

Funkcje zabudowy	Bilans terenu - porównanie maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą powierzchni użytkowej (kolumna 2-5) (mkw)	Maksymalne zapotrzebowania na nową zabudowę w ha
1	2	3
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z usługami	222144,5	88,9
Tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych	54280,6	27,1
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej z usługami	-290883,3	-242,4
Tereny zabudowy letniskowej	-219,3	-0,1

Źródło: Opracowano własne.

W procesie wyznaczania maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę ustalono, że 88,9 ha powierzchni miasta Pionki można przeznaczyć pod funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej z usługami oraz 27,1 ha pod funkcję zabudowy usługowej, w tym usług publicznych określone w kierunkach Studium poza rezerwanii terenów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla danej funkcji.

Warto, mieć na uwadze, że obowiązujące plany miejscowe na terenie miasta Pionki to przede wszystkim plan z 2003 roku (XIII/153/2003) obejmujący całe miasto Pionki oraz cztery plany dla wyodrębnionych obszarów: z 2007 roku (XXIV/171/2007) obejmujący południowo-wschodnią część miasta Pionki, z 2011 r. (VI/61/2011) położonego w centralnej części miasta Pionki pomiędzy ulicą Kozienicką, torami kolejowymi, ogródkami działkowymi oraz ulicą 15 Syczynia, z 2011 r. (VI/63/2011) położonego w północnej części miasta Pionki pomiędzy ulicami Partyzantów, Chemiczną, projektowanym przedłużeniem ulicy Adasia Guzala oraz Leśną oraz z 2017 r. (XLVIII/325/2017) dla działki nr 1465/10, nr 1465/9 i części działki nr 1465/11, położonych w Pionkach przy ul. Polnej, pozostałe plany obejmują zmiany ustaleń planów.

Obowiązujący plan, który obejmuje prawie cały teren miasta uchwalono 18 lat temu, zmiany dla poszczególnych obszarów około 4-14 lat temu. Dynamika oraz nowe potrzeby związane z rozwojem miasta Pionki pokazują, jak istotne są systematyczne analizy i aktualizacje miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które przekładają się na racjonalne gospodarowanie przestrzenią. Wiążące ustalenia planu, dla większości obszaru miasta Pionki są pozbowiane szczegółowych parametrów zabudowy i zagospodarowania terenów, a jego konstrukcja bardzo odbiega od aktualnych zasad sporządzania planów miejscowych. Jedynie plany uchwalone po 2007 roku obejmujące 38% powierzchni miasta Pionki (ok. 696 ha) nawiązują swą konstrukcją i treścią do obowiązujących aktualnie standardów. Część z tych planów również została przyjęta w trybie nieobowiązujących już przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennego. Trudno określić również, jakimi kryteriami posługiwano się przy wyborze funkcji, dla poszczególnych obszarów. W wielu przypadkach zabudowa zrealizowana w ramach obowiązujących planów stanowi zaledwie kilka lub kilkanaście procent ich całkowitej powierzchni, dlatego zasadne byłoby dokonanie analizy i przywrócenie dla niektórych obszarów pierwotnej funkcji lub wyznaczenie innego kierunku zagospodarowania uwzględniając przeprowadzone bilanse, których dynamika zagospodarowywania będzie zdecydowanie wyższa.

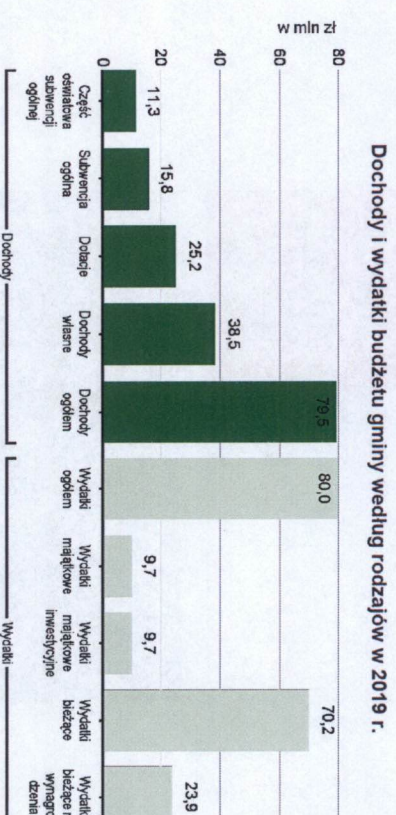
Dobłą praktyką jest obrany kierunek Studium dla terenów po byłym Zakładzie Tworzyw Sztucznych "Pronit" obejmującym południową część miasta. Obecnie obowiązujący plan na tym obszarze, zgodnie z rysunkiem 25 dopuszcza przeznaczanie pod zabudowę produkcyjną części dolnej części miasta. Jednakże mając na uwadze uwarunkowania środowiskowe, przede wszystkim występowanie na terenie byłego zakładu gatunków ptaków przedłożono ich ochronę nad rozwój miasta Pionki w kierunku zabudowy produkcyjnej, pozostawiając spory obszar terenami leśnymi.

7.7. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Finansowanie działalności inwestycyjnej należy do istotnych elementów prowadzonej gospodarki finansowej w gminie miejskiej Pionki. Realizowanie inwestycji zaspokaja bowiem rosnące potrzeby lokalnych wspólnot samorządowych i przyuczynia się do ich rozwoju. W tym wypadku chodzi w szczególności o inwestycje infrastrukturalne, które umożliwiają realizowanie usług publicznych na odpowiednim poziomie. Działalność ta wymaga zabezpieczenia w budżecie określonej wysokości niezbędnych do pokrycia planowanych kosztów poszczególnych przedsięwzięć.

Źródła finansowania Miasta można podzielić na własne, rozumiane jako dochody własne i obce np. dotacje, subwencje, kredyty i pożyczki. Źródłami finansowania inwestycji w gminie miejskiej Pionki jest budżet gminy, fundusze unijne.

Wykres 25. Dochody i wydatki budżetu miasta Pionki według rodzajów w 2019 r.

Źródło: Stenotypiczne Podsumowanie Samorządowca 2020.

Jednym ze wskaźników finansowych, który określa możliwości finansowania inwestycji jest wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem (%), który uważany jest za podstawowy miernik oceny samodzielności finansowej - im wyższy wskaźnik, tym większy wpływ na osiągnięcie dochodów i kreowanie własnej polityki wydatkowej, w tym w sferze inwestycji. Dochody własne stanowiły w dochodach ogółem budżetu gminy 48,8%.

W gminie w 2019 r., 100 % wydatków majątkowych przeznaczono na cele inwestycyjne. Wydatki majątkowe inwestycyjne stanowiły 12,1 % wydatków ogółem budżetu gminy (dane z Statystycznego Vademecum Samorządowca 2020 r.).

Realizacja zadań przewidzianych w Studium wymaga zaangażowania znacznych środków finansowych, co może stanowić największą barierę dla samorządów i mieszkańców gminy. Funkcjonujący w Polsce system finansowania, stanowiący wielopoziomowe i zróżnicowane narzędzie finansowania, ma na celu ułatwić i wpłynąć na realizację wyznaczonych celów rozwojowych. System ten obejmuje finansowanie w formie bezwzględnej (dotacje) oraz zwrotnej (pożyczki). W jego zakres wchodzi również projekty dotyczące realizacji sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej i społecznej, które mają przyczynić się do osiągnięcia najważniejszych, krajowych i unijnych celów rozwojowych. Wśród celów dotyczących analizowanego zakresu wyróżnić m.in. ustanowienie i rozwijanie sieci trans europejskich (TEN) w dziedzinie transportu, energetyki i telekomunikacji, wzrost spójności i konkurencyjności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, wspieranie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z danymi dostępnymi w GUS dochody i wydatki budżetu gminy w ostatnich latach przedstawiały się następująco:

Tabela 44. Dochody i wydatki budżetu w zł Gminy Miasta Pionki w latach 2016-2019.

Lata	2016	2017	2018	2019
Dochody	62 930 462,97	75 572 003,01	73 662 737,37	79 487 085,33
Wydatki	61 749 885,68	72 478 980,79	77 067 673,58	79 990 299,67

Źródło: Opracowano na podstawie Danych GUS.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2021-2033 zakłada się, że wysokość dochodów budżetowych w najbliższych latach będzie kształtować się następująco:

- 2021 – 92 091 149,20 zł,
- 2022 – 84 693 975,20 zł,
- 2023 – 80 841 405,00 zł,
- 2024 – 81 938 234,00 zł.

wysokość wydatków budżetowych w najbliższych latach będzie kształtować się następująco:

- 2021 – 102 492 328,20 zł,
- 2022 – 84 278 475,00 zł,
- 2023 – 79 235 905,00 zł,
- 2024 – 79 720 234,00 zł.

natomiast wynik budżetu:

- 2021 – -10 401 179,00 zł,
- 2022 – 415 500,00 zł,
- 2023 – 1 605 500,00 zł,
- 2024 – 2 2018 000,00zł.

Wieloletnia Prognoza Finansowa zakłada od 2022 roku dodatni wynik budżetu, który będzie się utrzymywał do roku 2033.

Z punktu widzenia realizacji sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy duże znaczenie ma również wskaźnik zadłużenia do dochodów, ustawa o finansach publicznych zakłada zastosowanie od 2014 roku indywidualnego wskaźnika zadłużenia.

Zadłużenie Gminy Miasta Pionki na dzień 31.12.2020 roku, po uwzględnieniu spłaconych w roku budżetowym zobowiązań wyniosło 20,283,053,22 zł. W porównaniu z rokiem 2019 zadłużenie zmalało o około 2,4%.

Struktura zadłużenia na koniec roku przedstawia się następująco:

- pożyczki – 1,661,616,50 zł,
- kredyty – 18 621,436,72 zł.

Całkowita spłata zadłużenia planowana jest w grudniu 2030 roku.

Realizacja infrastruktury technicznej i społecznej w zakresie wyznaczonych w studium – nowych terenów inwestycyjnych będzie w znacznym stopniu opierać się na istniejącej lub na bieżąco rozbudowywanej infrastrukturze. Warto przy tym zauważyć, iż wyznaczone w Studium, nowe tereny inwestycyjne są w zwartej strukturze miejsciej, gdzie występują już sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Ponadto Miasto Pionki na bieżąco realizuje inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i społecznej. Zgodnie z Raportem o stanie Gminy Miasta Pionki w roku 2020 zrealizowano m.in. następujące inwestycje z działu transport i łączność:

- Zakup autobusu na potrzeby komunikacji miejskiej wydatkowano środki w wysokości 430.376,02 zł, tj. w 99,87% zaplanowanej kwoty.
- Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy ulic wojewódzkich Kozienickiej i Mickiewicza – pomoc rzeczowa dla Województwa Mazowieckiego. Zaplanowano kwotę 140.000,00 zł, wydatek nie został zrealizowany z uwagi na trwające uzgodnienia z zarządcami dróg.
- Udzielenie pomocy finansowej dla Województwa Mazowieckiego – przebudowa ul. Mickiewicza i Kozienickiej zaplanowano środki w wysokości 220.000,00 zł. Dnia 13 września 2018 roku na podstawie Uchwały Rady Miasta Pionki Nr LXIII/469/2018 z dnia 11 lipca 2018 roku podpisano umowę w sprawie współpracy przy wykonywaniu robót budowy drogi wojewódzkiej nr 787 na odcinku od km 1+400 do km 2+387 przeznaczoną na wypłatę odszkodowań za grunty znajdujące się w pasie drogowym. Wojewoda nie wydał stosownych decyzji o przejęciu gruntu i wypłacie odszkodowań, stąd zaplanowana w budżecie pomoc finansowa nie została zrealizowana w 2020 roku.
- Projekt ul. Kościuszki. Realizację zadania zaplanowano na rok 2020 i 2021. Na 2020 rok zaplanowano środki w wysokości 20.000,00 zł, wydatkowano 9.900,00 zł. Zakończenie zadania przewidywane jest w 2021 roku.
- Projekt ul. Targowej. Zaplanowano i wydatkowano środki w wysokości 35.000,00 zł na opracowanie dokumentacji projektowej.
- Budowa i przebudowa dróg i chodników miejskich – w tym między innymi: projekt ul. Jagiellońskiej, Wiśniowej, Dziewiątego, Al. Lipowych, skwer przed basenem, budowa zatok przy ul. Boh. Studzianek i ul. Konopnickiej, chodnik ul. Sienkiewicza, ul. Ściegiennego; zaplanowano kwotę 959.000,00 zł, wydatkowano 934.116,28 zł na:
 - wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla budowy ul. Jagiellońskiej kwotę – 34.122,00 zł,
 - przebudowę chodnika przy ul. Asnyka kwotę – 60.254,02 zł,
 - budowę progów zwalniających na ul. Chemicznej kwotę – 45.874,85 zł,
 - przebudowę chodnika na ul. Sienkiewicza od ul. Leśnej do ul. Asnyka kwotę – 97.552,31 zł,
 - budowę parkingu i chodnika przy ul. Boh. Studzianek od ul. Augustowskiej do ul. M. Reja kwotę – 54.173,44 zł,
 - budowę drogi w ul. Dziewiątego i Wiśniowej wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej kwotę – 380.963,51 zł,

- przebudowę chodnika przy ul. Asnyka i Aleje Lipowej 14 kwotę – 83.156,47 zł,
- przebudowę odcinka drogi przy ul. Ściegiennego kwotę – 69.294,20 zł,
- wykonanie dokumentacji zamiennej do projektu przebudowy ul. Al. Lipowej od ul. Leśnej do ul. ks. J. Popiełuszki kwotę – 23.370,00 zł,
- budowę dwóch zatok parkingowych na wysokości bloków przy ul. Boh. Studzianek 13 i 15 wraz z przebudową chodnika kwotę – 85.355,48 zł.

Poza wyżej wymienionymi inwestycjami, które zostały zrealizowane w 2020 roku, gmina na bieżąco realizuje szereg innych inwestycji infrastrukturalnych na całym swoim obszarze, są to m.in. budowa i rozbudowa oświetlenia drogowego, zagospodarowywanie terenów gminnych, budowa placów zabaw, stref rekreacji i wypoczynku itp. Przedsięwzięcia infrastrukturalne inicjowane przez samorząd mogą być zalemem zasilane zarówno z zasobów finansowych budżetu gminy, które są jednak ograniczone jak i ze źródeł zewnętrznych od prywatnych inwestorów czy publicznych instytucji finansowych. Poniżej przedstawiono charakterystykę źródeł finansowania przez gminę infrastruktury technicznej i społecznej.

7.7.1 Źródła wewnętrzne

Źródła wewnętrzne stanowią:

- 1) dochody własne JST – dochodem własnym gminy jest każdy dochód niebędący subwencją ogólną lub dotacją z budżetu państwa;
- 2) dotacje celowe – pochodzące z budżetu państwa w celu dofinansowanie zadań własnych JST, które mogą dotyczyć m.in.: inwestycji w szkoły i placówki oświatowe (do 50% planowanych wydatków na urzeczywistnienie podjętego zadania, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej), inicjatyw związanych ze wspieraniem oświaty na obszarach wiejskich przedsięwzięć objęte mecenatem państwa w dziedzinie kultury.

7.7.2 Źródła zewnętrzne

Do źródeł finansowania regionalnego należą:

- 1) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – narzędzie wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, który zajmuje się m.in. współfinansowaniem ze środków państwowych projektów, które uzyskały lub przewidziane są do dofinansowania ze środków unijnych.

Do źródeł finansowania krajowego należą:

- 1) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wraz z wojewódzkimi funduszami tworzy system finansowania ochrony środowiska przyrodniczego i gospodarki wodnej w kraju;
- 2) Fundusz Dopłat – rządowy program wspomagania budownictwa socjalnego; adresatami programu są podmioty podejmujące zadania z zakresu budowy zasobów lokali socjalnych, mieszkań chronionych oraz noclegowni i domów dla bezdomnych; wsparcia finansowego w ramach programu udziela Bank Gospodarstwa Krajowego na wniosek gminy, związku międzygminnego lub powiatu;
- 3) Fundusz Leśny – fundusz celowy Lasów Państwowych stanowiący pomoc w wyrównywaniu deficytów finansowych w nadleśnictwach, prosperujących w niekorzystnych warunkach przyrodniczo-ekonomicznych dla realizowania celów gospodarki leśnej; fundusz zasila także wspólne działania jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych dotyczących np. prowadzenia badań, tworzenie niezbędnej infrastruktury.

Do źródeł finansowania unijnego należą:

- 1) Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – jego istotą jest minimalizacja różnic w rozwoju regionów UE oraz wzmacnianie jednostki gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii jako wspólnoty; poprzez fundusz można uzyskać wsparcie w m.in. realizacji inwestycji produkcyjnych i infrastrukturalnych oraz rozwój małych i średnich przedsiębiorstw;
- 2) Europejski Fundusz Społeczny – stworzony do walki z bezrobociem (np. poprzez kształcenie) w krajach należących do UE; z jego kapitału współfinansowane są inicjatywy mające na celu pomoc regionom i grupom społecznym, zwłaszcza dla osób zagrożonych ubóstwem oraz młodych stawiających pierwsze kroki na rynku pracy;
Z EFRR oraz EFS obecnie finansowane są programy regionalne w tym dla województwa mazowieckiego na lata 2014-2020 szczególnie istotne przy finansowaniu inwestycji infrastrukturalnych;
- 3) Europejski Fundusz Spójności – ustalony w celu redukcji różnic gospodarczych i społecznych oraz promowania zrównoważonego rozwoju szczególnie przez inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej i ochrony środowiska;
- 4) Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – oprócz przekształceń struktury rolniej danego państwa stanowi pomoc w rozwoju obszarów wiejskich;
- 5) Fundusz „Łączące Europę” – powstały w miejscu programu TEN-T wspiera rozwój trzech sektorów: sieci transportowej, energetycznej oraz telekomunikacyjnej.

Ograniczenia w swobodzie inwestowania infrastruktury z zasobów własnych, wzrastająca konkurencja wśród jednostek samorządowych, intensywny procesy demograficzne, wzrastające wymagania użytkowników, niestanny postęp technologiczny wymagają na wódatkach poszukiwanie alternatywnych sposobów urzeczywistniania potrzebnych inwestycji. Przy poszukiwaniu możliwości realizacji celów infrastrukturalnych niezbędne jest także rozpoznanie w możliwościach zaangażowania obszaru prywatnego. Wśród najczęściej stosowanych form współpracy międzysektorowej wyróżniamy:

- 1) partnerstwo publiczno-prywatne – rodzaj kooperacji podmiotu publicznego z prywatnym przy przedsięwzięciach mających na celu realizację zadań publicznych poprzez wykreowanie, niezbędnego do realizacji zamierzeń zaplecza finansowego, organizacyjnego i technicznego; za zaangażowanie własnych środków prywatnemu partnerowi zapewnia się możliwość korzystania z inwestycji; poprzez PPP obie strony zyskują korzyści zarówno w obszarze celów społecznych, jak i komercyjnych danego przedsięwzięcia;
- 2) projekt finans – instytucja lub zespół instytucji finansowych oraz inwestorzy kapitałowi zapewniają środki na pokrycie nakładów związanych z urzeczywistnianiem przedsięwzięcia pod warunkiem, że zainwestowany kapitał zostanie zwrócony z nadwyżek płynących z eksploatacji inwestycji;
- 3) leasing, najem, dzierżawa – polega na użyczeniu jednej stronie dobra do odpłatnego korzystania. Gmina w tym przypadku może obrać rolę korzystającego (leasingobiorcy) lub wyznaczyć do tego podległą jednostkę; leasing oznacza zobowiązanie leasingodawcy do nabycia rzeczy od zbywającego w warunkach zamieszczonych w umowie i oddanie jej korzystającemu (np. gminie) do użytkowania przez dany czas, natomiast korzystający zgadza się spłacić finansującemu wynagrodzenie pieniężne równe minimum cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia dobra przez finansującego;
- 4) fundusz venture capital – IST mogą z niego korzystać gdy stworzą spółkę o charakterze użyteczności publicznej; jest to więc finansowanie z zewnątrz z zamiarem osiągnięcia długo i krótkoterminowych zysków z przyrostu wartości kapitału; istota inwestycji venture capital dotyczy zasilania kapitałem przedsiębiorstwa we wczesnej fazie jego rozwoju poprzez objęcie jego akcji lub udziałów. Inwestor finansujący z tytułu finansowania w ramach venture capital (fundusz venture capital) zostaje współwłaścicielem spółki.

Zgodnie z Raportem o stanie Gminy Miasta Pionki wykonanie dotacji celowych w 2020 roku kształtowało się na poziomie 98,87% zakładanego planu. Z zaplanowanej kwoty 36.066.014,50 zł, otrzymano dotację w kwocie 35.657.322,82 zł. Na realizację zadań własnych otrzymano dotację w wysokości 2.311.527,83 zł. Na realizację zadań zleconych otrzymano dotację w wysokości 22.687.545,71 zł.

Na realizację zadań bieżących na podstawie umów i porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego oraz przekazanych z budżetu państwa i funduszy celowych otrzymano środki w wysokości 921.709,94 zł, w tym:

- kwotę 8.136,00 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Działkowców Mazowsze 2020” na drobne remonty i naprawy w Rodzinnych Ogrodnictwach Działkowych,
- kwotę 20.000,00 zł ze środków budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego z przeznaczeniem na dofinansowanie remontu pomieszczeń w budynku OSP Pionki, kwotę 20.000,00 zł ze środków Powiatu Radomskiego na dofinansowanie remontu strażnicy OSP w Pionkach,
- kwotę 539.099,76 zł na realizację zadań z zakresu oświaty polegających na objęciu wychowaniem i nauczaniem dzieci nie będących mieszkańcami Gminy Miasta Pionki w niepublicznym przedszkolu,
- kwotę 8.374,50 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego,
- z przeznaczeniem na realizację Pilotazowego programu wdrażania usług opiekuńczych w formie teleopieki,
- kwotę 79.707,00 zł z budżetu Powiatu Radomskiego na dofinansowanie funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- kwotę 90.037,00 zł ze środków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na wykonanie remontu budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz zakup niezbędnego wyposażenia,
- kwotę 1.700,00 zł ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zakup środków ochrony osobistej dla pracowników i podopiecznych Warsztatu,
- kwotę 66.567,68 zł na realizację zadań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 niebędących mieszkańcami miasta Pionki,
- kwotę 56.088,00 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego na zadanie pn. „Aktualizacja inwentaryzacji źródeł niskiej emisji w Pionkach” w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020”,

- kwotę 32.000,00 zł na realizację zadań z zakresu kultury na podstawie porozumienia z Powiatem Radomskim.

Na realizację zadań majątkowych na podstawie umów i porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego oraz przekazanych z budżetu państwa i funduszy celowych otrzymano środki w wysokości 3.414.005,80 zł, w tym:

- kwotę 500.000,00 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego na realizację inwestycji pn. „Przebudowa ulicy Słowackiego w Pionkach”,
 - kwotę 467.994,18 zł ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację zadania „Likwidacja bomby ekologicznej” jako refundację poniesionych w roku 2019 wydatków,
 - kwotę 2.132.487,00 zł z budżetu państwa na realizację inwestycji w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, otrzymane środki planuje się wykorzystać w latach 2020 i 2021,
 - kwotę 95.000,00 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020” na realizację zadania pn. „Budowa rowerowego placu zabaw, typu pumptrack w Mieście Pionki”,
 - kwotę 218.524,62 zł ze środków Ministerstwa Sportu na realizację zadania „Modernizacja kompleksu lekkoatletycznego oraz boiska piłkarskiego na stadionie w Pionkach, wariant 400 – certyfikowany” jako refundację poniesionych wydatków w latach poprzednich.
- Na realizację zadań bieżących z udziałem środków unijnych otrzymano środki w wysokości 152.554,33 zł, w tym:
- kwotę 144.994,33 zł na realizację projektu grantowego pn. „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie szkolenia zdalnego” oraz „Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”,
 - kwotę 7.560,00 zł na realizację projektu grantowego pn. „Bezpieczne WTL i rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych”.

Na realizację zadań inwestycyjnych z udziałem środków unijnych otrzymano środki w wysokości 6.169.979,21 zł na realizację zadań:

- „E-usługi dla mieszkańców Miasta Pionki” otrzymano kwotę 27.552,00 zł.,
- „Zielone Pionki – zagospodarowanie i odnowa terenów zieleni w krajobrazie miejskim” otrzymano środki w wysokości 2.285.712,21 zł,
- „Modernizacja infrastruktury nad Stawem Górnym w Pionkach - szansą na eliminację zjawisk kryzysowych oraz ożywienie społeczno-gospodarcze” otrzymano środki w wysokości 3.856.715,00 zł.

W związku z powyższym należy uznać, iż gmina Miasto Pionki skutecznie pozyskuje i wykorzystuje środki zewnętrzne na realizację zadań inwestycyjnych, w tym realizację sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej. W najbliższych latach Miasto Pionki w dalszym ciągu będzie pozyskiwała środki zewnętrzne na realizację inwestycji, a przy tym dbała o wzrost dochodów budżetu co oznacza, że będzie posiadała możliwości finansowe, które pozwolą w przyszłości realizować zadania własne gminy na wyznaczonych w Studium nowych terenach inwestycyjnych.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

W poniższej tabeli zestawiono grunty w mieście Pionki według stanu prawnego. Dane pochodzą z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Tabela 45. Stan prawny gruntów w gminie miejskiej Pionki.

Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia geodezyjna gruntów w ha
Grunty Skarbu Państwa	1225
Grunty spółek SP, przeds. państwowych i innych państwowych osób prawnych	0
Grunty gmin i zw. Międzygminnych	208
Grunty osób fizycznych	350
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	10
Wspólnoty gruntowe	0
Grunty spółdzielni	0
Grunty powiatów	24
Pozostałe	23
RAZEM	1840

Źródło: Dane z Urzędu Miasta Pionki.

Według danych z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, w mieście Pionki najliczniejszą grupę stanowią grunty Skarbu Państwa – 66,6%. Najmniejszy odsetek dotyczy gruntów kościołów i związków międzygminnych – 0,54%. Wartości zerowe odnotowano dla gruntów spółek SP, przedstawicieli państwowych i innych państwowych osób prawnych, wspólnot mieszkaniowych oraz gruntów spółdzielni. Łącznie powierzchnia miasta Pionki wynosi 1840 ha.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

9.1. Obszary i obiekty chronione prawem zgodnie z ustawą o ochronie przyrody

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 r., poz. 1098 ze zm.)

rozróżnia następujące formy ochrony przyrody występujące w Polsce (Art. 6 ust. 1):

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Z wyżej wymienionych form ochrony przyrody w granicach administracyjnych miasta znajduje się obszar Natura 2000 OSO Ostoja Kozienicka i SOO Puszcza Kozienicka, innymi formami ochrony przyrody znajdującymi się w obszarze miasta omówionymi we wcześniejszych rozdziałach są: Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną, rezerwat Pionki wraz z otuliną, użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Na w/w obszarach należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

9.2. Ochrona gruntów rolnych i leśnych

W mieście Pionki w zakresie klas bonitacyjnych gleb, na obszarze gminy miejskiej nie występują gleby najlepsze rolniczo (klasa I-III), które podlegają ochronie. Dominują użytki rolne: RV (81 ha) oraz RVI (65 ha).

Podstawowym aktem prawnym regulującym ochronę rolnych i leśnych jest Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021r., poz. 1326).

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ochrona gruntów leśnych powinna opierać się na: ograniczeniu przeznaczania ich na cele nieleśne, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów

leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi; przywracaniu wartości użytkowej gruntem, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej; poprawianiu wartości użytkowej gruntem, które utraciły charakter gruntów leśnych w skutek działalności nieleśnej; poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżaniu ich produktywności; ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W Polsce lasy są chronione i nie można w nich budować, oprócz budynków, budowli i urządzeń wymienionych w przepisach odrębnych. Zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326) „w lasach ochronnych mogą być wznoszone budynki i budowle służące gospodarce leśnej, obrotności lub bezpieczeństwu państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu, ochronie zdrowia oraz urzędzenia służące turystyce”.

Zgodnie z ww. Ustawą przeznaczenie na cele nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa - wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby. Zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne następuje tylko w procedurze sporządzania miejscowego planu.

Według ustawodawcy, na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczyć przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności rolniczej. Przepis ten wskazuje ogólne przesłanki, jakimi powinien kierować się organ administracji publicznej, przeznaczając określone grunty na cele nierolnicze i nieleśne. Stanowi on swoiste wytyczne dotyczące ochrony gruntów rolnych i leśnych, w tym odnośnie do ograniczania skutków ujemnego oddziaływania na grunty.

9.3. Strefy ochronne ujęć wody

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.)

w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy ustanowienie stref ochronnych ujęć wody.

W mieście Pionki wyznaczono strefy ochronne ujęć wody dla ujęcia znajdującego się na terenie miasta. Ujęcie „Leśna” składa się z trzech studni, dla których wyznaczono strefy zgodnie z tabelą poniżej.

Tabela 46. Strefy ochrony dla ujęcia „Leśna”.

Nr studni	Teren ochrony bezpośredniej	Teren ochrony pośredniej (wewnętrzny)	Teren ochrony pośredniej (zewnętrzny)
1a	13 x 18 m	130 m	1113 m
2a	13 x 13 m	180 m	770 m
3	21 x 21 m	172 m	1307 m

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjno-Ciepłownicze w Pionkach Sp. z o.o.

9.4. Strefa ochronna wód powierzchniowych

Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr 11 z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Kozienickiego Parku Krajobrazowego im. Profesora Ryszarda Zaręby w §3.1. określono zakazy obowiązujące na terenie parku. Zakazuje się w szczególności budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybactwej – zgodnie z przepisami odrębnymi. Na terenie miasta Pionki nie występują tereny podlegające temu zakazowi.

9.5. Strefa zagrożenia powodziowego

Celem ochrony wód jest utrzymywanie lub poprawa jakości wód, biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na obszarach zalewowych, tak aby wody osiągnęły co najmniej dobry stan ekologiczny i w zależności od potrzeb nadawały się do:

- zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- bytowania ryb w warunkach naturalnych oraz umożliwiania ich migracji,
- rekreacji oraz uprawiania sportów wodnych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne, w tym ustawa Prawo Wodne. Zgodnie z art. 77 ust 1 pkt. 3) ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyszczyć wody, prowadzenia przetwarzania odpadów, a w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy. Zasady oraz warunki uzyskania ewentualnego odstępstwa od ww. zakazów reguluje Prawo wodne.

Ustawodawca zagwarantował respektowanie bezpośrednich zakazów na etapie planowania przestrzennego przez wprowadzenie nakazu uwzględniania ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym w koncepcji zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

9.6. Strefa ochrony sanitarniej cmentarzy czynnych

Przy lokalizowaniu wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego, bądź zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czepiania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych należy zachować odległości wokół cmentarzy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego.

9.7. Strefa powierzchni ograniczających wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w rejonie lotniska Radom-Sadków

Na części obszaru objętego studium obowiązują nieprzekraczalne ograniczenia wysokości obiektów budowlanych (budynki i budowle, w tym inwestycje celu publicznego z zakresu łączności publicznej) oraz naturalnych, określone w dokumentacji lotniska Radom-Sadków, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz.U. Nr 130, poz. 1192 ze zm.).

9.8. Strefy ograniczonego użytkowania od linii elektroenergetycznych

Dla istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz dla projektowanych linii elektroenergetycznych należy wyznaczyć pasy techniczne (strefy ograniczonego użytkowania) zgodnie z wytycznymi gestora sieci oraz obowiązującymi normami. W obszarze pasów technicznych (stref ograniczonego użytkowania) należy uwzględnić następujące wymagania:

- nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w indywidualnych przypadkach odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii na określonych przez siebie warunkach;
- pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej, zalesienia terenów rolnych w pasie technicznym linii mogą być przeprowadzane w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów;

- teren w pasie technicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) właściciela linii.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Osuwiskiem nazywany nagle przemieszczenie się mas ziemnych, powierzchniowej zwierzeliny i mas skalnych podłoża spowodowane siłami przyrody lub działalnością człowieka (podkopanie stoku lub jego znaczne obciążenie). Jest to rodzaj ruchów masowych, polegający na przesuwanie się materiału skalnego lub zwierzelinowego wzdłuż powierzchni poślizgu (na której nastąpiło ścięcie), połączone z obrotem. Ruch taki zachodzi pod wpływem siły ciężkości.

Osuwanie się mas ziemnych stanowi element zjawiska ruchów masowych ziemi. Są to zjawiska geologiczne, związane przede wszystkim z działaniem sił przyrody, takich jak gwałtowne opady deszczu, intensywne topnienie śniegu, podnoszenie się poziomu wód gruntowych oraz wzbierania rzek i potoków. W coraz większym stopniu do ich powstawania przyczynia się działalność człowieka. Sprzyja im podcinanie zboczy przy budowie m.in. obiektów infrastrukturalnych, a także wycinki drzew na stokach. Ruchy osuwiskowe mogą powodować degradację gleb oraz rozległe zniszczenia terenów rolnych i leśnych. Miejsca występowania osuwisk to naturalne stoki i zbocza dolin i zbiorników wodnych, obszary źródłowe rzek (gdzie erozja zwiększa spadek terenu), skarpy wykopów i nasypów oraz wyrobisk.

Na terenie opracowania Studium nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, ani obszary predysponowane do osuwisk.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

11.1. Źłóża kopalin

Na terenie miasta Pionki nie występują złoża kopalin.

11.2. Zasoby wód powierzchniowych

Obszar opracowania odwadnia rzeka Zagórzdzonka, stanowiąca lewobrzeżny dopływ Wisły, mająca swe ujście w Świerzach Górnych (gmina Kozienice). Rzeka ta zaliczana jest do powierzchniowych wód publicznych, figurująca w ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów.

Pod nazwą Rzeczka Św. Jana wypływa we Wsi Czarne, na wysokości ok. 163 m n.p.m. Długość rzeki wynosi 39,9 km, a powierzchnia dorzecza 568,5 km². Średni spadek doliny rzeki wynosi 1,3‰. Rzeka swą nazwę wzięła od osady młynarskiej Zagórzdzon. Już w średniowieczu Zagórzdzonka wykorzystywana była jako źródło energii. Znajdowały się tu liczne młyny i tartaki. Cała zlewnia znajduje się na obszarze piaszków (duże pola piaszków wydmywanych), licznie występują tu drobne mokradła i torfowiska oraz stawy.

Na Zagórzdzonce wybudowano dość duży zbiornik wodny - Staw Górny. Zbiornik „Staw Górny” zlokalizowany jest w odległości 9,0 km od źródła rzeki Zagórzdzonki. Jest on sztucznym zbiornikiem wody powierzchniowej powstałym w latach 30-tych XX w. po spiętrzeniu jazem wód rzeki Zagórzdzonki. W 1976 roku obiekt został poważnie zmodernizowany. Jako obiekt hydrotechniczny składa się z dwu budowli wodnych: zapory czołowej w km 31 + 200 km rz. Zagórzdzonki oraz zbiornika.

Poniżej podano najważniejsze dane dotyczące zbiornika Stawu Górnego.

Tabela 47. Charakterystyka zbiornika - Staw Górny w Pionkach.

Pojemność (mln m ³)	Wysokość piętrzenia (m)	Rzędna (m n.p.m.)	Powierzchnia zbiornika (ha)
3,70	4,6	158,5	17,8

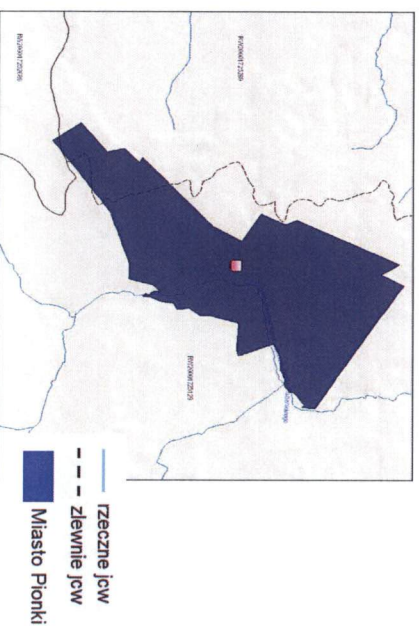
źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zarządzania Kryzysowego miasta Pionki, Pionki 2008 r.

Przez teren miasta przepływa JCW Zagórzdzonka bez Kanalu Gniewoszowsko-Kozienickiego RW20001725129. Teren opracowania położony jest w trzech zlewniach o krajowych kodach: RW20001725129, RW20001725289, RW200017252689.

Jednołita część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
- sztuczny zbiornik wodny,
- struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części,

- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

Rysunek 27. Mapa Jednolitych części wód powierzchniowych
źródło: <http://geportal.kgw.gov.pl>

11.3. Zasoby wód podziemnych

W rejonie miasta dominującym poziomem wodonośnym jest poziom gómkredowy. Wydajności potencjalne studni zazwyczaj mieszczą się w przedziale 50-70 m³/h. Szczelinowe i szczelinowo-porowe wody tego poziomu są typu HCO₃-Ca, w przedziale średnio twarde, rzadziej twarde. Charakteryzują się one znikomą zawartością azotanów, lokalnie przekroczonej zawartościami strontu, niską zawartością chlorow i na ogół niską zawartością siarczanów. Podwyższone zawartości siarczanów (116-550 mg/dm³ SO₄) notowane są lokalnie w ujęciu dawnego Zakładu Tworzyw Sztucznych "Pronit".

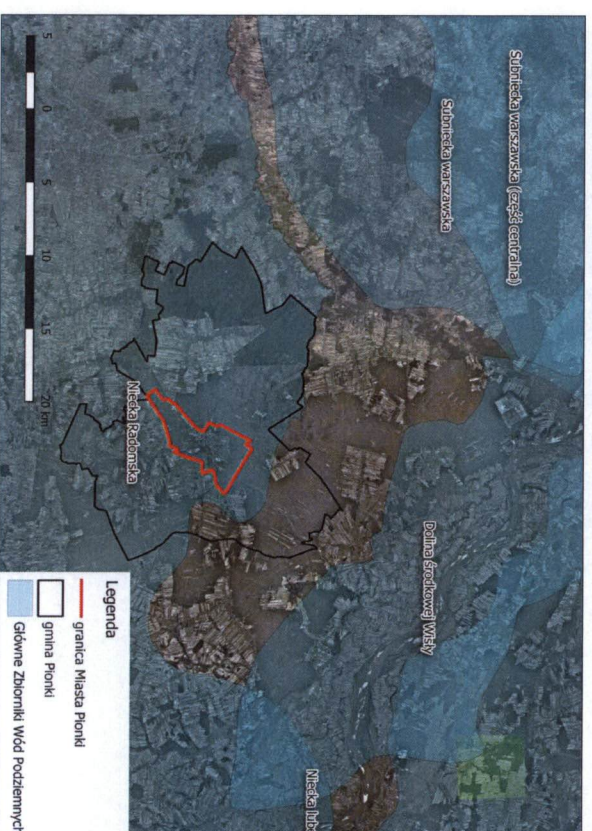
Trzeciorzędowy poziom wodonośny na terenie miasta ze względu na zanieczyszczenia wód substancjami humusowymi nigdzie nie jest ujmowany.

Czwartorzędowe piętro wodonośne tworzą poziomy płytko залегаjące na glinach, poziomy dolin rzecznych oraz pokryw fluwioiglacialnych, jak również przewarszeń międzyglinowych. Na opisywanym obszarze i jego najbliższej okolicy brak jest jednak ujęć czwartorzędowych (Objaśnienia do MGGP, Arkusz Pionki, 2004 r.). Poziom wód gruntowych podlega tu okresowym wahaniom. Zmiany poziomu zależą od ilości opadów atmosferycznych występujących w ciągu roku. W ostatnich latach występowały okresy suche i lata ze zwiększoną ilością opadów atmosferycznych w stosunku do średnich wieloletnich. W związku z powyższym zmniejszenie ulega poziom wód gruntowych, stopień uwilgotnienia gleb i siedlisk. Warto tu zwrócić uwagę na

uwagę na wpływ pomp głębinowych na poziom wód gruntowych. Na skutek ich działania obszar niniejszej analizy znajduje się w zasięgu leja depresyjnego, co w znacznym stopniu wpłynęło na obniżenie poziomu wód gruntowych i przesuszenie siedlisk (Plan Urządzenia Lasu, 2006 r.).

Obszar opracowania położony jest w zasięgu górnokredowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 405 Niecka Radomska. Obszar Pionek, w tym tereny byłego ZTS "Promit" został zaliczony do obszarów najwyższej ochrony wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

Wiek utworów wodonośnych dla Nieckiej Radomskiej określony został jako K2. Typ zbiornika to szczelinowo-porowy, jego średnia głębokość waha się między 30 a 70. Zasoby dyspozycyjne szacuje się na 820 tys. m³/d.

Rysunek 28. Położenie Miasta i Gminy Pionki na tle występowania GZWP.

źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://m.bazagis.pgi.gov.pl>

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Miasto Pionki znajduje się na obszarze występowania jednolitych części wód Podziemnych Nr 74 i 87. Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, **jednolite części wód podziemnych** - (groundwaterbodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący

w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Znaczący przepływ wód podziemnych wg RDW jest to taki przepływ, którego nie osiągnięcie na granicy JCWPd z wodami powierzchniowymi lub z ekosystemem lądowym powodowałoby znaczące pogorszenie ekologicznej lub chemicznej jakości wód powierzchniowych lub znaczną szkodę dla bezpośrednio zależnego od wód podziemnych ekosystemu lądowego. Pobór wód podziemnych znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę do spożycia jest to pobór wynoszący średnio ponad 10 m³/d albo pobór zaopatrujący co najmniej 50 osób.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- zapobieganie pogorszenia się stanu części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW);
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasileniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężeń każdego zanieczyszczenia powstałego na skutek działalności człowieka.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (derogacje)

Dyrektywa przewiduje odstępstwa od założonych celów środowiskowych, jeżeli ich osiągnięcie dla danej części wód w ustalonym terminie nie będzie możliwe z określonych przyczyn.

W myśl art. 4 RDW, odstępstwa zdefiniowane są następująco:

- odstępstwa czasowe – dobry stan wód może zostać osiągnięty do roku 2021 lub najpóźniej do 2027 (art. 4.4 RDW),
- ustalenie celów mniej rygorystycznych (art. 4.5 RDW),
- czasowe pogorszenie stanu wód (art. 4.6 RDW),
- nieosiągnięcie celów ze względu na realizację nowych inwestycji (art. 4.7 RDW).

Odstępstwa czasowe, czyli przedłużenie terminu realizacji zadań RDW do 2021 lub 2027 roku, można wyznaczyć dla części wód ze względu na:

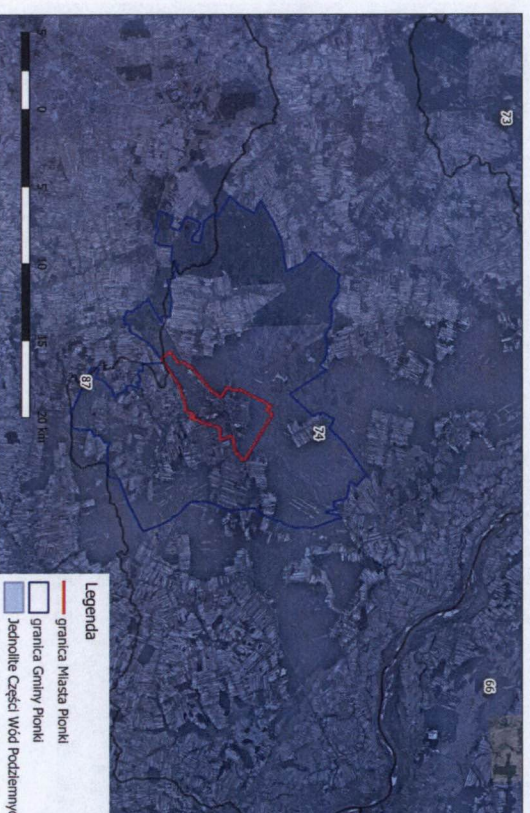
- brak możliwości technicznych wdrażania działań,
- dysproporcjonalne koszty wdrożenia działań,
- warunki naturalne niepozwalające na poprawę stanu części wód.

Dążenie do osiągnięcia celów mniej rygorystycznych jest możliwe dla tych części wód, które zostały zmienione w wyniku działalności człowieka w taki sposób, że doprowadzenie ich do stanu (potencjału) dobrego jest niemożliwe ze względu na:

- brak możliwości technicznych wdrożenia działań,
- dysproporcjonalne koszty wdrożenia działań.

RDW dopuszcza wyznaczenie derogacji dla jednolitych części wód również w sytuacji, gdy osiągnięcie celów jest niemożliwe w wyniku:

- nowych zmian w charakterystykach fizycznych jednolitych części wód,
- nowych form zrównoważonej działalności gospodarczej człowieka.

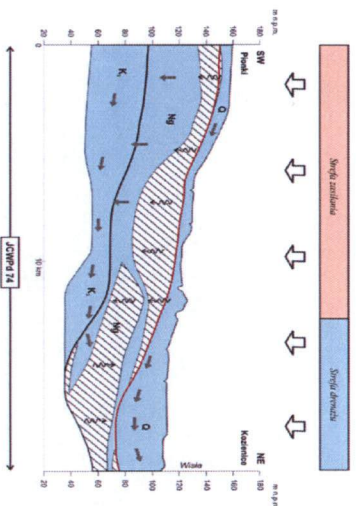
Rysunek 29. Lokalizacja Miasta i Gminy Pionki na tle JCWPd

źródło: opracowanie własne na podstawie geoportalu kggw.gov.pl

Tabela 48. Jednolite Części Wód Podziemnych na terenie Miasta Pionki

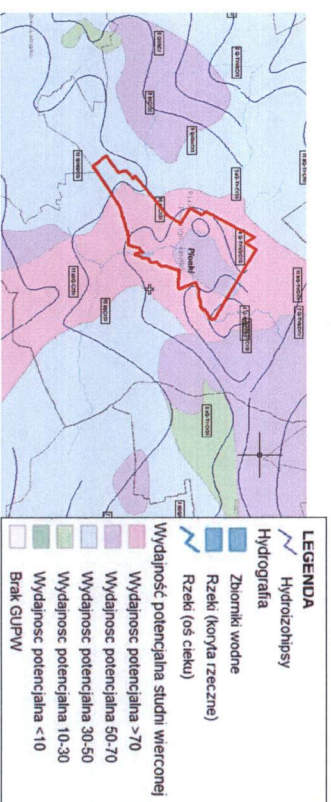
Nr JCWPd	Krajowy kod Jednolitej części wód podziemnych	Ocena stanu ilościowego	Ocena stanu chemicznego	Ocena zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych
74	GW200074	dobry	dobry	niezagrożona
87	GW200087	dobry	dobry	niezagrożona

źródło: geoportals.kzgw.gov.pl

Rysunek 30. Schemat krążenia wód w JCWPd Nr 74

źródło: www.psh.gov.pl

Rysunek 31. Wydajność potencjalna studni wierconej na terenie Miasta Pionki

źródło: www.epsh.pgi.gov.pl

11.4. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na terenie miasta Pionki nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie miasta Pionki nie występują tereny i obszary górnicze.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

13. 1. Komunikacja i transport

13.1.1. Drogi

Miasto Pionki nie jest usytuowane bezpośrednio przy głównych drogach krajowych, jednak droga wojewódzka nr 737 Radom – Pionki – Kozienice zapewnia dobre połączenie, łącząc się z drogami krajowymi nr 7 i 12. Wymienione drogi łączą miasto z zewnętrznym układem komunikacyjnym o znaczeniu międzynarodowym. Bezpośrednio przez teren miasta Pionki przebiegają dwa odcinki dróg wojewódzkich o łącznej długości 5,5 km oraz dwie drogi powiatowe o długości 6,5 km. Na terenie miasta przebiega około 48 km dróg gminnych. Ponadto przez Pionki przebiega linia kolejowa, przy której zlokalizowane są dwie stacje pasażerskie Pionki i Pionki Zachodnie oraz bocznicza kolejowa.

Teren miasta Pionki skupia w sobie następujące trasy dróg:

a. Drogi wojewódzkie:

- Nr 787 Pionki - Zwolień
- Nr 691 Pionki - Opactwo

b. Drogi powiatowe:

- Nr 3522W Pionki - Podgóra
- Nr 3523W Jedlnia – Sokoly - Pionki

c. Kolej normalnotorowa

- linia kolejowa nr 26 relacji Łuków – Radom.

Jest to linia zelektryfikowana dwutorowa, pasażersko-towarowa.

Wykaz dróg gminnych przedstawia tabela poniżej, gdzie uwzględnione są dane dotyczące nazewnictwa dróg oraz ich numerów. Łączna długość dróg gminnych przebiegających przez teren miasta Pionki wynosi 48 km.

Tabela 49. Wykaz dróg gminnych w Pionkach.

Wykaz dróg gminnych w PIONKACH	
Nazwa	Nr drogi
1. Adama Asnyka	350701 W
2. Akacjowa	350702 W
3. Aleje Lipowe	350703 W
4. Armii Krajowej	350704 W
5. Augustowska	350705 W
6. Biała	350706 W
7. Bohaterów Studzianek	350707 W
8. Brzozowa	350708 W
9. Chemiczna	350709 W
10. Daleka	350710 W
11. Dąbrowskiej	350711 W
12. Dębowa	350712 W
13. Dolna	350713 W
14. Fabryczna	350714 W
15. Filitrowa	350715 W
16. dr Marii Garszwo	350716 W
17. Graniczna	350717 W
18. Adasia Guzala	350718 W
19. Harcerska	350719 W
20. Jodłowa	350720 W
21. Jesionowa	350721 W
22. Jordanowska	350722 W
23. Klonowa	350723 W
24. Jana Kochanowskiego	350724 W
25. Janusza Korczaka	350725 W
26. Jana Pawła II /od ul. Zakładowej do wiaduktu /	350726 W
27. Konopnickiej	350727 W

28. Kopernika	350728 W
29. Kościuski	350729 W
30. Kozienicka / od ul. Mickiewicza do ul. Niepodległości/	350730 W
31. Krucza	350731 W
32. Królowej Św. Jadwigi	350732 W
33. Krótka	350733 W
34. Kwiatowa	350734 W
35. Legionistów	350735 W
36. Leśna	350736 W
37. Łączna	350737 W
38. Łąkowa	350738 W
39. Moniuszki	350739 W
40. Młła	350740 W
41. Nowa	350741 W
42. Obr. Ojczyzny	350742 W
43. Ogrodowa	350743 W
44. Orzeszkowej	350744 W
45. Owocowa	350745 W
46. Parkowa	350746 W
47. Partyzantów	350747 W
48. Plac Konstytucji 3-go Maja 5C	350748 W
49. Podgaje	350749 W
50. Podmiejska	350750 W
51. Pokoju	350751 W
52. Polna / od ul. Zwolenskiej do ul. Spacerowej /	350752 W
53. Popieluski	350753 W
54. Północna	350754 W
55. Przemysłowa	350755 W
56. Prusa	350756 W
57. Reja	350757 W
58. Różana	350758 W
59. Sienkiewicza	350759 W
60. Słowackiego	350760 W
61. Stoleczna	350761 W
62. Sosnowa	350762 W
63. Spokojna	350763 W
64. Sporna	350764 W
65. Sportowa	350765 W
66. S. Staszica	350766 W
67. Niepodległości	350767 W

68. Szkolna	350768 W
69. Szpitalna	350769 W
70. Świerkowa	350770 W
71. Ściegiennego	350771 W
72. Targowa	350772 W
73. Wesola	350773 W
74. Węglowa	350774 W
75. Willowa	350775 W
76. Wiśniowa	350776 W
77. Zacisze	350777 W
78. Zakładowa	350778 W
79. Zielona	350779 W
80. Żłota	350780 W
81. Zwycięstwa	350781 W

źródło: Urząd Miasta Pionki.

13.1.2. Komunikacja zbiorowa

Na terenie miasta Pionki funkcjonuje komunikacja miejska autobusowa składająca się obecnie z jednej linii „A”.

13.1.3. Transport toward

Na terenie miasta Pionki transport towarów odbywa się przy użyciu pojazdów samochodowych i kolei. Transport towarowy po drogach kołowych odbywa się głównie przy użyciu prywatnego sprzętu przewozowego.

13.2. Gospodarka wodno-ściekowa

13.2.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Gospodarkę wodną prowadzi Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjne Sp. z o. o. w Pionkach. Zaopatrzenie miasta w wodę prowadzone jest obecnie w oparciu o ujęcie „Łesna”, które zlokalizowane jest na terenie miasta Pionki oraz ujęcia „Janusznów”, które położone jest na obszarze Gminy Pionki.

Ujęcie „Leśna” składa się z trzech studni głębinowych, obecnie pobierana jest woda z dwóch studni głębinowych o wydajności 150 m³/h :

- Studnia nr 1a (zasadnicza) - głębokość 80 m, wydajność $Q_{\max,h} - 97,9 \text{ m}^3/\text{h}$,
- Studnia nr 2a (rezerwowa) - głębokość 100 m, wydajność $Q_{\max,h} - 48,0 \text{ m}^3/\text{h}$.

Ujęcie „amuszno” składa się z pięciu studni głębinowych rozmieszczonych w promieniu 2 km od stacji uzdatniania o wydajności 600 m³/h:

- Studnia nr 324 - głębookość 95 m, wydajność Q max.h - 150,0 m³/h,
- Studnia nr 329 - głębookość 100 m, wydajność Q max.h - 196,0 m³/h,
- Studnia nr 323 - głębookość 85 m, wydajność Q max.h - 210,0 m³/h,
- Studnia nr 326 - głębookość 100 m, wydajność Q max.h - 99,0 m³/h,
- Studnia nr 322 - głębookość 100 m, wydajność Q max.h - 72,0 m³/h.

Studnie posiadają wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej oraz strefę ochrony pośredniej wewnętrznej oraz zewnętrznej.

Wodociągowa sieć łącznie ok. 180 km, na terenie miasta Pionki wynosi 107,5 km. W przeważającej części jest to sieć żeliwna, na niektórych odcinkach wodociąg wykonano z rur azbestocementowych lub rur stalowych, pozostałe odcinki wykonano w technologii PVC. Zakres średnic to 50 mm do 500 mm.

13.2.2.2. Odprowadzanie ścieków

Gospodarkę ściekową prowadzi Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjne Ciepłownice Sp. z o. o. w Pionkach. Teren oczyszczalni mechaniczno-biologicznej zlokalizowany jest na dz. ewid. nr 147/12 (obręb Pionki). Obiekt położony jest w północnej części miasta, przy ul. M. Garszwo 99.

Dla oczyszczalni ścieków w Pionkach wydano Decyzję pozwolenia wodnoprawnego (decyzja Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Dyrektora Zarządu Zlewni w Radomiu nr W.A.ZUZ.4.421.4.44.2019.MM z dnia 26.07.2019 r.) – pozwolenie wodnoprawne na usługę wodną obejmującą wprowadzanie do wód rzeki Zagórzódzki za pomocą istniejącego wylotu kanalizacyjnego Ø 480 mm, usytuowanego w km 33+635 (brzeg lewy) ścieków komunalnych, będących mieszaniną ścieków bytowych i przemysłowych z miejskiej oczyszczalni ścieków w m. Pionki na dla oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w m. Pionki przy ul. M. Garszwo 99.

Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym ilość wprowadzanych ścieków ustalono na:

- $Q_{\text{max.}} = 0,0694 \text{ m}^3/\text{s};$
 $Q_{\text{šr. d}} = 6\,000 \text{ m}^3/\text{d},$
 $Q_{\text{dop. r.}} = 2\,190\,000 \text{ m}^3/\text{rok}$

Pozwolenia wodno-prawnego udzielono na czas określony , tj. do dnia 25 lipca 2029 roku.

Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Pionkach to obiekt o średniej przepustowości dobowej określonej pozwoleniem wodnoprawnym na 6 000 m³/d, który oczyszcza ścieki z terenu miasta Pionki oraz terenów większych Gminy Pionki, oraz ścieki dowożone dostarczane przez przewoźników. Ścieki dowożone odbierane są za pomocą elektronicznej stacji zlewnej na terenie oczyszczalni.

Oczyszczalnia w Pionkach przyjmuje i oczyszcza około 1 445 000 m³ ścieków rocznie, w tym około 1 000 m³ ścieków dowożonych. Średnio dobowo oczyszczane jest ok. 3 960 m³, co daje 66% obciążenie przepustowości oczyszczalni. Projektowa wydajność oczyszczalni według sprawozdania z realizacji KPOŚK została wskazana na 28 635 RLM, natomiast wg sprawozdania OSS za 2019 rok 27 850 RLM. W 2019 roku według informacji wskazanej w sprawozdaniu OS-5 za 2019 rok na oczyszczalni ścieków w Pionkach wytworzonych zostało 252 Mg/rok suchej masy osadów. Metoda przeróbki osadu na oczyszczalni to stabilizacja tlenowa. Sposób zagospodarowania osadów – magazynowanie czasowe, przeznaczanie do produkcji kompostu. Dla obiektu oczyszczalni nie planuje się modernizacji ani rozbudowy. Poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie wielkości charakteryzujących oczyszczalnię ścieków funkcjonującą na obszarze aglomeracji Pionki.

Tabela 50 Zestawienie wielkości charakteryzujących oczyszczalnię ścieków funkcjonującą na obszarze aglomeracji Pionki.

		Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Pionkach
ID oczyszczalni wg KPOSK **		PLMZ.0310
Rodzaj oczyszczalni		mech.-biol.
Lokalizacja oczyszczalni ścieków (adres, nr ewid. dz., obręb ewidencyjny)		ul. M. Garszwo 26-670 Pionki dz. ewid. nr 147/2 obręb miasto Pionki
Przepustowość oczyszczalni *	Q_{grd} [m ³ /d]	6 000,00
	Q_{maks} [m ³ /s]	0,0694
	$Q_{dogr. roczne}$ [m ³ /rok]	2 190 000
	średnia	4 000
projektowa przepustowość oczyszczalni ** [m ³ /d]	maksymalna	6 000
	Docelowa maksymalna	6 000
Projektowa maksymalna wydajność oczyszczalni [RLM] **		28 635

Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Pionkach	
Pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków z oczyszczalni do środowiska (data, znak, oznaczenie organu, termin ważności decyzji):	Pozwolenie wodnoprawne na usługę wodną obejmującą wprowadzanie do wód rzeki Zagórzanki za pomocą istniejącego wylotu kanalizacyjnego Ø 480 mm, usytuowanego w km 33+635 (brzeg lewy) ścieków komunalnych, będących mieszaniną ścieków bytowych i przemysłowych z miejskiej oczyszczalni ścieków w m. Pionki na dla oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w m. Pionki przy ul. M. Garszwo 99 (Decyzja Państwowego Gospodarstwa Wodnego Woły Polskie, Dyrektora Zarządu Zlewni w Radomiu nr WA.ZUZ.4.42.1.4.44.2019.NM z dnia 26.07.2019 r.)
	Ważność decyzji do dnia 25.07.2029 r.
BZT's [mgO ₂ /dm ³]	ścieki surowe – 266 ścieki oczyszczone – 2,0
ChZTTC' [mgO ₂ /dm ³]	ścieki surowe – 708 ścieki oczyszczone – 24,0
Zawiesina ogólna [mg/dm ³]	ścieki surowe – 253 ścieki oczyszczone – 4
Azot ogólny [mg N/dm ³]	ścieki surowe – 55 ścieki oczyszczone – 8
Fosfor ogólny [mg P/dm ³]	ścieki surowe – 12 ścieki oczyszczone – 0
Ładunek zanieczyszczeń BZT's w ściekach dopływających do oczyszczalni w kg/rok ***	3841175
Obciążenie oczyszczalni [RLM] ****	17 590

Źródło:

* na podstawie decyzji pozwolenia wodnoprawnego.

** Sprawozdanie z realizacji KPOŚK za 2019 rok.

*** na podstawie sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2019 rok

**** rozumie się przez to ładunek obliczony na podstawie maksymalnego średniego tygodniowego ładunku substancji organicznych biologicznie rozkładalnych dopływającego do oczyszczalni ścieków w ciągu roku, z wyłączeniem sytuacji nietypowych, w szczególności wynikających z intensywnych opadów, wyrażony równoważną liczbą mieszkańców (RLM).

Na terenie miasta Pionki funkcjonuje ograniczony system kanalizacji deszczowej o długości ok. 22 km. Wody deszczowe, zebrane kanalizacją deszczową odprowadzane są

częściowo do rzeki Zagórzdzonki bez podczyszczenia, a część wód opadowych podczyszczonych zostaje w oczyszczalni.

13.3. Elektroenergetyka

Sieć dystrybucyjną miasta Pionki stanowią napowietrzne linie 110 kV, zasilane przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko-Kamienna z następujących ciągów linowych 110 kV: Rozki – Radom Potkanów – Radom Południe – Proni Pionki – Pionki – Kozienice Miasto – Kozienice. Sieć dystrybucyjną SN na terenie Gminy Miasta Pionki, pracuje na napięciu 15 kV (GPZ Pionki – Miasto znajdujący się w granicach administracyjnych miasta przy ul. Augustowskiej) oraz 6 kV (sieć zasilana ze stacji 110kV/SN Proni, zlokalizowanej na terenach byłych ZTS „Proni”). GPZ Pionki-Miasto wyposażony jest w dwa transformatory po 16 MVA. GPZ Pionki – Miasto zasilą 6 linii średniego napięcia 15 kV. Trzy z nich prowadzone są jako kablowe, a trzy jako napowietrzne. Na terenach centrum Pionek jest to sieć kablowa, na terenach podmiejskich przeważają sieci napowietrzne. Oprócz linii napowietrznych 15 kV przez teren miasta przebiega dwutorowa linia wysokiego napięcia 110 kV zasilająca GPZ Pionki oraz linia 30 kV, będąca własnością PKP, relacji Radom – Żytkowice.

13.4. Gazownictwo

Za dostarczanie gazu na teren miasta Pionki odpowiedzialna jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. oddział w Warszawie. Sieć gazowa zasilana jest z sieci gazowej wysokiego ciśnienia o średnicy 200 mm relacji „Figielów – Aleksandrowka” o długości 33,35 km poprzez stację I. stopnia (redukcji – pomiarowa) Figielów kierunek Kozienice. Miasto Pionki zasilają dwie stacje redukcji – pomiarowe wysokiego ciśnienia: „Pionki Polna”, zlokalizowana przy ul. Polnej o wydajności 1600 Nm³/h oraz „Sokoły”, zlokalizowanej w miejscowości Żdźdź. Sieć gazowa na ww. terenie składa się z sieci średniego i niskiego ciśnienia, połączonych ze sobą za pośrednictwem trzech stacji redukcji – pomiarowych II. Stopnia: „Pionki Adria” o wydajności 1500 Nm³/h, „Pionki Podgóry” o wydajności 600 Nm³/h oraz „Pionki Wspólna” o wydajności 600 Nm³/h.

13.5. Ciepłownictwo

Na terenie gminy Miasto Pionki działa jeden podmiot prowadzący działalność związaną z wytworzeniem, przesyłem i dystrybucją energii cieplnej w postaci wody grzewczej na potrzeby centralnego ogrzewania na bazie dwóch kotłowni - Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze w Pionkach Sp. z o.o. (PWKC).

— przy ul. Gaziła, kotłownia zasilana gazem ziemnym wyskokotłowym, dwa kotły niskoparametrowe o łącznej mocy znamionowej 2,6 MW i sprawności 92%, uruchomiona w 2004 roku;

— przy ul. Zakładowej 7 na terenie byłego ZTS „Proni”, zasilana miedziem węgla kamiennego, produkującą parę na potrzeby grzewcze, przesyłaną do wymiennikowni ciepłych na terenie miasta, w których następuje obniżenie parametrów czynnika grzewczego; kotłownia jest wyposażona w kotły parowe OR32 o mocy cieplnej nominalnej 22 MW i kotły wodny WR25 o mocy cieplnej 25 MW.

1. Źródło nr 1 – Kotłownia węglowa – zainstalowane i w eksploatacji są dwa kotły WR-25 opalane miedziem węglowym klasy II A o następujących parametrach:

Tabela 51 Parametry kotłów węglowych.

Lp.	Podstawowe dane eksploatacyjne:	WR-25 nr-1	WR-25 nr-2
1.	Wydajność kotła max. trwała	29 MW	29 MW
2.	Cisnienie obliczeniowe	2,5 MPa	2,5 MPa
3.	Temperatura wody na wlocie	55 ÷ 110 °C	55 ÷ 110 °C
4.	Temperatura wody/pary na wlocie	155 °C	155 °C
5.	Całkowita powierzchnia ogrzewalna	1272 m ²	1558 m ²
6.	Pojemność kotła	12 m ³	14,33 m ³
7.	Sprawnność kotła	78 %	83 %
8.	Rok oddania do użytkowania	1973	1975
9.	Paliwo	miał węglowy	miał węglowy

Źródło: Dane Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze w Pionkach Sp. z o.o.

2. Źródło nr 1 – Kotłownia gazowa – w skład wchodzi dwa kotły wodne Viessmann Vitoplex opalane gazem ziemnym o następujących parametrach:

Tabela 52. Parametry kotłów gazowych.

Lp.	Podstawowe dane eksploatacyjne:	Kocioł gazowy nr 1	Kocioł gazowy nr 2
1.	Wydajność kotła max. trwała	1,3 MW	1,3 MW
2.	Cisnienie obliczeniowe	0,6 MPa	0,6 MPa
3.	Temperatura wody na wlocie	75 °C	75 °C
4.	Temperatura wody/pary na wlocie	110 °C	110 °C

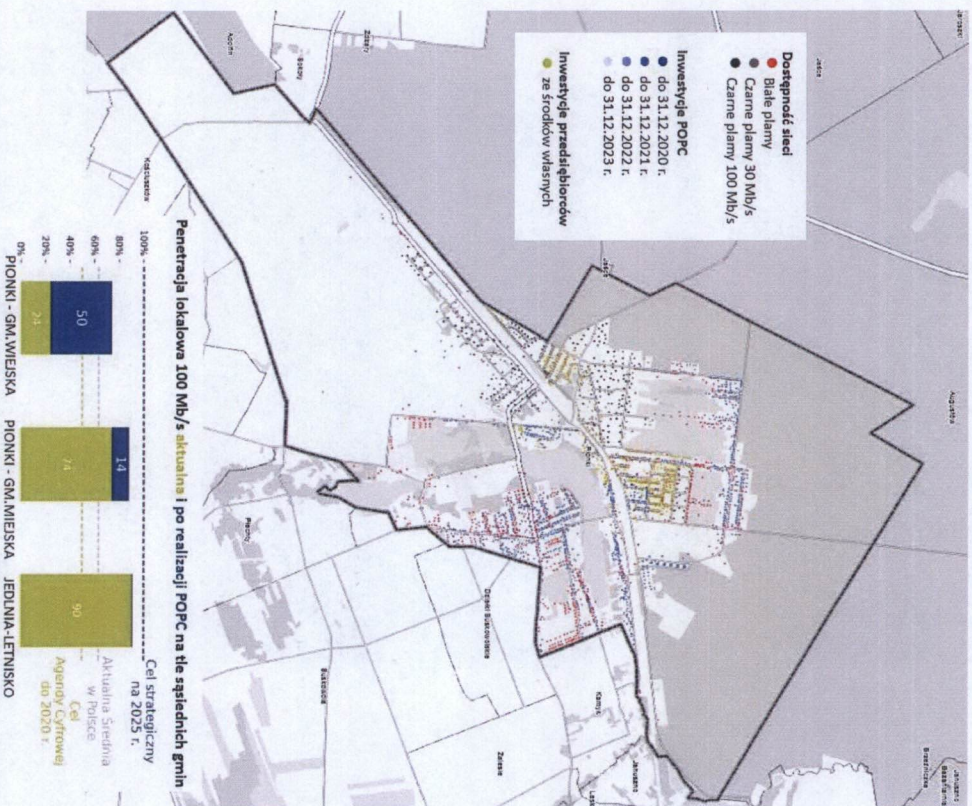
5.	Ciepłownia powierzchni ogrzewalna	35,68 m³	35,68 m³
6.	Pojemność kotła	1,69 m³	1,69 m³
7.	Sprawność kotła	95 %	95 %
8.	Rok oddania do użytkowania	2019	2019

Źródło: Dane Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjno-Ciepłownicze w Pionkach Sp. z o. o.

13.6. Telekomunikacja

Zarządzanie siecią telekomunikacyjną, zarówno telefonii stacjonarnej, jak i komórkowej, należy do zadań odpowiednich gestorów, którzy odpowiedzialni są także za jej rozwój i utrzymanie.

W celu oceny dostępności do szerokopasmowego dostępu do internetu Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE) przygotował Atlas szerokopasmowego dostępu do internetu. Pozwała on w szczególności władzom samorządowym znaleźć informację o infrastrukturze szerokopasmowej – już istniejącej i tej, która powstanie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Przedstawiono w nim zestawienie informacji o punktach adresowych, w których dostępny jest internet szerokopasmowy o prędkości powyżej 30 Mb/s (oznaczone jako czarne plamy) oraz miejsca, w których tego zasięgu nie ma (tzw. białe plamy). Ponadto opracowany został ogólnopolski ranking gmin pod względem penetracji budynkowej, w którym miasto Pionki zajęło 287 miejsce (stan danych na dzień 31.12.2019 r.).

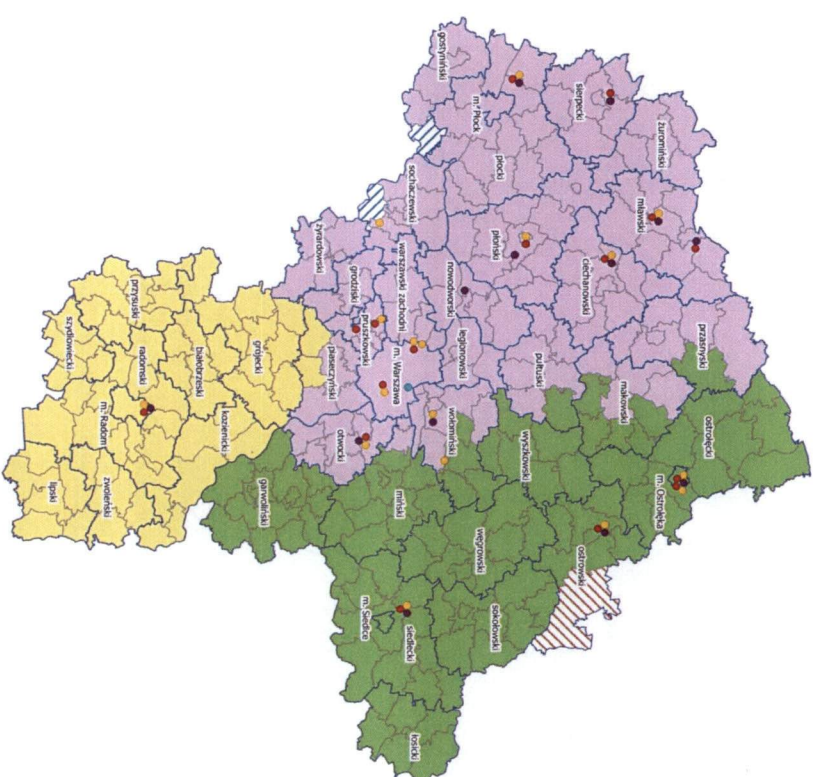

Rysunek 32. Punkty adresowe, w których dostępny jest internet szerokopasmowy o prędkości powyżej 30 Mb/s oraz miejsca, w których ich nie ma oraz penetracja lokalowa na tle gmin sąsiednich na terenie miasta Pionki.

Źródło: Atlas szerokopasmowego dostępu do internetu przygotowany przez UKE, mapbook.uke.gov.pl

13.7. Gospodarka odpadami

Podstawą funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa mazowieckiego, w tym na terenie miasta Pionki, jest „Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024”. W myśl tego dokumentu: podstawą tworzenia i funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w kraju jest jego regionalizacja. Według tej zasady w województwie mazowieckim wyodrębnionych zostało 5 regionów gospodarki odpadami komunalnymi (...), na terenie których wskazano regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacje służące do zastępczej obsługi regionów. Miasto Pionki, położone jest w Regionie Południowym.

Rysunek 33 Położenie miasta Pionki w stosunku do regionów gospodarki odpadami komunalnymi województwa mazowieckiego – regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024.

Na terenie miasta Pionki nie ma urządzonego wysypiska odpadów stałych, ponieważ nie ma możliwości budowy ze względu na istnienie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 405. Zgodnie z PGO WM niesegregowane (zniszczane) odpady komunalne są zagospodarowywane w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Radomiu, ul. Włosa 94 prowadzonej przez PPUH „Radkom” Sp. z o.o.

14. UMARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W niniejszym rozdziale przedstawiono i odniesiono się do licznych dokumentów strategicznych. Dokumenty te dotyczą zarówno szeroko krajowego, wojewódzkiego jak i powiatowego.

W rozważaniach wykorzystano takie dokumenty jak:

- Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego;
- Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022r.;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024.

14.1. Krajowy Program Zwiększania Lesistości

Realizacja zwiększania lesistości jest jednym z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do poziomu 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050.

Szczególną funkcją zalesień powinno być, zatem odpowiednie kształtowanie struktur przestrzennych zasobów przyrody, zwiększanie ich biologicznej aktywności i różnorodności, a także estetycznych walorów krajobrazu. Waznym zadaniem programu zalesień jest ochrona i wzmacnianie oraz łączenie we wspólny system najcenniejszych obszarów przyrodniczych. Bardzo istotnym problemem jest też racjonalne przestrzenne rozmieszczenie przyszych zalesień. Rozmiar zadań, potrzeba systemowych rozwiązań w skali kraju i regionu, a przede wszystkim znaczenie zalesień dla ochrony środowiska, racjonalizacji struktury użytkowania ziemi i tworzenia ładu w gospodarce przestrzennej, nadają temu problemowi wysoką rangę.

Celem rządowego programu zwiększania lesistości do roku 2020 jest, zatem zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i

gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień, a także opracowanie odpowiednich instrumentów realizacyjnych.

Integralną częścią programu jest:

- przestrzenny model zwiększania lesistości (obejmujący ustalenie preferencji zalesieniowych gmin) oraz rozmiar zalesień w układzie kraju, województw i powiatów;
- założenia programów regionalnych i lokalnych;
- zadania dla administracji rządowej, władz samorządowych na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym oraz dla gospodarki leśnej;
- harmonogram realizacji i aspekty ekonomiczne.

14.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwałą nr 22/18 na posiedzeniu 19 grudnia 2018 roku. Dokument ten porusza najważniejsze aspekty polityki przestrzennej w wymiarze wojewódzkim. Inwestycje celu publicznego, która odnosi się do gminy Miasta Pionki:

- z zakresu sieci kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, w tym budowa, rozbudowa lub modernizacja:
 - Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2017 Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wykaz dużych projektów;
- z zakresu gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej:
 - Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Zagórzdzonki w km 0+000-12+620 i 28+500-32+000 (zgodnie z wykazem zadań inwestycyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW w Warszawie WA.RP.1.542.6.2018),
 - Budowa zbiornika wodnego "Kajzerówka" na rz. Zagórzdonce w km 21+400 (Plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (aktualizacja)).

W odniesieniu do gminy Miasta Pionki istotne znaczenie mają również aspekty ujęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego odnoszące się do:

- działania mające na celu poprawę ładu przestrzennego:
 - uzupełnienie zabudowy istniejących struktur przestrzennych o wykształconym układzie komunikacyjnym i rozwiniętych systemach transportu zbiorowego,
 - Przeciwdziałanie suburbanizacji wpływającej na degradację przestrzeni miast, które wymagają działań naprawczych. Niezwykle ważne są przedsięwzięcia zmierzające do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów wymagających priorytetowej interwencji, wskazywanych w programach rewitalizacji, m.in. centrów miast o wysokich walorach historyczno-kulturowych (wymagających rewaloryzacji) oraz obszarów poprzemysłowych i powojaskowych;
- działania ukierunkowane na ożywienie gospodarcze obszaru, poprawę warunków poprawę warunków życia mieszkańców, zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, podniesienie mobilności mieszkańców oraz zmniejszenie poziomu bezrobocia na terenach o najniższym dostępie do dóbr i usług;
- działania ukierunkowane na politykę kształtowania i ochrony zasobów i walorów przyrodniczych oraz poprawy standardów środowiska:
 - utrzymanie potencjału przyrodniczego obszarów chronionych,
 - regulację granic obszarów chronionych, w tym weryfikację i aktualizację aktów prawnych,
 - przeciwdziałanie negatywnym efektom urbanizacji na obszary chronione,
 - właściwe zarządzanie zasobami przyrodniczymi i gospodarczymi na obszarach objętymi ochroną prawną,
 - przeciwdziałanie wszelkim negatywnym wpływom na siedliska roślin i zwierząt.

14.4. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030

Dnia 28 października 2013 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę nr 158/13 w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do roku 2030.

Nadrzędnym celem Strategii rozwoju województwa jest spójność terytorialna, rozumiana jako: *zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie*. Osiągnięcie wymienionego celu ma się przyczynić do poprawy jakości życia mieszkańców.

- Dla radomskiego obszaru przyjęto:
- poprawę dostępności komunikacyjnej obszaru,
 - rozwój specjalizacji przemysłowych obszarów,
 - wsparcie kompleksowych programów rewitalizacyjnych w celu przywrócenia właściwych funkcji miast lub ich dzielnic, a także zmiany funkcji zdegradowanych terenów,
 - zachowanie bezpieczeństwa energetycznego poprzez rozbudowę i modernizację sieci energetycznych oraz gazociągów subregionu radomskiego.

14.5. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022 r.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022 r. wyznacza cele, które mają realizować działania w zakresie ochrony środowiska: ochrona klimatu i jakości powietrza, ochrona przed hałasem, prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, ochrona gleb, ochrona różnorodności biologicznej, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, zwiększenie leśności oraz ograniczenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

Ustala również szczegółowe cele ochrony dla Kozienickiego Parku Krajobrazowego, który częściowo położony jest na terenie miasta:

- zachowanie krajobrazu przyrodniczo-geograficznego Puszczy Kozienickiej o bogatych drzewostanach i dużym stopniu naturalności;
- zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie cennych z punktu widzenia różnorodności biologicznej obszarów ekotopowych na pograniczu obszarów leśnych i nieleśnych, w tym zwłaszcza dolin rzecznych, mokradeł i łąk;
- dążenie do uzyskania zgodności struktury ekosystemów leśnych (w tym składu gatunkowego drzewostanów) z uwarunkowaniami siedliskowymi.

Ponadto Program wskazuje na specjalną ochronę plaków – Ostioja Kozienicka.

14.6. Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024

Przyjęte cele w gospodarce odpadami dla województwa mazowieckiego są zgodne z wytycznymi krajowego planu gospodarki odpadami. Nadrzędnym celem jest stworzenie

systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w pełni realizującym zasady gospodarki odpadami poprzez:

- zmniejszenie ilości powstających odpadów;
 - zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami;
 - zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska;
 - objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów;
 - zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
 - wyeliminowanie zjawiska, nielegalnego składowania odpadów.
- Zgodnie z polskim i unijnym prawodawstwem w dziedzinie odpadów obowiązują następujące zasady postępowania z odpadami:

- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów;
- zapewnienie odzysku, w tym głównie recyklingu odpadów, których powstania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć;
- unieszkodliwienie odpadów (poza składowaniem);
- bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska składowanie odpadów, których nie da się z uwagi na warunki techniczno-ekonomiczne, poddać procesom odzysku lub unieszkodliwienia.

14.7. Raport o stanie Powiatu Radomskiego

Raport o stanie Powiatu Radomskiego za 2020 rok został przyjęty wraz z podjęciem uchwały 551/2021 Zarządu Powiatu Radomskiego z dnia 28 maja 2021 r. Jest to dokument będący „podsumowaniem realizacji polityk, programów i strategii oraz Uchwał Rady Powiatu i Zarządu Powiatu”.

W 2020 r. w powiecie realizowano zadania publiczne w ramach powiatowych strategii, planów i programów rozwoju:

- Strategia Zrównoważonego rozwoju Powiatu Radomskiego do 2020 r.,
- Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2019-2024,
- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020,
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2024,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Radomskim na lata 2016-2020,

- Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2019-2023,
- Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Radomskiego na lata 2020-2023,
- Program profilaktyki chorób zakaźnych w zakresie szczepień ochronnych przeciw grypie dla mieszkańców Pow. Rad. Z grupy ryzyka w wieku 65 lat i więcej na lata 2020-2021,
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2020-2022,
- Karta Praw Rodziny Powiatu Radomskiego,
- Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego pn. „Bezpieczny Powiat Radomski”,
- Roczny Program Współpracy Powiatu Radomskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2020 rok,
- Program Ochrony Środowiska Powiatu Radomskiego na lata 2018-2021 (z perspektywą do roku 2025),
- Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu radomskiego.

14.8. Strategia Rozwoju Gminy Miasta Pionki na lata 2016-2022

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Pionki na lata 2016-2022 stanowi załącznik do uchwały XXIII/113/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 roku. Strategia sformułowała misję gminy w sposób następujący: „Zrównoważony rozwój miasta, rozwiązywanie poprzez działania rewitalizacyjne złożonych problemów obszarów zdegradowanych oraz podnoszenie poziomu życia wszystkich mieszkańców miasta, poprzez zwiększenie potencjału społeczno-gospodarczego, z wykorzystaniem walorów krajobrazowych”.

Wizja rozwoju gminy powinna być wypełniania poprzez realizację następujących kierunków i celów strategicznych:

1. Przestrzeń i Infrastruktura - Zadbana przestrzeń i nowoczesna infrastruktura komunalna,
2. Gospodarka, Turystyka i Rekreacja - Innowacyjna, zróżnicowana gospodarka oparta na lokalnej przedsiębiorczości,
3. Społeczeństwo – Wykształcone społeczeństwo, nastawione na rozwój osobisty i współpracę,
4. Środowisko- Skuteczna ochrona i świadome korzystanie z zasobów środowiska naturalnego,

5. Ochrona Zdrowia - Zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej wszystkim mieszkańcom miasta.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Tereny szczególnego zagrożenia powodzią

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne, w tym ustawa Prawo Wodne. Zgodnie z art. 77 ust 1 pkt 3) ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyszczyć wody, prowadzenia przetwarzania odpadów, a w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy. Zasady oraz warunki uzyskania ewentualnego odstąpienia od ww. zakazów reguluje Prawo wodne.

Ustawodawca zagwarantował respektowanie bezpośrednich zakazów na etapie planowania przestrzennego przez wprowadzenie nakazu uwzględniania ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym w koncepcji zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tereny prawnie chronione oraz tereny na których występują ograniczenia i zakazy zabudowy, ulegają zmianom o czym mogą świadczyć np. raporty o stanie środowiska przyrodniczego oraz monitoringi środowiska. Zakaz zabudowy na terenach szczególnego zagrożenia powodzią wpływa na ograniczenie skutków powodzi.

Od kilku lat można zaobserwować wprowadzanie wielu zmian w przepisach dotyczących ochrony środowiska, które mają na celu skuteczniejsze rozwiązywanie problemów ekologicznych terenów cennych przyrodniczo. Przepisy prawne stanowią gwarancję formalną zadań ochrony środowiska w procedurze planistycznej. Zarówno Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak i plany miejscowe muszą uwzględniać przepisy odrębne dotyczące m.in. ochrony przyrody, wód, gruntów rolnych i leśnych. Organy administracyjne mają coraz większą świadomość ekologiczną co ma odzwierciedlenie w zmieniających się przepisach.

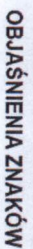
Utrzymanie cennych walorów przyrodniczych, czy krajobrazowych danego terenu wiąże się z pewnymi obostrzeniami, co powinno spotykać się ze zrozumieniem społeczeństwa, gdyż

bez nich tereny chronione, które przyciągają swoją atrakcyjnością przyrodniczą i krajobrazową mogą stracić swoje największe walory.

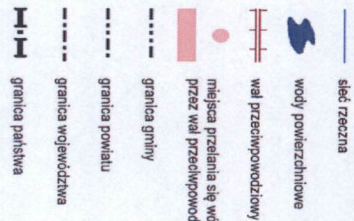
W ostatnich latach obserwuje się coraz częściej występujące powodzie, o coraz gwałtowniejszym przebiegu. Intensyfikacja zjawisk powodziowych spowodowana jest głównie mierz przez człowieka. Gospodarka ludzka powodowała i powoduje nadal istotne zmiany w dorzeczu. Zagospodarowanie terenu często zaburza naturalne kierunki spływu wód opadowych. Zmiany sposobu użytkowania ziemi polegające na zastępowaniu lasów gruntami ornymi, łąkami czy pastwiskami prowadzą do zaburzenia obiegu wody, a także do przyspieszenia przenoszenia produktów wietrzenia gleb do doliny rzecznej. Budowa i rozbudowa osiedli, dróg, parkingów wiąże się z pokrywaniem dużych fragmentów terenu betonem i asfaltem. Skutkiem tych działań jest zwiększenie obszaru powierzchni uszczelnionych, co powoduje znaczne ograniczenie możliwości wchłaniania wody opadowej przez glebę oraz przyspieszenie jej spływu powierzchniowego. W efekcie, podczas intensywnych opadów duża część wody trafia w szybkim tempie bezpośrednio lub poprzez kanalizację do rzeki, powodując jej wezbrania.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.) ustalono, że obszar Miasta Pionki znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

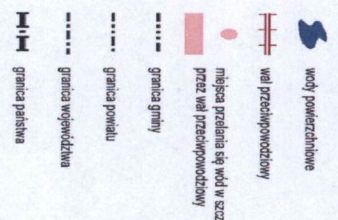

Rysunek 34. Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody. Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q_{10\%}$)

Źródło: Arkusz M-34-19-D-b-2, <http://mapy.isok.gov.pl/map/>

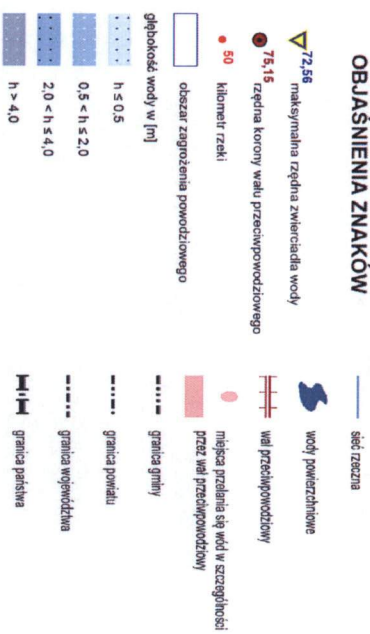
OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

Rysunek 35. Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody. Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q_{1\%}$)

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

Rysunek 36. Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody. Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q_{0,2\%}$)

Źródło: Arkusz M-3-I-9-D-b-2, <http://mapy.isok.gov.pl/map/>

Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymywanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
 - systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
 - wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
 - wpływać na wzrost świadomości społecznej;
 - wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.
- W zagospodarowaniu terenów szczególnego zagrożenia powodzią znajdują zastosowanie przepisy ustawy prawo wodne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Miasto Pionki na tle powiatu i województwa.....	12
Tabela 2. Ogólna struktura zagospodarowania gruntów Miasta Pionki - stan na 1 stycznia 2018 r.	14
Tabela 3. Główny wskaźnik dotyczący uzbrojenia terenu dla Miasta Pionki na tle powiatu radomskiego i województwa mazowieckiego.....	16
Tabela 4. Regionalizacja fizyczno-geograficzna na terenie miasta Pionki.....	20
Tabela 5. Charakterystyka zbiornika - Ślaw Górną w Pionkach.....	24
Tabela 6. Jednostki Części Wód Podziemnych na terenie Miasta Pionki.....	27
Tabela 7. Liczba gospodarstw miasta Pionki według klas wielkościowych.....	35
Tabela 8. Powierzchnia gospodarstw rolnych miasta Pionki według klas wielkościowych.....	36
Tabela 9. Gospodarstwa domowe według struktury dochodów.....	37
Tabela 10. Kierunki produkcji roślinnej miasta Pionki.....	37
Tabela 11. Kierunki produkcji zwierzęcej miasta Pionki.....	38
Tabela 12. Wykaz pomników przyrody na terenie Miasta Pionki.....	48
Tabela 13. Zabytki nieruchome w wojewódzkim rejestrze zabytków oraz zabytki, dla których wydano decyzje o wpisaniu do rejestru zabytków.....	53
Tabela 14. Zabytki nieruchome włączone do gminnej ewidencji zabytków miasta Pionki.....	55
Tabela 15. Liczba ludności Miasta Pionki w latach 2010 – 2020.....	59
Tabela 16. Ruch naturalny według plet w latach 2009 – 2019 w mieście Pionki.....	60
Tabela 17. Ludność według grup wiekowych w latach 2010 – 2020 w mieście Pionki.....	61
Tabela 18. Ruchy migracyjne latach 2009 – 2019 w mieście Pionki.....	62
Tabela 19. Struktura wiekowa ludności w mieście Pionki według grup ekonomicznych w latach 2010-2020.....	63
Tabela 20. Bezrobotni zarejestrowani wg plet w mieście Pionki.....	65
Tabela 21. Zasoby mieszkaniowe w mieście Pionki w latach 2010 – 2019.....	66
Tabela 22. Zasoby mieszkaniowe według form własności.....	67
Tabela 23. Wyposażenie mieszkań w podstawowe instalacje w mieście Pionki na tle powiatu radomskiego.....	67
Tabela 24. Uczniowie i absolwenci w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.....	69
Tabela 25. Dostęp do Internetu w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2009 – 2012.....	70
Tabela 26. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych w mieście Pionki.....	74
Tabela 27. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2007 w latach 2013 – 2020 w mieście Pionki.....	75
Tabela 28. Wydatki budżetu miasta Pionki wg działów w latach 2015-2019.....	82
Tabela 29. Liczba pracujących mieszkańców miasta Pionki w podziale na plet na tle powiatu radomskiego i województwa mazowieckiego w latach 2015 - 2019.....	94
Tabela 30. Placówki szkolne i przedszkolne w mieście Pionki.....	95
Tabela 31. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w latach 2015 - 2019.....	95
Tabela 32. Liczba uczniów i absolwentów w szkołach podstawowych miasta Pionki na tle powiatu i województwa.....	96
Tabela 33. Liczba uczniów i absolwentów w gimnazjach na tle powiatu i województwa.....	96
Tabela 34. Liczba porad udzielonych w placówkach opieki zdrowotnej w mieście Pionki na tle powiatu radomskiego i województwa mazowieckiego w latach 2016- 2020.....	97
Tabela 35. Liczba mieszkańców przypadających na aptekę ogólnodostępną w mieście Pionki na tle powiatu radomskiego i województwa mazowieckiego w latach 2016-2020.....	97
Tabela 36. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w mieście Pionki, na tle powiatu i województwa w latach 2015 - 2019.....	98
Tabela 37. Udział ludności korzystającej z infrastruktury technicznej w latach 2015 - 2019.....	100
Tabela 38. Prognozowane zmiany liczby ludności w powiecie radomskim, miastach oraz wsiach.....	103

SPIS RYSUNKÓW

Tabela 39. Prognozowane zmiany liczby ludności w Mieście Pionki.....	104
Tabela 40. Powierzchnie rezerw terenów dla poszczególnych funkcji w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki.....	118
Tabela 41. Chłoność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.....	119
Tabela 42. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	121
Tabela 43. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażone w ha.....	122
Tabela 44. Dochody i wydatki budżetu w zł Gminy Miasta Pionki w latach 2016-2019.....	125
Tabela 45. Stan prawny gruntów w gminie miejskiej Pionki.....	134
Tabela 46. Strefy ochrony dla ujęcia „Łęśna”.....	137
Tabela 47. Charakterystyka zbiornika - Ślaw Górną w Pionkach.....	140
Tabela 48. Jednostki Części Wód Podziemnych na terenie Miasta Pionki.....	144
Tabela 49. Wykaz dróg gminnych w Pionkach.....	147
Tabela 50. Zestawienie wielkości charakteryzujących oczyszczalnię ścieków funkcjonującą na obszarze aglomeracji Pionki.....	151
Tabela 51. Parametry kotłów węglowych.....	154
Tabela 52. Parametry kotłów gazowych.....	154

Rysunek 1. Miasto Pionki wraz z terenami sąsiadującymi.....	9
Rysunek 2. Lokalizacja miasta Pionki na tle powiatu radomskiego, lokalizacja powiatu radomskiego na tle województwa mazowieckiego oraz wyszczególnienie woj. mazowieckiego na tle Polski.....	10
Rysunek 3. Lokalizacja Miasta Pionki na tle ortofotomapy.....	11
Rysunek 4. Orientacyjne położenie miasta Pionki na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski (Makroregiony).....	19
Rysunek 5. Położenie miasta Pionki na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski (Mezoregiony).....	20
Rysunek 6. Położenie miasta Pionki na tle mapy hipsometrycznej.....	21
Rysunek 7. Położenie miasta Pionki na tle mapy geologicznej.....	23
Rysunek 8. Mapa jednolitych części wód powierzchniowych.....	25
Rysunek 9. Położenie Miasta i Gminy Pionki na tle występowania GZWP.....	26
Rysunek 10. Lokalizacja Miasta i Gminy Pionki na tle JCWPd.....	27
Rysunek 11. Strefy energetyczne wiatru wg Haliny Lorenc.....	29
Rysunek 12. Temperatura średnia w Polsce w roku 2016.....	29
Rysunek 13. Suma opadu w Polsce w roku 2016.....	30
Rysunek 14. Położenie Miasta Pionki na tle mapy glebowo-rolniczej.....	32
Rysunek 15. Potencjał rolniczości Miasta Pionki.....	33
Rysunek 16. Lokalizacja Miasta Pionki na Mapie Regionów Geobotanicznych Polski 1: 2 500 000, wg Mauszkiewicz.....	34
Rysunek 17. Położenie Miasta Pionki na tle nadleśnictw.....	39
Rysunek 18. Położenie obszaru ochrony płasków - Osioła Kozienicka na terenie Miasta Pionki.....	42
Rysunek 19. Położenie obszaru ochrony siedlisk Puszcza Kozienicka na terenie Miasta Pionki.....	44
Rysunek 20. Położenie Miasta Pionki na tle Kozienickiego Parku Krajoznawczego.....	46
Rysunek 21. Położenie rezerwatu Pionki na terenie Miasta i Gminy Pionki.....	47
Rysunek 22. Położenie użytków ekologicznych na terenie Miasta Pionki.....	48
Rysunek 23. Przebieg korytarzy ekologicznych.....	51
Rysunek 24. Podział administracyjny Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego.....	106
Rysunek 25. Rozmieszczenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Pionki.....	116

Rysunek 26. Rezerwy terenów dla poszczególnych funkcji w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki.....	117
Rysunek 27. Mapa Jednolitych części wód powierzchniowych.....	141
Rysunek 28. Położenie Miasta i Gminy Pionki na tle występowania GZW.....	142
Rysunek 29. Lokalizacja Miasta i Gminy Pionki na tle JCWPd.....	144
Rysunek 30. Schemat krążenia wód w JCWPd Nr 74.....	145
Rysunek 31. Wyjątkowość potencjalna studni wiertonej na terenie Miasta Pionki.....	145
Rysunek 32. Punkty adresowe, w których dostępny jest internet szerokopasmowy o prędkości powyżej 30 Mb/s oraz miejsca, w których ich nie ma oraz penetracja lokalowa na tle gmin sąsiednich na terenie miasta Pionki.....	156
Rysunek 33. Położenie miasta Pionki w stosunku do regionów gospodarki odpadami komunalnymi województwa mazowieckiego – regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych.....	158
Rysunek 34. Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody. Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%).....	167
Rysunek 35. Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody. Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%).....	168
Rysunek 36. Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody. Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).....	169

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Powierzchnia gmin położonych w powiecie radomskim wyrażona w km ²	13
Wykres 2. Liczba ludności w gminach położonych w powiecie radomskim.....	14
Wykres 3. Ogólna struktura zagospodarowania gruntów Miasta Pionki - stan na 1 stycznia 2018 r.....	15
Wykres 4. Gospodarstwa domowe według struktury dochodów.....	36
Wykres 5. Ludność miasta Pionki w latach 2010 – 2020.....	60
Wykres 6. Ruch naturalny w mieście Pionki w latach 2009 – 2019.....	61
Wykres 7. Ruchy migracyjne w latach 2006 – 2016 w mieście Pionki.....	63
Wykres 8. Ludność miasta Pionki według grup ekonomicznych w latach 2010 – 2020.....	64
Wykres 9. Ludność miasta Pionki według płci w latach 2010 – 2020.....	64
Wykres 10. Bezrobocie zarejestrowani w mieście Pionki w latach 2010 – 2020.....	65
Wykres 11. Podmioty gospodarki narodowej ogółem zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2010 – 2020 w mieście Pionki.....	81
Wykres 12. Wydatki budżetu miasta Pionki wg działów w zł.....	84
Wykres 13. Lesistość miasta Pionki w latach 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2019.....	91
Wykres 14. Liczba rodzin otrzymująca zasiłki rodzinne dla dzieci w latach 2010 – 2019.....	99
Wykres 15. Prognozowana zmiana liczby ludności w latach 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050 w powiecie radomskim.....	102
Wykres 16. Prognoza ludności według podziału na funkcjonalne grupy wiekowe w powiecie radomskim.....	103
Wykres 17. Prognoza struktury ludności w 2050 roku w podziale na płeć w powiecie radomskim.....	103
Wykres 18. Prognozowane liczby zmiany ludności w Mieście Pionki.....	104
Wykres 19. Liczba zameldowań w podziale na zameldowania ze wsi i z miast w mieście Pionki.....	105
Wykres 20. Liczba wynajmowanych w podziale na wynajmowania na wies i do miast w mieście Pionki.....	109
Wykres 21. Stan ludności na terenie Miasta Pionki w latach 2010-2020.....	110
Wykres 22. Stan zasobów mieszkaniowych Miasta Pionki w latach 2010-2019.....	110
Wykres 23. Przeciętna powierzchnia mieszkania w Polsce w m ² na osobę w latach 2002-2018.....	111
Wykres 24. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) na terenie miasta Pionki w latach 2002-2018.....	112
Wykres 25. Dochody i wydatki budżetu miasta Pionki według rodzajów w 2019 r.....	124

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej.....	69
--	----

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIONKI
Wojciech Maślaneł

BURMISTRZ MIASTA PIONKI

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XLIX/294/2022
Rady Miasta Pionki
z dnia 23 lutego 2022 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA PIONKI

TEKST STUDIUM

CZĘŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SPIS TREŚCI

1. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ I CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ	4
1.1. Synteza Uwarunkowań	4
1.2. Ocena Uwarunkowań	6
1.3. Cele Polityki Przestrzennej	7
2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO	8
3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYLĄCZONE SPOD ZABUDOWY	11
3.1. Obszary funkcjonalne polityki przestrzennej miasta	11
3.1.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej	12
3.1.2. Tereny zabudowy usługowej	13
3.1.3. Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	13
3.1.4. Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej	14
3.1.5. Tereny infrastruktury technicznej	15
3.1.6. Tereny usług turystycznych, sportu i rekreacji	16
3.1.7. Tereny zieleni urządzonej	17
3.1.8. Tereny ogrodów działkowych	17
3.1.9. Tereny zieleni nieurządzonej	18
3.1.10. Tereny lasów	18
3.1.11. Tereny cmentarzy	19
3.1.12. Tereny wód powierzchniowych	19
3.1.13. Tereny rolne	20
3.2. Obszary wskazane do objęcia zakazem i ograniczeniami zabudowy i zagospodarowania na podstawie przepisów odrębnych	21
3.3. Dopuszczalny zakres zmian	21
4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	23
4.1. Ogólne cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska	23
4.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody	26
4.3. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego	35
5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	39
Obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków	41
Wykaz zabytków nieruchomych	41
6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	47
6.1. Komunikacja drogowa	47
6.2. Komunikacja kolejowa	48
6.3. Gospodarka wodno-ściekowa	48
6.4. Elektroenergetyka	50
6.5. Wytworzenie energii ze źródeł odnawialnych	51
6.6. Gazownictwo	53
6.7. Ciepłownictwo	53
6.8. Telekomunikacja	54
6.9. Odpady	55

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	56
8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA.....	56
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.....	57
10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.....	58
11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	59
12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROZENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	60
13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	61
14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. z 2015 r., POZ. 2120).....	62
15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI.....	62
16. OBSZARY ZDEGRADOWANE.....	63
17. GRANICE TERENU ZAMKNIĘTEGO I JEGO STREFY OCHRONNEJ, W TYM STREF OCHRONNYCH WYNIKAJĄCYCH Z DECYZJI LOKALIZACYJNYCH WYDANYCH PRZEZ KOMISJĘ PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA.....	63
SPIS TABEL.....	64

CZĘŚĆ II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ I CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Istniejące uwarunkowania, zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne determinują rozwój i zagospodarowanie przestrzenne miasta Pionki. Uwarunkowania zawarte w pierwszej części dokumentu pozwalają określić najbardziej pożądany i realny kierunek przemian przestrzennych, gospodarczych i społecznych, jak również zachodzących między nimi interakcji. Wynikiem tego są przedstawione w dalszej części - kierunki rozwoju miasta. Poniżej wymienione uwarunkowania poddano ocenie, dzieląc je na sprzyjające i zagrażające rozwojowi przestrzennemu miasta, odgrywające wiodącą rolę w kształtowaniu jej polityki przestrzennej.

1.1. Synteza Uwarunkowań

Uwarunkowania zewnętrzne rzutujące na zagospodarowanie:

- Przez teren miasta przebiega droga wojewódzka Nr 787 relacji Pionki - Zwolen, która w zachodniej części przedmiotowego obszaru biegnie przez tereny leśne, następnie przecina tereny zurbanizowane wraz z torami kolejowymi i kończy swój bieg we wschodniej części miasta,
- We wschodniej części miasta zlokalizowany jest odcinek drogi wojewódzkiej Nr 691 relacji Pionki - Opactwo,
- Na terenie miasta zlokalizowana jest linia kolejowa nr 26 relacji Łuków - Radom, która przebiega od strony południowo-zachodniej do strony północno-wschodniej miasta,
- Przez teren miasta przebiegają dwie drogi powiatowe: Nr 3522W relacji Pionki - Podgóra i Nr 3523W relacji Jedlnia - Sokoły - Pionki,
- Poza terenem opracowania zlokalizowane jest lotnisko Radom-Sadków, które wpływa ograniczająco na zagospodarowanie części terenu miasta,
- Położenie w strefie podmiejskiej Radomia, miasta stanowiącego centrum aglomeracji będącym dużym rynkiem produktów,
- Dobre połączenie drogowe z Radomiem, umożliwiające szybki transport,
- Korzystne położenie względem krajowego systemu elektroenergetycznego oraz gazowniczego.

- Możliwość włączenia w krajowy system światłowodowy,
- Przez północno-zachodnią część miasta przebiega korytarz ekologiczny.

Uwarunkowania wewnętrzne wpływające na zagospodarowanie:

- Na terenie miasta obowiązują 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają całą powierzchnię miasta,
- W mieście Pionki dominuje zabudowa produkcyjna, usługowa oraz mieszkaniowa jednorodzinna,
- Rzeźba terenu oraz budowa geologiczna nie stanowi barier dla rozwoju zabudowy,
- Na terenie miasta Pionki występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią,
- Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują ok. 46% powierzchni miasta, grunty rolne ok. 16% natomiast pozostałe grunty – 38% powierzchni miasta,
- Cały teren miasta Pionki znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 405 „Niecka Radomska”,
- Miasto Pionki w 2020 roku zamieszkiwało 17 902 osób, średnia gęstość zaludnienia wynosiła 973 os./km²,
- Na terenie miasta funkcjonują 1 żłobek, 4 przedszkola, 3 szkoły podstawowe, 1 szkoła muzyczna oraz 3 szkoły średnie,
- Zadania z zakresu służby zdrowia realizowane są przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDYK” Spółka z o.o. w Pionkach, „Zdrowie” Sp. z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pionkach, przychodnię „CENTRUM”, Szpital Rejonowy – oddział chirurgii oraz oddział ginekologiczno-położniczy, Szpital Rejonowy – Oddział chorób wewnętrznych i rehabilitacji, Przychodnie Samodzielnego Publicznego Zespołu ZOZ w Pionkach, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy SPZZOZ i prywatne gabinety stomatologiczne,
- Formami ochrony przyrody występującymi na terenie miasta są: Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Kozienicka (kod obszaru PLB140013), Obszar Specjalnej Ochrony - Puszcza Kozienicka (kod obszaru PLH140035), Kozienicki Park Krajobrazowy, Kozienicki Park Krajobrazowy - otulina, Rezerwat - Pionki, Rezerwat - Pionki - otulina, Użytki ekologiczne, Pomniki przyrody,
- Zwodociągowanych jest blisko 100 % gospodarstw w mieście,
- Na terenie miasta zlokalizowane jest jedno ujęcie wody „Leśna”, które składa się z trzech studni,

- Gospodarkę ściekową prowadzi Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjno-Ciepłownicze Sp. z o.o. w Pionkach przy ul. Doktor Marii Garszwo, gdzie znajduje się oczyszczalnia ścieków,
- Energia elektryczna dostarczana jest do miasta Pionki z ogólnokrajowej sieci energetycznej liniami napowietrznymi 15 kV wychodzącymi z GZP Pionki-Miasto 110/15 kV,
- Miasto zasilane jest gazem ziemnym wysokometanowym gazociągami przemysłowym wysokiego ciśnienia o średnicy 200 mm poprzez stację redukcyjną I stopnia zlokalizowaną przy ul. Polnej,
- Na terenie miasta zlokalizowanych jest 5 stacji telefonii komórkowej.

1.2. Ocena Uwarunkowań

Głównymi uwarunkowaniami sprzyjającymi rozwojowi przestrzennemu miasta są:

- Dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych i gminnych, zapewniająca powiązania zewnętrzne i wewnętrzne oraz drogi wojewódzkie, które zapewniają głównie powiązania zewnętrzne,
- Uzbrowienie terenów pod przemysł i usługi, a w związku z tym stale rozwijający się przemysł, który wpływa na rozwój funkcji usługowej,
- Możliwość uzyskania środków na rozwój infrastruktury z funduszy Unii Europejskiej,
- Wysoki stopień zwodociągowania miasta,
- Walory krajobrazowe i przyrodnicze, które stanowią potencjał do rozwoju funkcji turystycznej w mieście,
- Korzystne warunki orograficzne, spadki terenu na zdecydowanej części obszaru gminy nie przekraczają 2 %,
- Przeważają tereny zwartej zabudowy, które nie powodują wzrostu kosztów budowy i utrzymania infrastruktury technicznej i drogowej,
- Bliskie położenie w stosunku do miasta Radomia,
- Wysoki udział ludności korzystającej z kanalizacji,
- Dobry stan wód podziemnych,
- Relatywnie bogaty system ekologiczny miasta, na który składają się obszary objęte ochroną przyrody, tereny podmokłe, lasy, zadrzewienia śródpolne oraz dolina rzeki Zagórzdonki.

Głównymi zagrożeniami dla rozwoju przestrzennego miasta mogą być:

- Nieodpowiedni stan nawierzchni dróg wojewódzkich, powiatowych i miejskich, który nie spełnia aktualnych wymogów w zakresie transportu i komunikacji,
- Niedostateczna baza turystyczno-rekreacyjna,
- Brak ścieżek rowerowych,
- Duża odległość od większych aglomeracji miejskich,
- Brak gleb wysokich klas bonitacyjnych, uniemożliwiający dalszy rozwój rolnictwa,
- Brak surowców naturalnych występujących w postaci złóż kruszczywa naturalnego,
- Wysoki stopień degradacji niektórych obiektów zabytkowych,
- Zły stan czystości wód powierzchniowych; dotyczy to zwłaszcza rzeki Zagórzanki,
- Istniejąca sieć tranzytowej infrastruktury technicznej wraz z towarzyszącymi jej strefami ochronnymi,
- Brak możliwości zlokalizowania wysypiska odpadów stałych na terenie miasta Pionki,
- Polityka paliwowo-energetyczna kraju prowadząca do urealnienia cen energii elektrycznej i gazu ziemnego,
- Występowanie terenów z ograniczeniami lub zakazami zabudowy.

1.3. Cele Polityki Przestrzennej

Ponadto ustalono następujące cele zagospodarowania przestrzennego:

1. Stworzenie warunków do wykorzystania gruntów ornych najniższych klas bonitacyjnych do rozwoju funkcji mieszkaniowych w tym: bazy turystycznej, a także mieszkaniowej, rekreacji, usług, rzemiosła i produkcji nieuciążliwej,
2. Uporządkowanie funkcjonalno-przestrzenne i estetyczne zabudowy, poprawa wizerunku miasta,
3. Dążenie do wytworzenia jak najbardziej zwartej struktury przestrzennej terenów zabudowanych miasta,
4. Dalszy rozwój usług,
5. Rozbudowa systemu oraz budowa nowej infrastruktury technicznej na terenach wskazanych do zabudowy,
6. Budowa i przebudowa układu komunikacyjnego oraz dalszy jego rozwój,
7. Rozbudowa i budowa nowych ścieżek rowerowych,
8. Ochrona krajobrazu kulturowego m.in. poprzez: respektowanie historycznych układów zabudowy, projektowanie nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnego

charakteru zabudowy lub w innych formach harmonizujących z krajobrazem kulturowym.

9. Ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych.

2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Czynnikami decydującymi o kierunkach zmian w strukturze przestrzennej miasta są przede wszystkim środowisko przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe oraz komunikacja i infrastruktura techniczna. Są to elementy warunkujące dalszy rozwój przestrzenny miasta, który w znacznej mierze opiera się także na uwarunkowaniach społecznych i ekonomicznych przedmiotowego obszaru.

Głównym celem określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz docelowego przeznaczenia terenu jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (w tym zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Realizacja wyznaczonych kierunków zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenu powinna opierać się na wyznaczonych celach, do których należą:

- a) w sferze społeczno – gospodarczej:
 - poprawa jakości życia mieszkańców w celu osiągnięcia wysokich standardów, oddających aspiracje mieszkańców miasta,
 - wykreowanie miasta Pionki na atrakcyjny obszar inwestycyjny, posiadający oferty lokalizacyjne dla różnego rodzaju działalności gospodarczych,
 - rozwój lokalnego rynku pracy oraz tworzenie warunków dla pozyskania inwestorów tworzących nowe miejsca pracy,
 - rozwój i podnoszenie standardu usług, w tym zwłaszcza sfery publicznej,
 - utrzymanie i dalszy rozwój usług z zakresu sportu i rekreacji,
 - rozwój i poprawa funkcjonowania zabudowy mieszkaniowej poprzez zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania – optymalne wyznaczanie terenów pod budownictwo,
 - rozwój usług z zakresu obsługi ruchu turystycznego,

- turystyczne wykorzystanie rzeki Zagożdżonki oraz Stawu Górnego,
- odwołanie istniejącego przed II wojną światową Stawu Dolnego w dolnej części rzeki, który poza funkcją rekreacyjną pełnił rolę zbiornika służącego poprawie warunków hydrogeologicznych,
- tworzenie warunków do rozwoju działalności rekreacyjno-wypoczynkowych,
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego;

b) w sferze ładu przestrzennego i ochrony środowiska:

- zapewnienie ładu przestrzennego poprzez estetyzację zabudowy, dążenie do koncentracji zabudowy i załudnienia oraz ograniczanie ich rozproszenia,
- kształtowanie kierunków rozwoju gospodarczego adekwatnych do uwarunkowań przyrodniczych,
- ochrona istniejących zasobów środowiska,
- maksymalna ochrona i utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu gruntów leśnych, z uwagi na ich znaczenie ekologiczne i gospodarcze, a w przypadku realizacji inwestycji gospodarowanie terenami leśnymi zgodnie z racjonalną gospodarką leśną,
- poprawa stanu środowiska poprzez uporządkowanie zagospodarowania strefy przybrzeżnej zbiorników wodnych,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, wprowadzanie proekologicznych technologii grzewczych,
- ograniczanie negatywnego oddziaływania prowadzonych działalności i istniejącego zainwestowania (mieszkaniowego, usługowego, produkcyjnego, związanego z gospodarką rolną) na środowisko i zdrowie ludzi,
- ochrona wartości zasobów dziedzictwa kulturowego,
- c) w sferze infrastruktury technicznej i komunikacyjnej – modernizacja i rozbudowa dróg gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich.

Podstawą osiągnięcia celów polityki przestrzennej i określenia kierunków rozwoju przestrzennego jest wykorzystanie uwarunkowań wynikających ze środowiska przyrodniczego i kulturowego, położenia i powiązań zewnętrznych oraz dotychczasowego zainwestowania i zagospodarowania miasta Pionki.

Do pozytywnych elementów uwarunkowań rozwoju miasta Pionki należą:

- istniejący układ komunikacyjny,
- korzystne, bliskie położenie w stosunku do miasta Radom,
- przechodząca przez teren miasta Pionki rzeka Zagożdżonka,
- walory krajobrazowo-turystyczne,
- zwodociagowane prawie 100% gospodarstw w gminie,
- wysoko rozwinięta infrastruktura pod przemysł i usługi,
- dostęp do ważnych elementów infrastruktury technicznej - linie energetyczne, gazociąg wysokiego ciśnienia, linia telekomunikacji międzymiejscowej, oczyszczalnia ścieków.

Szanse dla rozwoju i aktywizacji miasta Pionki stwarzają:

- efektywne wykorzystanie terenów położonych w okolicach dróg powiatowych i wojewódzkich przez inwestorów i lokalnych przedsiębiorców,
- wzrost zainteresowania społeczeństwa pozalokalnego nabywaniem działek rekreacyjnych w rejonach atrakcyjnych krajobrazowo, planowanych do zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego,
- promowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz oferty turystycznej opartej na zasobach tego dziedzictwa, w szczególności poprzez realizację projektów kulturalnych, artystycznych i interdyscyplinarnych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do rozwoju przemysłu i usług,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do rozwoju przemysłu i usług,
- istniejące rynki zbytu w sąsiednim mieście powiatowym - Radom,
- wszelkie inwestycje podkreślające indywidualność i promujące miasto, świadczące o gospodarce opierającej się na zasadach zrównoważonego rozwoju (rewaloryzacja wartości kulturowych, przyrodniczych),
- wzrost efektywności lokalnej gospodarki, rozwój lokalnej przedsiębiorczości i turystyki, rozwój infrastruktury poprawiającej atrakcyjność inwestycyjną miasta,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych, przyznających się do bardziej dynamicznego rozwoju miasta.

Aktualnie nie został sporządzony audyt krajobrazowy. W związku z powyższym w zakresie obszaru objętego studium zgodnie z Uchwałą Nr XXIII/115/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki nie uwzględnia się ustaleń audytu krajobrazowego.

3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

3.1. Obszary funkcjonalne polityki przestrzennej miasta

Rozwój miasta opierać się będzie na podstawie określonych obszarów funkcjonalnych, które zostały określone na podstawie analizy uwarunkowań fizjograficznych i przyrodniczych oraz na podstawie wyróżniających cech gospodarczych, kulturowych, infrastrukturalnych. W analizie tej wzięto pod uwagę również dotychczasowy sposób użytkowania terenów. Studium stanowi podstawę do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a integralną częścią opracowania jest rysunek studium (załącznik nr 2 i załącznik nr 3).

Podstawową zasadą przy ustalaniu obszarów, które mogą być przeznaczone do zabudowy winna być jej koncentracja w ramach istniejącej sieci osadniczej miasta, przy ograniczeniu zabudowy rozproszonej. W pierwszej kolejności pod zabudowę - w formie zabudowy uzupełniającej - powinny być przeznaczone tereny niezabudowane położone w obrębie obecnej, zwartej zabudowy miasta, położone przy istniejących ciągach komunikacyjnych. Dla poszczególnych terenów określone zostały granice zwartej zabudowy wraz z możliwością wprowadzania zabudowy uzupełniającej w celu prowadzenia odpowiedniej, zorganizowanej działalności inwestycyjnej.

Podział na obszary funkcjonalne przeprowadzono opierając się na następujących kryteriach szczegółowych:

- morfologia terenu i uwarunkowania przyrodnicze;
- charakter dotychczasowego użytkowania terenu, w tym zwłaszcza rodzaj i intensywność produkcji rolniczej, udział i wielkość kompleksów leśnych;
- charakter sieci osadniczej, w tym zwłaszcza potencjał demograficzny i zdolność do obsługi ludności;
- predyspozycje dla dalszego rozwoju, w tym zwłaszcza: możliwość wprowadzania i wznaciania dodatkowych funkcji;
- możliwość i zasadność rozwoju przestrzennego jednostek osadniczych;
- zalecenia dotyczące załaskania gruntów o małej przydatności rolniczej;
- możliwość i zasadność rozwoju ekologicznego systemu obszarów chronionych.

W obszarze miasta wyróżniono następujące obszary funkcjonalne:

- tereny zabudowy mieszkaniowej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej,
- tereny infrastruktury technicznej,
- tereny usług turystycznych, sportu i rekreacji,
- tereny zieleni urządzonej,
- tereny ogrodów działkowych,
- tereny zieleni nieurządzonej,
- tereny lasów,
- tereny cmentarzy,
- tereny wód powierzchniowych,
- tereny rolne.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania w poszczególnych terenach funkcjonalnych

3.1.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej

Tereny zabudowy mieszkaniowej obejmują przede wszystkim obszary zwartej zabudowy położone na terenie miasta Pionki. Studium określa na tych terenach rozwój intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnych.

W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz utrzymanie, uzupełnienie, rozbudowę i przebudowę zabudowy zagrodowej.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 30% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;

- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 70% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.

3.1.2. Tereny zabudowy usługowej

Tereny zabudowy usługowej obejmują istniejące i projektowane tereny usług, w tym budynki konferencyjno-szkoleniowe (z częścią biurową, noclegową oraz rekreacyjną), handlu, administracji, sportu, zdrowia, oświaty, kultury, kultu religijnego, transportu. Dopuszcza się możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lub bez usług lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Określa się następujące wytyczne do planów miejscowych:

- adaptuje się istniejące zainwestowane zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej;
- dopuszcza się wydzielenie parkingu samochodów osobowych oraz realizację obiektów małej architektury i zieleni ozdobnej, nawierzchnię parkingu należy wykonać z materiałów uniemożliwiających wnikanie substancji ropopochodnych do gruntu;
- dopuszcza się dotychczasowy sposób wykorzystania istniejącego zainwestowania o ile jego uciążliwość nie przekracza poza granice działki.

3.1.3. Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

W studium wyznacza się tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Dopuszcza się na nich możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lub bez usług lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Określa się następujące wytyczne do planów miejscowych:

- adaptuje się istniejące zainwestowane zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy;

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej;
- dopuszcza się wydzielenie parkingu samochodów osobowych oraz realizację obiektów małej architektury i zieleni ozdobnej, nawierzchnię parkingu należy wykonać z materiałów uniemożliwiających wnikanie substancji ropopochodnych do gruntu;
- dopuszcza się dotychczasowy sposób wykorzystania istniejącego zainwestowania o ile jego uciążliwość nie przekracza poza granice działki.

3.1.4. Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej

Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej obejmują obszary pod wielofunkcyjny rozwój terenu w postaci lokalizacji zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej. Dopuszcza się możliwość budowy i rozbudowy obiektów służących obsłudze zakładów produkcyjnych takich jak hotele robotnicze (miejscza zamieszkania zbiorowego z pokojami noclegowymi dla pracowników zakładów) oraz realizację indywidualnych rozwiązań związanych z oczyszczaniem ścieków pochodzących z zakładów. W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu. W zakresie ochrony środowiska postuluje się wprowadzenie w granicy przedmiotowych terenów, zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji.

Przyjmuje się następujące ogólne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- lokalizację nowych zakładów produkcyjnych z zachowaniem istniejących uwarunkowań fizjograficznych, z stosowaniem rozwiązań technicznych minimalizujących ujemne skutki prowadzonej działalności na środowisko oraz z tworzeniem lub zachowywaniem naturalnych izolacji poszczególnych form zagospodarowania przestrzennego od terenów przyległych;
- wprowadzenie w granicy terenów zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji;

- możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 50% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 50% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.

Budowa nowych zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia występowania poważnych awarii lub rozbudowa istniejących jest dopuszczalna pod warunkiem, że będzie miała jak najmniejszy negatywny wpływ na zdrowie ludzi, w tym wystąpienia poważnych awarii.

Lokalizując zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnych awarii lub obszary wrażliwe na oddziaływanie poważnych awarii (osiedla mieszkaniowe, obiekty użyteczności publicznej, budynki zamieszkania zbiorowego, obszary upraw wieloletnich, drogi krajowe, linii kolejowych o znaczeniu państwowym) należy zachować bezpieczną odległość między tymi zakładami oraz między tymi zakładami a wymienionymi obszarami wrażliwymi.

Na terenach zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej, wyłączenie na obszarach objętych uchwałą Nr XLV/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pronit” dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.

Jednocześnie wyznacza się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, która zamyka się w granicach obszaru objętego uchwałą Nr XLV/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pronit”.

3.1.5. Tereny infrastruktury technicznej

Tereny infrastruktury technicznej obejmują obszary obsługi mieszkańców w zakresie kanalizacji, gospodarowania odpadami, energii elektrycznej, gazownictwa, wodociągów, telekomunikacji, ciepłownictwa. Na przedmiotowym terenie dopuszcza się niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych obszarów urządzenia infrastruktury technicznej i

komunikacji. Zakazuje się lokalizacji wszelkich obiektów niezwiązanych z funkcją obsługi technicznej i usług z nimi związanych.

Wszystkie obiekty obsługi technicznej miasta, a w szczególności wodno-kanalizacyjne, energetyczne, ciepłownicze w tym obiekty kubaturowe i budowle lokalizowane na innych terenach funkcjonalnych należy realizować zgodnie z opracowaniami dotyczącymi rozwoju infrastruktury technicznej.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 5% - max. 95% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 5% - max. 95% powierzchni działki budowlanej.

3.1.6. Tereny usług turystycznych, sportu i rekreacji

Tereny usług turystycznych, sportu i rekreacji obejmują istniejące i potencjalne obszary rozwoju ww. funkcji, które są zlokalizowane na terenach atrakcyjnych krajoobrazowo. Poza istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną, rekreacyjną oraz usługową dopuszcza się zabudowę rekreacyjną, obiekty sportu, usługi nieucieczkowe (w tym agroturystykę), które wzbogacą i uatrakcyjnią warunki zamieszkania i przebywania na tym terenie. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jako funkcji uzupełniającej. Dopuszcza się uzupełnianie i przekształcanie istniejącej zabudowy w funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego. Ponadto należy chronić środowisko przyrodnicze poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni strefy oraz odpowiednie uzbrojenie terenu przed realizacją nowych inwestycji. Projektowana zabudowa powinna charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi i harmonizować z otoczeniem poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów biologicznie czynnych, wykorzystywanie naturalnych materiałów budowlanych m.in. kamień, drewno, a także komponowanie obiektów kubaturowych w istniejącą zieleni leśną i zadrzewienia przy zachowaniu przepisów p.poz. W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- adaptując się istniejące zainwestowane zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 30% - max. 60% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 40% - max. 70% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.

3.1.7. Tereny zieleni urządzonej

Tereny zieleni urządzonej zlokalizowane w obrębie istniejących i projektowanych skwerów i parków warunkują przynależność danych terenów do przestrzeni publicznych. Ogólnodostępny charakter oraz reprezentacyjna funkcja powodują konieczność zwrócenia szczególnej uwagi w czasie ich urządzania. W procesie przekształceń należy zachować i silnie wyeksponować wartości kulturowe danych terenów w celu umocnienia poczucia lokalnej więzi społecznej.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego;
- dopuszcza się lokalizację zabudowy usługowej z zakresu zdrowia, sportu i rekreacji, kultury oraz transportu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się obiekty małej architektury;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 50% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 80% powierzchni działki budowlanej.

3.1.8. Tereny ogrodów działkowych

Na terenach ogrodów działkowych dopuszcza się zagospodarowanie terenu związane z wypoczynkiem i rekreacją. Dopuszcza się realizację m.in.: urządzeń i budynków takich jak altana, szklarnia, zbiorniki wodne (basen, brodzik, oczko wodne).

Na terenach ogrodów działkowych przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 80% powierzchni działki budowlanej.

3.1.9. Tereny zieleni nieurządzonej

Tereny zieleni nieurządzonej obejmują istniejące tereny zadrzewione oraz tereny roślinności trawiastej. Obowiązują następujące ustalenia:

- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej i dróg;
- obowiązuje pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu z jednoczesnym dopuszczeniem wprowadzenia zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tj. ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, oświetlenie;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 1% - max. 50% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 99% powierzchni działki budowlanej.

3.1.10. Tereny lasów

Objemują istniejące i projektowane kompleksy leśne, których zasady zagospodarowania są określone poprzez plany urządzania lasów i operaty urzędzeniowe lasu. Z uwagi na leśny sposób użytkowania gruntów obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej. Obowiązują następujące ustalenia:

- obowiązek adaptacji istniejącej zabudowy i dopuszczenie lokalizacji nowej na podstawie przepisów odrębnych;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej i dróg oraz zabudowy dopuszczonej na podstawie przepisów odrębnych;
- obowiązuje pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu z jednoczesnym dopuszczeniem wprowadzenia zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, oświetlenie;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 1% - max. 50% powierzchni działki budowlanej.

- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 99% powierzchni działki budowlanej.

3.1.11. Tereny cmentarzy

Na terenach cmentarzy obowiązują następujące ustalenia:

- dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej, związanej z podstawową funkcją terenu (kaplice, kolumbaria) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki);
- wokół cmentarzy czynnych należy lokalizować zabudowę zaplecza obsługi cmentarza (domy pogrzebowe, zakłady kamieniarskie, parkingi, handel);
- dla obiektów zabudowlanych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabudowlanych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub ucyfelenienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;
- dla cmentarzy czynnych utrzymanie stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 5% - max. 90% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 10% - max. 95% powierzchni działki budowlanej.

3.1.12. Tereny wód powierzchniowych

Obowiązuje zakaz zabudowy poza obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce wodnej. W obrębie linii brzegowej jezior, które są wykorzystywane na cele turystyczne i rekreacyjne dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego (płaz, pomostów, urządzeń wodnych). Przy realizacji w/w inwestycji należy uwzględnić zasady ochrony środowiska przyrodniczego.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 1% - max. 50% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 99% powierzchni działki budowlanej.

3.1.13. Tereny rolne

Tereny rolne zajmują niewielki obszar miasta. Obejmują gleby niższych klas bonitacyjnych (klasy V i VI). W Studium dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz utrzymanie, rozbudowę i przebudowę zabudowy zagrodowej oraz zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa. Przy zalesianiu gruntów rolnych należy dążyć do tworzenia zwartej kompleksów leśnych. Unikać zalesiania niewielkich działek znajdujących się w dużej odległości od istniejących kompleksów. Dopuszcza się lokalizację w uzasadnionych przypadkach budynków usługowych i produkcyjnych, które będą stanowić uzupełnienie istniejącej zabudowy. Należy dążyć do podnoszenia poziomu organizacji produkcji rolnej oraz rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach niskotowarowych.

W ramach terenów rolnych mogą występować również pojedyncze kompleksy leśne, które nie zostały wyróżnione na rysunku studium. W przypadku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy dokonać szczegółowej analizy ewidencji gruntów i wyróżnić pojedyncze kompleksy leśne spośród gruntów rolnych.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 70% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 30% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- adaptuje się istniejącą zabudowę do nowych warunków zabudowy, z uwzględnieniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków mieszkalnych i gospodarczych, z jednoczesnym porządkowaniem istniejącej zabudowy i jej uzupełnianiem;
- możliwość realizacji urządzeń i budowli służących gospodarce rolnej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.

Ogólne warunki zagospodarowania w poszczególnych terenach funkcjonalnych:

Przed przystąpieniem do zagospodarowania poszczególnych terenów funkcjonalnych wskazane jest wykonanie rozpoznania przyrodniczego w związku z położeniem miasta Pionki w zasięgu obszarów objętych ochroną. Pod uwagę należy brać m.in. warunki hydrologiczne i hydromorfologiczne zbiorników, strefy ochronne z zakazem zabudowy oraz odpowiednie wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony danego obszaru.

Dotyczy to przede wszystkim prac związanych ze sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny zawierać zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz uwzględniać różny ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.2. Obszary wskazane do objęcia zakazem i ograniczeniami zabudowy i zagospodarowania na podstawie przepisów odrębnych

Obszary o ograniczonym sposobie użytkowania na terenie miasta Pionki:

- strefy ochronne cmentarzy (50 m),
- strefy ochronne cmentarzy (150 m),
- strefy ochronne ujęć wody (pośrednie),
- strefa sanitarna od schroniska dla zwierząt,
- Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Kozienicka (kod obszaru PLB140013),
- Obszar Specjalnej Ochrony - Puszcza Kozienicka (kod obszaru PLH140035),
- Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- Rezerwat - Pionki wraz z otuliną,
- użytki ekologiczne,
- strefa powierzchni ograniczających wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w rejonie lotnika Radom-Sadków,
- wody powierzchniowe,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny lasów.

Obszary wyłączone z zabudowy na terenie miasta Pionki:

- strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych,
- strefy ochrony wzdłuż dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, gazociągów i sieci wodno-kanalizacyjnych.

3.3. Dopuszczalny zakres zmian

Dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium zmiany zasięgu przestrzennego terenów określających kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz zmiany w zakresie ustaleń dla poszczególnych terenów w planach miejscowych w stosunku do ustaleń studium, pod warunkiem zachowania zgodności z określonymi w niniejszym studium celami rozwoju, w następujących sytuacjach:

- konieczności realizacji inwestycji celu publicznego,
- konieczności dostosowania granic poszczególnych terenów do istniejącej rzeźby terenu - dopuszcza się korektę zasięgu terenów wyznaczonych w studium o nie więcej niż 40 m,
- konieczności dostosowania granic poszczególnych terenów ustalonych w studium do zmian w przepisach odrębnych, przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz dobudowy zabudowy gospodarczej i garaży w przypadkach, gdy nie ma możliwości zachowania ustaleń dla poszczególnych typów terenów z przyczyn technicznych,
- w przypadku nie uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne pozostawienie w planie obecnego przeznaczenia jako gruntów rolnych lub leśnych - będzie zgodne z ustaleniami Studium.

Ponadto:

- we wszystkich terenach, dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium, wyznaczenie w planach miejscowych niewyznaczonych w studium sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium, wyznaczenie w planach miejscowych innych niż określone w studium kierunków rekultywacji,
- dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium, załusanie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa. Aby zapobiec przekształceniu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony, przed przystąpieniem do prac, wskazane jest wykonanie rozpoznania przyrodniczego w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na w/w obszary,
- we wszystkich terenach dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium wyznaczenie w planach miejscowych niewyznaczonych w studium dróg publicznych i wewnętrznych,
- dopuszcza się w planach miejscowych, jako zgodne z ustaleniami studium wyznaczenie ścieżek rowerowych,
- we wszystkich terenach, w których dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się, jako zgodne z ustaleniami studium lokalizowanie budynków mieszkań socjalnych,
- należy z granic stref zabudowy wykluczyć obiekty, które mogą być szkodliwe dla zdrowia ludzi (np.: wysokotowarowe fermy hodowlane, uciążliwe zakłady przetwórstwa rolnospożywczego). Dopuszcza się lokalizację tych obiektów poza wyznaczonymi strefami zabudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi,

- nakazuje się utrzymanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych przez właścicieli gruntów, w granicach których się znajdują.

4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

4.1. Ogólne cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska

Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie. Ogół tych działań będzie korzystnie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców, a poprzez zwiększenie ogólnej atrakcyjności turystycznej miasta przyspieszy rozwój aktywności związanych z obsługą ruchu turystycznego.

Jako podstawowy cel ekologiczny na obszarze miasta Pionki przyjmuje się ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego w celu poprawy jakości życia mieszkańców oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego miasta.

Do celów i priorytetowych działań ekologicznych zaliczono:

1) zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego:

- ochrona powietrza:
 - termomodernizacja obiektów w celu oszczędności energii cieplnej,
 - modernizacja lub wymiana istniejących źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na nowoczesne kotły opalane paliwem gazowym, płynnym lub biomasą,
- ochrona przed hałasem:
 - należy dążyć do poprawy istniejącego stanu zgodnie z obowiązującymi standardami, na etapie planowania, projektowania i eksploatacji systemu transportowego,
 - należy zmodernizować ulice i stosować takie rozwiązania techniczne jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu lub ekrany akustyczne,
 - zwiększanie konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego,
 - budowa ciągów pieszo – rowerowych;
- ochrona powierzchni ziemi:

- prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi oraz utrzymanie jakości gleby i ziemi na istniejącym poziomie, a w przypadku przekroczenia wymaganych standardów doprowadzenie ich jakości (poprzez działania rekultywacyjne) co najmniej do wymaganej,
- monitorowanie stanu środowiska,
- ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania,
- zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem archeologicznych dóbr kultury, poprzez ustalenia opisane w rozdziale ochrony wartości kulturowych,
- bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku;

2) właściwa gospodarka wodno – ściekowa w celu ochrony wód:

- właściwa gospodarka ściekowa:
 - modernizacja i usprawnienie funkcjonowania oczyszczalni ścieków,
 - budowa urządzeń oczyszczających wody deszczowe wprowadzane siecią kanalizacyjną do odbiorników,
 - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie;
- zaopatrzenie w wodę:
 - rozbudowa sieci wodociągowej,
 - sukcesywna wymiana i renowacja wyeksploatowanych odcinków sieci wodociągowej,
 - modernizacja i renowacja ujęć oraz stacji uzdatniania wody zgodnie z przepisami odrębnymi;
- właściwa gospodarka wodna:
 - renaturalizacja rzek,
 - inwentaryzacja, odbudowa oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracji,
 - wdrażanie programu redukcji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rolniczych;
- 3) rozwój obszarów zielonych:
 - ochrona zasobów przyrody:
 - nadzór nad gospodarką leśną,
 - dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych najniższych klas bonitacyjnych,

- prowadzenie zalesienia równoległe z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów,
 - bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych,
 - objęcie ochroną enklaw leśnych, terenów bagiennych oraz mokradel;
- 4) gospodarka odpadami i zmniejszenie zagrożenia ekologicznego:
- gospodarka odpadami:
 - prowadzenie działalności edukacyjnej;
 - dofinansowanie usuwania azbestu;
- zmniejszenie zagrożenia ekologicznego:
- zwiększenie bezpieczeństwa przewozów substancji niebezpiecznych przez kontrole przewozów i stanu technicznego,
 - preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych;
- 5) edukacja ekologiczna:
- propagowanie modelu trwałego i zrównoważonego rozwoju,
 - promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych o charakterze cyklicznym: organizowanie konkursów ekologicznych dla szkół i mieszkańców miasta,
 - rozwój zagospodarowania edukacyjnego i turystycznego obszarów leśnych (ścieżki edukacyjne, szlaki, tablice informacyjne),
 - wspomaganie prowadzenia edukacji ekologicznej przez samorządy i lokalne organizacje pozarządowe, wspieranie szkolnych kół zainteresowań, konkursów ekologicznych,
 - wspieranie działań stowarzyszeń w zakresie edukacji ekologicznej;
- 6) gospodarczy i rolniczy rozwój regionu z zachowaniem zasad trwałego rozwoju:
- rozwój rolnictwa ekologicznego – promowanie rolnictwa ekologicznego,
 - wdrażanie programów rolno – środowiskowych,
 - rozwój bazy turystycznej,
 - monitoring ruchu turystycznego,
 - bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych poprzez właściwą politykę gospodarki przestrzennej.

Ponadto do działań minimalizujących zagrożenia środowiska zaliczono:

- dostosowanie struktur obszarów wiejskich i rolnictwa w związku z naszą obecnością w Unii Europejskiej z zachowaniem regionalnego charakteru produkcji rolniczej;
 - racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych w zlewniach, w tym zmniejszenie zużycia wody podziemnej do celów przemysłowych;
 - zapewnienie wszystkim mieszkańcom miasta odpowiedniej jakości wody do picia;
 - poprawa dostępności komunikacyjnej wszystkich gmin powiatu oraz tworzenie warunków dla sprawnego i bezpiecznego przemieszczania się ludzi i towarów przy jednoczesnym minimalizowaniu wpływu na środowisko naturalne;
 - poprawa stanu zdrowotnego lasów prywatnych.
- Wszelkie działania związane z realizacją w/w celów i priorytetowych działań ekologicznych należy poprzedzić rozpoznaniem przyrodniczym w celu zapobiegania przekształcen siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony.
- Skutki realizacji postanowień studium na środowisko będą podlegały monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważną jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.
- Warto także nadmienić, iż ewentualna realizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymaga przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko ze szczególnym uwzględnieniem celów ochronnych obszarów sieci Natura 2000.
- 4.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody**
- Na terenie miasta Pionki występują obszary objęte ochroną prawną:
- Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Kozienicka (kod obszaru PLB140013),
 - Obszar Specjalnej Ochrony - Puszcza Kozienicka (kod obszaru PLH140035),
 - Kozienicki Park Krajobrazowy,
 - Kozienicki Park Krajobrazowy - otulina,
 - Rezerwat - Pionki,
 - Rezerwat - Pionki - otulina,
 - Użytki ekologiczne,
 - Pomniki przyrody.
- Ponadto na obszarze miasta występują:

- korytarz ekologiczny,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 405 Niecka Radomska.

Wszelkie zagospodarowanie i użytkowanie w obrębie obszarów objętych ochroną regulują przepisy odrębne w tej mierze.

Obszar Specjalnej Ochrony Płaków Natura 2000 (OSO) - Ostoja Kozienicka

Ostoją Kozienicką zajmuje obszar całego miasta Pionki i została zakwalifikowana, jako obszar specjalnej ochrony płaków Natura 2000 we wrześniu 2007 r. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 68 301,2 ha. Ostoja Kozienicka znajduje się na terenie bogatym w liczne elementy rzeźby pochodzenia fluwiogłaciálnego: szeregami tarasów denudacyjnych opadających stopniowo ku dolinie Wisły, poprzedzielanych licznymi wałami wydmyowymi, pomiędzy którymi znajdują się niecki, zwykle silnie zabagnione. Wcześniej utrzymywały się tu drzewostany z klonem, jesionem, lipą, dębem i bukiem. Obecnie dominuje sosna (84%) oraz w dużo mniejszym stopniu jodła (4%). Lasy zajmują większość powierzchni obszaru. Resztę terenu pokrywają pola uprawne, łąki, pastwiska. Występują tu również interesujące połączenia torfowisk wysokich i niskich. Stosunkowo niewiele jest obszarów zurbanizowanych.

Obszar specjalnej ochrony płaków Ostoją Kozienicką jest ściślej powiązany z obszarem o znaczeniu wspólnotowym Puszcza Kozienicka PLH140035. Na terenie Ostoi występuje co najmniej 28 gatunków płaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 3 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Wykazano z tego terenu ponad 200 gatunków płaków, w tym 147 lęgowych. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków płaków: bączek (PCK), bocian czarny, kraska (PCK), lelek, stosunkowo wysoką liczebność osiągają: bąk (PCK), bocian biały, rybitwa czarna. Spośród królujących tu roślin spotkać można liczne rzadkie i chronione gatunki naczyniowych, m.in. czosnek niedźwiedzi (*Allium ursinum*), widłaki (*Lycopodium sp.*), wiele gatunków storczyków, przebiśniega (*Galanthus nivalis*), pętnika europejskiego (*Troilus europaeus*), lilie złotogłów (*Lilium martagon*), zimodziół północnego (*Linnaea borealis*) i inne.

Za najważniejsze zagrożenia tu występujące uznano w części wschodniej analizowanych terenów utratę siedlisk np. poprzez wyćinkę lasu, a w części zachodniej działania związane z funkcjonowaniem zakładów przemysłowych. Optymalne warunki żerowiskowe i siedliskowe zapewnić będzie właściwa gospodarka leśna na tych terenach, zapewniająca utrzymanie właściwych proporcji między wiekiem drzewostanów i obecnością martwych drzew.

Lasy prywatne spełniają głównie funkcje gospodarcze oraz mają znaczenie siedliskowe adekwatne do ich kondycji i kompleksowej powierzchni, poprzez wpływ korzystny na klimat lokalny, warunki glebowe, stosunki wodne i równowagę biologiczną w środowisku przyrodniczym. Lasy stanowią szczególnie element środowiska przyrodniczego. Spełniają one wielorakie funkcje: środowiskotwórcze, krajobrazowe, społeczne, przyczyniają się do zachowania równowagi ekologicznej na obszarze gminy.

Zagadnienia związane z gospodarką leśną są bardzo ważne, gdyż zwiększanie powierzchni leśnej prowadzi do:

- poprawy bilansu wodnego danego obszaru,
- przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej gleby, zwiększania bioróżnorodności terenów rolnych,
- tworzenia korytarzy ekologicznych.

Na terenie obszaru obowiązują plan zadań ochronnych na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 października 2014r. zniżającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB 140013 (Dz. Urz. Maz. z 2014r., poz. 9974).

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk - Puszcza Kozienicka

Puszcza Kozienicka zajmuje 55,02 ha powierzchni miasta Pionki i jest jednym z najmniejszych pod względem przyrodniczym kompleksem puszczańskim. O jego randze świadczy przede wszystkim wysoka różnorodność biologiczna.

Doliny puszczańskich rzek (m.in. Zagózdzonki), strumieni i okresowych, bezimiennych cieków porastają łęgi olszowo-jesionowe. Występujące w Puszczy Kozienickiej bory sosnowe reprezentują pełną skalę zmienności uzależnioną przede wszystkim od stopnia wilgotności podłoża. W zbiorowiskach leśnych Puszczy występują drzewa w wieku od 150 do 400 lat.

Spośród zbiorowisk trawiastych do najmniejszych należą ekstensywnie użytkowane łąki świeże: raięgasowe różnicowane pod względem wilgotności i żyzności podłoża na kilka podzespólów.

Kluczowymi przedmiotami ochrony niniejszego obszaru Natura 2000 są następujące siedliska przyrodnicze: Górskie i niżowe mury bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie), Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatheron elatioris*). Zmienowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*). Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe

i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olśy źródłiskowe). Wyzymny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*). Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*).

W obszarze Puszczy stwierdzono występowanie 59 gatunków ssaków. Puszczańskie rzeki zasiedlają stabilne populacje bobra i wydry. Tutejsza populacja popielic *Glis glis*, gatunku wymienionego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt jest bardzo liczna i posiada jeden z najwyższych w kraju wskaźników zagęszczenia osobników / 1 ha lasu. Interesującymi ssakami są tu również - orzesznica *Muscardinus avellamaris* oraz smuka *Sciasta betulina* - bardzo rzadki gatunek borealny. Okresowo pojawiają się tutaj migrujące wilki *Canis lupus*. Osobliwością tego obszaru jest populacja żółwia błotnego. Stwierdzono tu 16 spośród 17 gatunków nietoperzy występujących w Polsce niżowej. Świat bezkręgowców jest tu niezwykle bogaty. Na terenie Puszczy Kozienickiej stwierdzono występowanie 295 gatunków grzybów wielkoowocnikowych.

W lasach obserwuje się postępujący proces regeneracji zniszczonych w przeszłości fitocenozy leśnych. Spontaniczne zjawiska renaturalizacji drzewostanów, polegające na odbudowie struktury w zaburzonych zbiorowiskach zachodzą przede wszystkim w różnych postaciach grądów i tęgów.

Do najważniejszych zagrożeń ekosystemów obok odwodnienia siedlisk należą: niektóre skutki przeszłej gospodarki leśnej, urbanizacja dolin rzecznych, wkraczanie gatunków obcych geograficznie, fragmentacja kompleksów oraz nadal powszechne zaśmiecanie lasów i degradacja mokradeł oraz zbyt mały udział martwego drewna stanowiącego kluczowe mikrosiedliska dla wielu gatunków grzybów, owadów i ptaków.

Badania wskazują na widoczne oznaki degeneracji zbiorowisk roślinnych na siedliskach hydro- i semihydrogenicznych, zarówno nieleśnych jak i leśnych. Najbardziej zagrożone nieodwracalnym przesuszeniem są biotopy torfowiskowe, mokrych łąk i borów bagiennych. Postuluje się przywrócenie dawnych reżimów wodnych w obiektach torfowiskowych i bagiennych.

Jednym z istotnych zagrożeń dla nieleśnych siedlisk przyrodniczych w Puszczy Kozienickiej są naturalne procesy sukcesyjne. Półnaturalne ekosystemy wywołane spod presji człowieka podlegają przemianom roślinności prowadzącym do kształtowania się zarośli, zapustów i pionierskich zbiorowisk leśnych. Powoduje to utratę właściwych cech struktury niektórych biocenozy, które powinny być poddawane ochronie czynnej.

Szczegółowej troski wymagają reszki dąbrów świetlistych, jednego z najbardziej narażonych na przekształcenia typów siedlisk leśnych. Ze względu na to, że tradycyjne formy

ochrony (np. rzetelny przyrząd) nie stanowią na ogół skutecznego narzędzia ochrony dąbrów, należałoby wdrożyć metody czynnej ochrony, polegające głównie na ograniczaniu ekspansji drzew i krzewów (Kurowski J., Andrzejewski H., Kiedrzyński M., Łuczak M. "Puszcza Kozienicka Obszarem Ochrony Siedlisk Natura 2000").

Na terenie obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 października 2014r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH 140035 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014r., poz. 9978).

Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną

Kozienicki Park Krajobrazowy został utworzony na podstawie uchwały Nr XV/70/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28 czerwca 1983r. w sprawie utworzenia Kozienickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. WNR w Radomiu, Nr 9 poz. 52 z 1983r.). Aktualnym aktem prawnym dotyczącym KPN jest rozporządzenie Nr 11 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Kozienickiego Parku Krajobrazowego imienia Profesora Ryszarda Rzęby (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 75, poz. 1980 z 9 kwietnia 2005r.). Powierzchnia Parku wynosi 26 233,83 ha a powierzchnia otuliny Parku – 36 009,62 ha. Granice otuliny sięgają Głowaczowa, Bąkowca. Jedni Letnisko. Jastrzębi tworząc zamknięty obszar. Pionki są zlokalizowane wewnątrz otuliny, lecz teren miasta na południe od torów kolejowych jest w całości wyłączony z granic Parku i z otuliny. Północna część Pionek należy w części do otuliny, gdzie granicę stanowią ulice Partyzantów, Leśna, granica lasu oraz torry kolejowe, a pozostały obszar miasta to teren Parku Krajobrazowego. Powierzchnia Parku na terenie miasta wynosi 607,07 ha a powierzchnia otuliny – 300 ha. Obszar otuliny charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowymi, zróżnicowaną rzeźbą terenów, przepływają tam rzeki Leniwą i Zagóździonką wraz z dopływami, którym towarzyszą rozległe przestrzenie łąk, rozproszone zadrzewienia i zakrzaczenia.

Występuje tu 40 gatunków roślin chronionych. Ze zwierząt występują m. in. łosie, jelenie, samy, dziki, borsuki, lisy, bobry i rzadkie gatunki ptaków: bocian czarny, orlik krzykliwy, kraska. Do terenów wskazanych do ochrony należy dolina Zagóździonki, 100 metrowy pas przybrzeżnych terenów otwartych zbiorników wodnych przeznaczonych na cele ogólnodostępne (trasy spacerowe itp.) chroniony przed wznoszeniem obiektów i urządzeń niezwiązanych z zagospodarowaniem rekreacyjnym i emitujących hałas. Lasy w obrębie Pionek podlegają ochronie na podstawie przynależności do KPN i ze względu na położenie w granicach administracyjnych miasta.

Celami szczegółowymi ochrony K.P.K. są:

- zachowanie charakterystycznego lokalnego krajobrazu przyrodniczo-geograficznego Puszczy Kozienickiej, z bogatymi drzewostanami mającymi w dużej części charakter zbliżony do naturalnego tworzonymi między innymi przez występujące na granicy zasięgu jodłę, buk i jawor;
- zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- zachowanie cennych z punktu widzenia różnorodności biologicznej obszarów ekotonowych na pograniczu obszarów leśnych i nieleśnych, w tym zwłaszcza dolin rzecznych, mokradeł i łąk;
- dążenie do uzyskania zgodności struktury ekosystemów leśnych (w tym składu gatunkowego drzewostanów) z uwarunkowaniami siedliskowymi.

Rezerwat przyrody Pionki wraz z otuliną

Rezerwat Pionki został ustanowiony na podstawie zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 marca 1982r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1982r. Nr 10, poz. 74). Aktualnym aktem prawnym dotyczącym rezerwatu jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2017r. w sprawie rezerwatu przyrody Pionki (Dz. Urz. Wój. Maz. z 2018 r., poz. 3971).

Na terenie rezerwatu obowiązują również Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Pionki (Dz. Urz. Wój. Maz. z 2018 r., poz. 71).

Celem ochrony rezerwatu Pionki jest zachowanie fragmentu Puszczy Kozienickiej z wielogatunkowym drzewostanem o cechach naturalnych, z jodłą na północnej granicy zasięgu i licznymi drzewami pomnikowymi.

Rezerwat stanowi obszar lasu, o łącznej powierzchni 81,9020 ha, położony na terenie powiatu radomskiego, gminy Pionki, w województwie mazowieckim. W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka wyznaczono otulinę rezerwatu o łącznej powierzchni 43,4916 ha.

Gatunkiem panującym w drzewostanie jest tu dąb szypułkowy i bezszypułkowy. Odnawia się także pokolenie jodły, która w przeszłości była tu panującym gatunkiem. Z różnorodności zielnej spotkać tu można: widłaki (goździsty i jaluwcowaty), lilie złotogłów,

konwalie majową, zawilca gajowego i przylaszczkę pospolitą. Występują tu także rzadkie gatunki ptaków: dzięcioł średni i czarny, gili, puszczyk i paszot.

Użytki ekologiczne

Na terenie Miast Pionki znajdują się trzy użytki ekologiczne:

- **nr 59** - bagno nad strumieniem Żurawik o powierzchni 1,27 ha,
- **nr 76** - bagno o powierzchni 1,29 ha,
- **nr 78** - bagno z pojedynczymi obszarami o powierzchni 2,59 ha.

Wyżej wymienione użytki ekologiczne zostały utworzone na podstawie rozporządzenia Nr 50 Wojewody Radomskiego z dn. 27.11.1995 w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Wój. Radom. z dnia 28.12.1995r., Nr 28, poz. 769). Aktualnym aktem prawnym jest rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dn. 13.07.2007 zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Wój. Maz. z dn. 19.07.2007 Nr 138, poz. 3651).

Pomniki przyrody

Na terenie miasta znajduje się 19 pomników przyrody ożywionej. Poniżej lista obiektów została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody na terenie Miasta Pionki.

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia	Opis pomnika przyrody	Opis lokalizacji	Forma własności
1.	Grupa drzew - rząd Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 325 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
2.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 260 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
3.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 260 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
4.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 370 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
5.		30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 300 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Rosline przy ul. Fabrycznej w m. Pionki	Gmina Miasto Pionki
6.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 370 cm,	Tereny leśne	Nadleśnictwo Kozienice w

			okazała równomiernie rozwinięta korona		Pionkach
7.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 340 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
8.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 430 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
9.	Robinia akacja	30-12-1994	Robinia akacja (Robinia pseudoacacia), o obwodzie 315 cm,	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
10.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 330 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
11.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 305 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
12.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 420 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
13.	Dąb bezszypułkowy	30-12-1994	Dąb bezszypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 355 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
14.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 435 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
15.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 300 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
16.	Dąb szypułkowy	30-12-1994	Dąb szypułkowy (Quercus robur), o obwodzie 300 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
17.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Grab zwyczajny (Carpinus betulus), o obwodzie 200 cm i 180 cm (dwupłowy)	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
18.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Grab zwyczajny (Carpinus betulus), o obwodzie 190 cm	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach
19.	Grab zwyczajny	30-12-1994	Grab zwyczajny (Carpinus betulus), o obwodzie 225 cm	Tereny leśne	Nadlesnictwo Kozienice w Pionkach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Pionkach

Natura 2000 – Europejska Sieć Ekologiczna

Jest to kompleksowa sieć obszarów chronionych o znaczeniu europejskim stanowiąca główne narzędzie realizacji polityki ochrony UE. Tworzona jest w oparciu o dwie podstawowe Dyrektywy Rady – 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa siedliskowa) oraz Dyrektywa Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa „ptasia”). Na podstawie Dyrektyw utworzono ekologiczną sieć Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO) oraz Obszarów Specjalnej Ochrony (OSO).

Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne są ważnym elementem sieci Natura 2000 gdyż umożliwiają przemieszczanie się organizmów między siedliskami. W skutek działalności człowieka dawniej bardzo rozległe siedliska zwierząt i roślin zostały rozdrobnione i często izolowane. Z tego też względu w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju gatunku umożliwiania mu zdobycia pożywienia, ustanowienia terytorium, znalezienia partnera do rozrodu czy umożliwienia ucieczki przed drapieżnikami jak i zdarzeniami losowymi typu pożar niezbędne jest połączenie siedlisk terenami umożliwiającymi bezpieczne przemieszczanie się zwierząt, czyli liniowymi pasami lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami, które poza możliwościami przemieszczania się dadzą zwierzętom niezbędne schronienie oraz dostęp do pożywienia. Szerokość korytarza musi być uzależniona od gatunku, dla którego został stworzony. Zazwyczaj większe potrzebują szerszych korytarzy niż gatunki mniejsze. Szerokość i typ korytarza uwzględniać musi także typ przemieszczeń, który ma umożliwić. Przykładowo, połączenie, stworzone w celu pokonywania krótkich dystansów przez mobilne zwierzęta, musi zapewnić jedynie osłonę i niezbędną przestrzeń. Natomiast korytarz umożliwiający rozproszenie gatunku w większej skali musi zapewnić również schronienie do odpoczynku oraz pokarm.

Przez teren Miasta Pionki przebiega korytarz ekologiczny - Dolina Pilicy Północny.

Do najważniejszych funkcji korytarzy zalicza się:

- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwienie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi, a co za tym idzie, zwiększenie prawdopodobieństwa kolonizacji izolowanych płatów;
- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk zapobiegające utracie
- różnorodności genetycznej oraz przeciwdziałające depresji wsobernej;
- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów dogodnych siedlisk, wskutek zachowań terytorialnych.

Obecnie doceniona została rola korytarzy ekologicznych oraz szeroko pojęta idea łączności ekologicznej w ochronie dzikich gatunków zwierząt. Właściwie zaprojektowana sieć obszarów chronionych powinna uwzględniać także korytarze ekologiczne łączące ze sobą obszary przyrodniczo cenne.

W Polsce korytarze ekologiczne nie są włączone do krajowego systemu obszarów chronionych. Prawo polskie odnosi się jedynie bardzo generalnie do ochrony korytarzy ekologicznych w zapisach ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. oraz nakazuje uwzględnianie potrzeb zachowania łączności ekologicznej przy sporządzaniu decyzji środowiskowej dla inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko (m.in. Bar & Jendroška 2010).

4.3. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego należy dążyć do:

- **zachowania wartości oraz ciągłości powiązań przyrodniczych i ich różnorodności w procesie planistycznym poprzez:**
 - ograniczenie lokalizacji wszelkiego rodzaju obiektów kubaturowych na terenach o trudnych warunkach geotechnicznych (tereny podmokłe, skarpy, doliny),
 - unikanie przerywania podczas inwestycji naturalnych ciągów wodnych,
 - nawiązanie do struktur terenowych podczas projektowania terenów komunikacyjnych;
- **poprządkowanie zagospodarowania terenów pod potrzeby prawidłowego funkcjonowania środowiska:**
 - proces budowlany, prace ziemne przeprowadzać w sposób skoordynowany w celu uniknięcia przesuszania terenu i zmniejszenia erozji;
- **ograniczenia takich uciążliwości jak emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, nadmiernego poboru wody, niezgodnego z przepisami sposobu gromadzenia ścieków:**
 - ograniczenie poboru z indywidualnych ujęć wody,
 - ochrona i wykorzystanie naturalnych zagłębiń terenu, zwłaszcza podmokłych, istniejących stawów, starorzeczy oraz budowa sztucznych zbiorników wodnych do retencjonowania wód w tym podczyszczonych ścieków deszczowych i roztopowych,

- zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji,
- nakłady inwestycyjne na infrastrukturę techniczną: likwidacja bezodpływowych zbiorników do gromadzenia ścieków, rozbudowa systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- budowa ekranów akustycznych w celu minimalizacji zagrożenia hałasem,
- ograniczenie działań związanych z wytwarzaniem pól elektromagnetycznych,
- ochrona czystości rzek,
- usprawnienie systemu melioracji wodnych,
- ograniczać lokalizację (przede wszystkim na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz o znacznym udziale tej zabudowy) obiektów wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza – głównego źródła emisji ze źródeł technologicznych (zanieczyszczenia powodowane głównie przez zły stan techniczny zabezpieczeń),
- stopniową eliminację nieekologicznych źródeł ciepła (głównie z sektora komunalno – bytowego) powodujących tzw. rozproszoną emisję niską na rzecz ucieplowania obszarów zwartej zabudowy w oparciu o sieć lokalnych systemów centralnego zaopatrzenia w ciepło, ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących: energię elektryczną, olej niskosiarkowy lub odnawialne źródła energii czy spalanie biomasy;
- **ochrona dziedzictwa przyrodniczego i regionalne użytkowanie zasobów przyrody:**
 - ochrona terenów wodno – błotnych,
 - poprawa stanu czystości wód powierzchniowych,
 - ochrona i renaturalizacja ciągów i połączeń ekologicznych,
 - określenie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów wrażliwych na antropopresję,
 - traktowanie lasów, jako najważniejszego składnika równowagi ekologicznej i krajobrazu miasta,
 - zalesienia najsłabszych gleb,
 - w celu poprawy oraz ochrony stanu czystości wód powierzchniowych należy stosować m.in. Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej,
 - zachowanie bogactwa i różnorodności krajobrazowej poprzez pozostawienie śródłądowych łąk, bagien, nieużytków i innych otwartych powierzchni,

- **ochrona powierzchni ziemi:**

- rekultywacja obszarów zdegradowanych i zdewaslowanych (zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska),
 - racjonalne gospodarowanie gruntami (poprzez ustalenia opisane przy kierunkach zmian w przeznaczeniu terenów),
 - zachowanie wartości przyrodniczych (poprzez ustalenia opisane w punktach powyżej),
 - zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania (poprzez ustalenia opisane przy kierunkach zmian w przeznaczeniu terenów),
 - ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania,
 - utrzymanie jakości gleby i ziemi na istniejącym poziomie, a w przypadku przekroczenia wymaganych standardów doprowadzenie ich jakości (poprzez działania rekultywacyjne) co najmniej do wymaganej,
 - zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem dóbr kultury, poprzez ustalenia opisane w rozdziale ochrony wartości kulturowych,
 - wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, pasa zieleni izolacyjnej, celem eliminacji zwiększonej erozji gleb,
 - zmniejszenie ryzyka skażenia gleby poprzez ograniczanie lokalizacji zakładów, wymagających pozwolenia na wywarzanie, gromadzenie i/lub transport odpadów oraz zakładów wymagających opracowania Programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
 - bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku;
- **dla charakterystycznych form ukształtowania terenu – ekspozycyjnych i identyfikowalnych w krajobrazie miasta obowiązują następujące zasady ochrony:**
 - zachowanie ukształtowania naturalnych form rzeźby terenu za wyjątkiem potrzeb wynikających z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych (w tym drogowych) służących obsłudze mieszkańców,
 - zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających naturalne formy rzeźby terenu i obniżających walory krajobrazowe, za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym, z utrzymaniem, budową, odbudową urządzeń wodnych oraz przedsięwzięć infrastrukturalnych (w tym drogowych) służących obsłudze mieszkańców,

- zachowanie skarpy poprzez zakaz wprowadzania nowej zabudowy oraz wytyczania nowych dróg prostopadłych do skarpy,
- zachowanie i ochrona roślinności utrwalającej zbocza skarpy oraz kształtowanie powiązań przyrodniczych w oparciu o formy rzeźby terenu,
- realizacja zagospodarowania z priorytetem zachowania i wyeksponowania naturalnych elementów krajobrazu w kompozycjach urbanistycznych i przestrzennych.

- **ochrona zasobów wód podziemnych:**

- budowa i rozbudowa systematyczna sieci kanalizacji, w tym
 - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych kanalizacją,
 - wspieranie i egzekwowanie programów racjonalnej gospodarki ściekowej,
 - odprowadzanie ścieków sanitarnych do istniejących i projektowanych kanalizacji, a stamtąd do oczyszczalni ścieków,
 - odprowadzanie wód deszczowych do gruntu w granicach poszczególnych działek, na terenach zabudowy mieszkaniowej o niskim i średnim wskaźniku intensywności w zależności od warunków gruntowo-wodnych,
 - określenie w planach miejscowych zasad zagospodarowania – między innymi znaczący udział powierzchni biologicznie czynnej - zapewnijających gromadzenie, przechowywanie i powolny odpływ wód opadowych i roztopowych,
 - w strefach: bezpośredniej i pośredniej ochrony wód należy stosować przepisy odrębne;
- **ochrona przed polami elektroenergetycznymi:**
 - zachowanie cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej, w tym ochronę obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, realizowane poprzez ustalenia opisane w podrozdziałach powyżej (system przyrodniczy, obszary i obiekty ochrony przyrody),
 - zapobieganie zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody oraz abiotycznych elementów środowiska, realizowane poprzez ustalenia opisane w podpunktach powyżej;

ochrona przed hałasem:

- należy dążyć do poprawy istniejącego stanu zgodnie z obowiązującymi standardami, na etapie planowania, projektowania i eksploatacji systemu transportowego,
- należy zmodernizować ulice i stosować takie rozwiązania techniczne, jak: nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu lub ekrany akustyczne,
- zwiększanie konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego.

Na obszarze miasta Pionki nie występują uciążliwości.

Obszary oraz zasady ochrony krajobrazu

Aktualnie nie został sporządzony audyt krajobrazowy. Nie zostały, zatem określone krajobrazy położone w obszarze studium. W związku z powyższym w zakresie obszaru objętego studium zgodnie z uchwałą Nr XXIII/115/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki nie wskazuje się granic krajobrazów oraz zasad ich ochrony.

5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.) określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków.

Według ustawy zabytkiem nazywany jest ruchomość lub rzecz ruchoma, ich część lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Zabytkami nieruchomymi są krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki i kultury materialnej, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zieleni zaprojektowanej, także miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, bądź

działalność wybitnych osobistości lub instytucji. Zabytkami nieruchomymi są także stanowiska archeologiczne. Zabytkami ruchomymi są dzieła sztuki, rzemiosła artystyczne i sztuka użytkowa, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodziela oraz inne obiekty etnograficzne, przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji. Wyżej wymienione zabytki podlegają, bez względu na stan zachowania ochronie i opiece.

Formami ochrony prawnej zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
 - wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
 - uznanie za pomnik historii;
 - utworzenie parku kulturowego;
 - ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.
- Zgodnie z art. 19 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się, w szczególności ochronę:
- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
 - innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
 - parków kulturowych.

W zależności od potrzeb, w studium ustala się również strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Gmina Miasto Pionki przyjęła uchwałą nr XVII/104/2019 Rady Miasta Pionki z dnia 20 grudnia 2019 r. „Gminy Program opieki nad Zabytkami na lata 2019-2022 dla Gminy Miasta Pionki”.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków

Wykaz zabytków nieruchomych

Ochronie konserwatorskiej podlega 6 obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego.

Tabela 2. Zabytki nieruchome w wojewódzkim rejestrze zabytków oraz zabytki, dla których wydano decyzje o wpisaniu do rejestru zabytków.

Lp.	obiekt	adres	datowanie	nr rejestru	data wpisu	nr decyzji o wpisaniu do rejestru zabytków
1.	Kościół mурowany p.w. św. Barbary	Al. Jana Pawła II 1	1922-1929	372/A	05.01.1988 r.	-
2.	Budynek mурowany, tzw. „Stara poczta”	Al. Jana Pawła II 17	I. 20-te XX w.	A-1198	27.04.2011 r.	-
3.	Pałac (willa mурowana, ob. siedziba ZUS)	ul. Spokojna 3	1930-1931	533/A	23.06.1993 r.	-
4.	Budynek mурowany dworca kolejowego z 1925 r.	ul. Zwycięstwa 1a	1925	A-1477	20.11.2017 r.	1452/2017
5.	Budynek mурowany dawnej willi Dyrektora Naczelnego Państwowej Wytwórni Prochu w Pionkach – biblioteka pedagogiczna	ul. Radomska 7	1928	A-1478	20.11.2017 r.	1451/2017
6.	Budynek mурowany d. kasyna urzędniczego powstały w latach 1928-30 wg. Proj. Arch. Eugeniusza Czyża	ul. Zakładowa 5	1928-1930	A-1637	28.11.2018 r.	1635/2018

Źródło: Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2019-2022 dla Gminy Miasta Pionki.

W układzie przestrzennym miasta Pionki można wyróżnić strefę ochrony konserwatorskiej, która obejmuje następujące tereny:

- teren położony pomiędzy ul. Radomska, Zakładami Promit, ul. Fabryczną i ul. Al. Jana Pawła II;
- teren istniejącego Szpitala Rejonowego;
- tereny zabudowy jednorodzinnej sprzed 1939 r. tj.:
- tzw. działki za torem;
- tzw. działki za stawem;
- rejon dworca PKP Pionki-Główny;
- rejon przychodni lekarskiej „Zdrowie”.

Wśród najważniejszych obiektów zabytkowych znajdujących się na obszarze miasta Pionki można wyróżnić:

- kościół mурowany p.w. św. Barbary, ul. Al. Jana Pawła II 1,
- dawny Hotel „Lampart”, obecnie siedziba Urzędu Miasta, ul. Al. Jana Pawła II 15,
- budynek tzw. „Starej Poczty”, ul. Al. Jana Pawła II 17,
- budynek dawnej Kasy Chorych, ul. Legionów 38,
- budynek Biblioteki Pedagogicznej, ul. Radomska 7,
- willa, obecnie Budynek ZUS, ul. Spokojna 3,
- dawne kasyno urzędnicze, obecnie Miejski Ośrodek Kultury, ul. Zakładowa 5,
- budynek Dworca Kolejowego Pionki-Główny, ul. Zwycięstwa 1A.

Na terenie miasta znajdują się również miejsca pamięci narodowej takie jak:

- Obelisk ku czci ofiar faszyzmu 1939-1945, przy ul. Al. Jana Pawła II;
- Pomnik ku czci poległych pracowników ZTS „Promit” w latach 1939-1945, ul. Zakładowa 7;
- Cmentarz – mogiły żołnierzy Września, partyzantów oraz pomordowanych w latach 1939-1945, przy ul. Kozienickiej;
- Krzyż w miejscu egzekucji w latach 1940-1944;
- Pomnik „Chwała Poległym” 1939-1945, przy ul. Zwolenickiej.

Miasto Pionki posiada gminną ewidencję zabytków miasta Pionki wykonaną w 2014 roku jednakże nie jest ona formą prawnej ochrony zabytku. Gmina ewidencja obejmuje 81 obiektów, które zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 3. Zabijki nieruchome włączone do gminnej ewidencji zabudowy miasta Pionki.

l.p.	obiekt	adres	nr działki	datowanie
1	Układ urbanistyczny	Pionki		1920-1930
2	Budynek murowany - szpital	ul. Niepodległości 1	419/2	1937 r.
3	Budynek drewniany - dawna „Legionówka”	ul. Niepodległości 2	443/1	1936 r.
4	Szkoła Podstawowa nr 1	ul. Niepodległości 3	498	l. 30-te XX w.
5	Kamienica murowana	ul. Brzozowa 1	1468/54	l. 30-te XX w.
6	Kamienica murowana	ul. Brzozowa 2	1468/91	1468/91
7	Dom drewniany	ul. Chemiczna 4	1139	1935 r.
8	Dom drewniany	ul. Chemiczna 20	225	1934 r.
9	Dom drewniany	ul. Chemiczna 51	190	1930 r.
10	Kamienica murowana	ul. Filitowa 2	1032/8	ok. 1935 r.
11	Studia głębinowa	ul. Filitowa	1032/10	l. 20-te XX w.
12	Budynek murowany - nastawna kolejowa	ul. M. Garszwo 2A	1579/59	l. 30-te XX w.
13	Budynek murowany - nastawna kolejowa	ul. M. Garszwo 8	1579/61	l. 30-te XX w.
14	Budynek drewniany	ul. M. Garszwo 89	1802/4, 1802/5	ok. 1925 r.
15	Budynek murowany — szpital	ul. Harcerska 1	1468/329	ok. 1925 r.
16	Kościół murowany p.w. św. Barbary	Al. Jana Pawła II 1	1607/2	1922-1929
17	Plebaniia drewniana	Aleja Jana Pawła II 1B	1607/2	ok. 1930 r.
18	Koscinia murowana	Aleja Jana Pawła II	1607/2	l. 20-te XX w.
19	Budynek murowany - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	Aleja Jana Pawła II 7	1037/4	2 ćw. XX w.
20	Budynek murowany, dawny hotel „Lampart”, obecnie Urząd Miasta	Aleja Jana Pawła II 15	1035/5	1928 r.
21	Budynek murowany tzw. „stara poczta”	Aleja Jana Pawła II 17	1017/1, 1023/1	l. 20-te XX w.
22	Kamienica murowana	ul. Jodłowa 1	1468/81	ok. 1930 r.
23	Dom drewniany	ul. Kolejowa 1	695/1	ok. 1925 r.
24	Kapliczka	ul. Kolejowa 4	679	Pocz. XX w. ul. Kolejowa 4
25	Budynek kolejowy, murowany	ul. Kolejowa 6	1579/60	ok. 1925 r.
26	Orientarz grzebalny parafii rzymsko-katolickiej, tzw. „Nowy”	ul. Kozienicka	1, 1823/1	1945 r.
27	Kamienica murowana	ul. Kolejowa 24	690	Ok. 1930 r.
28	Dom murowany	ul. Kolejowa 75	736	Ok. 1932 r.
29	Budynek murowany - dawna łazienka	ul. Korczaka 3	1600/7	1928 r.
30	Dom drewniany	ul. Legionistów 6	354	1934 r.

31	Budynek murowany - dawna Kasa Chorych	ul. Legionistów 38	334	l. 20-te XX w.
32	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 1	1468/62	ok. 1930 r.
33	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 2	1468/61	ok. 1930 r.
34	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 3	1468/68	ok. 1930 r.
35	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 4	1468/69	ok. 1930 r.
36	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 5	1468/75	ok. 1930 r.
37	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 6	1468/76	ok. 1930 r.
38	Kamienica murowana	ul. Ogrodowa 7	1468/77	l. 30-te XX w. r.
39	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 1	1027/1	ok. 1935 r.
40	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 5	1032/3	ok. 1935 r.
41	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 6	1020/2	ok. 1935 r.
42	Kamienica murowana	ul. E. Orzeszkowej 7	1032/4	ok. 1935 r.
43	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 8	1020/3	ok. 1935 r.
44	Budynek murowany	ul. E. Orzeszkowej 10	1020/6	ok. 1935 r.
45	Dom drewniany	ul. Partyzantów 9	296/9	ok. 1935 r.
46	Dom drewniany	ul. Pokoju 9	470	ok. 1935 r.
47	Dom drewniany	ul. Pokoju 18	454	ok. 1935 r.
48	Cmentarz grzebalny parafii rzymsko-katolickiej, tzw. „Stary”	ul. Polna	1576	1927 r.
49	Studia głębinowa	ul. Polna	1606/4	l. 20-te XX w.
50	Budynek murowany - Miejski Ośrodek Kultury	ul. Radomska 1	1468/4	ok. 1950 r.
51	Kamienica murowana	ul. Radomska 4	1468/60	ok. 1934-1937
52	Willi murowana - Biblioteka pedagogiczna	ul. Radomska 7	1468/56	1928 r.
53	Kamienica murowana	ul. Różana 1	1468/64	ok. 1930 r.
54	Kamienica murowana	ul. Różana 2	1468/63	ok. 1930 r.
55	Kamienica murowana	ul. Różana 3	1468/66	ok. 1930 r.
56	Kamienica murowana	ul. Różana 4	1468/67	ok. 1930 r.
57	Kamienica murowana	ul. Różana 5	1468/73	ok. 1930 r.
58	Kamienica murowana	ul. Różana 6	1468/74	ok. 1930 r.
59	Dom murowany	ul. Sienkiewicza 36	138/6	l. 30-te XX w.
60	Kamienica murowana	ul. Sosnowa 1	1468/54	l. 30-te XX w.
61	Willi murowana	ul. Spokojna 3	1468/5	1930-1931 r.
62	Kamienica murowana	ul. Sportowa 11	1600/12	ok. 1923 r.
63	Dom drewniany	ul. Szkolna 2	484	ok. 1930 r.
64	Dom drewniany	ul. Szkolna 14	478	l. 30-te XX w.
65	Budynek murowany - Straż Pożarna	ul. Zakładowa 3	1468/36	l. 30-te XX w.
66	Budynek murowany - dawne Kasyo Urzędnicze	ul. Zakładowa 5	1468/38	1928-1930 r.
67	Kamienica murowana	ul. Zakładowa 6	1468/99	1930 r.
68	Zespół budynków PWP -	ul. Zakładowa 7	1464/107	1925 r.

	Budynek Dyrekcji			
69	Zespół budynków PWP – dawna elektrociepłownia	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
70	Zespół budynków PWP – warsztat mały	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
71	Zespół budynków PWP – warsztat główny	ul. Zakładowa 7	1464/484	1925 r.
72	Zespół budynków PWP – wieża cisień	ul. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
73	Zespół budynków PWP - Laboratorium	ul. Zakładowa 7	1464/106	1925 r.
74	Kamienica murowana	ul. Zakładowa 8	1468/98	1930 r.
75	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 1	1579/167	l. 30-te XX w.
76	Dworzec kolejowy,	ul. Zwycięstwa 1a	1579/61	l. 20-te XX w.
77	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 46	516/3	1928 r.
78	Dom drewniany	ul. Zwycięstwa 62	510	l. 30-tych XX w
79	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 1	1600/14	ok. 1935 r.
80	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 3	1030/2	ok. 1935 r.
81	Kamienica murowana	ul. Żeromskiego 5	1030/3	ok. 1935 r.

Źródło: Gmina ewidencja zabytków miasta Pionki.

Zgodnie z dokumentacją Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w chwili obecnej na terenie miasta Pionki nie występują stanowiska archeologiczne.

Artykuł 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa, w jakich przypadkach wymagane jest pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków. Pozwolenia takiego wymaga:

- prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru,
- wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku,
- prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru,
- prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru,
- prowadzenie badań archeologicznych,
- przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru,
- trwałe przeniesienie zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje,
- dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru,
- zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku,

- umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1 tej ustawy,
- podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru,
- poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

Kierunki ochrony w wyodrębnionych obszarach krajobrazu kulturowego

- bezwzględne przestrzeganie stref ochrony konserwatorskiej zgodnie z przepisami odrębnymi;
- przeprowadzanie wszelkich prac ziemnych w rejonie stref ochrony archeologicznej i stanowisk archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- wnioskowanie tworzenia nowych stref ochrony konserwatorskiej zgodnie z przepisami odrębnymi;
- utworzenie kompletnej ewidencji obiektów (architektury, zabytków techniki, krajobrazów komponowanych, obiektów archeologicznych) o znaczeniu walorach zabytkowych;
- tworzenie długofalowych projektów zagospodarowania obszarów o dużych wartościach kulturowych;
- czynne wspieranie przez miasto Pionki działań zmierzających do utrzymania lub przywrócenia jak najlepszego stanu terenom i obiektom o wysokiej wartości kulturowej lub zabytkowej wskazanym przez instytucje powołane do opieki na danym terenie;
- harmonijne komponowanie w krajobraz obiektów nowych (zwłaszcza związanych ze strefą gospodarczą i użyteczności publicznej) znacznie odbiegających od modelu zabudowy tradycyjnej;
- kontynuacja form zabudowy tradycyjnej w zabudowie współczesnej;
- unikanie zabudowy wielkogabarytowej w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów i zespołów zabytkowych;
- wstrzymanie rozpraszania zabudowy i zahamowanie procesu zacierania podziałów środowiskowych;
- tworzenie neutralnych pasów zieleni (filtrów) wokół zespołów o szczególnej wartości w oparciu o wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej;

- zharmonizowanie tzw. małej architektury z istniejącymi formami zabudowy oraz prawidłowe komponowanie poszczególnych obiektów w obszarach o dużych walorach krajobrazowo – kulturowych;
- przeciwdziałanie samowoli budowlanej, a zwłaszcza dotyczącej prac przy obiektach zabrytkowych.

Wszystkie zasoby dziedzictwa kulturowego znajdujące się na miastie Pionki podlegają ochronie zgodnie z przepisami odrębnymi – właściwymi na dzień sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

6.1. Komunikacja drogowa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ustala następujące zasady rozwoju układu komunikacyjnego Miasta Pionki:

- budowa nowych dróg i modernizacja istniejących,
- modernizacja światła ulicznego,
- stworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych,
- utwardzenie dróg gruntowych,
- modernizacja zniszczonych chodników oraz budowa nowych,
- budowa sygnalizacji świetlnej,
- rozbudowa istniejących parkingów oraz budowa parkingów w okolicach obiektów użyteczności publicznej,
- ewidencja dróg i oznakowania drogowego,
- likwidacja barier architektonicznych i wprowadzenie rozwiązań ułatwiających osobom dotkniętym niepełnosprawnością funkcjonowanie w społeczeństwie,
- budowa ścieżek rowerowych,
- rozbudowa systemu komunikacji pieszej i rowerowej powiązana jest z rozwojem infrastruktury turystycznej i ma na celu minimalizację konfliktów pomiędzy poszczególnymi użytkownikami dróg,
- poprawa jakości infrastruktury drogowej w Pionkach,
- usprawnienie układu komunikacyjnego Pionek ze szczególnym uwzględnieniem wyprzedzania pojazdów ciężkich z centrum miasta

- drogi powiatowe oraz wojewódzkie będą stopniowo modernizowane do właściwych parametrów technicznych i użytkowych przypisanych tym klasom dróg w celu usprawnienia ruchu drogowego,
- zwracanie uwagi na ochronę środowiska przyrodniczego oraz życia człowieka przed negatywnym oddziaływaniem ruchu drogowego.

Generalnie dla całości obszaru miasta Pionki „studium” postuluje poprawę obsługi komunikacyjnej oraz powiązań zewnętrznych i wewnętrznych.

W studium określa się zasady ukształtowania spójnego, hierarchicznego układu powiązań komunikacyjnych, opartych o system dróg: wojewódzkich, powiatowych i gminnych, wzajemnie współdziałających w powiązaniach zewnętrznych miasta i obsłudze wewnętrznej. Zażądano dostosowanie parametrów sieci dróg do odpowiednich dla funkcji drogi klas technicznych oraz uwzględnienie ich w ustaleniach planów miejscowych.

Parametry dróg wewnętrznych (niepublicznych) wykorzystywanych dla ruchu pojazdów i pieszych, dostosowuje się do potrzeb ruchowych i technicznych. Ich zadaniem jest uzupełnianie obsługi komunikacyjnej w mieście, szczególnie w obszarach rolnych, w obszarach zabudowy rozproszonej oraz w bezpośredniej obsłudze terenów zabudowy. Zakłada się wydzielenie dla nich pasów technicznych, o szerokościach dostosowanych do potrzeb i nie mniejszych niż wynika to z przepisów technicznych i przeciwpożarowych.

6.2 Komunikacja kolejowa

Na terenie miasta zlokalizowana jest linia kolejowa nr 26 relacji Łuków - Radom, która przebiega od strony południowo-zachodniej do strony północno-wschodniej miasta, która będzie sukcesywnie modernizowana do aktualnych standardów.

6.3. Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęcia „Leśna”, które zlokalizowane jest na terenie miasta Pionki oraz ujęcia „Januszno”, które położone jest na obszarze Gminy Pionki. Ujęcie „Leśna” składa się z trzech studni głębinowych, obecnie pobierana jest woda z dwóch studni głębinowych o wydajności 150 m³/h. Zwodociagowanych jest blisko 100 % gospodarskich.

Gospodarkę ściekową prowadzi Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjno-Ciepłownicze Sp. z o. o. w Pionkach. Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Pionkach to obiekt o średniej przepustowości dobowej określonej pozwoleniem wodnoprawnym na 6 000 m³/d, który oczyszcza ścieki z terenu miasta Pionki oraz terenów wiejskich Gminy Pionki, oraz ścieki dowożone dostarczane przez przewoźników, oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Zagożdżonki zgodnie z uzyskanym pozwoleniem wodnoprawnym.

Najważniejszym kierunkiem dla systemu wodno-kanalizacyjnego jest ochrona zasobów wodnych, stanowiących źródło zaopatrzenia ludności, pod kątem zabezpieczenia perspektywicznego bilansu potrzeb oraz odnawialnych zasobów wód podziemnych.

Główne kierunki działań:

- realizacja zadania własnego gmin w zakresie usuwania i oczyszczania ścieków zgodnie z wytycznymi Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- tereny, dla których zaistnieją zmiany w zabudowie mieszkaniowej powinny zostać zbilansowane pod względem ilości mieszkańców; nowy bilans należy uwzględnić przy doborze średnic w projektach sieci wodociągowych i kanalizacyjnych,
- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i kanalizacji deszczowej,
- modernizacja oczyszczalni ścieków,
- modernizacja ujęć wody.

Zaopatrzenie w wodę

Do głównych zadań, w celu poprawienia jakości zaopatrzenia miasta w wodę należy:

- zapewnienie wody wszystkim mieszkańcom na cele bytowo-socjalne, o jakości spełniającej wymagane przepisami normy i standardy,
- utrzymanie wysokiego stopnia pewności dostawy wody w warunkach normalnych, w sytuacjach awaryjnych i zagrożenia kryzysowego,
- poprawa stanu technicznego sieci dla zminimalizowania jej awaryjności, zapobiegania stratom wody i uniknięcia wtórnego zanieczyszczenia,
- racjonalizacja gospodarki wodnej,
- kontynuacja budowy sieci wodociągowej na terenie nadal niezabudowanym,
- kontynuacja budowy przyłączy do budynków.

Odprowadzanie ścieków

Bardzo ważnym zadaniem jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w celu ochrony gleby i wód podziemnych oraz poprawy warunków sanitarnych mieszkańców miasta Pionki zapobiegając przed skażeniem ściekami zgromadzonymi w zbiornikach na nieczystości ciekłe.

Dla obszarów istniejącej i projektowanej zabudowy zakłada się konieczność budowy kanalizacji deszczowej. Należy zaplanować kanalizację rozdzielczą ułożoną w pasach rozgraniczających dróg, których przebieg będzie dostosowany do projektowanego układu komunikacyjnego oraz do planowanej zabudowy.

W zakresie gospodarki ściekowej zakłada się:

- podłączenie obiektów do zbiorczej kanalizacji, gdy występują odpowiednie warunki techniczne,
- dopuszczenie, do czasu jej wybudowania, odprowadzania ścieków do szpitalnych szamb,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych z placów, parkingów oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zastosowanie rozwiązań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody.

Dla terenów zabudowy położonych poza zasięgiem zbiorczych układów kanalizacyjnych, gdzie kanalizacja zbiorcza jest ekonomicznie i technicznie niezasadniona zakłada się stosowanie lokalnych urządzeń kanalizacyjnych:

- kanalizacji bezodpływowej - zbiorników bezodpływowych, przeznaczonych do gromadzenia ścieków okresowo wywożonych taborem asenizacyjnym do zbiorczej oczyszczalni ścieków,
- przydomowych oczyszczalni ścieków, z uwzględnieniem warunków gruntowo-wodnych, w szczególności poziomu wody gruntowej i jejgo wahań.

6.4. Elektroenergetyka

Zakłada się, że wraz z rozwojem nowoprojektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej, dla pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną niezbędna będzie modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci elektroenergetycznej.

Głównymi kierunkami w zakresie zaspokojenia potrzeb systemu elektroenergetycznego będą następujące działania:

- modernizacja istniejących linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia wraz ze stacjami transformatorowymi,
- budowa nowych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych według potrzeb rozwijającego się budownictwa mieszkaniowego oraz działalności produkcyjno – usługowej,
- budowa przyłączy niskiego napięcia,
- stopniowe zastępowanie linii napowietrznych kablami podziemnymi,
- modernizacja stacji transformatorowej 15/04 kV na terenie dawnych zakładów Pronit (średnio 3 szl./rok),
- wymiana kabli SN na terenie Pronitu,
- modernizacja sieci kablowej nN na osiedlach Chemiczna, Nowa Kolonia i Podgaje.

6.5. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych

W "Założeniach polityki energetycznej Polski do 2020 roku" rząd Polski wskazał na konieczność dokonywania zmian w planach funkcjonowania i rozwoju sektora energetycznego w celu ochrony środowiska i konieczność stosowania zasad zrównoważonego rozwoju w harmonii ze środowiskiem naturalnym.

Odnawialne źródła energii powinny stanowić istotny udział w bilansie energetycznym gminy. Tym samym przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu, a zwłaszcza do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Potencjalnie największym odbiorcą energii ze źródeł odnawialnych może być rolnictwo, a także mieszkalnictwo i komunikacja.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na terenach rolnych może przyczynić się do obniżenia kosztów związanych z funkcjonowaniem gospodarstw. Równie ważnym czynnikiem rozwijania technologii bazujących na odnawialnych źródłach energii jest eliminacja negatywnych zmian stanu środowiska.

Do źródeł energii odnawialnej zalicza się:

- 1) energię wiatru,
- 2) energię słoneczną (fotowoltaika),
- 3) biomasę,
- 4) biogaz,

5) konwencjonalną energię wodną.

Na terenie Miasta Pionki nie występują elektrownie wiatrowe. Elektrownie wiatrowe nie powinny być lokalizowane w sąsiedztwie terenów ważnych dla ptaków i nietoperzy lub na trasach ich migracji.

Zaleca się stosowanie kolektorów słonecznych do pozyskania energii dla potrzeb uzyskania ciepłej wody i do ogrzewania pomieszczeń w gospodarstwach domowych. Rozwój technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii stwarza szanse dla społeczności lokalnej oraz lokalnych inwestorów na uzyskanie pewnej niezależności energetycznej, rozwoju lokalnego oraz proekologiczną modernizację i decentralizację sektora energetycznego miasta.

W studium na terenach zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej, wyłączenie na obszarach objętych uchwałą Nr XL.V/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pronit” dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.

Jednocześnie wyznacza się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, która zamyka się w granicach obszaru objętego uchwałą Nr XL.V/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pronit”.

Wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i redukcja emisji - przejście na gospodarkę niskoemisyjną:

- podjęcie działań w zakresie redukcji emisji poprzez realizację Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Pionki,
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w ramach inwestycji publicznych,
- polepszenie jakości powietrza poprzez obniżenie poziomu zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery,
- termomodernizacja budynków, w szczególności użyteczności publicznej,
- kampanie informacyjne dotyczące promocji działań zmierzających do ograniczania niskiej emisji.

6.6. Gazownictwo

Na terenie miasta Pionki sieć gazowa zasilana jest z sieci gazowej wysokiego ciśnienia relacji „Figiów - Aleksandrówka” o długości 33,35 km poprzez stację redukcji-pomiarową I. stopnia.

W latach 2013-2014 zmodernizowano i przebudowano sieć gazową z przyłączami w ul. A. Guzała i w ul. Bohaterów Studzianek. Ponadto przeprowadzono remont sieci gazowej z przyłączami w ul. Sienkiewicza i ul. Leśnej. Zrealizowano także inwestycję przy ul. Granicznej. Nie została zrealizowana inwestycja dotycząca przebudowy i modernizacji gazociągu z przyłączami przy ul. Chemicznej (2014-2015).

Obecnie nie planuje się innych prac związanych z modernizacją gazociągowej infrastruktury technicznej, poza pracami modernizacyjno-remontowymi, które pozwolą na zachowanie sieci gazowej w odpowiednim stanie technicznym.

6.7. Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w energię ciepłą na cele grzewcze dla mieszkańców miasta jest realizowane z dwóch kotłowni. Na terenie miasta nie ma zbiorczej sieci ciepłowniczej, a jedynie funkcjonują lokalne urzędownie ciepłownice.

W związku z faktem, że na terenie miasta nie istnieją sieci ciepłownicze, głównym źródłem zaopatrzenia w ciepło są kotłownie lokalne i indywidualne. Preferuje się w kierunkach rozwoju miasta propagowanie źródeł ciepła o kierunku proekologicznym. Zaleca się stosowanie innych niż węgiel dostępnych technologii opartych o paliwa ciekłe i gazowe, a także wykorzystanie dostępnych technologii opartych o energię słoneczną.

W zakresie ciepłownictwa zakłada się:

- budowa i modernizacja sieci ciepłowniczej;
- rozbudowa i/lub łączenie systemów ciepłowniczych w celu lepszego wykorzystania potencjału ciepłowni miejskiej;
- ograniczenie strat ciepła w ogrzewanych budynkach (termomodernizacja, instalacja termo zaworów);
- budowa nowych wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła i węzłów ciepłych;
- budowa źródeł ze skojarzoną produkcją energii z wykorzystaniem paliw proekologicznych, takimi jak: gaz, olej opałowy; wykorzystywanie źródeł energii odnawialnej, o ile istnieją lub pojawiają się sprzyjające ku temu warunki;

- na terenach podnolnych należy rozważyć uprawę wierzby energetycznej, pod kątem możliwości jej wykorzystania jako paliwa w kotłowniach do produkcji ciepła dla ogrzewania pomieszczeń.

6.8. Telekomunikacja

Zarządzanie siecią telekomunikacyjną, zarówno telefonii stacjonarnej, jak i komórkowej, należy do zadań odpowiednich gestorów, którzy odpowiedzialni są także za jej rozwój i utrzymanie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w mieście i regionie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łączu telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu.

Szczegółowe zasady lokalizacji obiektów infrastruktury sieciowej na terenach planowanej zabudowy zostanie określona w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rozwój obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej oraz przewidywany wzrost poziomu życia mieszkańców tworzą także dynamiczny rynek konsumentów usług dla systemów telefonii cyfrowej komórkowej. Lokalizacja, wiążących się z systemami telefonii komórkowej, systemów typowych bazowych stacji przekaznikowych (BTS) będzie określona w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6.9. Odpady

Na terenie miasta Pionki nie ma urządzonego wysypiska odpadów stałych ponieważ nie ma możliwości budowy ze względu na istnienie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 405. Zgodnie z WPGO niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne są zagospodarowywane w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Radomiu, ul. Wiosna 94 prowadzonej przez PPUH „Radkom” Sp. z o.o.

Głównymi działaniami niezbędnymi do osiągnięcia poprawy w zakresie gospodarowania

odpadami są:

- działania na rzecz efektywnej gospodarki odpadami na terenie miasta,
- stworzenie programu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- promocja selektywnej zbiórki odpadów,
- edukacja uczniów w zakresie segregacji odpadów,
- objęcie wszystkich mieszkańców miasta zorganizowaną zbiórką odpadów,
- intensyfikację edukacji ekologicznej mającej na celu propagowanie selektywnego zbierania odpadów, zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów, przybliżenie korzyści jakie niesie dla środowiska odzysk, w tym recykling odpadów oraz uświadamianie jakim zagrożeniem dla środowiska jest tworzenie nielegalnych składowisk,
- wdrożenie i doskonalenie nowych technologii przetwarzania odpadów (budowa instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, sortowni odpadów zbieranych selektywnie, zakładów termicznego przekształcania odpadów,
- organizowanie zbiorek odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, odpadów niebezpiecznych i odpadów ulegających biodegradacji,
- minimalizacja ilości odpadów oraz zmniejszenie ich potencjału szkodliwości, poprzez wzrost recyklingu, w tym recyklingu organicznego,
- prowadzenie polityki miasta w zakresie gospodarki odpadami zgodnie z ustawą o odpadach oraz innymi przepisami odczynnymi, a także realizowanie ustaleń Krajowego, Wojewódzkiego Programu Gospodarki Odpadami.

Należy również podjąć działania związane z likwidacją i zabezpieczeniem tzw. dzikich składowisk oraz prowadzić stały monitoring zanieczyszczeń, w celu zapobiegania ich tworzenia.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Studium wyróżnia obszary, na których realizowane są cele publiczne o znaczeniu lokalnym, w szczególności należą do nich:

- tereny obsługi technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę (ujęcia wody, sieć wodociągowa, kanalizacyjna),
- sieć elektroenergetyczna wraz z transformatorami i obszary niezbędne do ich modernizacji,
- tereny wskazane do zachowania: m.in. administracji lokalnej – Urząd Miasta, publicznych szkół podstawowych, gimnazjum, przedszkoli, publicznych ośrodków zdrowia,
- tereny cmentarzy, miejskiej zieleni urządzonej,
- tereny miejskich dróg publicznych oraz ciągów pieszych,
- tereny dróg powiatowych,
- tereny ogólnodostępnych parkingów (miejsce postojowych dla samochodów) i/lub garaży,
- pozostałe tereny obsługi technicznej służące zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców.

Studium zakłada rozwój przestrzenny, który jest uwarunkowany realizacją inwestycji celu publicznego w zakresie systemu transportowego, infrastruktury inżynierijnej, społecznej oraz ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego. Szczegółowe obszary lokalizacji inwestycji celu publicznego zostaną wyznaczone w oparciu o ustalenia *Studium* na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego według obowiązujących przepisów prawa. Lokalizacje nowych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym w poszczególnych strefach funkcjonalnych należy uznać za zgodne ze *Studium*.

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

Na terenie miasta Pionki planuje się inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały uwzględnione jako zadania ponadlokalne realizujące cele publiczne w planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego:

- z zakresu sieci kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, w tym budowa, rozbudowa lub modernizacja:
 - Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2017 Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wykaz dużych projektów;
- z zakresu gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej:
 - Zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Zagożdżonki w km 0+000-12+620 i 28+500-32+000 (zgodnie z wykazem zadań inwestycyjnych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW w Warszawie W.A.RP1.542.6.2018),
 - Budowa zbiornika wodnego "Kajzerówka" na rz. Zagożdżonce w km 21+400 (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (aktualizacja)).

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Obszary wymagające przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości

W granicach miasta Pionki nie określono obszarów wymagających przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości.

Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

W granicach miasta Pionki wyznaczono obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Obszary przestrzeni publicznej

W granicach miasta nie wyznaczono obszarów przestrzeni publicznej.

10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

W związku z kreowaniem rozwoju społeczno-gospodarczego miasta oraz realizacji podstawowych potrzeb mieszkańców, przystąpiono do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z:

- uchwałą Nr LVIII/398/2018 Rady Miasta Pionki z dnia 27 marca 2018 roku w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Pionki położonej pomiędzy ulicami Aleje Lipowe, Aleja Królewska, Aleja Piastowska oraz Królowej św. Jadwigi,
- uchwałą Nr XLV/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pronit”,
- uchwałą Nr VI/42/2019 Rady Miasta Pionki z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów położonych w Pionkach przy ul. Radomskiej i ul. dr Marii Gąszo,
- uchwałą Nr XXV/181/2020 Rady Miasta Pionki z dnia 09 października 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Miasta Pionki Nr VI/63/2011 z dnia 10 lutego 2011 r.

Obszary zgodnie w w/w uchwałami zaznaczone zostały na załączniku nr 3 do studium jako obszary dla których gmina aktualnie sporządza mppz.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Atrakcyjność krajobrazu naturalnego, duże obszary leśne czy też doliny rzeczne stanowią dobro miasta, o które należy zadbać w odpowiedni sposób. Dbłość o ład przestrzenny należy do zadań samorządu terytorialnego, gdyż w interesie miasta jest zapewnienie jak najatrakcyjniejszych warunków dla turystów i osób przyjezdnych. Lecz jego dobro leży także w interesie mieszkańców miasta, zapewniając im wysoką jakość życia w odniesieniu do warunków przestrzennych.

Uporządkowanie przestrzeni rolno-leśnej powinno polegać na docelowym określeniu na terenie miasta sposobu użytkowania gruntów w kierunku rolnym lub leśnym, poprzez wyznaczenie linii rozgraniczającej lasy oraz grunty przewidziane do zalesienia od gruntów przeznaczonych wyłącznie na cele rolne. Przebieg tej granicy polno-leśnej powinien być wyznaczony w oparciu o warunki glebowo-przyrodnicze oraz naturalne granice fizjograficzne i wprowadzony do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki.

Na obszarze opracowania Studium gleby użytkowane rolniczo są glebami bardzo słabymi. Nie występują gleby najlepszych klas bonitacyjnych I-III. Rolnictwo jest i pozostanie marginalną funkcją obszaru miasta Pionki. Użytki rolne znajdują się głównie na obrzeżach miasta. Zakłada się, iż rolnictwo na obszarze miasta będzie podlegało zanikowi, z racji niekorzystnych warunków naturalnych.

W zakresie kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się następujące kierunki i zasady:

- wyłączenie z produkcji rolnej gruntów najniższych klas bonitacyjnych lub ze względu na szczególne warunki położenia (wielkość, kształt) celem przeznaczenia ich do zalesienia,
- przeznaczenie terenów rolnych pod lokalizację nowej zabudowy mieszkaniowej, pod działalność produkcyjno-usługową i przemysłową, pod zagospodarowanie rekreacyjne lub pod utworzenie ogrodów działkowych,
- zwiększenie zróżnicowanych terenów zielonych, w celu stworzenia optymalnych warunków dla klimatu i higieny wypoczynku.

W zakresie kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej wyrażen polityki przestrzennej są następujące kierunki i zasady:

- maksymalna ochrona i utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu gruntów leśnych, z uwagi na ich znaczenie ekologiczne i gospodarcze,

- dopuszcza się zwiększenie arealu gruntów leśnych oraz wzrost udziału lasów o funkcji ochronnej,

- zwiększanie arealu gruntów leśnych powinno w szczególności dotyczyć terenów przyległych do istniejących kompleksów leśnych i gruntów IV z, V i VI klasy bonitacyjnych oraz gruntów IV klasy bonitacyjnej jeśli areal przeznaczony do zalesienia nie przekracza 10 arów lub jest gruntem zdegradowanym,

- na terenie lasów dopuszcza się rozwój funkcji rekreacyjnych na warunkach określonych w przepisach odrębnych,

- zachowanie i wzbogacanie funkcji lasów, zwłaszcza funkcji ekologicznych,

- poprawa stanu sanitarnego lasów,

- zapobieganie degradacji i zanieczyszczenia lasów,

- prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z organizacją zrębów i nasadzeń,

- powiększanie zasobów leśnych oraz zasady gospodarki leśnej powinny być zgodne z przepisami odrębnymi.

Gospodarkę leśną winno się prowadzić na warunkach określonych w planach urzędzenia lasów.

12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

W ostatnich latach obserwuje się coraz częściej występujące powodzie, o coraz gwałtowniejszym przebiegu. Intensyfikacja zjawisk powodziowych spowodowana jest głównie niżej przez człowieka. Gospodarka ludzka powodowała i powoduje nadal istotne zmiany w dorzeczu. Zagospodarowanie terenu często zaburza naturalne kierunki spływu wód opadowych. Zmiany sposobu użytkowania ziemi polegające na zastępowaniu lasów gruntami ornymi, łąkami czy pastwiskami prowadzą do zaburzenia obiegu wody, a także do przyspieszenia przenoszenia produktów wietrzenia gleb do doliny rzecznej. Budowa i rozbudowa osiedli, dróg, parkingów wiąże się z pokrywaniem dużych fragmentów terenu betonem i asfaltem. Skutkiem tych działań jest zwiększenie obszaru powierzchni uszczelnionych, co powoduje znaczne ograniczenie możliwości wchłaniania wody opadowej

przez glebę oraz przyspieszenie jej sptywu powierzchniowego. W efekcie, podczas intensywnych opadów duża część wody trafia w szybkim tempie bezpośrednio lub poprzez kanalizację do rzeki, powodując jej wezbrania.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.) ustalono, że obszar Miasta Pionki znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, które określają zasadnicze ograniczenia w zagospodarowywaniu terenu. Realizacja wszelkich inwestycji na ww. obszarach powinna być zgodna z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z art. 77 ust 1 pkt 3) ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyszczyć wody, prowadzenia przetwarzania odpadów, a w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy. Zasady oraz warunki uzyskania ewentualnego odstępstwa od ww. zakazów reguluje Prawo wodne.

Na terenie miasta Pionki nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Zgodnie z opracowanymi projektami zagospodarowania złoża, na obszarach górniczych wyznacza się w złożu kopaliny filary ochronny. Filary ochronne wyznacza się w przypadku wystąpienia na terenach górniczych obiektów budowlanych, dróg, elementów linii elektroenergetycznych (stupy elektroenergetyczne). Zadaniem filara jest zabezpieczenie tychże elementów przed negatywnym skutkiem eksploatacji górnictwa. W projektach zagospodarowania złoża w odniesieniu do filarów ochronnych określa się takie elementy jak:

- zachowanie bezpieczeństwa powszechnego;

- wymogi dotyczące ochrony środowiska;
- ochrona złoża i obiektów budowlanych przed zagrożeniem wodnym, pożarami i wybuchami.

W granicach administracyjnych miasta nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filary ochronny.

14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. z 2015 r., POZ. 2120)

Na terenie miasta Pionki nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).

15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Na obszarze miasta wskazuje się obszary i obiekty wymagające przekształceń, rehabilitacji i remediacji:

- zabudowa Starych Pionek wymaga uporządkowania, rehabilitacji i modernizacji zabudowy, a zabytkowe budynki wymagają rehabilitacji, rewaloryzacji oraz dostosowania do nowych funkcji,
- przystanek PKP i linia kolejowa,
- stara zabudowa zagrodowa oraz najstarsza zabudowa blokowa,
- zabudowa zabytkowa.

Rekultywacja gruntów powinna być przeprowadzona zgodnie z *Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326)*. Dopuszcza się następujące kierunki rekultywacji: rolny, leśny i wodny.

16. OBSZARY ZDEGRADOWANE

W granicach administracyjnych miasta występują obszary zdegradowane. Miasto Pionki sporządziło *Program rewitalizacji Miasta Pionki na lata 2016-2022* w oparciu o przepisy *Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485)*.

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w Pionkach zgodnie z *Programem rewitalizacji Miasta Pionki na lata 2016-2022* obejmuje głównie:

- rewitalizację terenów i infrastruktury przemysłowych i poprzemysłowych,
- rewitalizację zbiorników wodnych i doliny rzeki Zagożdżonki,
- rewitalizację osiedli położonych w granicach ochrony konserwatorskiej,
- działania ukierunkowane na zmniejszenie liczby osób bezrobotnych na obszarach zdegradowanych,
- działania ukierunkowane na zmniejszenie poziomu ubóstwa mieszkańców obszarów kryzysowych,
- rewitalizacja części wspólnych osiedli mieszkaniowych,
- rewitalizacja i zagospodarowanie obszarów zieleni miejskiej,
- poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej obszarów zdegradowanych,
- opracowanie Programu Rewitalizacji.

17. GRANICE TERENU ZAMKNIĘTEGO I JEGO STREFY OCHRONNEJ, W TYM STREF OCHRONNYCH WYNIKAJĄCYCH Z DECYZJI LOKALIZACYJNYCH WYDANYCH PRZEZ KOMISJĘ PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA

Na terenie miasta Pionki zlokalizowane są tereny zamknięte i przebiega przez nie linia kolejowa nr 26 relacji Łuków - Radom, która przebiega od strony południowo-zachodniej do strony północno-wschodniej miasta.

Teren zamknięty obejmuje działki o numerach ewidencyjnych: 1579/64, 1579/201, 1579/171, 1579/215, 1579/220, 1579/222, 1579/223, 1579/182, 1579/188, 1579/190.

SPIS TABEL

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody na terenie Miasta Pionki.....	32
Tabela 2. Zabytki nieruchome w wojewódzkim rejestrze zabytków oraz zabytki, dla których wydano decyzje o wpisaniu do rejestru zabytków.....	41
Tabela 3. Zabytki nieruchome włączone do gminnej ewidencji zabytków miasta Pionki.....	43

PRZEWODNICZĄCY
RADA MIASTA PIONKI
Wojciech Maślaneł

Burmistrz Miasta Pionki

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XLIX/294/2022
Rady Miasta Pionki
z dnia 23 lutego 2022 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA PIONKI

TEKST STUDIUM

CZĘŚĆ III

UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTETA USTALEŃ STUDIUM

SPIS TREŚCI

1. CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA	3
2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA – SYNTETA	4
3. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIA KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	5
4. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA – SYNTETA	7
Tereny zabudowy mieszkaniowej	7
Tereny zabudowy usługowej	7
Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	8
Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej	8
Tereny infrastruktury technicznej	9
Tereny usług turystycznych, sportu i rekreacji	9
Tereny zieleni urządzonej	10
Tereny ogrodów działkowych	10
Tereny zieleni nieurządzonej	10
Tereny lasów	10
Tereny cmentarzy	11
Tereny wód powierzchniowych	11
Tereny rolne	11
5. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA	12

1. CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA

Głównym celem opracowania *Studium* jest analiza uwarunkowań i wyznaczenie aktualnych kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki.

Obowiązujące dotychczas Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki przyjęto uchwałą Rady Miasta Pionki Nr XXX/230/2012 z dnia 30 listopada 2012 r.

W wyniku dokonanej przez Burmistrza Miasta Pionki analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta w celu oceny aktualności Studium, stwierdzono konieczność sporządzenia nowego projektu Studium. Przedmiotowe opracowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki wynika z nowych potrzeb związanych z rozwojem miasta Pionki. Zachodzące zmiany społeczne i ekonomiczne, ale również troska o zrównoważony rozwój przyczytny się do podjęcia przez Radę Miasta Pionki uchwały Nr XXIII/115/2016 z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki.

Ustalenia *Studium* powinny być rozumiane jako świadome działanie władz miasta Pionki, zmierzające do optymalnego wykorzystania uwarunkowań przestrzennych miasta w celu osiągnięcia wyznaczonych kierunków jego rozwoju.

Generalną zasadą kształtowania i zagospodarowania przestrzeni gminy powinny być reguły określające rozwój zrównoważony. Pojęcie to określa rozwój przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturowy, który harmonizuje z uwarunkowaniami przyrodniczymi ograniczając jednocześnie degradację przyrody i nie naruszając możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń.

Zakres przestrzenny *Studium* obejmuje cały obszar miasta Pionki w granicach administracyjnych.

Pierwszym etapem opracowania była inwentaryzacja uwarunkowań w zakresie środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego miasta oraz infrastruktury technicznej i społecznej.

Następnym etapem było uwzględnienie ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz rozpatrzenie wniosków do Studium.

Ostatnim etapem było wyznaczenie kierunków rozwoju przestrzennego miasta Pionki.

2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA – SYNTEZA

Miasto Pionki położone jest w południowej części województwa mazowieckiego i wchodzi w skład powiatu radomskiego, gdzie znajduje się w północno-wschodniej części powiatu. Miasto zajmuje powierzchnię 1840 ha.

Obszar opracowania Studium położony jest w makroregionie Nizina Środkomazowiecka oraz w mezoregionie Równina Kozienicka.

Rzeźba terenu miasta Pionki jest mało urozmaicona. Jest to równinny obszar wysoczyzny połodowcowej. Obszar opracowania Studium przecięty jest doliną rzeki Zagozdzonki, która przepływa przez miasto z południa na wschód.

Według mapy geologicznej miasto Pionki znajduje się na terenach występowania: glin żwałowych, ich zwietrzelin oraz piasków i żwirów lodowcowych; piasków colicznych, lokalnie w wydmach; piasków, żwirów, mad rzecznych oraz torfów i namułów.

Na ogólną powierzchnię gruntów w mieście (1840 ha) składają się grunty rolne zajmujące ok. 299 ha (czyli 16,3% całości), grunty leśne – 847 ha (46,0%), grunty zabudowane i zurbanizowane – 668 ha (36,3%) oraz pozostałe grunty - zajmujące razem 26 ha (1,4%). Miasto Pionki zaliczane jest do gmin z wykształconą funkcją przemysłowo-usługową, gdzie rolnictwo ogrywa marginalną rolę.

Gleby na terenie miasta Pionki to najczęściej gleby płowe lub brunatne kwaśne, które wytworzyły siedliska żyzne lub średnio żyzne. W dolinie rzeki znajdują się czarne ziemie murszowe, natomiast na wysokim tarasie wykształciły się gleby brunatne właściwe z piasków świeżych. Na obszarze opracowania Studium gleby użytkowane rolniczo są glebami bardzo słabymi. Gruntów klasy RIVa jest w mieście 33 ha, RIVb - 19 ha, RV - 81 ha oraz RVI - 65 ha. Nie występują gleby najlepszych klas bonitacyjnych I-III.

Obszar miasta Pionki jest cenny pod względem przyrodniczym i potwierdza to występowanie na obszarze miasta wielu obiektów i obszarów objętych ochroną przyrody takich jak: Obszar Specjalnej Ochrony - Ostioja Kozienicka (kod obszaru PLB140013), Obszar Specjalnej Ochrony - Puszcza Kozienicka (kod obszaru PLH140035), Kozienicki Park Krajobrazowy, Kozienicki Park Krajobrazowy - otulina, Rezerwat - Pionki, Rezerwat - Pionki - otulina, Użytki ekologiczne, Pomniki przyrody.

Największą wartością odznaczają się ciągi drzew pochodzące z czasów przedwojennych (siedem dębów szypulkowych przy ul. Fabrycznej), bogata zieleń parkowa zlokalizowana w drzewostanie dawnej puszczy, która znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej. Dobrym stanem zachowania zieleni wyróżnia się również osiedle tzw. Działki za torem.

Lasy w Pionkach otaczają centrum miasta z każdej strony, jedynie od strony wschodniej lasów jest mniej. Zajmują powierzchnię 847 ha, co stanowi 46 % ogólnej powierzchni miasta i w całości należą do Nadleśnictwa Kozienice. Przeważają lasy Skarbu Państwa – 98,7 % ogólnej powierzchni leśnej, których zarządcą jest Nadleśnictwo Kozienice. Rośliność łąk i pastwisk zajmuje powierzchnię 60 ha co stanowi 3,26 % powierzchni całego miasta. Grunty pod sadami zajmują powierzchnię 2 ha – 0,11% powierzchni całkowitej miasta. Według danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego, w 2020 roku teren miasta zamieszkiwało ogółem 17902 osób, z czego 8 558 mężczyzn.

W 2020 r. na terenie miasta Pionki funkcjonowało 1732 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Przeważającą formę własności stanowił sektor prywatny - 1663 podmiotów gospodarczych.

W strukturze zarejestrowanych podmiotów dominowały firmy prowadzące działalność: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Miasto Pionki pod względem infrastruktury do neutralizacji ścieków jest dobrze wyposażonym miastem. Obecnie Centralna Oczyszczalnia Ścieków przyjmuje średnio 3500 m³/d ścieków gospodarczo-bytowych oraz przemysłowych. Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Pionki liczy ok. 89 km, większość to kanały kamionkowe o średnicy 200 mm do 600 mm. Na terenie miasta Pionki występuje 107,5 km sieci wodociągowych.

3. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIA KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Uwarunkowania miasta w sferze ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, rozmieszczenia infrastruktury technicznej i społecznej oraz istniejącej sieci osadniczej są zarówno czynnikiem determinującym jak i ograniczającym rozwój przestrzenny miasta.

Korzystne uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta to przede wszystkim:

1. Kształt sieci osadniczej - pozwalający na stosunkowo łatwą realizację zadań własnych w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej.
2. Istniejąca oraz wciąż rozbudowywana sieć infrastruktury technicznej - sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, sieci telekomunikacyjnej, sieci gazowej, rozwinięta sieć komunikacyjna.
3. Generalnie dobry stan środowiska przyrodniczego warunkujący rozwój turystyki i rekreacji.
4. Stosunkowo młoda społeczność miasta warunkująca rozwój gospodarczy.

5. Obszar bogaty pod względem przyrodniczym i krajobrazowym.
6. Spadek bezrobocia.
7. Dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych i gminnych, zapewniająca powiązania zewnętrzne i wewnętrzne oraz drogi wojewódzkie, które zapewniają głównie powiązania zewnętrzne.
8. Uzbrojenie terenów pod przemysł i usługi, a w związku z tym stale rozwijający się przemysł, który wpływa na rozwój funkcji usługowej.
9. Możliwość uzyskania środków na rozwój infrastruktury z funduszy Unii Europejskiej.
10. Wysoki stopień zwodociągowania miasta.
11. Korzystne warunki orograficzne, spadki terenu na zdecydowanej części obszaru gminy nie przekraczają 2 %.
12. Przeważają tereny zwartej zabudowy, które nie powodują wzrostu kosztów budowy i utrzymania infrastruktury technicznej i drogowej.
13. Bliskie położenie w stosunku do miasta Radonia.
14. Wysoki udział ludności korzystającej z kanalizacji.
15. Dobry stan wód podziemnych.
16. Miasto pokryte w całości miejscowymi planami.
17. Zerowa liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.
18. Niski udział sektora rolnictwa w gospodarce.

Niekorzystne uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta to przede wszystkim:

1. Spadająca liczba mieszkańców miasta.
2. Wąhająca się liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON.
3. Znaczący ubytek uczniów i absolwentów szkół gimnazjalnych.
4. Nieodpowiedni stan nawierzchni dróg wojewódzkich, powiatowych i miejskich, który nie spełnia aktualnych wymogów w zakresie transportu i komunikacji.
5. Niedostateczna baza turystyczno-rekreacyjna.
6. Brak ścieżek rowerowych.
7. Duża odległość od większych aglomeracji miejskich.
8. Brak gleb wysokich klas bonitacyjnych, uniemożliwiający dalszy rozwój rolnictwa.
9. Brak surowców naturalnych występujących w postaci złóż kruszywa naturalnego.
10. Wysoki stopień degradacji niektórych obiektów zabytkowych.
11. Zły stan czystości wód powierzchniowych; dotyczy to zwłaszcza rzeki Zagórzdonki.

12. Istniejąca sieć tranzytowej infrastruktury technicznej wraz z towarzyszącymi jej strefami ochronnymi.
13. Brak możliwości zlokalizowania wysypiska odpadów stałych na terenie miasta Pionki.
14. Występowanie terenów z ograniczeniami lub zakazami zabudowy.

4. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA – SYNTEZA

Na podstawie szczegółowej analizy uwarunkowań fizjograficznych, przyrodniczych, kulturowych i infrastrukturalnych wyznaczono granice stref funkcjonalnych, które określają zasady zagospodarowania przestrzeni miasta, jednak granice obszarów funkcjonalnych ściśle nie przesądzają o faktycznej zmianie przeznaczenia tych terenów i o ich zainwestowaniu. Dokładne określenie granic funkcji zagospodarowania poszczególnych terenów powinny być określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W analizie tej wzięto także pod uwagę obecny kształt sieci osadniczej, zachodzące w ostatnich latach procesy inwestycyjne oraz strukturę własnościową gruntów. *Studium* określa kierunki rozwoju przestrzennego i stanowi podstawę do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a integralną częścią opracowania jest załącznik nr 2 – rysunek studium.

Strefy funkcjonalne

Tereny zabudowy mieszkaniowej

Tereny zabudowy mieszkaniowej obejmują przede wszystkim obszary zwartej zabudowy położone na terenie miasta Pionki. Studium określa na tych terenach rozwój intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnych.

W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz utrzymanie, uzupełnienie, rozbudowę i przebudowę zabudowy zagrodowej.

Tereny zabudowy usługowej

Tereny zabudowy usługowej obejmują istniejące i projektowane tereny usług, w tym budynki konferencyjno-szkoleniowe (z częścią biurową, noclegową oraz rekreacyjną), handlu,

administracji, sportu, zdrowia, oświaty, kultury, kultu religijnego, transportu. Dopuszcza się możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lub bez usług lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

W studium wyznacza się tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Dopuszcza się na nich możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lub bez usług lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej

Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej obejmują obszary pod wielofunkcyjny rozwój terenu w postaci lokalizacji zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej. Dopuszcza się możliwość budowy i rozbudowy obiektów służących obsłudze zakładów produkcyjnych takich jak hotele robotnicze (miejscu zamieszkania zbiorowego z pokojami noclegowymi dla pracowników zakładów) oraz realizację indywidualnych rozwiązań związanych z oczyszczaniem ścieków pochodzących z zakładów. W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu. W zakresie ochrony środowiska postuluje się wprowadzenie w granicy przedmiotowych terenów, zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji.

Budowa nowych zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia występowania poważnych awarii lub rozbudowa istniejących jest dopuszczalna pod warunkiem, że będzie miała jak najmniejszy negatywny wpływ na zdrowie ludzi, w tym wystąpienia poważnych awarii.

Lokalizując zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnych awarii lub obszary wrażliwe na oddziaływanie poważnych awarii (osiedla mieszkaniowe, obiekty użyteczności publicznej, budynki zamieszkania zbiorowego, obszary upraw wieloletnich, drogi krajowe, linii kolejowych o znaczeniu państwowym) należy zachować bezpieczną odległość między tymi zakładami oraz między tymi zakładami a wymienionymi obszarami wrażliwymi.

Na terenach zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej, wyłączenie na obszarach objętych uchwałą Nr XL.V/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pronit” dopuszcza

się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.

Jednocześnie wyznacza się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, która zamyka się w granicach obszaru objętego uchwałą Nr XLV/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pront”.

Tereny infrastruktury technicznej

Tereny infrastruktury technicznej obejmują obszary obsługi mieszkańców w zakresie kanalizacji, gospodarowania odpadami, energii elektrycznej, gazownictwa, wodociągów, telekomunikacji, ciepłownictwa. Na przedmiotowym terenie dopuszcza się niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych obszarów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji. Zakazuje się lokalizacji wszelkich obiektów niezwiązanych z funkcją obsługi technicznej i usług z nimi związanych.

Wszystkie obiekty obsługi technicznej miasta, a w szczególności wodno-kanalizacyjne, energetyczne, ciepłownicze w tym obiekty kubaturowe i budowlę lokalizowane na innych terenach funkcjonalnych należy realizować zgodnie z opracowaniami dotyczącymi rozwoju infrastruktury technicznej.

Tereny usług turystycznych, sportu i rekreacji

Tereny usług turystycznych, sportu i rekreacji obejmują istniejące i potencjalne obszary rozwoju ww. funkcji, które są zlokalizowane na terenach atrakcyjnych krajobrazowo. Poza istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną, rekreacyjną oraz usługową dopuszcza się zabudowę rekreacyjną, obiekty sportu, usługi nieuciążliwe (w tym agroturystykę), które wzbogacą i uatrakcyjnią warunki zamieszkania i przebywania na tym terenie. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jako funkcji uzupełniającej. Dopuszcza się uzupełnianie i przekształcanie istniejącej zabudowy w funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego. Ponadto należy chronić środowisko przyrodnicze poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni strefy oraz odpowiednie uzbrojenie terenu przed realizacją nowych inwestycji. Projektowana zabudowa powinna charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi i harmonizować z otoczeniem poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów biologicznie czynnych, wykorzystywanie naturalnych materiałów budowlanych m.in. kamień, drewno, a także wkomponowywanie obiektów kubaturowych w istniejącą zieleni leśną i

zadrzewienia przy zachowaniu przepisów p.poz. W przypadku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu.

Tereny zieleni urządzonej

Tereny zieleni urządzonej zlokalizowane w obrębie istniejących i projektowanych skwerów i parków warunkują przynależność danych terenów do przestrzeni publicznych. Ogólnodostępny charakter oraz reprezentacyjna funkcja powodują konieczność zwrócenia szczególnej uwagi w czasie ich urządzania. W procesie przekształceń należy zachować i silnie wyeksponować wartości kulturowe danych terenów w celu umocnienia poczucia lokalnej więzi społecznej.

Tereny ogrodów działkowych

Na terenach ogrodów działkowych dopuszcza się zagospodarowanie terenu związane z wypoczynkiem i rekreacją. Dopuszcza się realizację m.in.: urządzeń i budynków takich jak altana, szklarnia, zbiorniki wodne (basen, brodzik, oczko wodne).

Tereny zieleni nieurządzonej

Tereny zieleni nieurządzonej obejmują istniejące tereny zadrzewione oraz tereny roślinności trawiastej.

Tereny lasów

Objęmuje istniejące i projektowane kompleksy leśne, których zasady zagospodarowania są określone poprzez plany urządzania lasów i operaty urzędzeniowe lasu. Z uwagi na leśny sposób użytkowania gruntów obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej.

Tereny cmentarzy

- Na terenach cmentarzy obowiązują następujące ustalenia:
- dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej, związanej z podstawową funkcją terenu (kaplice, kolumbaria) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki);
 - wokół cmentarzy czynnych należy lokalizować zabudowę zaplecza obsługi cmentarza (domy pogrzebowe, zakłady kamieniarskie, parkingi, handele);

- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewitalizacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uzupełnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;
- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 5% - max. 90% powierzchni działki;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 10% - max. 95% powierzchni działki budowlanej.

Tereny wód powierzchniowych

Obowiązuje zakaz zabudowy poza obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce wodnej. W obrębie linii brzegowej jezior, które są wykorzystywane na cele turystyczne i rekreacyjne dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego (płaz, pomostów, urządzeń wodnych). Przy realizacji ww/w inwestycji należy uwzględnić zasady ochrony środowiska przyrodniczego.

Tereny rolne

Tereny rolne zajmują niewielki obszar miasta. Obejmują gleby niższych klas bonitacyjnych (klasy V i VI). W Studium dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz utrzymanie, rozbudowę i przebudowę zabudowy zagrodowej oraz zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa. Przy zalesianiu gruntów rolnych należy dążyć do tworzenia zwartrych kompleksów leśnych. Unikać zalesiania niewielkich działek znajdujących się w dużej odległości od istniejących kompleksów. Dopuszcza się lokalizację w uzasadnionych przypadkach budynków usługowych i produkcyjnych, które będą stanowić uzupełnienie istniejącej zabudowy. Należy dążyć do podnoszenia poziomu organizacji produkcji rolnej oraz rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach niskotowarowych.

W ramach terenów rolnych mogą występować również pojedyncze kompleksy leśne, które nie zostały wyróżnione na rysunku studium. W przypadku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy dokonać szczegółowej analizy ewidencji gruntów i wyróżnić pojedyncze kompleksy leśne spośród gruntów rolnych.

5. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy sporządzonym dla jej całego obszaru. Pełni ono rolę koordynacyjną w programowaniu rozwoju gminy, a także przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wieloletnich planów inwestycyjnych. Studium nie jest jednak przepisem prawa miejscowego, a zatem nie stanowi podstawy do podejmowania decyzji administracyjnych związanych z realizacją inwestycji w gminie.

Wstępne analizy, wykazały konieczność wykonania nowego opracowania. Opracowując nowe Studium uznano, że ustalenia muszą uwzględniać zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe gminy, jak również obejmować pełny zakres i formę Studium określonej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz w rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w części tekstowej i graficznej (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. (Dz. U. Nr 118, poz. 1233). Wobec powyższego niniejsze Studium jest nowym opracowaniem.

Dokument ten stanowi także często podstawę do ubiegania się o środki finansowe na realizację inwestycji z funduszy europejskich. Studium określa szereg inwestycji realizujących zadania publiczne. Należy szczególnie podkreślić, iż zdecydowana większość tych inwestycji powinna być realizowana przy wykorzystywaniu funduszy unijnych.

W wyniku akcesji do Unii Europejskiej rozszerzyły się możliwości wykorzystania funduszy zagranicznych, będą pełniły ważną rolę w finansowaniu zadań publicznych, zwłaszcza w kierunku mobilizowania środków krajowych i funduszy własnych podmiotów realizujących inwestycje w celu uzupełniania montażu finansowego. Poza publicznymi środkami finansowania inwestycji oraz funduszami unijnymi należy, tam gdzie pozwalają na to przepisy angażować środki niepubliczne, a także korzystać z partnerstwa publiczno-prywatnego, które w znacznym stopniu mogą przyspieszyć wielokierunkowy rozwój gminy. Zgodnie z polityką Unii Europejskiej szczególnie nacisk należy kłaść na wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, rozwój infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim rozwój odnawialnych źródeł energii i innowacyjnej gospodarki, a także ogólny wzrost poziomu życia mieszkańców.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, a zatem nie stanowi podstawy do podejmowania decyzji administracyjnych związanych z lokalizacją nowych inwestycji.

Przyjęte rozwiązania dotyczące kierunków zagospodarowani przestrzeni miasta Pionki wynikają przede wszystkim ze szczegółowej analizy uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, społeczno-gospodarczych i infrastrukturalnych. Kierunki określające politykę przestrzenną miasta, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego uwzględniają zasady i ustalenia określone w strategii rozwoju miasta, strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Realizacja polityki przestrzennej miasta jest przede wszystkim uzależniona od decyzji lokalnych władz. Racionalne i przemyślane decyzje dotyczące planowania przestrzennego w oparciu o niniejszy dokument będą skutkowały przede wszystkim wzrostem poziomu życia mieszkańców miasta, ograniczeniu kosztów związanych z realizacją zadań publicznych oraz możliwością wielokierunkowego rozwoju miasta.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIONKI
Wojciech Maślank

**ROZSTRZYGNIĘCIE O SPOSOBIE ROZPATRZENIA UWAG DO PROJEKTU
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA PIONKI**

Na podstawie art. 12 ust. 1 z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.) Rada Miasta Pionki rozstrzyga, co następuje:

W trakcie wyłożenia do publicznego wglądu, projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki zostały złożone cztery uwagi, które zostały uwzględnione.

W trakcie ponownego wyłożenia do publicznego wglądu, projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki zostało złożonych 5 uwag, które nie zostały uwzględnione.

- 1. Uwaga złożona w zakresie:** zmiany kwalifikacji gruntu działki położonej w Pionkach przy ul. Zwycięstwa 66b id. działki ewidencyjnej 142501.1.0001.AR_20.508/8 i 142501.1.0001.AR_20.508/10 na działki budowlane.

Uwaga nie została uwzględniona

Uzasadnienie: W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2003 roku przedmiotowa działka jest w strefie symbolu ZN (zielen nieurządzona) jak również częściowo położona jest w strefie zagrożenia powodziowego.

- 2. Uwaga złożona w zakresie:** zmiany w projekcie studium przeznaczenia dla obszaru – działki 1898/4, 1898/5, 1898/6 obręb geodezyjny Pionki pod MN+U.

Uwaga nie została uwzględniona

Uzasadnienie: Kierunek zagospodarowania przestrzennego pozostaje bez zmian, ponieważ projekt studium uwzględnia zarówno zabudowę usługową oraz dopuszcza realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wnioskowanym terenie. Doprecyzowanie ustaleń nastąpi przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

- 3. Uwaga złożona w zakresie:** zmiany w projekcie studium przeznaczenia dla obszaru – działki 1898/2, 1898/3, 1898/10 obręb geodezyjny Pionki pod MN+U.

Uwaga nie została uwzględniona

Uzasadnienie: Kierunek zagospodarowania przestrzennego pozostaje bez zmian, ponieważ projekt studium uwzględnia zarówno zabudowę usługową oraz dopuszcza realizację

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wnioskowanym terenie. Doprecyzowanie ustaleń nastąpi przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4. **Uwaga złożona w zakresie:** zmniejszenia terenu niebudowlanego na działce 1898/13 według szkicu rysunku oraz zmiany w projekcie studium przeznaczenia dla obszaru – 1898/12, 1898/13 obręb geodezyjny Pionki pod MN+U+P.

Uwaga nie została uwzględniona

Uzasadnienie: Dopuszczenie lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią sprzeczne jest z celami zarządzania ryzykiem powodziowym oraz narusza ustalenia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły. Ponadto, będzie utrudniało zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz będzie stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi. Kierunek zagospodarowania przestrzennego pozostaje bez zmian, ponieważ projekt studium uwzględnia zarówno zabudowę usługową oraz dopuszcza realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na wnioskowanym terenie. Zarówno w studium jak i w planach miejscowych nie dopuszczalne jest łączenie funkcji mieszkaniowej z produkcyjną.

5. **Uwaga złożona w zakresie:** zmiany przeznaczenia terenu działki nr 1464/395 w projekcie studium z terenów lasów istniejących na teren zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej oraz uwzględnienia w projektowanym Studium możliwości prowadzenia działalności polegającej na przemysłowej produkcji roślin w budynkach przemysłowych (zabudowa produkcyjna) zlokalizowanych na terenie objętym projektowanym Studium, a w szczególności na działkach o nr ewid. 1464/106, 1464/107, 1464/152, 1464/164, 1464/217, 1464/230, 1464/231, 1464/290, 1464/293, 1464/373, 1464/374, 1464/375, 1464/376, 1464/379, 1464/380, 1464/381, 1464/391, 1464/392, 1464/395, 1464/397, 1464/414, 1464/415, 1464/427, 1464/437, 1464/441, 1464/443, 1464/444, 1464/480, 1464/485, 1464/486, 1464/367, 1464/368.

Uwaga nie została uwzględniona

Uzasadnienie: Zmiana kierunku zagospodarowania przestrzennego terenu wyżej wymienionych działek przyniosłaby negatywny wpływ na cele ochrony obszaru Natura 2000.

Przewodniczący Rady Miasta

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIONKI

Wojciech Maślanek

**Załącznik Nr 5
do Uchwały Nr XLIX/294/2022
Rady Miasta Pionki
z dnia 23 lutego 2022 r.**

Zalacznik5.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art.67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę.

Przewodniczący Rady Miasta

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA PIONKI
Wojciech Maślanek